90 TL.

Josef W. Stalin Bütün Eserleri

Josef W. Stalin
Bütün Eserleri 3

devrim yayınları

Elektronik Tarama ve Düzenleme;
Kıbrıs'ta Sosyalist Gerçek –Londra Bürosu

http://www.st-cyprus.co.uk/intro.htm
http://www.st-cyprus.co.uk/webgazette_tr/index.php

Tüm ülkelerin işçileri birleşin

J. W. STALİN
BÜTÜN ESERLERİ

KIBRISTA SOSYALIST
GERÇEK LONDRA BURÓSU
ACKNOWL'D 28 OCT 2010
SOCIALIST TRUTH IN CYPRUS

Sorumlu Yönetmen:
İlhan Kalaylıoğlu

Devrim Yayınları: 3

Babıali cd. Pak Han No: 16/105 Cağaoğlu/İST.

SBKP (B) M.K. MARKS-ENGELS-LENİN ENSTİTÜSÜ

STALİN

BÜTÜN ESERLERİ

3. Cilt.
1917
MART—EKİM

Çeviren:
Yüksel Güvenç

devrim yayınları

J. W. Stalin — Bütün Eserleri — 3. cilt. (1917-Mart-Ekim) «SBKP (B) M.K.» Marks-Engels-Lenin Enstitüsünün hazırladığı ve Dietz Verlag Berlin yayınevinin 1950 yılında yayınladığı Almanca metinden Yüksel Güvenç'in Türkçesiyle Devrim Yayınları tarafından Aralık-1978 de ilk basımı yapılmıştır.

Kültür Matbaacılıkta dizilip basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 9
İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetleri Üzerine 13
Savaş Üzerine 16
Bakanlık koltukları yolunda 22
Rus devriminin zafer koşulları üzerine 24
Ulusal sınırlamaların kaldırılması üzerine 29
Ya O — Ya O 34
Federalizme karşıyız 37
İki karar 45
1 Mayıs 50
Geçici hükümet üzerine 53
Marienpalast'taki görüşmeler üzerine 57
RSDİP'nin (Bolşevik) VII Konferansı (Nisan Konferansı) 62
I. Bu günkü durum için Lenin Yoldaş tarafından önerilen kararı desteklemesine ilişkin konuşma 62
II. Milli mesele üzerine rapor 63
III. Milli meseleye ilişkin son söz 69
Devrimin gerisinde kalanlar 71
Savaş sorunu 72
Toprak sorunu 74

Konferanstan neler bekledik? 77
Yerel seçimler kampanyası 80
Dün ve bugün (Devrimin Bunalımı) 93
Parça parça gösterilere karşıyız 101
Petrograd'daki yerel seçimlerin sonuçları 104
Tüm çalışanlara Petrograd'ın tüm işçilerine ve askerlerine 109
Gösteride 114
Safları sıklaştırın 118
RSDİP (Bolşevik) Petrograd örgütünün olağanüstü konferansındaki konuşmalar 122
I. Merkez Komitesinin temmuz olaylarına ilişkin hesap verme raporu ... 122
II. Bugünkü duruma ilişkin rapor 128
III. Yazılı olarak yöneltilen sorulara cevaplar .....
IV. Kapanış konuşması .....
Neler oldu? .....
Karşı devrimin bir başarısı 145
Kadetlerin bir başarısı 149
Petrograd'ın tüm çalışanlarına tüm işçi ve askerlerine 152
İki konferans 159
Yeni hükümet 161
Kurucu Meclis seçimleri 164
RSDİP VI. kongresindeki konuşmalar (Bolşevikler) 172
I. MK'nin hesap verme raporu 172
2. Kapanış konuşması 185
3. Siyasi durum üzerine rapor 189
IV. Siyasi duruma ilişkin rapor için yöneltilen sorulara cevaplar 197
V. Kapanış konuşması 202
VI. «Politik durum üzerine» kararının 9. maddesine yöneltilen soru için Preobrashenski'ye cevap 207
Kapitalistler ne istiyorlar 209
Moskova Konferansına karşıyız 214
Bir kere daha Stockholm üzerine 218
Moskova Konferansı nereye gidiyor 222
Karşı Devrim ve Rusya Halkları 228
İki yol 232
Moskova Konferansı sonucu 236
Cephedeki yenilgimize ilişkin gerçek 240
Cephedeki Temmuz yenilgisinin nedenleri üzerine 245
O halde cephedeki yenilginin suçlusu kimdir? 253
Amerikan milyarderleri 259
Bugün seçimler var 263
Bir dize kışkırtmalar dalgası 268
Sosyal devrimciler partisi içindeki işbölümü 271
Sarıların birliği 275
Ya O Ya O 279
İsteklerimiz 285
Komplo devam ediyor 290
Burjuvazi ile bir anlaşmaya karşıyız 295
Bunalım ve komite 297
Kendi yolunda 301
Kadetlerin kopma üzerine 304
İkinci Aşama 309
Yabancılar ve Kornilow'un komplosu 316
Demokratik konferans üzerine 320
İki Çizgi 325
Tüm iktidar sovyetlere! 329
Devrimci cephe üzerine 332
Zincirleri hazırlıyorlar 337
Burjuva diktatörlüğü hükümeti 341
Yorumlar Demiryolcular grevi ve demokrasi batkınları 345
İşçilere karşı savaş 349
Öyleyse daha uzun süre bekleyebilirsiniz 352
Yorumlar Belirsizler Partisi ve Rus Askerleri 356
Kağıttan bir koalisyon 360
Yorumlar köy açlık çekiyor 364
Kendi kendini cezalandırma 368
Devrime karşı komplo 370
Kurucu Meclisi Kim Engelliyor 391
Karşı devrim seferber oluyor savunma için hazır olun 394
Ön parlamentoyu kim istiyor 397
Sovyetlerin iktidarı 400
Bir küstahlık sınavı 405
Devrimin grev kırıcıları 409
M.K. oturumundaki konuşma 415
«Etrafımı kuvvetli boğalar çevirdi» 417
Neye gereksinimimiz var? 422
NOTLAR 426
Kronolojik Biyografi 452

ÖNSÖZ

Eserlerinin üçüncü cildi, J. W. Stalin'in 1917 büyük Sosyalist Ekim Devriminin hazırlık dönemine ilişkin en önemli yazılarını içermektedir.

J. W Stalin 1917 yılında, W. I. Lenin'le en yakın iş birliği içinde, devlet iktidarını ele geçirme savaşını veren, Bolşevik Partisi ile işçi sınıfını yönetmiştir.

J. W. Stalin'in üçüncü ciltte yer alan yazıları içinde, Haziran ve Temmuz gösterileri günleriyle, bölge dumaları ve Petrograd şehir duması seçimleri sırasında, kitlelere karşı, bolşevik önderliğin sorumluluğuna ilişkin yazılar ile (Petrograd'ın Tüm Çalışanlarına, Tüm Petrograd Emekçileriyle Askerlerine» çağrılar, «Parça Parça Gösterilere Karşıyız», başlıklı makale, «Yerel Seçim Kampanyası», «Neler Oldu?», «Safları Sıklaştırın!», «Bu

gün Seçim Var» v.b.) karşı devrimci Kornilow darbesinin yenilgisi sırasında yazdıkları («İsteklerimiz», «Komplo Devam Ediyor», «Yabancılar Ve Kornilow Komplosu» v.b.) ve 1917 Eylül ve Ekim aylarındaki doğrudan silahlı ayaklanma hazırlığı dönemini kapsayan yazılar («Demokratik Görüşme», «İki Çizgi», «Uzun Süre Bekleyebilirsiniz...», «Karşı Devrim Seferber Oluyor-Karşılamaya Hazırlanın», «Zincirleri Hazırlıyorlar», «Bir Küstahlık Sınavı» ve diğerleri) önemli yer tutarlar.

Bu ciltteki yazılardan bir çoğu partinin; Sovyetlerin, kitleleri seferber etme organlarından, ayaklanma organlarına, proleter iktidarı organlarına dönüştürülmesi uğrundaki mücadelesi sorunlarına ayrılmıştır. (RSDİP Petrograd Örgütünün olağan üstü konferansı ve Bolşevik Partisinin VI. Kongresinde okunan raporlar, «Tüm İktidar Sovyetlere!», «Sovyetlerin İktidarı», «Devrimin Grev Kırıcıları», «Neye Gereksinimimiz Var?»).

J. W. Stalin'in bu ciltte yer alan makalelerinin büyük bölümü, 1925 yılında iki baskı halinde çıkan ve «Ekim Yolunda» adını taşıyan kitapta yayımlanmıştır. Bu makaleler ilk kez, Bolşevik Partisinin merkez organı olan ve «Proletari», «Rabotschi», «Rabotschi Putj» adlarıyle de çıkmış olan «Prawda» gazetesiyle «Proletarskoje Djelo», «Rabotschi Soldat» ve diğer bolşevik gazetelerinde yayımlanmıştır.

SBKP (B) M. K. Marks-Engels-Lenin Enstitüsü

1917

MART — EKİM

İŞÇİ VE ASKER MİLLETVEKİLLERİ SOVYETLERİ ÜZERİNE

Rus devriminin savaş arabası yıldırım hızıyle ilerliyor. Devrimci savaş grupları her tarafta çoğalıp yayılıyor. Eski iktidarın temel direkleri kökünden sallanıp çöküyor. Eskiden olduğu gibi bugün de Petrograd önde yürüyor, onu arada bir sendeleyerek uçsuz bucaksız taşra izliyor.

Eski iktidarın kuvvetleri ortada görünmüyor, ama daha tamamen yokedilmiş değildir. Sadece saklanmış olup özgür Rusya'ya saldırmak için baş kaldıracak uygun fırsat kolluyorlar. Etrafınıza bakarsanız kara kuvvetlerinin her zaman olduğu gibi karanlık işler çevirmekle uğraştıklarını görürsünüz.

Eski kuvvetleri kökünden kazıyarak, Rus devrimine ileri atılımlar yaptırmak için elde edilmiş haklara sahip

çıkmak, başkent proletaryasının güncel ödevi olmak zorundadır.

Fakat bu nasıl olmalıdır?

Bunun için neler yapmak gerekiyor?

Ayaklanan işçilerle askerlerin şimdiki birliği, eski iktidarı devirmeye yetmişti. Çünkü Rus devriminin gücünü, işçilerle asker üniforması giydirilmiş köylüler birliğinden aldığı gayet açıktır.

Ancak, elde edilen hakları korumak ve devrime ileri atılımlar yaptırmak için işçilerle askerlerin kurdukları şimdiki birlik tek başına hiçde yeterli değildir.

Bunun için bu birliği, bilinçli ve sürekli, sağlam ve kararlı, karşı devrimin kışkırtıcı girişimlerine karşı koyabilecek kadar sağlam ve kararlı yapmak gerekmektedir. Çünkü, herkesçe bilindiği gibi, Rus devriminin kesin zaferinin güvencesi, devrimci işçilerle devrimci askerlerin birliğinin sağlamlığında bulunuyor.

Bu birliğin organları işçi ve asker milletvekilleri sovyetleridir.

Bu sovyetler ne kadar sıkı birleşmiş, ne kadar sağlam örgütlenmiş olurlarsa, bunlar tarafından temsil olunan devrimci halk iktidarı da o kadar etkin ve karşı devrime karşı güvenceleri o kadar gerçek olur.

Devrimci Sosyal-demokratlar, her yerde sovyetler kurma, bunları birbirlerine ve baştaki devrimci halk iktidarının bir organı olarak, işçi ve asker milletvekilleri merkez sovyetine bağlama yönünde çalışmak zorundadırlar.

İşçiler! Saflarınızı daha da sıklaştırın ve Rusya Sosyal-demokrat İşçi Partisi etrafında toplanın!

Köylüler! köylü birlikleri halinde örgütlenerek rus

devriminin öncüsü devrimci proletarya etrafında toplanın!

Askerler! kendi birlikleriniz içinde örgütlenerek devrimci Rus ordusunun tek sadık müttefiki Rus halkı etrafında toplanın!

İşçiler, köylüler, askerler! her yerde Rusya devrimci kuvvetleri iktidarının ve birliğinin organları olan, işçi ve asker milletvekilleri Sovyetleriyle birleşin!

Eski Rusya'nın kara kuvvetlerine karşı tam zafer kazanmanın güvencesi bunda bulunuyor.

Rus halkının temel isteklerini uygulamada gerçekleştirmenin güvencesi de buna bağlıdır: Köylülere toprak, işçilere iş güvenliği, Rusya'nın tüm yurttaşlarına demokratik cumhuriyet!

«Pravda» No. 8
14 Mart 1917
İmza: K. Stalin

SAVAŞ ÜZERİNE

Bu günlerde General Kornilow, Petrograd'daki işçi ve asker milletvekilleri Sovyetine, Rusya'ya karşı hazırlanmakta olan bir Alman taarruzuna ilişkin bildiride bulundu.

Bundan dolayı Rodsjanko ile Gutschkow, orduyu ve halkı sonuna kadar bir savaşa hazırlanmaya çağırdı.

Burjuva basını alarmı verdi: «Özgürlük tehlikede, yaşasın savaş!» Üstelik devrimci Rus demokrasisinin bir kesimi de bu alarma katıldı...

Alarmı veren kişiler dinlenince; Rusya'nın, eski durumları tekrar yaratmak için orta ve doğu Avrupa gerici krallarının, cumhuriyet Fransa'sına karşı bir birlik oluşturdukları 1792 Fransa'sının durumunu anımsatan bir durumda bulunduğu sanılabilir.

Rusya'nın bugünkü uluslararası durumu gerçekten 1792 Fransa'sının durumuna benzese ve Rusya'da eski iktidarı yeniden kurmak gibi özel bir amaçla karşı devrimci krallar bize karşı özel bir koalisyon oluşturmuş olsalardı, aynen o zaman ki Fransız devrimcileri gibi Sosyal-demokraside kuşkusuz özgürlüğü savunmak için tek vücut halinde ayaklanırdı.

Çünkü kanla kazanılan özgürlüğün, nereden gelirse gelsin, bütün karşı devrimci darbelere karşı silahla korunması gerektiği açıklamaya gerek göstermeyecek kadar meydandadır.

Fakat durum gerçekten böyle midir?

1792 savaşı, bu ülkedeki devrimci ateşin tutuşması karşısında dehşete kapılmış sınır tanımaz derebeyi-krallar tarafından, cumhuriyet Fransa'sına karşı girişilmiş bir hanedan savaşıydı. Savaşın amacı, devrimci ateşi söndürüp Fransa'da eski durumu geri getirerek korkuya kapılmış kralların kendi ülkelerindeki devrim salgınına karşı güvencelerini sağlamaktı. İşte bunun içindir ki Fransa'nın devrimcileri, kralların askerlerine karşı o kadar fedakârca savaşmışlardır.

Bu günkü savaşın durumu ise başkadır. Şimdiki savaş emperyalist bir savaştır. Onun birinci amacı, yabancı ülkelerin, özellikle tarım ülkelerinin, sermayece gelişmiş devletler tarafından ele geçirilmesidir. Bunların yeni pazarlara, bu pazarlara rahatça girebilme yollarına, ham maddelere, toprak altı servetlerine gereksinimleri var ve bunları, zaptettikleri ülkenin iç durumundan bağımsız olarak, her yerde ele geçirmeye çalışıyorlar.

Genel olarak, şimdiki savaşın işgal edilen ülkede eski durumu yeniden kurma anlamında, bu ülkenin içişlerine karışma kaçınılmazlığını gerektirmediği ve gerektiremiyeceği bundan anlaşılıyor.

Ve işte bunun içindir ki, Rusya'nın bu günkü durumu, silah başı borusu çalarak «özgürlük tehlikededir, yaşasın savaş!», bildirilerinde bulunmak için bir neden teşkil etmez.

Rusya'nın bu günkü durumu daha çok, Almanya ile Fransa arasında kaçınılmaz hale gelen savaşın patlaması sırasındaki 1914 Fransa'sını andırıyor.

Şimdi Rusya'nın burjuva basınında yapıldığı gibi, o zaman da Fransa'nın burjuva kampında şu alarm zili çalınmıştı: «Cumhuriyet tehlikededir, Almanlara vurun!»

O zaman Fransa'daki bu alarma nasıl bir çok sosyalistler (Guesde, Sembat ve diğerleri) katılmışlarsa, bu gün de Rusya'da aynı şekilde, «devrimci yurt savunmacı» burjuva tellallarının izinden giden sosyalistlerin sayısı az değildir.

Fransa'daki olayların sonraki gelişmeleri, bunun düzmece bir alarm olduğunu, özgürlük ve cumhuriyet yaygarası ile, Elsass-Lothringen ve Westfalen'ı alma çabası içinde bulunan fransız emperyalistlerinin bu gerçek arzularının maskelenmek istendiğini göstermiştir.

Şuna en derinden inanıyoruz ki, Rusya'daki olayların gelişmesi, «özgürlük tehlikededir» diye koparılan büyük yaygaranın düzmeceliğini bütün çıplaklığıyle gösterecektir: Yurtseverlik sisi dağılacak ve insanlar Rus emperyalistlerinin boğazlar... İran... için olan gerçek iştahlarını gözleriyle görerek öğreneceklerdir.

Guesde, Sembat ve diğerlerinin davranışları, savaşa karşı durum olan Zimmerwald ve Kliental sosyalist kongrelerinin [1] (1915 ve 1916) açık şekilde ifade edilen kararlarında lâyık oldukları kesin değerlendirmeyi bulmuştur.

Bunu izleyen olaylar, Zimmerwald ve Kiental'ın, savlarında ne kadar doğru ve haklı olduklarını göstermiştir.

Nefret edilen Çarlık rejimini devirmeyi başarmış olan devrimci Rus demokrasisinin, emperyalist burjuvazinin düzmece alarmı yanında yer alması ve Guesde ile Sembat'ın hatalarını yinelemiş olması çok üzücü bir şeydir.

Parti olarak şimdiki savaşa karşı tutumumuz bundan böyle ne olmalıdır?

En çabuk şekilde savaşın sona ermesini sağlayacak yollar hangileridir?

Bir kere, sadece «savaşa son!» diye ortaya bir slogan atmanın pratik bir yol olarak hiç bir işe yaramıyacağı her türlü kuşkunun üstündedir. Çünkü böyle bir şey, genellikle barışçıl fikirlerin propaganda sınırlarını aşamıyacağı gibi, savaşın kesilmesi amaciyle savaşı sürdüren devletler üzerinde yapacağı pratik etki bakımından da hiç bir şey vadetmez ve edemez de.

Bundan başka. Muhakkak ki, işçi ve asker milletvekillerin Petrograd'daki Sovyetleri tarafından, katliama son vermeleri için kendi hükümetlerini zorlamaları yolunda tüm dünya halklarına yapılan dünkü çağrı selamlanacak bir girişimdir. Geniş kitlelere ulaştığı takdirde bu çağrının yüzlerce ve binlerce emekçiyi yeniden, unutulmuş olan, «bütün ülkelerin işçileri, birleşin!» sloganına götüreceği kuşkusuzdur. Bununla birlikte, böyle bir şeyin doğrudan amaca götüremeyeceğini de dikkatten uzak tutmamak gerekir. Çünkü bunun, savaşı sürdüren Devletlerin halkları arasında geniş yaygınlık kazandığını kabul etsek bile, şimdiki savaşın yağmacı özelliğini ve katmacı (ilhakçı) amaçlarını bilmedikleri sürece, halkların böyle bir çağrıya uyacaklarını kabul e-

debilmek zordur. «Korkunç kıyımın kesilmesini», Almanya'daki «yarı saltçı (mutlakiyetçi) rejimin» yıkılmasına bağımlı kıldığı sürece, çağrının, «korkunç kıyıma son verilmesini» belirsiz bir zamana ertelemiş olmasından ve bu suretle de «sonuna kadar savaş» görüşüne kaymasından asla söz etmiyoruz; çünkü Almanya'nın «yarı saltçı (mutlakiyetçi) rejimini» ne zaman yıkmayı başaracağı ve en yakın gelecekte bunu başarıp başaramıyacağı bilinmiyor...

O halde, çıkış yolu nedir?

Çıkış yolu, vakit geçirmeden barış görüşmelerine razı olmasını istemek suretiyle Geçici Hükümet üzerinde yapılacak baskı yoludur.

İşçiler, askerler ve köylüler bildiri ve gösteriler düzenlemeli, Geçici Hükümetten, savaş yapan bütün devletleri uluslarının bağımsızlık haklarının tanınması esası üzerine barış görüşmelerini hemen kabule razı etmek için, açıkça ve tüm dünya önünde girişimde bulunmasını istemelidirler.

Ancak bu takdirdedir ki, «savaşa son!» sloganı içerikten yoksun bir pasifizme dönüşme tehlikesine uğramaz, ancak bu takdirdedir ki o, emperyalistlerin maskesini düşürecek ve şimdiki savaşın gerçek art nedenlerini ortaya dökecek kuvvetli siyasal bir kampanyayı başlatabilir.

Çünkü söz konusu esas üzerine görüşmelere başlamayı taraflardan birinin reddettiği düşünülse bile, bu red, yani katmacı (işgalci) amaçlardan vaz geçmeyi kabul etmeme, oğulları bunların aç gözlü çıkarları uğruna hayatlarını feda eden halklar, emperyalistlerin kanla lekelenmiş yüzlerini ve savaşlarının işgalci özelliğini kendi gözleriyle görmüş olacaklarından, bu korkunç kıyımın sona ermesini hızlandırabilecek objektif bir araç olarak hizmet edebilir.

Emperyalistlerin maskelerini düşürerek şimdiki savaşın gerçek art nedenlerini kitlelerin gözleri önüne sermek demek, aslında savaşa karşı savaş ilan etmek, şimdiki savaşı olanaksız kılmak demektir.

«Prawda» No. 19
16 Mart 1917
İmza: K. Stalin

BAKANLIK KOLTUKLARI YOLUNDA

Bu günlerde basında «Jedintswo» [2] grubunun Geçici Hükümetle savaşa ve birleşmeye ilişkin kararları yayımlandı.

Söz konusu olan Plechanow-Burjanow grubu olan bir «Yurt Savunucuları» grubudur.

Aşağıdakileri bilmek, bu grubu tanımak için yeterlidir. Bu gruptakilerin düşüncelerine göre:

1. «Geçici Hükümetin işleri üzerinde gerekli demokratik denetim, en iyi şekilde işçi demokrasisinin Geçici Hükümete *katılmasıyla* sağlanır.»

2. «Bu meyanda, Avrupa'yı Avusturya-Alman gericiliğinin tehdidinden kurtarmak için proletarya savaşı *sürdürülmek* zorundadır.»

Kısacası; Sayın işçiler, Gotschkow-Miljukow Geçici Hükümetine rehineleri gönderin ve en iyisi siz İstanbul'un işgali için savaşa devam edin...

Plechanow-Burjanow grubunun sloganı budur.

Ve üstelik de bu grup, Rusya Sosyal-demokrat İşçi Partisini, kendileriyle birleşmeye çağırma küstahlığında da bulundu.

Saygı değer «Jedintswo- grubu», Rusya Sosyal-demokrat İşçi Partisinin, Zimmerwald'la Kiental'ın hem «yurt savunmasını» ve hem de, söz konusu olan geçici bir hükümet de olsa (devrimci bir geçici hükümetle karıştırılmamalı!), şimdiki hükümete katılmayı reddeden kararlarının görüşünde direndiğini unutmuş görünüyor.

Zimmerwald'la Kiental'ın, Guesda-Sembat'ı reddetme anlamına geldiğinin ve tam tersine, Gutschkow-Miljukow'la birleşmenin, Rusya Sosyal-demokrat Partisi ile birlik kurmayı olanaksız kılacağının farkında değil bu grup.

Liebknecht ile Scheidamann'ın çoktandır artık *bir* partide yerlerinin olmadığını ve de olamayacağını... bilmezlikten geliyorlar.

Hayır, sayın baylar, birlik çağırınızla yanlış kapı çaldınız!

Bakanlık koltuğu kapmak için tabii çaba gösterilir, «savaşı sürdürmek vb. işler için Miljukow-Gutschkow'la birleşilebilir de, bütün bunlar zevk meselesi, ama Rusya Sosyal-demokrat İşçi Partisinin bunlarla ilgisi ne ve onunla birleşmenin bununla ne ilgisi var?

Hayır, sayın baylar, siz kendi işinize bakın.

«Prawda» No. 11
17 Mart 1917
İmzasız makale.

RUS DEVRİMİNİN ZAFER KOŞULLARI ÜZERİNE

Devrim yürüyor. Petrograd'da başlamış olarak taşraya yayılıyor ve yavaş yavaş tüm Rusya'yı kapsıyor. Bundan da öte, politik sorunlardan toplumsal sorunlara, işçi ve köylülerin yaşam sorunlarına geçerek varolan bunalımı derinleştirip keskinleştiriyor.

Bütün bunlar mülk sahipleri Rusya'sının belirli çevrelerinde ister istemez huzursuzluk uyandırıyor. Çarlık-derebeylik gericiliği baş kaldırıyor. Emperyalist klik hücum borusu çalıyor. Burjuvazi, karşı devrimi birlikte örgütlemek için can çekişen feodal aristokrasiye elini uzatıyor. Bu gün daha zayıf ve kararsızdırlar, ama yarın güçlenerek devrime karşı seferber olabilirler. Ordu da içinde olmak üzere, bütün halk tabakalarından kuvvetler toplayarak durmak dinlenmeksizin karanlık işler çevirdikleri muhakkak...

Başlayan karşı devrim nasıl durdurulmalı?

Rus devriminin zaferi için vaz geçilmez koşullar hangileridir?

Devrimimizin özelliklerinden birisi, şimdiye kadar üssünün Petrograd olmasıdır. Çekişmeler ve silahlı çatışmalar, barikatlar ve kurban vermeler, savaş ve zafer, genellikle Petrograd ve çevresinde (Kronstadt vb.) olmuştur. Taşra zaferin meyvelerini kabullenmek ve Geçici Hükümete güven bildirmekle yetiniyordu. Bu gerçek, kendini ikili egemenlik şeklinde, yani iktidarın fiilen Geçici Hükümetle karşı devrimin satılmışlarına huzur vermeyen işçi ve asker milletvekilleri Petrograd Sovyeti arasında bölünmesi şeklinde gösterdi. Bir yanda işçi ve askerlerin devrimci savaş organı olarak işçi ve asker milletvekilleri Petrograd sovyeti, öbür yanda taşranın uyuşukluğundan, arka bulan ve devrimin aşırılıklarından, korkan ılımlı burjuvazinin organı olarak Geçici Hükümet bulunuyor. Durum böyle bir görünüm içindedir.

Devrimin zaafı burada yatmaktadır. Çünkü böyle bir durum taşrayı başkentten ayırarak ikisi arasındaki ilişki (temas) yokluğuna sürekli bir görünüm kazandırır.

Bununla beraber devrimin yayılmasiyle taşra da devrimcileştiriliyor. Dışarda, kırsal kesimde işçi milletvekilleri sovyetleri kuruluyor.

Köylüler harekete katılıyorlar ve kendi birlikleri içinde örgütleniyorlar. Ordu demokratlaştırılıyor, taşrada asker birlikleri ortaya çıkıyor. Taşranın uyuşukluğu geçmişe karışıyor.

Böylece Geçici Hükümetin ayakları altındaki toprak sallanıyor.

Bununla birlikte işçi milletvekilleri Petrograd sovyeti de yeni durum için yetersiz kalıyor.

Başkent demokrasisini taşra demokrasisi ile birleştirip, elverişli anda bütün canlı halk kuvvetlerini karşı devrime karşı seferber ederek, devrimci bir halk savaşı örgütünü, devrimci bir devlet iktidarına dönüştürme yeterli otoriteye sahip, tüm Rusya demokrasisinin devrimci savaşı için bir tüm Rusya organına zorunluk vardır.

Böyle bir organ, yalnız ve yalnız işçi, asker ve köylü milletvekillerinin tüm Rusya Sovyeti olabilir.

Rus devriminin zaferi için birinci koşul budur.

Bundan başka. Yaşamdaki her şeyde olduğu gibi, olumsuz yanları yanında, savaşın da olumlu bir yanı vardır. Şöyleki, Rus halkının hemen tüm yetişkinlerini toplamakla savaş, orduyu özüne uygun bir halk ordusu haline getirmiş ve bu suretle askerlerin, ayaklanan işçilerle bütünleşmesini kolaylaştırmıştır. Devrimin bizde başlayarak başarıya ulaşma kolaylığı da aslında bununla açıklanabilir.

Bununla beraber ordu hareket halindedir ve özellikle savaşın gerekli kıldığı sürekli yer değiştirme sonucu değişime tabidir. Karşı devrime karşı, devrimi korumak için sonuna kadar bir yerde kalamaz. Bu nedenle devrimci hareket merkezlerine bağlı başka bir silahlı kuvvetin, yani silahlandırılmış işçiler ordusunun gerekliliği doğaldır. Bir devrimin, her an hizmete hazır kendi silahlı gücü olmadan zafer kazanamıyacağı savı doğru ise, devrimin yararlarına en sıkı şekilde bağlı kendi işçi muhafızları olmadan, bizim devrimimiz de başa çıkamaz.

İşçilerin hemen silahlandırılarak bir işçiler ordusu kurulması devrimin zaferi için ikinci koşuldur.

Örneğin, Fransa'da geçici hükümetlerin siperlerde doğmuş olması ve bunun sonucu olarak da devrimci, hatta sonradan çağrılan ve doğal olarak da ancak ülke yatıştıktan sonra toplanabilen kurucu meclislerden daha da devrimci olmaları kuşkusuz ki devrimci hareketler için belirgin bir özellikti. O zamanın en tecrübeli devrimcilerinin niçin programlarını, daha kurucu meclisi toplamadan önce devrimci hükümetin yardımıyle gerçekleştirmeye çalıştıkları ve kurucu meclisin toplanmasını geciktirdikleri aslında bununla açıklanabilir.

Bizde durum tamamen başkadır. Bizdeki geçici hükümet siperlerde değil, siperlerin yakınında doğmuştur. Bu nedenle de devrimci olmak bir yana, isteksiz ve sendeleyerek devrimin gerisinde yürümekte ve yolunda ilerlemekte olan devrimi engelleyerek frenlemektedir. Devrimin adım adım yayılmasına, sekiz saatlik iş günü, toprağa el konulması gibi toplumsal sorunların ön plana geçmesine bakılarak karar vermek gerekirse, tüm halkın destekleyeceği, gelecekteki Kurucu Meclisin, şimdiki hükümetten, yani 3 Haziran Dumasınca seçilen Geçici Hükümetten çok daha demokratik olacağı kesinlikle söylenebilir.

Aynı zamanda, devrimin hızından ürken emperyalist eğilimlerle dolu Geçici Hükümetin, belli bir siyasal yapı yanında, örgütlenmekte olan karşı devrimin yasal sığınağı olabileceğinden de korkulur.

Bunun için Kurucu Meclisin toplanması hiç bir suretle geriye atılmamalıdır.

Bu nedenle bütün toplum katlarında otorite sahibi, devrimi baş tacı etmeye ve bu suretle baş kaldıran karşı devrimin başını ezmeye muktedir bir kurumun yani, Kurucu Meclisin mümkün olan en kısa zamanda toplanması gerekir.

Vakit geçirilmeden Kurucu Meclisin toplanması devrimin zaferi için üçüncü koşuldur.

Bütün bunlar, insanlık dışı savaşa son verilmesi koşulu ile hemen barış görüşmelerine başlanması genel koşulu altında gerçekleştirilmelidir. Çünkü beslenme, ekonomi ve para bunalımı üzerindeki etkileriyle, sürdürülen savaş devrim gemisinin çarpıp parçalanabileceği kayalıktır.

«Pravda» No. 12
18 Mart 1917
İmza: K. Stalin

ULUSAL SINIRLAMALARIN KALDIRILMASI ÜZERİNE

Eski Rusya'nın yüz karası çıban başlarından biri de ulusal baskı meselesidir.

Dinsel ve ulusal baskı, yabancı kökenden olanların zorla Ruslaştırılması, ulusal kültür kurumlarının izlenmesi, seçim, serbest dolaşma ve yerleşme haklarından yoksun bırakma, milliyetlerin birbirlerine karşı kışkırtılması, kırımlar ve kıyımlar, bizim milliyetleri ulusal baskı altında tutmaya ilişkin utanç verici anılarımızdır.

Ulusal boyunduruktan nasıl kurtulunabilinir?

Ulusal baskı altına almanın kökeni, bunu kışkırtan ve buna özendiren kuvvet, can çekişmekte olan toprak soyluları sınıfıdır. Bu sınıf devlet iktidarına ne kadar yakın olur ve ona ne kadar sıkı sarılırsa ulusal baskı da o kadar sıkı ve bunun biçimleri o kadar iğrenç olur.

Eski feodal toprak aristokrasisinin iş başında bulunduğu eski Rusya'da, çoğunlukla pogromlar (yahudi katliamları) ve kırımlar (Ermenilerle Tatarlar arasındaki kırımlar) biçimine bürünen engel tanımaz bir ulusal baskı hüküm sürüyordu.

İktidarın toprak lordlarının eline geçtiği savaş sırasında ulusal baskının önemli ölçüde arttığı (İrlandalıların ve Hintlilerin izlenmeleri) durum bir yana bırakılırsa, toprak aristokrasisinin iktidarı burjuvazi ile paylaştığı ve artık çoktandır toprak aristokrasisi sınıfının sınırsız bir egemenliğe sahip olmadığı İngiltere'de ulusal baskı daha hafif ve daha az insanlık dışıdır.

Toprak lordluğu olmayan ve olmamış olan, iktidarın tamamen burjuvazinin elinde bulunduğu İsviçre ile Kuzey Amerika'da, milliyetlerin gelişmeleri, az ya da çok özgür bir biçimde olmaktadır. Genel olarak söylenirse, buralarda ulusal baskının hemen hemen yeri yoktur.

Bütün bunlar esas itibariyle, durumu gereği toprak aristokrasisinin, ulusal özgürlük de içinde olmak üzere her türlü özgürlüğün en amansız ve uzlaşmaz düşmanı olması (ister istemez böyle olmak zorunda olması!), genel olarak özgürlüğün ve özel olarak da ulusal özgürlüğün toprak aristokrasisinin politik egemenliğini temelinden sarsması (ister istemez sarsmak zorunda olması!) ile açıklanabilir.

Feodal aristokrasiyi politika sahnesinden uzaklaştırarak iktidarı elinden almak demek, ulusal köleliği ortadan kaldırarak ulusal özgürlük için gerekli olan gerçek koşulları yaratmak demektir.

Rus devrimi, başarıya ulaştığı ölçüde, feodal toprak beyliği iktidarını devirmek ve özgürlükleri yaratmak suretiyle bu fiili koşulları yaratmıştır.

Şimdi şunların yapılması gerekiyor:

1. Esaretten kurtarılan halkların her türlü haklarını saptamak.

2. Bu hakları yasal yolla sağlama bağlamak.

Esasen Geçici Hükümetin dinsel ve ulusal sınırlamaların kaldırılmasına ilişkin kararnamesi de bu temel üzerine doğmuştur.

Büyümekte olan devrim tarafından sıkıştırılan Geçici Hükümet Rusya halklarının kurtuluşu için bu ilk adımı atmak zorundaydı ve bunu yapmıştır da.

Genel olarak kararname, Rus olmayan milliyetlere bağlı ve yunan-ortodoks dini dışındaki dinlerden olan yurttaşların:

1. Yerleşme, oturma, serbest dolaşabilme; 2. mülkiyet vb. edinme; 3. her türlü sanat, ticaret vb, meslekler-le uğraşma; 4. anonim ortaklıklara ve diğer şirketlere girebilme; 5. devlet hizmetine vb. yerlere girme; 6. öğretim kurumlarına girebilme; 7. ticaret defterlerinin tutulmasıyle her çeşit özel öğretim kurumlarındaki öğretimde ve özel yazışmalarda Rusça dışındaki lehçeleri ve başka dilleri kullanabilmeye, ilişkin haklarını karara bağlamıştır.

Geçici Hükümetin kararnamesi budur.

Şimdiye kadar güvensizlik içinde yaşamış olan Rusya halkları, şimdi artık serbestçe soluk alabilirler ve kendilerini Rus yurttaşlarla eşit olarak görebilirler.

Bütün bunlar iyi ve güzel şeyler.

Ancak, bu kararnamenin ulusal özgürlüğün güvencesi için yeterli olduğuna ve ulusal esaretten kurtuluşu sağlayacağına inanmak bağışlanmaz bir hata olur.

Kararname her şeyden önce, dil bakımından ulusal bir eşitlik getirmiyor. Kararnamenin son maddesinde, özel yazışmalarla özel öğretim kurumlarındaki öğretim-

de Rusçadan başka dillerin kullanılması hakkından söz ediliyor. Ancak bu, Rus kökenli olmayan ve rusça konuşmayan yurttaşların yoğun çoğunluk oluşturduğu bölgelerde (Kafkaslar ötesi, Türkistan, Ukrayna, Litvanya vd.) nasıl olacak? (olmak zorunda), bu durumda bir de «yazılı haberleşme» (yalnız «özel» nitelikte değil!), aynı şekilde öğretim kurumlarında bir «öğretim» (yalnız «özeller»de değil!) bulunacak ve bütün bunlar yalnız Rus dilinde değil, yerel dillerde de yapılacak. Geçici Hükümet, Rus dilini devlet dili ilan ederek *sözü edilen bölgeleri, «yazılı haberleşme» ile «özellikle» hiç ilgisi bulunmayan kurumlarındaki «öğretimi» ana dilinde yapma hakkından alıkoymayı mı* düşünüyor? Görünüşe göre öyle. Fakat «Rjetsch» [3] ve «Djen» [4] deki burjuva lafazanlarının dört bir yandan büyük yaygara kopardıkları ve büyük laflar ettikleri bu kararnamenin milliyetlere tam hukuki eşitlik getirdiğine safdil budalalardan başka kim inanabilir? Bununla milliyetlerin dil konusundaki hukuksal eşitsizliklerinin yasallaştırıldığını, anlamayan var mı?

Bundan başka: Ulusal haklarda gerçek bir eşitlik yaratmak isteyen bir kimse, sınırlamaları kaldırma gibi olumsuz bir önlemle yetinemez, sınırlamaların kaldırılmasından, ulusal esareti yok edecek olumlu bir plana geçmek zorundadır.

Bu itibarla şu hususların açıklanması gerekir:

1. Halkının özel yaşam biçimi ve ulusal yapısıyle kapalı bir ekonomik ülke oluşturan ve bu suretle «yazılı haberleşme» ile «öğretimin» ana dilde yapılması gereken bölgelere siyasal özerklik (federasyon değil!) verilmesi.

2. Şu veya bu nedenle bir devlet bütünlüğü içinde

kalmak istemeyen milliyetlere ulusal egemenlik tanınması.

Ulusal esareti gerçekten ortadan kaldıracak ve milliyetlere, özgürlüğün kapitalizmde mümkün olan en yüksek derecesini sağlayacak olan yol budur.

«Prawda» No. 17
25 Mart 1917
Başmakale

YA O — YA O

23 Mart tarihli ünlü mülâkatında Dışişleri Bakanı bay Miljukow, bu günkü savaşın amaçlarıyle ilgili «programını» geliştirdi. Okurlar, «Prawda»nın [5] dünkü sayısından burada söz konusu edilen şeyin emperyalist amaçlar olduğunu bilirler: İstanbul'un alınması, Ermenistan'ın alınması, Avusturya ile Türkiye'nin taksim edilmesi, Kuzey İran'ın alınması.

Demek ki Rus askerleri savaş alanlarında kanlarını satılık burjuva basınının yazdığı gibi, yurdun savunması uğruna ve özgürlük için dökmüyorlar - aksine küçük bir emperyalistler grubunun yararına yabancı ülkelerin alınması için kanlarını döküyorlar.

En azından böyle söylüyor bay Miljukow.

Bütün bunları dünya önünde bu kadar açıklıkla kimin adına söylüyor acaba bay Miljukow?

Tabii ki rus halkı adına değil. Çünkü rus halkı, rus emekçileriyle köylüleri ve askerleri, yabancı ülkelerin alınmasına ve halklara zor kullanılmasına *karşıdırlar*. Rus halkının yönetiminin sözcüsü olan işçi ve asker milletvekilleri Petrograd sovyetinin «çağrısı», bunun açık bir kanıtıdır.

Öyleyse kimin düşüncesini dile getiriyor bay Miljukow

Acaba toptan Geçici Hükümetin düşüncesini mi?

Ancak, dünkü «Wetscherneje Wremja» [6] bununla ilgili olarak şunları bildiriyor:

«23 Mart tarihli Petrograd gazetelerinde yer alan, Dışişleri Bakanı Miljukow'un mülakatıyle ilgili olarak Adalet Bakanı Kerenski, *mülakattaki bu günkü savaşta rus dış politikasının ödevlerine ilişkin ifadelerin Miljukow'un kişisel düşüncesi olduğunun, fakat hiç bir suretle Geçici Hükümetin görüşlerini temsil etmediğinin* açıklanmasına Adalet Bakanlığı Basın Enformasyon Bürosunu yetkili kılmıştır.»

Buna göre, Kerensky'ye inanılırsa, bay Miljukow, savaşın amaçları, ana sorununda Geçici Hükümetin düşüncesini dile getirmiyor.

Kısacası: Bütün dünya önünde bu günkü savaşın işgalci amaçlarından söz eden Dışişleri Bakanı bay Miljukow, bununla yalnız rus halkının iradesine *karşı* değil, aynı zamanda üyesi olduğu Geçici Hükümete *karşı* da bir davranışta bulunmuş oluyor.

Daha Çarlık yönetimi altında bay Miljukow, bakanların halka karşı sorumlu olmaları gerektiği görüşünü savunuyordu. Bakanların halka karşı sorumlu olmaları ve ona hesap vermekle yükümlü bulunmaları konusunda onunla aynı düşüncedeyiz. O halde soruyoruz: Bay Miljukow bakanların sorumluluğu ilkesini bu gün

de hâlâ kabul ediyor mu? Eğer bunu bu gün de halâ kabul ediyorsa, öyleyse niçin çekilmiyor?

Yoksa acaba Kerenski'nin bildirisi mi doğru değil?..

İkisinden biri:

Ya Kerenski'nin bildirisi yanlıştır, ki bu takdirde devrimci halk Geçici Hükümeti hizaya gelmeye çağırıp onu, iradesini tanımaya zorlamalıdır.

Ya da Kerenski doğrudur, ki bu takdirde artık Miljukow için Geçici Hükümette yer yoktur, çekilmek zorundadır.

«Prawda» No. 18
26 Mart 1917
Baş Makale

«Djelo Naroda»nın [7] 5. sayısında, «Rusya-Bir ~~Ülke~~ Birliği» başlığı altında bir makalecik yayımlandı. Bu makalecikte Rusya'nın ~~birleşik bir ülkeye~~, federal bir devlete dönüştürülmesinden başka bir şey önerilmiyor. Bakın ne deniliyor:

«Böylece ayrı ayrı bölgelerden (Ukrayna, Gürcistan, Sibirya, Türkistan vb.) oluşacak Rusya Federal Devleti, egemenlik simgesini üstlenmeli... Fakat her bölgeye iç egemenlik verilmeli. Toplanmak üzere olan Kurucu Meclis bir Rusya ~~ülke~~ birliğini oluştursun.»

Makaleciğin yazarı (Jos. Okulitsch) söylenenleri şöyle izah ediyor:

«Böylece ortak bir rus ordusu, ortak bir para, ortak bir dış politika, ortak bir yüksek mahkeme olmalı. Fa-

kat birleşik devleti oluşturan bölgeler, bağımsız olarak yeni bir yaşam kurmada özgür olmalıdırlar. Amerikalılar daha 1776 yılında... bir birlik anlaşması yaparak 'Birleşik Devletleri' kurduklarına göre 1917 yılında biz gerçekten sağlam bir ülke birliği kuramaz mıyız?»

Böyle diyor, «Djelo Naroda».

Çoğu yeriyle makaleciğin ilginç ve her ne denirse densin, özgün (orijinal) olduğunu kabul etmek gerek. Çok ciddi ve bildiri niteliği taşıyan üslubu da ayrıca ilgi uyandırıyor.

Bütün bunlara rağmen, makaleciğin bütünüyle garip bir yanılgıyı sergilediğini de söylemek gerekiyor. Bu yanılgının temelinde, Kuzey Amerika Birleşik Devletlerinin (aynı şekilde İsviçre ve Kanada'nın) devlet düzenine ilişkin olayların yüzeysel bir şekilde işlenmesinden başka şeyler de bulunuyor.

Buna ilişkin tarih bize neler söylüyor?

1776 yılında Birleşik Devletler bir federasyon değil, o zamana kadar birbirinden bağımsız olan koloni veya devletlerden bir konfederasyon oluşturdu. Yani o zamana kadar birbirinden bağımsız koloniler bulunuyordu, fakat sonradan bu koloniler, bağımsız devletler olarak kalmaktan vaz geçmeyerek, başta dış düşmanlara karşı olmak üzere, ortak çıkarlarını korumak için kendi aralarında bir konfederasyon meydana getirdiler. 19. yüzyılın altmışlarında, ülkenin siyasal yaşamında bir değişiklik ortaya çıktı. Merkeziyetçiliğe karşı çıkarak eski düzeni tutan güney devletlerine karşı kuzey devletleri, devletlerin daha sağlam yapılı bir siyasal yaklaşımını istediler. Bu durum, kuzey devletlerinin üstünlüğü kazanmalarıyla sonuçlanan bir iç savaş çıkmasına neden oldu. Amerika'da bir federasyon, yani iktidarı federal (merkezi) hükümetle paylaşan egemen devletlerin bir federasyonu doğdu. Fakat bu durum uzun sürmedi. Federasyonun aynen konfederasyon gibi bir geçiş önlemi olduğu ortaya çıktı. Eyaletlerle merkezi hükümet arasındaki mücadele bitmek bilmedi, ikili egemenlik çekilmez bir hal aldı ve Birleşik Devletler daha ileri bir evrim sonucu birleşik anayasa normlarıyle eyaletlere bu normların izin verdiği ölçüde sınırlı bir özerklik verilmek suretiyle (devlet değil, yönetimsel-siyasal) birleşik bir devlete dönüştü. Amerika Birleşik Devletleri için kullanıldığında federasyon deyimi, anlamsız bir sözü ve artık çoktandır gerçek duruma uymayan geçmişin bir kalıntısını ifade eder.

Söz konusu makalecik yazarının aynı şekilde dayanağı, İsviçre ve Kanada hakkında da, aynı şeylerin söylenmesi yanlış olmaz. Bunlarda da tarihlerinin başlangıcında aynı bağımsız devletleri (Kantonlar), daha sağlam bir birlik kurmak için aynı mücadeleyi (İsviçre'de özel ittifaka karşı savaş [8], Kanada'da İngilizlerle Fransızlar arasındaki mücadele), sonradan federasyonun aynı şekilde, birleşik bir devlete dönüşümünü görüyoruz.

Şimdi bütün bu olaylar bizim için ne ifade ediyor?

Bütün bunlar, gerek Amerika'da ve gerekse İsviçre ve Kanada'da bağımsız bölgelerin gelişmesinin, federasyon üzerinden birleşik devlete doğru olduğunu, gelişme eğiliminin federasyondan yana değil, ona karşı olduğunu gösterir.

Bu bir rastlantı da değildir. Çünkü kapitalizmin ileri biçimlerde gelişmesi ve bununla bağıntılı olarak merkeziyetçi eğilimlerle ekonomik alanın çevresinin genişlemesi federal değil, birleşik bir devlet biçimini gerektirir.

Tarihin tekerini geriye doğru döndürme niyeti taşı-

mama koşuluyla, bu eğilimi tabii ki hesaba katmak zorundayız.

Fakat bundan, Rusya için, kendisi varken yok olmaya mahkum olmuş bir federasyon kurmaya çalışmanın akıllıca bir şey olmadığı sonucu çıkar.

«Djelo Naroda», Birleşik Devletlerin 1776 denemesinin Rusya'da uygulamaya konulmasını öneriyor. İyi ama 1776 Amerikası ile günümüz Rusyası arasında hiç değilse uzaktan bir benzerlik var mı?

Birleşik Devletler o zamanlar, kendi aralarında birleşememiş ve fakat hiç olmazsa bir konfederasyon halinde birleşmeyi isteyen birbirlerinden bağımsız bir koloniler topluluğu idi. Onların bu arzusu gayet açıktır. Ama bu günkü Rusya'nın bununla herhangi bir benzerliği var mı? Tabii ki hayır. Bu gün herkes biliyor ki Rusya'nın bölgeleri (kenar bölgeleri) ekonomik ve siyasal bağlarla merkezi Rusya'ya bağlıdır. Rusya ne kadar demokratik olursa, bu bağlar o kadar sağlam olacaktır.

Bundan başka. Amerika'da bir konfederasyon veya bir federasyon kurmak için daha birbirlerine bağlı olmayan kolonileri birleştirmek gerekmişti. Böyle bir şey Birleşik Devletlerin ekonomik gelişmesinin yararınaydı da. Fakat Rusya'da böyle bir federasyon kurmak için bölgeleri birbirlerine bağlayan, önceden mevcut ekonomik ve siyasal bağları koparmak gerekir ki, bu da son derece akıl dışı ve gerici bir girişim olur.

Son olarak, Amerika'nın (aynı şekilde Kanada'nın ve İsviçre'nin de) devletlere (kantonlara) bölünüşü milliyet esasına göre değil, coğrafi özelliklere göredir. Oralarda devletler, ulusal birleşimlerinden bağımsız olarak yerleşme topluluklarından oluşmuştur. Birleşik Devletlerde sadece yedi, ya da sekiz ulusal topluluk olmasına karşın, düzinelerce devlet vardır. İsviçre'de yalnız üç

ulusal topluluk olduğu halde, 25 Kanton (bölge) bulunmaktadır. Rusya'da, diyelim ki, özerklik gereksinimi olan ve bölgeler diye adlandırılan yerler (Ukrayna Kafkaslar Ötesi, Sibirya, Türkistan vd.), Ural veya Volga bölgesi gibi sadece coğrafi bölgeler değil, belirli ulusal (Rus değil) bir topluluk oluşturan ve belli bir yaşam biçimine sahip olan, Rusya'nın belirli kısımlarıdır. İşte bu nedenledir ki, Amerika ve İsviçre'de devletlerin özerkliği (veya federasyon) sadece bir milli mesele çözümü olmayıp (asla böyle bir amaç gütmez), böyle bir sorun bile ortaya atmaz. Bu arada Rusya'nın bölgelerinin özerkliği (ya da federasyonu) meselesi, Rusya'daki milliyet meselesinin ele alınıp çözümlenebilmesi için önerilmiştir. Çünkü Rusya'nın bölgelere ayrılmasının temelinde milli özellikler yatar.

1776'nın Birleşik Devletleri ile günümüz Rusya'sı arasındaki benzerliğin yapay ve anlamsız olduğu yeterince açık değil mi?

Federalizmin Rusya'da milliyet sorununu çözmediği ve çözemiyeceği tarihin tekerini geriye doğru çevirme yolunda gösterilen donkişotça çabaların onu sadece karıştırıp zorlaştırdığı yeterince açık değil mi?

Hayır, 1776 Amerika'sı denemesinin Rusya'da uygulamaya konması önerisi tamamen yararsızdır. Noksan veya tam, hiç bir şey anlatmayan bir geçiş biçimi -federasyon- demokrasinin gereksinimlerini karşılayamaz.

Milliyet meselesinin çözümü kesin ve köklü olduğu kadar yaşamla bağıntılı da olmak zorundadır. Bu itibarla böyle bir çözümün şunları içermesi gerekir:

1. Bir birlik çerçevesi içinde kalamayacak olan ve kalmak istemeyen, Rusya'nın belirli bölgelerinde oturan uluslara ayrılma hakkı tanınması.

2. Belli bir ulusal topluluk olarak nitelenen ve bir-

lik içinde kalan bölgeler için, ortak anayasa normlarıyla, birleşik (kaynaşmış) bir devlet çerçevesi içinde siyasal özerklik verilmesi.

Rusya'daki bölgeler sorununun, ancak ve ancak bu şekilde çözümlenmesi gerekir. (*)

«Prawda» No. 19
28 Mart 1917
İmza: K. Stalin

(*) Yazarın Açıklaması

Yukarıdaki makale, o zamanlar partimizde egemen olan federatif devlet kuruluşuna karşı olumsuz tutumu yansıtmaktadır. Devlet federalizmine karşı bu olumsuz tutum, en keskin ifadesini Lenin'in Schaumian'a yazdığı Kasım 1913 tarihli ünlü mektubunda buldu.

Lenin şunları yazıyordu: «Demokratik merkeziyetçilikten yana olduğumuz kuşkusuzdur. Biz federasyona karşı ız... Biz ilkede federasyona karşıyız-federasyon ekonomik bağı zayıflatır, yararsız bir devlet biçimidir. Ayrılmak mı istiyorsun? Ekonomik bağı koparabileceksen, veya daha doğrusu tabi olma ve birlikte yaşamanın sürtüşmeleri ekonomik bağa zarar verecek ve onu ortadan kaldıracak dereceye gelmişse cehenneme kadar yolun var. Ayrılmak istemiyor musun, O halde, özür dilerim, federasyon hakkını alacağını sanıp benim namıma karar verme (bkz. 4. baskı, cilt 19, s. 453, rus.).

Partinin 1917 Nisan Konferansında kabul edilen milli meseleye ilişkin kararda, federatif devlet kuruluşu sorununa hiç değinilmemiş olması ilginçtir. Kararda ulusların ayrılma hakkından, birleşik bir devlet çerçevesi içinde ulusal bölgelerin özerkliğinden ve son olarak gittikçe artan ulusal ayrıcalıklar gibi bütün ayrıcalıklara karşı bir temel yasanın kabul edilmesinden söz edilmekte, fakat federatif bir devlet yapısının kabul edilirliği üzerine tek kelime söylenmemektedir.

«Hem coğrafi koşulların ve hem de dil ortaklığının ve yüzlerce yıllık tarihin ayrı küçük bölgelerde milli meseleyi halletmiş göründükleri İngiltere'de bile milliyet meselesinin daha ortadan kalkmadığı gerçeği Engels'in dikkatinden kaçmaz ve bunun için, o federatif cumhuriyetin bir 'ileri adım' hareketi olduğunu gözlemler. Tabii burada, federatif cumhuriyetin kusurlarının eleştirisinden, birleşik merkeziyetçi demokratik bir cumhuriyet için mücadeleden ve en kararlı bir şekilde bunun propagandasını yapmaktan en küçük bir vazgeçme söz konusu değildir.»

(bkz. 4. baskı, cilt 25, S. 418-419 [Almancası iki ciltte «Seçilmiş Eserler», Cilt II, Moskova, 1947, S. 212-213]).

Ancak Ekim Devriminden sonradır ki parti, devlet federasyonu görüşünü kesin ve kararlı bir biçimde ele alarak geçiş dönemi süresi için Sovyet Cumhuriyetlerinin devlet yapısına uygun, kendi planı olarak savunur. Bu görüş ilk kez, Lenin tarafından yazılan ve partinin merkez komitesince onaylanan, Ocak 1918 tarihli ünlü, «Çalışanların Ve Sömürülen Halkın Hakları Deklerasyonu»nda ifadesini bulur. Bu deklarasyonda şöyle denilmektedir: «Sovyet Rusya Cumhuriyeti özgür ulusların özgür bir birliği esası üzerine, Ulusal Sovyet Cumhuriyetleri Federasyonu olarak kurulur» (bkz. 4. baskı, Cilt 26, S. 385 [Almancası iki ciltte «Seçilmiş Eserler», Cilt II, S. 299]).

Lenin'in «Devlet ve İhtilal» adlı kitabıyle (Ağustos 1917) parti, «merkeziyetçi cumhuriyete» geçiş biçimi olarak federasyonun kabulü için Lenin'in kişiliğinde, bir dize önemli koşullar altında ilk ciddi adımı atar.

Lenin bu kitabında şöyle der: «Marks gibi Engels de, proletarya ve proletarya devrimi açısından, demokratik merkeziyetçiliği, birleşik ve bölünmez bir cumhuriyeti savunur. Federatif cumhuriyeti, ya ayrık (istisnai) bir durum ve gelişme engeli, ya da monarşiden merkeziyetçi cumhuriyete geçiş biçimi olarak bazı özel koşullar altında bir 'ileri adım' hareketi olarak görür. Ve bu özel koşullar altında milli meseleyi ön plâna getirir...

VIII. parti kongresinde bu görüş parti tarafından resmen onaylandı [10]. Bilindiği üzere RKP nin programı, bu parti kongresinde onaylandı. Bu programda şöyle denilmektedir: «Parti, sovyet tipi örgütlenmiş devletlerin federal birleşimini, tam birlik yolundaki geçiş biçimlerinden biri olarak benimser» (bkz. «RKP Programı»).

Federasyonun reddedilişinden «çeşitli ulusların emekçilerinin tam birliği için geçiş biçimi» olarak kabul edilişine kadar partinin aldığı yol budur (bkz. Kominternin II. kongresi tarafından kabul edilen «Milli Mesele İçin Tezler»).

Partimizin devlet federasyonuna ilişkin anlayışındaki bu evrim üç nedene dayandırılarak açıklanabilir:

Birincisi, Ekim devrimi zamanında Rusya'daki milliyetlerin büyük kısmı fiilen tamamen ayrılmış ve birbirlerinden kopmuş bir durumda bulunuyorlardı. Bu nedenle federasyon, bu milliyetlerin parçalanmış olan emekçi kitlelerinin karşılıklı yaklaşımı ve birleşimi için ileri bir adım olarak görüldü.

İkincisi, sovyet örgütlenmesi sırasında oluşturulan federasyon şekillerinin, daha önce göründüğü gibi, Rusya'daki milliyetlerin emekçi kitlelerin ekonomik yaklaşma amaçlarına hiç de o kadar ters düşmediği, ya da uygulamanın sonradan gösterdiği gibi, hatta bu amaçlara asla aykırı olmadığı görüldü.

Üçüncüsü, ulusal hareketin ve ulusları birleşmeye götüren yolun, evvelce, savaştan veya Ekim devriminden önceki dönemlerde, görülebildiklerinden daha önemli ve karmaşık oldukları ortaya çıktı.

Aralık 1924 *J. St.*

İKİ KARAR

İki karar. Birincisi işçi ve asker milletvekilleri sovyeti yürütme komitesinden, diğeri Rus-Baltık Vagon Fabrikaları Makine Bölümü işçilerinden (400 kişi) çıkma.

Birincisi sözümona «özgürlük istikrazının» desteklenmesinden yana.

Diğeri buna karşı.

Birincisi özgürlük istikrazının, özgürlüğün yararına bir istikraz olarak eleştirisiz kabul ediyor.

İkincisi özgürlük istikrazını, özgürlüğe karşı bir istikraz olarak tanımlıyor, çünkü bu istikraz emperyalist burjuvazinin yararına kardeş katliamının sürdürülmesi amaciyle tedavüle çıkarılıyor.

Birincisi şaşkınlaşmış insanların kaygılarını yansı-

tıyor: Sonra ordunun gereksinimleri nasıl sağlanır, istikrazın desteklenmesi reddedilirse bu gereksinimlerin sağlanması tehlikeye girmez mi?

İkincisi böyle kaygıları kabul etmiyor, çünkü bir çıkar yol görüyor: «Orduya gerekli olan bütün şeylerin sağlanması için paraya ihtiyaç olduğunu kabul ediyor, ancak bu paraların katliamı başlatıp sürdüren ve kan dökülmesinden milyonlar vuran burjuvazinin cebinden alınması gerektiğini işçi ve asker milletvekilleri sovyetine gösteriyor».

Birinci kararın yazarları, yine de «görevlerini yaptıkları» için, belki hoşnut olacaklar.

İkinci kararın yazarları, proletarya meselesine karşı takındıkları böyle bir tutumla birincilerin «enternasyonale» ihanet ettikleri düşüncesinde oldukları için protestoda bulunuyorlar.

Böylece meseleyi tam olarak ortaya koymuş oldular.

Özgürlüğe *karşı* olan «özgürlük istikrazından» *yana* ve ona *karşı* olmak.

Kim haklı? Siz karar verin, işçi yoldaşlar.

«Prawda» No. 29
11 Mart 1917
İmza: K. Stalin

TOPRAK KÖYLÜLERİN

Rjasan ili köylüleri bakan Schingarjow'a başvurarak, çiftlik sahipleri razı olmasalar bile, bunların boş bıraktıkları toprakları ekeceklerini anlattılar. Köylüler, çiftlik sahiplerince ekimin baltalanmasının bir felaket olduğunu, yalnız içerdeki halka değil, aynı zamanda cephedeki orduya da ekmek sağlamak için savsaklanan (ihmal edilen) toprakların hemen ekilmesinin tek çare olduğunu bildiriyorlar.

Buna cevap olarak bakan Schingarjow (bkz. bakanın telgrafı [12]), köylülerin toprakları kendiliklerinden ekmelerini kesin olarak yasak ediyor, böyle bir şeyi keyfi bir davranış olarak niteleyerek köylülerce Kurucu Meclisin toplanmasını beklemelerini salık veriyor ve Kurucu Meclisin her şeye karar vereceğini söylüyor.

Fakat bay Schingarjow'un da üyesi olduğu, Geçici Hükümet tarafından toplanması geciktirilen Kurucu Meclisin ne zaman toplanacağı bilinmediğinden bunun anlamı *gerçekte* toprak ekilmeyecek, toprak sahipleri kendi toprakları üzerinde oturacaklar, köylüler *topraksız* bırakılacak ve Rusya, işçisi, köylüsü askerleriyle yeterince ekmek bulamayacak demektir.

Evet, bütün bunlar, Rusya açlığın pençesine düşse bile, toprak sahiplerine bir şey olmasın diye yapılıyor.

Bakan Schingarjow'un üyesi olduğu Geçici Hükümetin cevabı bu.

Böyle bir cevap bizleri şaşırtmıyor. Fabrikatörlerle toprak sahiplerinin hükümetinden köylülere karşı başka türlü davranmaları asla beklenemez. Eğer sadece toprak sahiplerinin durumu iyi ise bundan köylülere ne!

Bu nedenle biz, köylülere, bütün Rusya'daki tüm köy yoksulluğuna, kendi davalarını bizzat ele alıp kendilerinin yürütmesi için sesleniyoruz.

Onları, devrimci köylü komiteleri olarak örgütlenmeğe (bucak, ilçe vb. komiteleri) ve bu örgütler eliyle ağaların topraklarına el koyup onları örgütlü bir biçimde kendi güçleriyle işlemeğe çağırıyoruz.

Onları, Kurucu Meclisi beklemeden, bakanların devrimi engelleyici reaksiyoner yasaklarına aldırmadan, bunu hemen yapmağa çağırıyoruz.

Bize, toplumun ilerici tabakalarını devrimden koparacağından söz edilerek, çiftlik sahiplerinin topraklarına hemen el konulmasının devrimin birliğini bozacağı söyleniyor.

Fabrikatörler ve toprak sahipleriyle bozuşmadan, devrimin ileriye götürülebileceğine inanmak saflıktır ancak.

İşçiler için sekiz saatlık iş gününün kabul edilmesiyle fabrikatörler yandaşlarıyle birlikte devrimden ayrılmadılar mı? İşçilerin durumlarındaki ferahlamayı ve iş gününün kısaltılmasını devrim için bir kayıp olarak görmeye kim cesaret edebilir?

Çiftlik topraklarının izin alınmadan ekilmesi ve buralara köylülerce el konulması -bundan hiç kuşkunuz olmasın- yandaşlariyle birlikte çiftlik sahiplerini devrimden ayıracaktır. Ancak, milyonlarca yoksul köylü yığınlarını devrimin etrafında toplarsak, devrimin güçlerini zayıflattığımızı öne sürmeye cesaret edebilecek tek kişi çıkabilir mi?

Devrimin gidişini etkilemek isteyen herkesin, her zaman için şunları açıklıkla bilmesi gerekir:

1. Devrimimizin asıl kuvvetleri, işçilerle savaşın asker elbisesi giydirdiği yoksul köylülerdir.

2. Devrim büyüyüp yayıldığı ölçüde, ilerici denen unsurların -sözde ilerici, gerçekte gerici- devrimden kopup ayrılmaları kaçınılmaz bir olaydır.

Devrimi gereksiz unsurlardan temizleyecek olan bu olumlu olguyu durdurmak istemek gerici bir ütopya olur.

Kurucu Meclise kadar bekleme ve erteleme politikası, halkçıların, Trudowik ve Menşeviklerin salık verdikleri, zor alımından (müsadere) «şimdilik» vazgeçme politikası, sınıflar arasında uzlaşma (güya kimseye haksızlık etmemek için!) ve rezilce yerinde sayma politikası, devrimci proletaryanın politikası değildir.

Rus devrimin zafer alayı, yalnız devrim düşmanlarının işine yarayan ve onlara hoş görünen bu politikayı işe yaramaz eski püsküler gibi süpürüp atacaktır.

«Prawda» No. 32
14 Nisan 1917
Başmakale
İmza: K. Stalin

1 MAYIS

Savaş içindeki ülkelerin, haydutluk hırsına kapılmış burjuvalarının dünyayı kanlı bir kırıma attıklarından bu yana neredeyse üç yıl geçti.

Daha dün öz kardeşken, bu gün asker elbisesi giydirilmiş olan tüm ülkelerin emekçileri, proletaryanın düşmanlarını hoşnut etmek için düşmanlar olarak karşı karşıya geldiklerinden, birbirlerini öldürecek sakat bırakmaya başladıklarından bu yana hemen hemen üç yıl geçti.

Şimdiki savaşın getirdikleri, ulusların diri kuvvetlerinin kitleler halinde yokedilmesi, kitlesel yıkım ve sefalet, bir zamanların bayındır şehir ve köylerinin yıkıntıları, kitlesel açlık ve vahşettir. Bütün bunlar, taçlı ya da taçsız, küçük bir haydutlar grubunun yabancı ülkeleri yağma ederek baş döndürücü milyonluk kazançlar vurmaları için oluyor.

Dünya, savaşın demir kıskacı içinde can çekişmeğe başlıyor.

Boğulmak üzere olan Avrupa halkları, daha şimdiden savaş tutkunu burjuvaziye karşı baş kaldırıyorlar.

Rus devrimi, emekçileri birbirinden ayıran duvarda ilk olarak bir gedik açıyor. Genel bir yurtseverlik coşkunluğu anında rus emekçileri ilk olarak unutulmuş bir sloganı ortaya atıyorlar: «Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!»

Rus devriminin kopardığı gürültü ile batının işçileri de uykudan uyanıyorlar. Almanya'daki grev ve gösteriler, Avusturya ile Bulgaristan'daki gösteriler, yansız ülkelerdeki grev ve bildiriler, İngiltere ve Fransa'daki gittikçe büyüyen huzursuzluk ve kargaşalıklar ve kitlelerin cephelerdeki kardeşliği, gelişmekte olan sosyalist devrimin ilk habercileridir.

Ve bizim bu günkü 1 Mayıs bayramımız, kan selleri içinde, halklar arasındaki yeni kardeşlik bağlarının bir sembolü değil midir?

Kapitalist haydutların sonu yaklaşıyor, çünkü enternasyonalin kızıl bayrağı Avrupa'nın üzerinde yeniden yükseliyor.

Petrograd meydanlarında, yüz binlerce emekçinin bütün dünya emekçilerine kardeş elini uzattıkları bu günkü 1 Mayıs bayramı, diyelim ki yeni bir devrimci enternasyonalin doğuşunun güvencesi olsun.

Bu gün Petrograd meydanlarına yankılanan, «bütün ülkelerin işçileri, birleşin!», sloganı bütün dünyayı dolaşarak tüm ülkelerin emekçilerini sosyalizm savaşı etrafında birleştirsin.

Kapitalist haydutların başları üzerinden, onların haydut hükümetlerinin başları üzerinden, tüm ülkelerin emekçilerine elimizi uzatarak sesleniyoruz:

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın halkların kardeşliği!
Yaşasın sosyalist devrim!

«Prawda» No. 35
18 Nisan 1917
İmzasız makale

GEÇİCİ HÜKÜMET ÜZERİNE
Wassilewski-Ostrow semtindeki bir gösteride yapılan konuşma
18 Nisan (1 Mayıs) 1917

Devrim süreci içinde ülkede iki güç ortaya çıktı: 3 Haziran Duması tarafından seçilen geçici hükümet ve işçilerle askerler tarafından seçilen işçi ve asker milletvekilleri sovyeti.

Bu iki kuvvet arasındaki ilişkiler gün geçtikçe kötüleşmekte ve aralarındaki eski işbirliği yok olmaktadır. Bu gerçeği görmezlikten gelmek büyük yanlış olur.

İlk olarak burjuvazi ikili egemenlik sorununu ortaya attı, ilk olarak seçenekleri koydu ortaya: Ya geçici hükümet, ya da işçi ve asker milletvekilleri sovyeti. Açık bir biçimde yöneltilen bu sorunun cevabı karşısında kaçamak davranmak yakışıksız bir davranış olur.

İşçilerle askerlerin açıkça ve tek kelimeyle söylemeleri gerekir: Hangisini kendi hükümetleri olarak görü-

yorlar, geçici hükümeti mi, yoksa işçi ve asker milletvekilleri sovyetini mi?

Geçici hükümete güven gösterilmesinden, bunun gerekliliğinden söz ediliyor. Fakat en önemli ve temel sorunlarda, kendisi halka güvenmeyen bir hükümete nasıl güvenilebilir? Bu gün savaştayız, Çar'ın halkın haberi olmadan İngiltere ve Fransa ile imzaladığı ve geçici hükümetin, halkın oyunu almadan onayladığı anlaşmalar gereğince girdiğimiz bir savaşta. Bu anlaşmaların neler olduğunu bilmek halkın hakkıdır. İşçilerle askerlerin, niçin kan döküldüğünü bilmeye hakları var. İşçilerle askerlerin, anlaşmaların açıklanması için ileri sürdükleri isteğe geçici hükümet ne ile cevap verdi?

Anlaşmaların geçerlikte kaldığını açıklamakla.

Fakat geçici hükümet anlaşmaları açıklamadı ve açıklamayı da asla düşünmüyor.

Geçici hükümetin gerçek savaş amaçlarını halktan sakladığı ve böylece halka güvenmemekte direndiği açık değil mi? En önemli ve temel sorunlarda kendilerine güvenmeyen bir geçici hükümete işçilerle köylüler nasıl güvenebilirler?

Geçici hükümetin desteklenmesinden, böyle bir desteklemenin gerekliliğinden söz ediliyor. Fakat siz söyleyin: Bir devrim döneminde, varoluşunun ilk gününden başlayarak devrimi frenleyen bir hükümet desteklenebilir mi? Şimdiye kadar devrimci girişimlerle demokratik önlemler yalnız ve yalnız işçi ve asker milletvekilleri sovyetinden çıkıyordu. Geçici hükümet, söz konusu sovyeti ancak sonradan, istemeyerek ve karşı koyarak kabullendi. Onu da, uygulamada engeller çıkararak ancak kısmen ve yalnız sözle. Bu güne kadar olanlar bunlar. Ama nasıl olur da devrim içindeyken devrimin yolu na engeller koyarak onu geriye çeken bir hükümet des-

teklenebilir? Ülkenin demokratikleştirilmesinin sürdürülmesinde işçi ve asker milletvekilleri sovyetine geçici hükümetin engeller çıkarmamasını istemek gerekmez mi?

Ülkede karşı devrimci kuvvetler seferber oluyorlar. Ordu içinde kışkırtma yapılıyor. Köylülerle şehirli küçük burjuvalar arasında kışkırtma yapılıyor. Karşı devrimci kışkırtmalar, özellikle işçi ve asker milletvekilleri sovyetine karşı yöneltilmiştir. Bunlar geçici hükümetin adı ardına saklanıyorlar. Üstelik geçici hükümet işçi ve asker milletvekilleri sovyetine karşı yapılan hareketleri açıkça destekliyor. Geçici hükümeti niçin desteklemeli, diye bir soru gelmez mi akla? Karşı devrimci kışkırtmayı desteklediği için değil herhalde?!

Tüm Rusya'da bir tarım hareketi başladı. Köylüler, toprak sahiplerinin boş bıraktıkları toprakları kendiliklerinden ekmeye kalkıştılar. Bu ekim işine girişilmemiş olsa, ülkede kıtlık baş gösterebilir. Köylülere yardımcı olmak için, Sovyetlerin tüm Rusya Şurası [13], köylülerin çiftlik arazilerine el koymaya yönelik eylemlerini desteklemeye karar verdi. Ama buna karşılık geçici hükümet ne yapıyor şimdi? Köylülerin hareketinin keyfi bir hareket olduğunu açıklayarak, onların çiftlik arazilerini işlemelerini yasaklıyor ve komiserlerine bunun için gerekli emirleri veriyor. (bkz. 17 Nisan tarihli «Rjetsch»). Geçici hükümeti niçin desteklemeli diye sormaz mı insan kendi kendine? Köylülere karşı savaş ilan ettiği için değil herhalde?!

Geçici hükümete güvensizliğin, devrim birliğini zedeleyeceğinden ve kapitalistlerle toprak sahiplerini ondan uzaklaştıracağından söz ediliyor. Fakat kapitalistlerle toprak sahiplerinin, halk yığınlarının devrimini gerçekten desteklediklerini ve destekleyebileceklerini kim söyleyebilir?

İşçi ve asker milletvekilleri sovyeti zaten, sekiz saatlik iş gününü getirmekle geniş emekçi kitlelerini devrimin etrafında toplayıp, kapitalistleri kendinden uzaklaştırmadı mı? Küçük bir fabrikatörler grubunun kuşkulu dostluğunun, devrim için milyonlarca işçinin kanla mühürlenmiş gerçek dostluğundan daha değerli olduğunu kim söyleyebilir?

Sovyetlerin tüm Rusya Şurası, almış olduğu, köylüleri destekleme kararı ile zaten toprak sahiplerini kendinden uzaklaştırarak köylü yığınlarını devrime bağlamadı mı?

Devrim için, bir avuç toprak sahibinin kuşkulu dostluğunun, şimdi asker elbisesi giydirilmiş olan milyonlarca yoksul köylünün gerçek dostluğundan daha değerli olduğunu kim söyleyebilir?

Devrim herkesi hoşnut edemez. O, bir yandan çalışan yığınları hoşnut ederken, diğer yandan bu yığınların açık ve gizli düşmanlarına vurur.

Onun için, burada bir seçme yapmak gerekiyor: Ya işçiler ve yoksul köylülerle birlikte devrimden yana olmak, ya da kapitalistler ve toprak sahipleriyle birlikte devrime karşı olmak.

O halde biz kimi destekleyeceğiz?

Hangisine kendi hükümetimiz olarak bakabiliriz?

İşçi ve asker milletvekilleri sovyetine mi, yoksa geçici hükümete mi?

İşçi ve askerler sadece, kendi seçtikleri işçi ve asker milletvekilleri sovyetini destekleyecekleri apaçık bellidir.

«Soldatskaja Prawda»
(Askerlerin Pravdası), No. 6
25 Nisan 1917
İmza: K. Stalin

MARİENPALAST'TAKİ GÖRÜŞMELER ÜZERİNE

Burjuva basını, işçi ve asker milletvekilleri sovyeti yürütme komitesiyle geçici hükümet arasındaki görüşmelere ilişkin bir haber yayımladı. Bu haber bütünü itibariyle... tam değildir, okuru yanıltmak için olaylar apaçık saptırılmış olarak verilmektedir. Biz olayların burjuva basınına özgü özel açıklanmasından asla söz etmiyeceğiz. Bunun için görüşmelerin gerçeğe uygun bir tablosunu vermek gerekiyor.

Görüşmeler, anlaşmazlıkların büyümesine neden olan Bakan Miljukow'un [14] notası ile ilgili olarak geçici hükümetle yürütme komitesi arasındaki ilişkiyi açıklığa kavuşturma amacını güdüyordu.

Konferans Başbakan Lwow tarafından açıldı. Başbakanın açış konuşması şu iddialarla sonuçlanıyordu:

Son zamana kadar ülkede geçici hükümete karşı güven hüküm sürüyor ve olaylar hoşnutluk verici bir şekilde gelişiyordu. Fakat her nasılsa bu güven şimdi kayboldu, hatta bir karşı koyma hissedilmeye başlandı. Bu durum özellikle son iki hafta içinde, herkesçe bilinen, sosyalist çevrelerin basın yoluyla geçici hükümete karşı saldırıya başladıklarından bu yana hissedilir bir hal almıştır. Bu haliyle bu durum daha fazla devam edemez. Biz, işçi ve asker milletvekilleri sovyetinin kesin desteğine gereksinim duyuyoruz. Aksi halde çekiliriz.

Bunu, bakanların, özellikle Gutschkow, Schingaryow ve Miljukow'un açık bir tavır aldıkları «raporları» (savaş durumu, tarım, ulaşım, maliye, dış sorunlara ilişkin) izledi. Diğer bakanların konuşmaları sadece öncekilerin konuşmalarından çıkan sonuçları yansıtıyor.

Bakan Gutschkow'un konuşması, Rusya'daki devrimi, savaşı sonuna kadar sürdürecek bir araç olarak gören, devrimimize ilişkin bilinen emperyalist görüşe dayanıyor. Bir yenilgiden kaçınmak için Rusya'da devrim gerekliydi, diye konuştu. Şöyle devam etti: Devrimin bir zafer etkeni olmasını istedim ve bunun olacağını umdum. Kelimenin en geniş anlamıyla bizim ereğimiz yurt savunması, yalnız bu gün için değil, gelecek için de yurt savunmasıdır. Fakat son haftalar içinde bir çok şey kötüye gitti... «Yurt tehlikededir» ... Bunun baş nedeni belirli sosyalist çevrelerce propagandası yapılan «pasifist düşünceler selidir». Bakan bu propagandanın durdurulması ve disiplinin yeniden kurulması gerektiğini, bunun için de yürütme komitesinin yardımına gerek olduğunu ima ediyor.

Bakan Schingaryow, Rusya'daki gıda bunalımının bir tablosunu çiziyor... Başta gelen sorun, nota ve dış

politika sorunu değil, tahıl sorunudur: Eğer biz tahıl sorununun hakkından gelemezsek başka hiç bir şeyin hakkından gelemeyiz. Gıda bunalımının genişlemesinde, bozuk yolların ve daha bir dize geçici şeylerin payı az değildir. Bununla beraber Schingaryow bu acıklı durumun baş nedenini, köylülerin toprak sorunu ile uğraşmaya başlamalarında, çiftlik topraklarını kendiliklerinden işleyerek savaş esirlerini çiftliklerden uzaklaştırıp kendilerini genel olarak tarımsal «hayallere» kaptırmalarında görüyor. Schingaryow'un görüşüne göre, köylülerin bu zararlı hareketi, Leninistlerin toprağa el konulması yolundaki kışkırtmaları ve bu insanların partizan bir bağnazlıkla kandırılmaları suretiyle körüklenmektedir. Kszesinka Sarayından yapılan kışkırtmaya, bu zehir yuvasına bir son verilmelidir... Şunlardan sadece birisi olabilir: *Ya* kendisine güven gösterilen şimdiki geçici hükümet-bu takdirde tarımsal tecavüzlerin son bulması gerekir-, ya da herhangi bir başka hükümet.

Miljukow: Nota benim kişisel görüşümü değil, tüm geçici hükümetin görüşünü belirtmektedir. Dış politika sorununu, müttefiklere karşı yükümlülüklerimizi yerine getirmeye hazır olma sorunu oluşturuyor. Müttefiklere bağlıyız... Bizi, genellikle sadece belli amaçlar için elverişli ya da elverişsiz kuvvet olarak değerlendiriyorlar. Sadece kendini zayıf göstermek bile ilişkilerin hemen kötüleşmesi için yetiyor... Bağlamalardan (ilhaklardan) vazgeçme bu nedenle sakıncalıdır... Güveninize gereksinim duyuyoruz. Bunu bizden esirgemezseniz orduda bir canlılık başlayacak, birleşik cephe için girişeceğimiz bir saldırıyı başaracağız ve Almanları sıkıştırarak dikkatlerini Fransızlarla İngilizlerden saptıracağız. Müttefiklere karşı olan yükümlülüklerimiz bunu gerektiriyor. Miljukow, «böyle bir durum karşısında, müttefiklerin bize olan güvenini tehlikeye düşürmeme arzu-

muz karşısında, notanın başka türlü olamıyacağını görüyorsunuzdur», diyerek sözlerini bitirdi.

Bakanların bu uzun konuşmalarından bir kaç kısa iddia ortaya çıkıyordu: Ülke ağır bir bunalım geçirmektedir, bunalımın nedeni devrimci harekettir. bunalımdan çıkmanın yolu devrimi frenlemek ve savaşı sürdürmektir.

Bunlara göre ülkenin kurtuluşu için şunlar gereklidir: 1. Askerleri frenlemek (Gutschkow), 2. köylüleri frenlemek (Schingarjow), 3. geçici hükümetin maskesini düşüren devrimci işçileri frenlemek (bütün bakanlar). Bu zor işte bizi destekleyin, bir saldırı savaşı sürdürmede bize yardımcı olun, sonra her şey iyiye gidecektir. Yoksa çekiliriz.

Bakanların söyledikleri bunlar.

Bakanların tamamen emperyalist ve karşı devrimci konuşmalarına karşı, yürütme komitesi çoğunluğun temsilcisi olan Zereteli'nin bir itirazda bulunmaması son derece ilginçtir. Bakanların meseleyi sert bir biçimde ortaya koymalarından ürkmüş olan Zereteli, bakanların çekilmeleri olasılığı karşısında şaşırmış ve konuşmasında, henüz daha geç kalınmamış bir ödün verebileceklerini, yalnız «iç kullanım» için de olsa, notanın istenen anlamda bir açıklamasını [16] yapabileceklerini söyleyerek yalvarmaya başlamıştır. «Gerçekte sadece sözlerden ibaret olacak böyle bir ödüne izin verildiği takdirde, demokrasi bütün gücünü bir araya toplayarak geçici hükümeti destekleyecektir», demiştir.

Geçici hükümetle yürütme komitesi arasındaki anlaşmazlığı örtbas etme arzusu, yalnız var olan anlaşmayı kurtarmak için ödünler vermeye razı olma-işte Zereteli'inin konuşmalarıyla ortaya konulan ana düşünce budur.

Kamenew tamamen zıt anlamda konuştu. Şunları

söyledi: Eğer ülke uçurumun kenarında bulunuyor ve ekonomik, gıda maddeleri ve başka alanlarda bunalımlar yaşıyorsa, bunların çaresi, bunalımları sadece keskinleştiren ve sadece devrimin meyvelerini yutan savaşın devamında değil, yalnız ve tek çare savaşa hemen son verilmesindedir. Tüm görünüşe göre şimdiki geçici hükümet savaşı sonuna kadar sürdürme çabası içinde olduğundan, savaşın sona erdirilmesini üzerine alma gücünde değildir. Bu nedenle çare, iktidarın ülkeyi bulunduğu çıkmazdan kurtarabilecek başka bir sınıfın eline geçmesidir.

Kamenew'in konuşmasından sonra bakan koltuklarından şöyle bağrışmalar işitiliyordu: «Öyleyse iktidarı siz üzerinize alın.»

«Prawda» No. 40
25 Nisan 1917
İmza: K. Stalin

RSDİP'NİN (BOLŞEVİK) VII. KONFERANSI (NİSAN KONFERANSI)
24-29 Nisan 1917

I. BU GÜNKÜ DURUM İÇİN LENİN YOLDAŞ TARAFINDAN *ÖNERİLEN KARARIN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN KONUŞMA*

Yoldaşlar! Bubnow'un önerdiğini, kararında Lenin Yoldaş da incelemiştir. Kitle eylemlerini ve gösterileri Lenin yoldaş reddetmiyor. Fakat söz konusu olan şimdi bu değildir. Denetim sorununda fikir ayrılıkları var. Denetim, bir denetleyenle bir denetlenenin bulunmasını ve bunlar arasında belirli bir anlayışın olmasını gerektirir. Bir denetim vardı. Bir anlayış da vardı. Denetimden ne sonuç çıktı. Hiç bir şey. Miljukow'un konuşmasına göre (19 Nisan günü) bu denetimin boş bir şey olduğu açık olarak özellikle kendini göstermiştir.

Gutschkow şunları söylüyor: «Benim gözümde devrim daha iyi savaş yapmak için bir araçtır, büyük bir zafer kazanmak için küçük bir devrim yapalım». Fakat orduya şimdi barışçıl düşünceler girmiştir ve artık savaş

yapılamıyor. Hükümetin bize dediği de şu: «Savaş aleyhtarı propagandaya son verin, yoksa çekiliriz.»

Tarım sorununda da hükümet, köylülerin çıkarlarına ve köylülerin çiftlik topraklarına el koymalarının sağlayacağı yararlara karşı da anlayış gösteremiyor. Bize söylenen şu: «Köylüleri durdurmak için bize yardımcı olun, yoksa çekiliriz.»

Miljukow şöyle diyor: «Cephenin birliği korunmalı, düşmana karşı saldırıya geçmeliyiz, askeri şevke getirin, yoksa çekiliriz.»

Bütün bunlardan anlaşıldığına göre, bize denetim öneriliyor. Gülünç bir şey bu! Başlangıçta programı milletvekilleri sovyeti hazırlıyordu, şimdi bunu geçici hükümet hazırlıyor Bunalımı (Miljukow'un açıklamasını) izleyen gün sovyetle hükümet arasında yapılan bağlaşma, sovyetin, hükümetin buyruğu altına girdiği anlamına gelir. Hükümet sovyete karşı saldırılarda bulunuyor. Sovyet geri çekiliyor. Buna göre sovyetin, hükümet üzerindeki bir denetiminden söz etmek, havanda su döğmek olur. Bu nedenle ben, Bubnow'un denetim üzerine olan değişiklik önerisinin reddedilmesini öneriyorum.

2. MİLLİ MESELE ÜZERİNE RAPOR
29 Nisan

Aslında milli meseleye ilişkin geniş bir rapor sunulması gerekirdi, ancak vaktin darlığı nedeniyle raporumu kısa tutmak zorundayım.

Rapor tasarısına geçmeden önce bir kaç saptama yapmak gerekiyor.

Ulusal baskı nedir? Ulusal baskı, baskı altında tutulan halkları soyma ve sömürme sistemidir, boyunduruk altında tutulan halkların haklarını zorla sınırlandırmak için emperyalist çevrelerce alınan önlemlerdir. Bütün

bunlar beraberce ulusal baskı politikası denilen politikanın görünümünü verir.

Birinci soru: Ulusal baskı politikalarını yürüttükleri sırada, şu ya da bu iktidar hangi sınıflara dayanır? Bu soruya cevap verebilmek için, niçin çeşitli devletlerde farklı ulusal baskı biçimleri bulunduğunu, ulusal baskının neden bir devlette diğer bir devlettekine nazaran daha ağır ve daha zalimce olduğunu anlamak gerekiyor. Örneğin İngiltere ile Avusturya-Macaristan'da ulusal baskı hiç bir zaman saldırgan bir karaktere bürünmemiş, sadece baskı altında tutulan ulusların ulusal haklarının sınırlandırılmasından ibaret kalmıştır. Buna karşılık Rusya'da bu, çoğu kere saldırılar ve kırımlar şeklinde kendini göstermektedir. Yine bazı devletlerde hiç bir suretle ulusal azınlıklara karşı alınmış özel önlemler yoktur. Örneğin Fransız, Alman ve İtalyanların özgür bir biçimde yanyana yaşadıkları İsviçre'de ulusal baskı yoktur.

Öyleyse çeşitli devletlerdeki milliyetlerin bu farklı durumları ne ile açıklanabilir?

Bu devletlerin demokrasilerinin farklı dereceleriyle.

Devlet iktidarının başında eski toprak aristokrasisinin bulunduğu eski yılların Rusya'sında ulusal baskı en iğrenç biçimleri alabiliyor, saldırılar ve kırımlar şeklinde sürdürülebiliyordu, ve gerçekten de böyle olmuştur. Belirli bir ölçüde demokrasi ve siyasi özgürlük bulunan İngiltere'de ise ulusal baskı daha az zalim bir nitelik taşır. İsviçre'ye gelince, demokratik bir toplum olmaya doğru yaklaşan bu ülkede uluslar, oldukça tam bir özgürlük içinde yaşarlar Bir cümle ile söylemek istersek: Bir ülke ne kadar demokratik olursa, ulusal baskı da o ölçüde zayıf olur. Aksi durumlarda bunun tersi olur. Biz demokratikleşme deyimiyle belirli sınıfların iktidarda bulunmalarını anladığımızdan, bu görüşten hareketle

şu sav sürülebilir: Eski Çarlık Rusya'sında olduğu gibi, eski toprak aristokrasisi devlet idaresine ne kadar yakın olursa, baskı o ölçüde kuvvetli ve bunun biçimleri o derece iğrenç olur.

Bununla beraber, ulusal baskı yalnız toprak aristokrasisi tarafından sürdürülmez. Bunun yanında bir başka kuvvet daha vardır. Bu kuvveti, kolonilerde öğrendikleri, ulusların köleleştirilmesi yöntemlerini kendi ülkelerine de getiren ve bu suretle toprak aristokrasisinin doğal müttefiki olan emperyalist topluluklar oluştururlar. Bunların ardından küçük burjuva gelir, soygunun nimetlerinden aynı şekilde paylarını alan bir kısım aydınla işçilerin üst tabakasının bir bölümü. Böylece, başta toprak ve sermaye aristokrasisi ile birlikte ulusal baskıyı sürdüren toplumsal güçlerin tam bir korosu ortaya çıkar. Gerçek demokratik koşulların getirilebilmesi için her şeyden önce yerin temizlenerek bu koronun politika sahnesinden süpürülüp atılması gerekir. (Karar metnini okur.)

Birinci soru: Baskı altındaki ulusların politik yaşamları nasıl biçimlendirilebilir? Bu soruya, Rusya'da baskı altında tutulan halkların, Rus Devletine bağlı kalma ya da bağımsız devletler olarak ayrılma konusunda karar verme haklarının tanınması gerekliliğinden hareket edilerek cevap verilebilir. Bu gün geçici hükümetle Finlandiya halkı arasında somut anlaşmazlıklar olduğuna tanık oluyoruz. Fin halkının temsilcileri ile, sosyal demokrasinin temsilcileri, geçici hükümetten Fin halkının Rusya'ya bağlanmadan önce sahip olduğu haklarının geri verilmesini istemektedirler. Geçici hükümet bu istekleri geri çevirerek Finlandiya Ulusunun bağımsızlığını kabul etmemektedir. Bu durumda bizim kimin yanında yer almamız gerekir? Gayet tabiidir ki Fin halkının yanında, çünkü bir devletin birleşmiş bir devlet çer-

çevesi içinde zorla tutulmasından yana olduğumuzu söylememiz düşünülemez. Halkların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri hakkının ilkelerini saptamakla biz, ulusal baskıya karşı olan savaşımı, ortak düşmanımız olan emperyalizme karşı savaşım düzeyine çıkarmış oluyoruz. Bunu yapmazsak emperyalistlerin ekmeğine yağ süren insanlar durumuna düşmüş oluruz. Biz sosyal demokratlar, Fin halkının ayrılmayı isteme hakkını kabul etmez ve bu isteğin yerine getirilmesini reddedersek, Çarlık tarafından güdülen politikayı sürdüren insanların durumuna düşmüş oluruz.

Ulusların serbestçe ayrılabilme hakları sorunu, bir ulusun şu ya da bu zamanda mutlaka ayrılıp ayrılmaması gerektiği sorunu ile karıştırılmamalıdır Bu sorun her ayrı olayda durumun özelliğine göre proletarya partisi tarafından tamamen ayrı olarak kararlaştırılmalıdır. Eğer biz bağlı uluslara ayrılma, yani siyasi gelecekleri hakkında karar verme hakkını tanırsak, bununla belirli ulusların tanınan bir süre içinde Rus Devletinden ayrılma zorunda olup olmadıkları sorunu hakkında henüz karar vermiş olmuyoruz. Bir ulusa ayrılma hakkını tanımış olabilirim, ama bu, henüz o ulusu bunu yerine getirmekle yükümlü kıldığım anlamına gelmez. Bir ulusun ayrılabilmeye hakkı vardır ama o ulus, koşullar öyle gerektiriyorsa bu hakkını kullanmayabilir de. Bize bu durumda, yerine göre hangisi proletaryanın ve proleter devriminin yararına ise, ayrılmadan yana ya da ayrılmaya karşı propaganda yapma serbestliği düşüyor. Demek ki ayrılma sorununa, her olay için, duruma göre ayrı karar verilecek, bundan dolayı da ayrılma hakkının tanınması sorunu, şu veya bu durumda ayrılmanın amaca uygunluğu sorunu ile karıştırılmayacaktır. Örneğin ben kendi payıma, Rusya ve kafkaslar ötesi genel kalkınmayı, proletaryanın savaşımı için belirli koşulları vb. lerini hesaba katarak, kafkaslar ötesinin ayrılmasına karşı olduğumu söyleyebilirim. Fakat kafkaslar ötesi halkları buna rağmen ayrılmak isterlerse, doğal olarak ayrılabilirler ve bizim tarafımızdan gelecek bir dirençle de karşılaşmazlar. (Karar metnini okumaya devam eder.)

Bundan başka: Rusya Devleti içinde kalmak isteyen halkların durumu ne olacak? Eğer halklar Rusya'ya karşı güvensizlik beslemişlerse, bu güvensizlik her şeyden önce çarlık politikasından kaynaklanmıştır. Şimdi artık çarlık ve çarlığın baskı politikası olmadığına göre güvensizliğin azalması ve Rusya'ya olan eğilimin artması gerekir. Kanımca çarlığın yıkılmasından sonra milliyetlerin onda dokuzu ayrılmak istemeyeceklerdir. Bundan dolayı parti, ayrılmak istemeyen ve örneğin Kafkaslar ötesi, Türkistan, Ukrayna gibi yaşam biçimi ve dil bakımından belirgin özellikler gösteren bölgeler için bölge özerkliği getirmeyi öneriyor. Böyle bölgelerin coğrafi sınırları, ekonomik, yaşam vb. ilişkilerine uygun biçimde halkın kendisi tarafından tayin edilir.

Bölge özerkliği için, çoktandır Bund [17] ve özellikle, ulusal-kültürel bir özerkliğin ilkesini saptayan, Springer ile Bauer tarafından salık verilen bir başka plan daha var. Ben bu planın, sosyal demokrasi için kabul olunamaz bir plan olduğu düşüncesindeyim. Planın esası şudur: Rusya Devletini ulusların bir federasyonuna ve her ulusu, devletin hangi bölgelerinde yaşarlarsa yaşasınlar buna bakılmaksızın ve bundan tamamen bağımsız olarak, bir toplum halinde bir araya getirilen kişilerin bir birliğine dönüştürmek. Bütün Ruslar, Ermeniler vb. memleketlerinden bağımsız olarak, kendi özel ulusal birlikleri içinde örgütlenecekler ve ancak bundan sonra Rusya Ulusların Federasyonuna girecekler. Bu plan son derece kullanışsız ve elverişsizdir. Mesele, ka-

pitalizmin gelişmesinin tüm insan gruplarını parçalayarak bunları kendi uluslarından koparıp tüm Rusya yüzeyine dağıtmasıdır. Ulusun ayrı bireylerini bir araya toplamak demek, ekonomik ilişkilerin neden olduğu ulusal dağılmışlık karşısında, yapay olarak bir ulusun örgütlenerek kurulması ile uğraşmak demektir. Fakat insanların yapay olarak uluslar halinde bir araya toplanması ile uğraşmak, nasyonalizm görüşünü uygulamak anlamını taşır. Bund'un ortaya attığı bu planın sosyal demokrasi tarafından uygun bulunması olanak dışıdır. Söz konusu plan partimizin 1912 yılındaki konferansında reddedilmiş olup, Bund hariç, sosyal demokrat çevrelerde kabul görmemektedir. Bir ulus için karakteristik olan çeşitli sorunlardan kültür sorunları kompleksini ayırıp bunu ulusal birliklere aktardığı için bu plan kültürel özerklik olarak da adlandırılıyor. Böyle bir ayırım yapmanın esasını, ulusları benzeşik bir bütün halinde birleştiren öğenin kültür olduğu savı oluşturuyor. Bir yandan bir ulusta onu bölen, örneğin ekonomik çıkarlar hüküm sürerken, diğer yandan onu benzeşik bir bütün halinde birleştirecek öğeler ön görülüyor ve bunlar da kültür sorunları oluyorlar.

Son olarak geriye bir de ulusal azınlıklar sorunu kalıyor. Bunların hakları özellikle korunmalıdır. Bu amaçla parti, ulusal azınlıklar için okul, din vb. sorunlarda tam eşitlik getirilmesini ve bütün kısıtlamaların kaldırılmasını istiyor.

Ulusların hak eşitliğini saptayan 9. paragraf önümüzde. Bunun uygulanması için gerekli koşullar, ancak tüm toplumun tam olarak demokratlaştırılmasıyle yaratılabilir

Çeşitli uluslardan olan proletaryanın ortak bir partide nasıl örgütleneceği sorununu da bir karara bağlamamız gerekiyor. Bir plan, işçilerin milliyetlere göre

örgütlenmelerini öngörüyor. Buna göre ne kadar ulus varsa o kadar da parti olacak demektir. Bu plan sosyal demokrasi tarafından reddedildi. Uygulama göstermiştir ki, bir devletin proletaryasının milliyetlere göre örgütlenmesi, sınıf dayanışması fikrini ortadan kaldırmaktan başka bir işe yaramaz. Bir devletin bütün uluslarının tüm proleterleri bölünmez bir proleter ortaklığında örgütlenirler.

Ulusal soruna ilişkin görüşlerimiz kısaca şu cümlelerle özetlenebilir:

a) Halkların ayrılabilme hakkının tanınması,

b) Sözü geçen devlet içinde kalan halklar için bölge özerkliğinin tanınması,

c) Ulusal azınlıklar için, bunların özgür biçimde gelişimlerini sağlayacak özel yasalar çıkarılması,

d) Söz konusu devlete bağlı bütün milliyetler için bölünmez bir tek proleter ortaklığı, ortak bir parti kabul edilmesi.

3. MİLLÎ MESELEYE İLİŞKİN SON SÖZ

29 Nisan

Ana hatları ile iki karar birbirine uyuyor. Pjatakow, «ayrılma hakkının tanınması» hariç, bizim kararımızdaki bütün hususları kopya etmiştir. Burada yalnız bir şey olabilir: Ya uluslara ayrılma hakkı veririz, ki bunun açıkça söylenmesi gerekir, ya da onlara bu hakkı vermeyiz. Şimdi Finlandiya'da, ulusal özgürlüğün sağlanmasına yönelik bir hareket var. Geçici hükümet bu harekete karşı çıkıyor. Burada kimi desteklememiz gerektiği sorunu çıkıyor ortaya. Biz ya geçici hükümetin politikasından yana, yani Finlandiya'nın zorla tutulmasından, haklarının en aza indirilmesinden yanayız, ki bu takdirde suyu geçici hükümetin değirmenine akıt-

tığımız için işgalciyiz, ya da Finlandiya'nın bağımsızlığından yana. Hangisinden yana olduğumuzun burada gayet açık olarak belirtilmesi gerekiyor, sadece hakların belirtilmesi ile yetinilemez.

İrlanda'nın bağımsızlığı için bir hareket var. Biz kimden yanayız, yoldaşlar? Ya İrlanda'dan yana, ya da İngiliz emperyalizminden yana. Soruyorum: Biz, baskıya karşı mücadele veren halklardan yana mıyız, yoksa bu halkları baskı altında tutan sınıflardan yana mı? Biz şöyle diyoruz: Sosyal demokrasi, sosyalist devrim çizgisinde olduğu için halkların emperyalizme karşı yönelmiş devrimci hareketlerini desteklemek zorundayız.

Ya ulusal baskıya karşı ayaklanan halklardan, sosyalist devrimin öncüleri için bir hinterland kurmak zorunda olduğumuz görüşündeyiz-böylece doğu ile batı arasında bir köprü kurarak gerçekten dünya sosyalist devrim rotasını koruyacağız-, ya da bunun yapmayıp yalıtlanmış (tecrit edilmiş) duruma düşerek emperyalizmi yok etmek için baskı altında tutulan milliyetler içindeki her türlü devrimci hareketten yararlanma taktiğinden vaz geçeceğiz.

Biz emperyalizme karşı yönelmiş her hareketi desteklemek zorundayız. Yoksa Fin emekçileri bize ne derler sonra? Pjatakow ile Dzierzynski bize, her milli hareketin gerici olduğunu söylüyorlar. Bu doğru değildir, yoldaşlar. Yani İrlanda'daki İngiliz emperyalizmine karşı yürüülen hareket demokratik bir hareket, emperyalizme karşı bir hareket değil midir? Yani biz bu hareketi desteklemeyelim mi?

İlk yayımlandığı kitap:

Petrograd Şehir Konferansı ve RSDİP'nin (B) Nisan 1917'deki Tüm Rusya Konferansı, Moskova/Leningrad, 1925

DEVRİMİN GERİSİNDE KALANLAR

Devrim ilerliyor. Derinliğine ve genişliğine yayılarak günden güne, yeni yeni alanları kapsıyor ve aşağıdan yukarıya, ülkenin tüm toplumsal ve ekonomik yaşamını değiştiriyor.

Devrim endüstriye giriyor ve üretimin işçiler tararafından denetlenerek düzenlenmesi sorununu ortaya atıyor. (Don havzası).

Devrim tarım alanına giriyor, boş bırakılan toprakların kollektif olarak işlenmesiyle köylülerin gereksinimleri olan araç ve gereçlerin sağlanması gerekliliğini ortaya atıyor (Schlüsselburg çevresi [18]).

Devrim, savaşın açtığı yaraları kapatarak yine savaşın neden olduğu ekonomik bozukluğu düzeltiyor. Devrim dağıtım alanına el atarak bir yandan şehirler i-

çin gıda maddeleri (gıda maddeleri bunalımı) ve diğer yandan köyler için sanayi ürünleri (mal bunalımı) sağlama sorunlarını gündeme getiriyor.

Bütün bu ve son aşamaya gelmiş benzeri diğer sorunların çözümü, devrimci kitlelerin büyük ölçüde girişimlerini, işçi milletvekilleri, sovyetinin, yeni bir yaşamın kurulmasına etkin biçimde karışmasını ve son olarak tüm iktidarın ülkeyi büyük devrim yoluna çıkarabilecek yeni bir sınıfın eline geçmesini gerektiriyor. Dışarda, taşradaki devrimci kitleler artık bu yola giriyorlar. Bazı yerlerdeki devrimci örgütler, sözde «toplumu Kurtarma Komitelerini» geçerek iktidarı ellerine aldılar bile (Ural, Schlüsselburg).

Buna karşılık, devrimi yürütmekle görevli milletvekilleri sovyetinin Petrograd Yürütme Komitesi, çaresizlik içinde yerinde sayıyor, kitlelerin gerisinde kalarak onlardan uzaklaşıyor ve baş sorun olarak tüm iktidarın alınması sorunu ile uğraşacağı yerde bunun yerine önemsiz bir sorun olan geçici hükümet için «adaylar» sorunu ortaya atıyor. Yürütme Komitesi, kitlelerin gerisinde kalmakla devrimin de gerisinde kalarak onun ilerlemesini güçleştiriyor.

Önümüzde Yürütme Komitesinin iki dokümanı var: Askerlere armağanlar götüren «cephedeki işçi delegeler için bir not» ve «cephedeki askerlere bir çağrı». Bu belgeler neyi kanıtlıyor? Bir kez daha, Yürütme Komitesinin geride kalmışlığını, çünkü Yürütme Komitesi günün en önemli sorunlarına en ters ve en karşı devrimci yanıtlar veriyor.

Savaş Sorunu

Yürütme Komitesi, geçici hükümetle ilhakları ve alınacak paraları tartışır ve gerici hükümet, «notalar» hazırlarken, Yürütme Komitesi üstünlük rolü içinde kendinden geçerek mestolurken ve emperyalist savaş değişmeksizin sürüp giderken, cephelerdeki yaşam, askerlerin gerçek yaşamı, yeni bir savaşım aracını, kitlelerin kardeşliğini geliştiriyor. Aslında kardeşliğin, barış için duyulan kuvvetli özlemin sadece kendiliğinden ortaya çıkmış bir ifadesi olduğu kuşkusuz. Bunun için, örgütlü ve bilinçli bir biçimde yürütülen kardeşlik, savaşan ülkelerin durumunu değiştirmek için işçi sınıfının elinde güçlü bir araç haline gelebilir.

Kardeşlik karşısında Yürütme Komitesi nasıl bir tutum takınıyor?

Dinleyelim:

«Asker yoldaşlar! Barışa kavuşmanız kardeşlik yoluyla olmayacaktır... Kardeşlik barışa götüren bir yoldur diye sizleri kandıran insanlar sizleri kendi çöküşünüze, Rus özgürlüğünün yok olmasına götürüyorlar. Onlara inanmayın» (bkz. «Çağrı»).

Yürütme Komitesi askerlere ,kardeşlik yerine, «savaş durumunun gerektirebileceği taarruz hareketlerini reddetmemelerini» öneriyor (bkz. «Çağrı»). Mesele açıkça şudur: Karşı koyma «politik anlamda savunma, hiç bir suretle saldırılara, yeni bölgelerin alınmasına vb. engel değildir. Savunmanın yararı için bir saldırıya girişmeye, yeni yerler almaya... mutlak zaruret vardır» (bkz. «Emir»)

Kısaca: Barışa kavuşmak için saldırılmalı ve yeni bölgeler ele geçirilmeli.

Böyle söylüyor Yürütme Komitesi.

Yürütme Komitesinin bu emperyalist düşüncelerinin general Alexejew'in cephedeki kardeşliği «ihanet» olarak ilan eden ve askerlere, düşmana karşı amansız bir savaş vermelerini emreden, karşı devrimci «emrinden» ne farkı var?

Devam edelim: Bu düşüncelerin, Miljukow'un Marienpalast'daki görüşmelerde yaptığı ve askerlerden «birleşik cephenin» yararı için «taarruz hareketleri» ve disiplin isteyen karşı devrimci konuşmasından ne farkı var?

Toprak Sorunu

Geçici hükümetle köylüler arasında çıkan anlaşmazlık herkesçe biliniyor. Köylüler yalnız içerdeki halk için değil, cephedeki ordu için de ekmek sağlamak amacıyla böyle bir girişimi tek çare olarak gördüklerinden, çiftlik sahiplerinin boş bıraktıkları toprakların hemen ekilmesini istiyorlar. Buna cevap olarak geçici hükümet köylülere karşı amansız bir savaş açtı, tarım hareketinin yasa dışı bir hareket olduğunu bildirdi ve köylere, «kendi başlarına hareket eden» köylülerin «girişimleri» karşısında çiftlik sahiplerinin çıkarlarını koruyacak komiserler gönderdi. Geçici hükümet köylülerden, taşınmaz mallara el konulması hususunda Kurucu Meclisin toplanmasına kadar beklemelerini istedi. Her şeyi Kurucu Meclisin halledeceğini söyledi.

Bu mesele karşısında Yürütme Komitesinin tutumu nedir? Kimi destekliyor, köylüleri mi yokda geçici hükümeti mi?

Dinleyelim:

«Devrimci demokrasi, gelecekteki Kurucu Mecliste, en kararlı şekilde, çiftlik topraklarının bedelsiz kamulaştırılmasından yana olacaktır. Fakat şimdilik, çiftlik topraklarına hemen el koymanın ülkeyi ekonomik sarsıntılara götürebileceğini göz önünde tutarak ve tarımsal huzursuzlukların köylülerin değil, karşı devrimin işine yarayacağını düşünerek devrimci demokrasi, köylüleri toprak sorununu kendi başlarına çözmeye kalkışmamaları için uyarır. Bu nedenle Kurucu Meclisin kararından önce çiftlik mallarına kendiliğinden el konulmaması önerilir» (bkz. «Emir»).

Yürütme Komitesi böyle söylüyor.

Yürütme Komitesinin köylüleri değil, geçici hükümeti tuttuğu apaçık belli.

Bu biçim bir tutum takınmakla Yürütme Komitesinin, Schingarjow'un «köylüleri frenleyin!» şeklinde ortaya attığı karşı devrimci sloganının düzeyine düştüğü açık değil mi?

Üstelik de, tarım hareketleri ne zamandan beri tarımsal huzursuzlukları yaratmaya, ne zamandan beri sorunlar karşısında kendiliğinden verilen kararlar sakıncalı olmaya başlamıştır? Sovyetler ve bu arada Petrograd Sovyeti kendiliğinden ortaya çıkmış örgütler değil mi? Yoksa Yürütme Komitesi «kendiliğinden» oluşan örgütler ve «kendiliğinden» verilen kararlar dönemininin geçtiği düşüncesinde midir?

Yürütme Komitesi, çiftlik topraklarının ortaya çıka cağıyla korkutuyor. Fakat Schlüsselburg çevresinin kendiliğinden oluşan devrim komitesi, halkın gıda maddesi gereksinimini düzenlemek için şu kararı aldı:

«Gerçekten ihtiyaç olan daha çok ekmeklik buğday üretebilmek için, kilise veya manastırlara ait, eski saray ya da özel kişi malı boş topraklar köy birlikleri tarafından ekilebilir.»

«Kendiliğinden» alınmış bu karara karşı, Yürütme Komitesi nasıl bir itirazda bulunabilir?

Akıllıca verilmiş bu karar karşısında, bay Schingarjow'un buyruklarından alınan, «kendi başına buyrukluk», tarımsal huzursuzluklar», «kendi başına verilen kararlar» ve benzeri boş laflardan başka ne söyleyebilir?

Yürütme Komitesinin taşradaki devrimci eylemlerinin gerisinde kaldığı ve bu geride kalmışlığıyle de onun karşısına geçtiği açık değil mi?

Böylece gözlerimizin önüne yeni bir görünüm sergilenmiş oluyor. Devrim genişliğine ve derinliğine doğru gelişerek gün be gün yeni alanları kapsıyor, sanayiye, tarıma, dağıtım alanına el atıyor ve tüm iktidarın alınması sorununu gündeme getiriyor. Taşra, hareketin başında gidiyor. Devrimin ilk günlerinde önde gittiği halde, Petrograd, şimdi gerilerde kalmaya başlıyor. Bu arada, Petrograd Yürütme Komitesinin, varılan noktada kalma çabası içinde olduğu izlenimi ediniliyor.

Halbuki devrimci bir dönemde bir noktada durmak olanaksızdır. Böyle bir anda yalnız hareket vardır-ileriye ya da geriye. Bu nedenle devrim esnasında durmaya çalışan kimselerin geride kalmaları kaçınılmaz. Geride kalanlar bağışlanamaz. Devrim onları ister istemez karşı devrimcilerin kampına itecektir.

«Prawda», No.: 48
4 Mayıs 1917
İmza: K. Stalin

KONFERANSTAN NELER BEKLEDİK?

Partimiz, Petrograd'dan Kafkaslara, Riga'dan Sibirya'ya kadar tüm Rusya sosyal demokratlarının birliğidir.

Bu birlik, çalışanların daha iyi bir yaşam ve sosyalizm uğruna, zenginlerle fabrikatörlere ve toprak beylerine karşı başarılı bir savaşım vermelerinde yardımcı olmak için kurulmuştur.

Bu savaşım, bir ve beraber; tek ruh tek irade olduğu, her yerde, Rusya'nın bütün bölgelerinde aynı amacı güttüğü takdirde ancak başarıya ulaşabilir.

Öyleyse partinin bu birlik ve beraberliği nasıl sağlanabilir?

Bunun için yalnız bir yol vardır. O da şudur: Bütün Rusya'nın sınıf bilincine erişmiş işçilerinin seçilmiş

temsilcilerini bir yerde toplayarak, sonra evlerimize döndüğümüzde halkın içine gidip ortak bir yolda ve ortak bir amaç için çalışmak üzere, devrimin temel sorunlarını beraberce tartışmak ve ortak bir görüş geliştirmek.

İşte böyle bir toplantıya konferans denir.

Hepimizin Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisinin tüm Rusya konferansının toplanmasını sabırsızlıkla beklememizin nedeni budur.

Devrimden önce partimiz yasal bir parti değildi; yasak bir parti idi, üyeleri tutuklanarak ağır cezalara çarptırılıyorlardı. Bu nedenle partinin örgütü de yasa dışılığa göre düzenlenmişti, gizli bir parti idi.

Şimdi koşullar değişti, devrim bize özgürlük getirdi, yasa dışılık dönemi geçti ve parti, eylemini açıkça yürüten bir parti olma durumuna geldi, bunun sonucu olarak da yeni biçimde örgütlenmek zorunda kaldı.

Önümüzde savaş ya da barış sorunu var. Savaş milyonlarca kurban götürdü ve daha da milyonlarcasını götürecek. Milyonlarca aileyi mahvetti. Şehirlere kıtlık ve bitkinlik getirdi. Köyleri en gerekli mallarından yoksun bıraktı. Savaş yalnız devlet eliyle zenginleşenlerin yararınadır. Savaş yalnız yabancı halkları soyan hükümetlerin yararınadır. Savaş aslında bu soygunlar uğruna sürdürülüyor. Bu durumda karşımıza bir sorun çıkıyor: Savaşın durumu ne olmalı, savaşa son mu verilmeli, yoksa sürdürülmeli mi, boyun ilmiğe daha mı çok uzatılmalı, yoksa birden koparılıp atılmalı mı?

Konferansın bu soruya cevap vermesi gerekiyordu.

Bundan başka. Rusya hem cephede, hem de içerde açlıkla karşı karşıyadır. Buna rağmen bütün boş topraklar şimdi hemen ekilmezse kıtlık üç misli daha artacaktır. Çiftlik sahipleri toprakları boş bırakmakla ekimi baltalıyorlar. Buna rağmen geçici hükümet köylülerin çiftlik topraklarına el koyup ekmelerine izin vermiyor... Her haliyle, çiftlik sahiplerini destekleyen geçici hükümetin durumu ne olacak? Çiftlik sahiplerinin kendi durumları ne olacak, toprak onlara mı bırakılacak, yoksa halkın malı mı olacak?

Konferansın bütün bu sorunlara açık seçik cevaplar getirmesi gerekiyordu.

Çünkü, ancak böyle cevaplardır ki, partiyi kararlı ve sağlam yapılı bir parti haline getirir.

Ancak sağlam yapılı bir parti, halkı zafere götürebilir.

Konferans umutlarımızı haklı çıkardı mı?

Konferansın bu sorulara açık cevaplar getirip getirmediğine, yoldaşlar gazetemizin 13. sayısının [19] eki olarak yayımlanan konferans kararlarını inceleyerek kendileri karar verebilirler.

«Soldatskaja Pravda»
(Askerlerin Pravdası), No.: 16
6 Mayıs 1917
Başmakale
İmza: K. Stalin

YEREL SEÇİMLER KAMPANYASI

Bölge Dumalarının seçimleri yaklaşıyor. Aday listeleri kabul edilerek yayımlandı. Seçim kampanyası hararetle sürdürülüyor.

Her çeşitten «partiler», gerçekten varolan ve uydurma, eski ve yeni kurulmuş, ciddi ve gayri ciddi partiler listelerini düzenliyorlar. Kadetlerin partisi yanında bir «Namus, Sorumluluk ve Adalet Partisi, «Jedintswo» ve «Bund»un yanında «kadetlerin biraz solunda bulunan bir parti»; Menşevik ve sosyal devrimci «Yurt Savunucular»ın yanında her türlü «partisiz» ve «partilerüstü» gruplar. Rengârenk bayrakların acayipliği ve çeşitliliği tasavvurun dışında.

İlk seçim toplantıları gösteriyor ki kampanyanın, asıl can alıcı noktası yerel reform değil, ülkenin genel

politik durumudur. Yerel reform sadece, üzerinde doğal olarak en önemli politik platformların geliştirileceği temeli oluşturuyor.

Bunun anlaşılmayacak bir yanı da yoktur. Savaşın ülkeyi bunalımın kenarına getirdiği, halkın çoğunluğunun çıkarlarının, ekonomik yaşamın tümüne devrimci bir müdahaleyi gerekli kıldığı ve geçici hükümetin ülkeyi çıkmazdan kurtarma gücünde olmadığının açıkça bilindiği bu gün, belediyelerinki de içinde olmak üzere, tüm yerel sorunlar, savaş ve barış, devrim ve karşı devrim genel sorunlarıyle ayrılamaz bir bağıntı içinde ancak anlaşılıp çözümlenebilir. Genel politika ile bu bağıntı kurulmazsa, yerel seçim kampanyası ister istemez önemsiz konulara ilişkin boş gevezeliğe dönüşür. (bkz. menşevik «Yurt Savunucuları» platformu).

Bu itibarla, kampanya boyunca sayısız parti bayraklarının karmaşıklığı arasından ister istemez başlıca iki temel politik çizgi gün ışığına çıkacaktır: Devrimin daha da geliştirilmesi çizgisi ile karşı devrim çizgisi.

Kampanya ne kadar şiddetli geçerse partilerin eleştirileri o derece sertleşecek, bu iki çizgi belirgin bir biçimde ortaya çıkacak, bağdaşmazı bağdaştırmaya çalışan ara grupların durumu o derece çekilmez bir hal alacak ve devrimle karşı devrim arasında bulunan «Yurt Savunucuların» menşevikler ve halkçıların karargâhından devrimi engelleyerek karşı devrimin işini kolaylaştırdıkları herkes için o derecede açık bir hal alacaktır.

«Halk Özgürlüğü» Partisi

Çarlığın yıkıldığı günden bu yana sağcı partiler her yana yayıldılar. Bu durum, bu partilerin eski şekilleri içinde varlıklarını sürdürmelerinin yararsız olmasıyle açıklanabilir. Şimdi bunlar nerelerdedirler? Miljukow ve

takımının partisi olan, «Halk Özgürlüğü» partisi denen partinin etrafında toplandılar. Şimdi en sağda bulunan parti, Miljukow'un partisidir. Bu, tartışma götürmez bir gerçektir. Bunun içindir ki bu parti şimdi, karşı devrimci güçlerin etrafında toplandıkları bir merkezdir. Miljukow'un partisi köylü hareketinin durdurulmasını istiyor, çünkü tarım hareketinin bastırılmasından yanadır.

Miljukow'un partisi işçilerin durdurulmasını istiyor, çünkü işçilerin «aşırı» isteklerine karşıdır ve bu arada emekçilerin bütün önemli isteklerini «aşırı» diye ilan ediyor.

Miljukow'un partisi, askerlerin durdurulmasını istiyor, çünkü o «sıkı disiplinden», yani askerler üzerinde subayların egemenliğinin yeniden kurulmasından yanadır.

Miljukow'un partisi, ülkeye bunalım ve sıkıntı getirmiş olan yağmacı savaştan yanadır.

Miljukow'un partisi, devrime karşı «sert önlemler» alınmasından yanadır, kendisine «Halk Özgürlüğü» Partisi adını verdiği halde, «kararlı» bir şekilde halkın özgürlüğüne karşı çıkmaktadır.

Böyle bir partiden, şehrin ekonomisini en yoksul halk tabakaları yararına düzeltmesi beklenebilir mi?

Şehrin kaderi böyle bir partiye teslim edilebilir mi?

Asla ve hiç bir zaman! Hiç bir koşul altında!

Parolamız şudur: Miljukow'un partisine güvenmemek, «Halk Özgürlüğü» partisine tek oy vermemek!

Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi (Bolşevik)

Partimiz, Kadet Partisinin tam karşıtıdır. Kadetler, karşı devrimci burjuva ile toprak sahiplerinin partisidir. Partimiz ise şehirdeki ve köylük yerlerdeki devrimci emekçilerin partisidir. Bunlar birbirleriyle bağdaşmaz iki partidir, birinin zaferi diğerinin yenilgisi demektir. Bizim istediklerimiz bellidir. Yolumuz açıktır.

Bir yağma ve fetih savaşı olduğu için biz bu günkü savaşa karşıyız.

Biz barıştan yanayız, genel ve demokratik bir barıştan yana, çünkü böyle bir barış, ekonomi ve beslenme bunalımından en güvenilir çıkış yoludur.

Şehirlerde ekmek kıtlığından yakınılıyor. Fakat savaşa gönderilen insanlar nedeniyle işgücü azlığından ülke kötüye gittiği için ekmek bulunmuyor. Demiryolları savaşın hizmetine verildiğinden, mevcut stokları bile taşıma olanağı olmadığı için ekmek bulunmuyor. Savaşa son verilsin, ekmek bulunacaktır.

Köylerdeki mal darlığından dert yanılıyor. Ama bu darlığın nedeni, fabrika ve işletmelerin en büyük kısmının savaşın hizmetine verilmiş olmasıdır. Savaşa son verin, mal bulunacaktır.

Taaruza geçilmesini isteyerek savaşı uzattığı ve bu suretle bunalımı ve kıtlığı artırdığı için biz şimdiki hükümete karşıyız.

Kapitalistlerin kârlarını koruyan bir tutum takınarak emekçilerin, ülkenin ekonomik yaşamına devrimci müdahalede bulunmalarını engellediği için biz şimdiki hükümete karşıyız.

Köylü komitelerini çiftlik topraklarına el koymaktan alıkoyarak köylülerin çiftlik sahiplerinin egemenliğinden kurtulmalarını engellediği için biz bu günkü hükümete karşıyız.

Devrimci birliklerin gönderilmesi işine Petrograd'dan başladığı, bundan böyle devrimci emekçilerin uzaklaştırılmasına geçtiği (Petrograd'ın boşaltılması) ve

böylece devrimi güçsüzlüğe mahkum ettiği için biz şimdiki hükümete karşıyız.

Ülkeyi bunalımdan kurtaracak güce sahip olmadığı için biz şimdiki hükümete karşıyız.

Biz tüm iktidarın devrimci işçilerle askerlerin ve köylülerin eline geçmesinden yanayız.

Ancak böyle bir iktidar, uzayıp giden yağma savaşına bir son verebilir.

Ancak böyle bir iktidar, devrimi geliştirmek ve ülkeyi tamamen yıkılmaktan korumak için kapitalistlerle çiftlik sahiplerinin kârlarına el koyabilir.

Son olarak biz, polisin, tepeden atanmış amirlerin buyruğunda bulunan halktan kopuk, eski, nefret uyandıran polisin yeniden kurulmasına karşıyız.

Biz seçilebilen ve değiştirilebilen genel bir milisten yanayız, çünkü ancak böyle bir milis halkın çıkarlarını koruyabilir.

Bizim en yakın isteklerimiz bunlardır.

Bu istekler gerçekleştirilmeden, bu istekler için savaşım vermeden hiç bir yerel reformun yapılmasının ve şehir ekonomisinin demokratlaştırılmasının düşünülemiyeceğini iddia ediyoruz.

Halka ekmek sağlanmasını, mesken bunalımının ortadan kaldırılmasını isteyen, şehir vergilerinin yalnız zenginlerden alınmasından yana olan, bütün bu reformların yalnız sözde kalmayıp fiilen yerine getirilmesi için çalışan herkes, fetih savaşına, çiftlik sahipleriyle kapitalistlerin hükümetine, polisin yeniden kurulmasına karşı ve demokratik barıştan, iktidarın halkın kendisine verilmesinden, genel bir halk milisinden, şehir ekonomisinin gerçekten demokratlaştırılmasından yana olanlara oy vermek zorundadır.

Bu koşullar olmaksızın, «köklü yerel reformdan» söz etmek boş laftan ibaret kalır.

«Yurt Savunucuları» Bloku

Bizim partimizle Kadetler arasında, devrimle karşı devrim arasında sallanan bir dizi ara gruplar var. Bunlar şunlardır: «Jedintswo», «Bund», menşevik ve sosyal devrimci «Yurt Savunucular», «Trudowiki», [21] «Halk Sosyalistleri» [22]. Bu gruplar bazı bölgelerde ayrı ayrı ortaya çıkıyorlar, diğerlerinde ise blok oluşturarak ortak liste hazırlıyorlar. Bloku kime karşı oluşturuyorlar? Sözde Kadetlere karşı. Ama durum gerçekten böyle mi?

Her şeyden önce bloklarının tam bir ilkesizlik içinde olduğu göze batıyor. Örneğin radikal-burjuva Trudowiki grubu ile kendilerini «Marksist» ve «sosyalist» sayan menşeviklerin «yurt savunucular» grubu arasında ortak olan ne var? Zafere kadar savaş, öğüdü veren Tru dowikler ne zamandanberi, kendilerine «savaşı reddeden» «Zimmerwald'cılar» adını takan menşeviklerle Bund'cuların savaş yoldaşı oldular? Ya Plechanow'un «Jedintwosu», -çarlık zamanında enternasyonalin bayrağını dürüp bir yabancı bayrağın, emperyalizmin sarı bayrağının gölgesinde duran aynı Plecanow-, evet bu koyu şovenle «Yurt Savunucuların» menşevik konferansı fahri başkanı, diyelimki «Zimmerwaldcı» Zereteli arasında ortak olan ne var? Plechanow'un, Almanya'ya karşı olan savaşında çarlık hükümetini destekleme çağrısında bulunduğundan bu yana ve «Zimmerwaldcı» Zereteli'nin de bu hareketinden dolayı Plechanow'a karşı kızıp köpürdüğünden bu yana ne kadar zaman geçti? «Jedintswo»i ile «Rabotschaja Gazeta» [23] arasındaki mücadele bütün sertliğiyle sürüyor ama bu sayın baylar kendilerini sanki hiç bir şeyin farkında değillermiş gibi göstererek şimdi «kardeş olmaya» başlıyorlar...

Doğru değil: Böyle rengârenk öğelerden, ancak her hangi bir ilkeden yoksun rastgele bir blok oluşturulabilir. Blok kurulmasında her hangi bir ilke değil, olsa olsa bir yenilgi korkusu rol oynayabilir.

Bundan başka, iki bölgede, Kazan ve Sparsk bölgelerinde, yalnız bu iki bölgede (bkz «aday listeleri»), Yürütme Komitesinin kararına karşı, İşçi Ve Asker Milletvekilleri Bölge Sovyeti kendi listesini düzenlediği halde, «Jedintswo», «Bund» ve menşevik ve sosyal devrimci «Yurt Savunucuların» bu bölgelerde kendilerine ait listeler düzenlemedikleri dikkat çekicidir. Bizim yiğit blokçuların bir seçim yenilgisi korkusu ile otoritelerinden yararlanmak üzere bölge sovyetinin arkasına saklanmayı tercih ettikleri anlaşılıyor. Sorumluluk duygularıyla bu kadar övünen bu soylu sayın bayların açık niyetle ortaya çıkma cesaretini bulamayıp da korkakça sorumluluktan kaçma yolunu seçmeleri eğlendirici...

Hal böyle iken. bütün bu rengârenk toplulukları bir blok halinde birleşmeye götüren etmen nedir?

Öncelikle, aynı biçimde kararsız ama yine de hep kadetlerin arkasından gitmiş olmaları ve partimize karşı aynı kararlı kinle dolu olmaları.

Aynen kadetler gibi, bunların hepsi de savaştan yanadırlar, bununla beraber bir fetih savaşından yana değil (Tanrı korusun!), «barışın elde edilebilmesi için yapılan ilhaksız ve haraçsız bir savaştan yana». Barış uğruna savaş...

Aynen kadetler gibi, bunların hepsi de «demir gibi sert bir disiplinden» yanadırlar, ama askerleri frenlemek için değil (tabii değil!), askerlerin kendi yararları için...

Aynen kadetler gibi, bunların hepsi de taarruzdan yanadırlar, ama İngiliz ve Fransız bankerlerinin çıkarları için değil (tanrı korusun!), aksine «bizim, daha yeni olan özgürlüğümüzün» yararı için.

Aynen kadetler gibi, bunların hepsi, «işçilerin fabrika ve işletmelere el koyma yolundaki anarşik girişimlerine» karşıdırlar (bkz. 21 Mayıs günlü «Rabotschaja Gazeta»), amma kapitalistlerin yararları için değil (ne korkunç şey!), aksine onları devrimden ürkütmemek, yani devrimin yararı için...

Aslında hepsi devrimden yanadırlar, ama sadece bir koşulla (bir koşulla!), kapitalistlerle mülk sahipleri için tehlike teşkil etmemesi ve bu sınıfın çıkarlarına ters düşmemesi koşuluyla.

Kısaca: Kadetler gibi bunların hepsi aynı yararlı girişimlerden yanadırlar ama sadece «özgürlük», «devrim» vb. üzerine bazı boş sözlerle ve bir kaç ufak koşulla.

Sözler sadece söz olarak kaldıklarından, bunlardan gerçekte onların da kadetler gibi aynı çizgiyi izleyecekleri sonucu çıkıyor.

Özgürlük ve sosyalizm üzerine söyledikleri sözler sadece onların kadetçi varlıklarını örtmeye yarıyor.

İşte bu nedenlerledir ki, bunların bloku karşı devrimci kadetlere karşı değil, devrimci işçilere, partimizin ara gruplarına [24] ve devrimci menşeviklerle oluşturduğu bloka karşı cephe alıyorlar.

Bütün bu söylenenlerden sonra, hemen hemen kadetçi olan bu baylardan, bozulmuş olan şehir ekonomisini düzeltip değiştirmeleri beklenebilir mi?

Yağmacı savaşı, kapitalistlerle mülk sahiplerinin hükümetini destekleyerek, her gün ve her saat çıkarlarını çiğnedikleri yoksul halk tabakalarının kaderi bunlara nasıl emanet edilebilir?

Şehrin ekonomisinin demokratikleştirilmesi, halka yiyecek ve barınak sağlanması, malı olmayanların şehir vergilerinden bağışık (muaf) tutulmaları ve bütün vergi yükünün mal sahiplerinin omuzlarına yüklenmesi isteniyorsa, anlaşmacıların politikasına son verilerek kapitalistlerle bina sahiplerinin kazançlarına el konulması gerekir. Buna göre, «Yurt Savunucuları» blokunun burjuvaziyi kızdırmaktan korkan ölçülü beylerin devrimci girişimlerde bulunma gücünden yoksun oldukları ortaya çıkmıyor mu?

Şimdiki Petrograd Dumasında, özellikle sosyal devrimci ve menşevik «Yurt Savunucular»dan oluşmuş «toplumcu şehir düzenleme grubu» adında bir grup var. Bu grup, şehrin ekonomisinin düzeltilmesi için hemen alınacak önlemleri saptamak üzere kendi içinden bir «mali komisyon» oluşturdu. Bu «reformcular», şehrin ekonomisinin demokratize edilmesi için şunların yapılması gerekli olduğu sonucuna vardılar: 1. «Su ücretlerinin artırılması», 2. «tramvay ücretlerinin artırılması». Tramvaydan yararlanan askerlerin ücret ödeyip ödememeleri sorunu ile ilgili olarak İşçi Ve Asker Milletvekilleri Sovyeti ile anlaşmaya karar verdiler (bkz. 26 sayılı «Novaja Shisn» [25]). Gerçi komisyon üyeleri askerlerden bilet ücreti almak niyetindeydiler, ama askerlerin rızasını almadan bunu yapmağa cesaret edemediler.

Malı mülkü olmayanlardan vergileri kaldıracakları yerde, sayın komisyon üyeleri asker olanlara bile bakmadan bunları artırmaya karar verdiler.

Bunlar, sosyal devrimci ve Menşevik «Yurt Savunucuların» belediye uygulamaları için tipik örneklerdir.

Tumturaklı sözlerle gürültülü belediye platformları, «Yurt Savunucuların» çok kötü belediye uygulamaları için sadece bir maske değil mi?

Öyledir-öyle de kalacak...

Fakat «özgürlük» ve «devrim» üzerine söyledikleri tumturaklı sözlerle kendilerini ne kadar ustaca gizlerler se, onlara karşı verilecek mücadelenin de o kadar kararlı ve amansız olması gerekir.

«Yurt Savunucuları» blokunun, sosyalist maskesini düşürmek ve onun, burjuva-kadetçi yüzünü ortaya çıkarmak şimdiki kampanyanın güncel ödevlerinden biridir.

«Yurt Savunucuları» blokunu asla desteklemeyin! Bu blokun efendilerine kesinlikle güvenmeyin!

İşçiler, kendilerinden yana olmayanların kendilerine karşı olduklarını, «Yurt Savunucuları» blokunun kendilerinden yana olmadığını, bu itibarla da kendilerine karşı olduğunu bilmeliler.

«Partisizler»

Kendi aday listelerini çıkaran burjuva gruplarından en belirsiz tutum içinde olanları partisiz gruplardır. Bunların sayıları az değildir, bir yığın partisiz grup vardır, hemen hemen otuz kadar. Aralarında kimler yok ki! «birleşmiş ev komiteleri», «eğitim kurumları görevlilerinden bir grup», bir «objektif çalışma partisiz grubu», bir «partilerüstü seçmenler grubu», bir «evsahipleri grubu», bir «partilerüstü cumhuriyetçi grup», bir «kadın eşitliği», bir «mühendisler birliği grubu», «ticaret ve sanayi birliği», bir «dürüstlük, sorumluluk ve eşitlik grubu», bir «demokratik kuruluş grubu», bir «özgürlük ve düzen grubu» ve diğer gruplar. İşte partisizler karman çormanlığının renkli tablosu da bu.

Bunlar kimlerdir, nereden geliyorlar ve nereye gidiyorlar.

Bunların hepsi de burjuva topluluklarıdır. En büyük kısmı tüccarlardan, sanayicilerden, ev sahiplerinden, «serbest meslek» sahiplerinden ve aydınlardan oluşuyor.

Bunların ilkelere dayalı programları yoktur. Seçmenler de, küçük insanların oyları için kur yapan bu grupların gerçekte ne yapmak istediklerini hiç bir zaman öğrenemiyeceklerdir.

Bunların yerel programları yoktur. Seçmenler de, bu grupların şehir ekonomisi alanında hangi reformları istediklerini, niçin bunlara oy verileceğini hiç bir zaman öğrenemiyecektir.

Bunların bir geçmişleri yoktur, çünkü bunlar eskiden yoktu.

Bunların gelecekleri de yoktur, çünkü bunlar geçen yılın karı gibi, seçimlerden sonra eriyip kaybolacaklardır.

Bunlar yalnız seçim günlerinde meydana çıkmış olup şu anda, seçimler süresince yaşayacaklardır. Sadece arzuları her hangi bir şekilde bölge dumasına girebilmektir, bunun dışında her şey onlara vız gelir.

Bunlar, adaylarını gizli yollarla bölge dumalarına sokmak isteyen burjuva saflarından gelme, programsız, aydınlıktan ve gerçeklerden ürken gruplardır.

Hedefleri karanlıktır. Yolları karanlıktır.

Bu grupların varlığı nasıl haklı görülebilir?

Eskiden, bir partiye, hele bir sol partiye bağlı olmanın yasalarca amansız şekilde cezalandırıldığı ve partisiz olmanın çarlığın kanun koruyucularına karşı kalkan görevi gördüğü için, bir çoklarının tutuklanmaktan ve izlenmekten kurtulmak amacıyle, kendilerini partisiz gösterme zorunda kaldıkları çarlık dönemindeki partisiz grupların varlığı, anlayışıyla karşılanabiliyordu.

Ama en geniş özgürlüklerin bulunduğu, izlenme tehlikesiyle karşılaşmadan, her partinin açık ve serbestçe ortaya çıkabildiği, belli bir partiden olmanın ve siyasi partilerin açık mücadele vermelerinin kitlelerin siyasal eğitimleri için şart olduğu bu gün, partisiz grupların varlığı neye dayanarak haklı gösterebilir? Neden korkuyorlar ve gerçek yüzlerini kimden saklıyorlar?

Kitleler arasında siyasal partilerin programlarında daha yolunu bulamamış, çarlık devrinden kalma uyuşukluk ve geriliğin, bilinçlerinin çabuk aydınlanmasını engellediği bir çok seçmenin bulunduğu kuşkusuz. Fakat partisizliğin ve programsızlığın bu geriliği ve uyuşukluğu, sadece daha da derinleştirip onayladığı açık değil mi? Siyasal partilerin açık ve dürüst mücadelelerinin, kitleleri uyaran ve onların politik etkinliğini artıran en önemli araçlardan biri olduğunu kim inkâr edebilir?

Bir kez daha: Partisiz grupları korkutan nedir, niçin ışıktan ürküyorlar, kimden saklanıyorlar? Bunun gizi nerededir?

Mesele, bu günün Rusya'sındaki koşullar altında, hızla gelişen devrim karşısında, kitlelerin gün ve gün hatta saat ve saat politik bakımdan daha çok bilinçlenmesini sağlayan geniş özgürlükler yanında, açıkça ortaya çıkmanın burjuvazi için son derece tehlikeli olmasıdır. Bu koşullar altında örtüsüz burjuva platformlarıyle ortaya çıkmak, kitlelerin gözünde bütün çıplaklığı ile kendini göstermek demektir. «Durumu kurtarmak için» tek çare partisizlik maskesini takınmak ve «doğruluk, sorumluluk ve eşitlik» grubu adı altında kendini zararsız bir grup olarak göstermektir. Bulanık suda balık avlamak isteyenler için bu son derece rahattır. Partisizlerin listelerinin ardına, açıkça ortaya çıkmaktan korkan ve gizli yollarla bölge dumalarına sızmaya

çalışan Kadetçi ve Kadet benzeri burjuvaların gizlendiğinde hiç şüphe yoktur. Bunların arasında bir tek proleter grubun bulunmaması, bütün bu partisiz grupların burjuva saflarından ve yalnız onların saflarından gelmiş olmaları ilginçtir. Eğer devrimci çevrelerde yeterli bir karşı koymayla karşılaşmazlarsa, körü körüne inanan bir hayli saf seçmeni ağlarına çekebilecekleri kuşkusuzdur.

Bütün giz budur.

Bu nedenle bu günkü yerel seçim kampanyasında, «partisiz» tehlike en gerçek tehlikelerden biridir.

Bundan dolayı, bu beylerin partisizlik maskelerini düşürerek kitlelere bunların gerçek değerlerini anlama olanağını vermek için onları gerçek yüzlerini göstermeye zorlamak, kampanyamızın en önemli ödevlerinden biridir.

Öyleyse parolamız şudur: Partisizlik maskesine hayır! Yaşasın siyasal çizginin açıklığı ve belirginliği!

Yoldaşlar! Yarın seçim var. Sıkı dayanışma içinde sandık başlarına gidin ve hep birlikte Bolşeviklerin listesine oyunuzu verin.

Rus devriminin düşmanları olan Kadetlere tek oy yok!

Kadetlerle yapılan anlaşmanın yandaşları olan «Yurt Savunuculara» tek oy yok!

Düşmanlarımızın maskeli dostları olan «partisizlere» tek oy yok!

«Prawda», No.: 63, 64 ve 66.
21, 24 ve 26 Mayıs 1917
İmza: K .Stalin

DÜN VE BU GÜN
(Devrimin Bunalımı)

Gutschkow ve Miljukow geçici hükümetten çekilmeden önce üç istek ileri sürmüşlerdi: 1. Disiplinin yeniden sağlanması, 2. Bir taarruz ilan edilmesi, 3. Devrimci enternasyonalistlerin durdurulması.

Ordu bozulmaktadır, artık düzen diye bir şey kalmadı, disiplini yeniden sağlayın, barış propagandasını durdurun, yoksa çekiliriz. Marienpalast'taki bilinen görüşmede (20 Nisan günü) Gustchkow Yürütme Komitesine bunları söylemişti.

Biz müttefiklere bağlıyız, birleşik cephenin yararı için bizden destek isteniyor, bunun için orduya taarruz çağrısında bulunun, savaşa karşı olanları durdurun, yoksa çekiliriz. Aynı görüşmede Miljukow bunları bildirmişti.

Bunlar, «iktidar bunalımı» günlerinde oluyordu.

Yürütme Komitesinin menşevik ve sosyal devrimci üyeleri ödün vermek istemiyorlarmış gibi davrandılar.

Sonra Miljukow nota için bir «açıklama» yayımladı, Yürütme Komitesinin sözcüleri buna dayanarak, «devrimci demokrasinin» bir yengisini ilan ettiler ve «hırslar yatıştı».

Fakat yengi, düzmece bir yengi olarak kendini gösterdi. Bir kaç gün sonra yeni bir bunalım başgösterdi, Gutschkow'la Miljukow gitmek «zorunda kaldılar»; bakanlarla Yürütme Komitesi arasında uzun görüşmeler başladı ve Yürütme Komitesi temsilcilerinin geçici hükümete girmeleriyle «bunalım giderildi».

Kolay kanan seyirciler rahat bir soluk aldılar. Sonunda Gutschkow'la Miljukow «yenik düşmüşlerdi». En sonunda barış gelecek, «ilhaksız ve haraçsız» bir barış! Kardeşin kardeşi öldürdüğü çarpışmalar son bulacak!

Sonra ne oldu? Yeni sosyalist bakanlar Gutschkow'la Miljukow'un yüreklerine su serpen bir konuşma yapmaya başladıklarında, daha ne, sözümona «demokrasinin zaferinin» sonucu alınmıştı, ne de «ölen» (çekilen çn.) bakanlar «gömülmüştü» (unutulmuştu çn.).

Gerçek şuydu: Ölüler yaşayanları etkiliyorlardı!

Kararı kendiniz verin.

Savaş Bakanı Kerenski, daha Köylü Kongresindeki [26] ilk konuşmasında orduda yeniden sert bir disiplin kuracağını açıkladı. Bunun nasıl bir disiplin olduğu, Kerenski tarafından imzalanan ve «savaş durumu» sürecine üstlere, «emirleri yerine getirmeyen astlara karşı silah kullanma hakkını veren» ... «Askerin Hakları Deklerasyonu»ndan açıkça anlaşılmaktadır (bkz. «Deklerasyon»un 14. maddesi).

Gutschkow'un özlemini çekip de gerçekleştirmeye cesaret edemediğini Kerenski, özgürlük, eşitlik ve adalete ilişkin bir yığın büyük sözler arasında bir kalem oynatmayla «yerine getirdi».

Bu disipline niçin gereksinim duyuluyordu? Bunu bakan Zereteli öteki bakanlardan daha önce bize açıkladı. Posta idareşi görevlilerine, «biz savaşı salık vermiyoruz, ama ayrı bir barış yoluyla değil, müttefiklerimizle beraber özgürlük düşmanlarını yenilgiye uğratmak suretiyle», dedi (bkz. 8 Mayıs tarihli «Wetschernaja Birshowka»).

Burada gerekli görülmeyen özgürlüğe ilişkin sözler bir yana bırakılır ve bakanın açık olmayan konuşması sade bir dile çevrilirse, sadece bir şey çıkar ortaya; Barış için biz, İngiltere ve Fransa bağlaşığında Almanya'ya vurmak zorundayız, bunun için de yeniden bir saldırıya gerek vardır.

Ortak cephenin yararına ve Almanya'ya karşı, birlikte kazanılacak zafer için bir saldırı hazırlığı-işte «sert disipline» bunun için gereksinim duyuluyor.

Miljukow'un, çekingen davranmakla beraber ısrarla yapmağa çalıştığını, bakan Zereteli kendi programı olarak ilan etti.

Bu, daha bunalımın ortadan kaldırılmasını izleyen ilk günlerde oluyordu. Fakat sonradan «sosyalist» bakanlar daha açık ve pervasız davrandılar.

12 Mayıs günü Kerenski'nin subaylar, askerler ve denizciler için bir «emri çıktı .»

«... Komutanlarınızın, hükümetiniz size ne derse onu yapacaksınız... Görev disiplini ile kenetlenmiş olarak... hareket edeceksiniz... Halkın iradesini yerine getirmeye, yurdu ve dünyayı zorbalardan ve müstevlilerden kurtarmaya mecbursunuz. Sizleri bu yüce görevi yapmaya çağırıyorum (bkz. 14 Mayıs tarihli «Rjetsch»).

Kerenski'nin emrinin aslında, Çarlık Hükümetinin aşağıdaki ünlü emperyalist buyruklarından pek ayrılan yanı yok: «Yengi dolu bir sonuca ulaşıncaya kadar savaşmak zorundayız, küstah düşmanı yurdumuzdan kovmak zorundayız, dünyayı Alman militarizminin boyunduruğundan kurtarmak zorundayız... vb.»

Taarruzdan söz etmek, onu yaptırmaktan daha kolay olduğu için ve örneğin 7. ordunun bir kaç alayı (4 alay) yürüme emrinin yerine getirilmesini olanak dışı gördüklerinden, Kerenski ile birlikte geçici hükümet sözden işe geçti, emre uymayan alayların hemen dağıtılmaları için emir verdi ve suçluları, bütün yurttaşlık haklarının kaybı ile birlikte ağır şekilde cezalandırmakla korkuttu (bkz. 1 Haziran tarihli «Wetscherneje Wremja»). Bunun da yeterli olmadığı görülünce, Kerenski kafadan, özellikle kardeşliğe karşı yöneltilmiş yeni bir emir daha salladı ve suçluların en ağır yasa hükümleriyle cezalandırılmaları için onları mahkeme önüne çıkarmakla korkuttu (bkz. 1 Haziran tarihli «Nowaja Shisn»).

Kısaca: Her ne pahasına olursa olsun, hemen saldırıya geçin, yoksa sürgün ve kurşuna dizilme cezalarına çarptırılacaksınız. Kerenski'nin emirlerinin anlamı budur.

Ve bunlar, ingiliz ve fransız burjuvazisi ile yapılan çarlık dönemi anlaşmalarının yürürlükte kaldığı ve «bizim» bu anlaşmalar gereğince İngiltere ve Fransa'nın Mezapotamya, Yunanistan ve Elsas-Lothringen'deki fetih politikalarını kesin ve etkin bir biçimde desteklemekle yükümlü olduğumuz aynı zamana rastlıyor!

Fakat ilhaksız ve harçsız barış nerede, yeni geçici hükümetin her türlü «azimkâr önlemlerle» barışı zorlamak için yüklendiği görevlerden ne haber, iktidar bunalımı günlerinde verilen bütün bu vaatler ne oldu?

Bakanlarımız barışı, ilhaksız ve harçsız bir barışı unutmuyorlar. Durmadan konuşuyorlar, konuşuyorlar ve yazıyorlar, yazıyorlar ve konuşuyorlar. Yalnız bizim bakanlar da değil bunu yapan. Geçici hükümetin savaş amaçlarının açıklanması önerisine cevap olarak, İngiltere ve Fransa hükümetleri de tam bu günlerde, sadece Elsass-Lothringen ile Mezapotamya vb. nin katılmalarına ters düşmemek kaydiyle, ilhaklara karşı olduklarını açıkladılar.

Bu açıklamaya cevap olarak geçici hükümet 13 Mayıs tarihli notasında, «bağlaşıkların (müttefiklerin) ortak sorunlarına sarsılmaz bir bağlılık içinde», elverişli koşullar doğar doğmaz savaşın amaçlarına ilişkin anlaşmanın görüşülmesi için en kısa zamanda bağlaşık devletlerin temsilcilerinden oluşacak bir konferansın toplanmasını önerdiğini bildirdi (bkz. 72 sayılı «Rabotschaja Gaseta»). Ancak, bu «elverişli koşulların ne zaman doğacağını» daha kimse bilmediği için ve sözde «en yakın zaman» herhalde hemen gelmiyeceğinden, ilhaksız bir barış için verilecek azimli savaşım gerçekte sürüncemede bırakılarak boş ve yalan dolu bir gevezeliğe dönüşüyor. Bunun için, öğrendiğimize göre, kurşuna dizmeler ve sürgünler de dahil olmak üzere, bütün kararlı önlemlerle hazırlanan saldırının bir an bile geciktirilmemesi gerekiyor...

Bu durum, her türlü kuşkunun dışındadır. Savaş, emperyalist bir savaş olarak başladı ve böyle bir savaş olarak da sürüyor. Aynı zamanda, gerçek bir saldırı hazırlığı yanında çıkarılan ilhaksız barış söylentileri sadece savaşın yağmacı özelliğini gizliyor. Geçici hükümet gayet açık bir biçimde etkin emperyalizm yolunu tutmuştur. Dün daha olanaksız görünen şey, «sosyalistlerin» geçici hükümete girmeleri sayesinde bu gün olanaklı duruma gelmiştir. Geçici hükümetin, emperyalist

özünü sosyalist sloganlarla örtmek suretiyle bunlar, baş kaldıran karşı devrimin durumunu düzeltip sağlamlaştırmışlardır.

Emperyalist burjuvazi tarafından karşı devrimci amaçlar için başarıyla kullanılan «sosyalist bakanlar «İşte bu günkü durum budur.

Safdil «devrimci demokratlar» değil, eski emperyalist oyun çeviricileri olan Gutschkow ve Miljukow kazandı.

Dış politikadaki sağa dönüş, iç politikada da ister istemez aynı şekilde bir dönüşü getirmek zorundaydı, çünkü bir dünya savaşının koşulları altında dış politika, başka her türlü politikanın temeli ve tüm devlet yaşamının merkezidir.

Gerçekten de geçici hükümet, gittikçe daha açık bir şekilde devrime karşı kararlı bir savaşım verme yolunu tutuyor.

Hiç de uzun denemeyecek bir süre önce Kronstadt denizcilerine karşı saldırıya geçildi ve aynı zamanda Petrograd çevresi köylülerinin, Pensa, Woronesh vb. iller köylülerinin temel demokratik ilkeleri gerçekleştirmelerine engel olundu.

Bundan başka, Skobelew ve Zereteli bir kaç gün önce, tabii, soruşturma ve mahkeme kararı olmadan, ama buna karşılık rus emperyalistlerinin sevincine, Robert Grimm'i [29] çok basit jandarma usulleriyle Rusya'dan çıkarmakla ün (kötü bir ün!) kattılar.

Bununla birlikte, geçici hükümetin iç politikasındaki yeni çığırı en çarpıcı şekilde Bakan Perewersew (o «da» bir sosyalist) dile getirdi. O, «devletin huzuruna karşı işlenen suçlara ilişkin yasanın mümkün olan en kısa zamanda yürürlüğe konulmasından» başka hiç bir şey istemiyor. Bu yasa (madde 129)... şöyle diyor: «Genel bir bildiri ya da dağıtılmış veya açıkta sergilenmiş basılı eser, mektup veya resimlerle, 1. ağır bir suç işlemeye, 2. halkın bir kısmını diğer bir kısmına karşı zor kullanmaya, 3. yasaya veya uyulması zorunlu nizamlara, ya da hükümetin yasalara uygun emirlerine itaatsizliğe veya karşı koymaya tahrik ve teşvik etmekten suçlu görülenler üç yıla kadar bir ıslah evine kapatılma «ve savaş zamanlarında... tayin edilecek sürece zorunlu çalışmaya gönderilme cezasıyla cezalandırılırlar» (bkz. 4 Haziran tarihli «Rjetsch»).

Bu, izninizle söyleyeyim, «sosyalist» bakanın ağır ceza yasası böyle görünüyor.

Geçici hükümetin, durmadan karşı devrimin kucağına düştüğü apaçık.

Eski bir entrikacı olan karşı devrimci Miljukow'un bu vesile ile yeni bir zaferin önsezisi içinde sevinçten uçmasından da anlaşılıyor bu. «Eğer geçici hükümet», diyor, «uzun kararsızlıklardan sonra, en sonunda devlet iktidarının ikna yolundan başka araçlara da, yani şimdi uygulamaya başladığı araçlara da ship olduğunu anlar ve bu yola girerse, Rus devriminin elde ettikleri (şaka değil) sağlamlaştırılmış olacaktır... Geçici hükümetimiz Kolyschko'yu tutukladı ve Grimm'i dışarı kov du. Fakat Lenin, Trotzki ve yoldaşlar etrafta serbestçe dolaşıyorlar... Günün birinde Lenin ve yoldaşları için de aynı şeyin yapılmasını arzu etmek isteriz» (bkz. 4 Haziran tarihli «Rjetsch»).

Rus burjuvazisinin bu ihtiyar tilkisi bay Miljukow'un arzuları bunlar.

Genellikle sesine dikkatle kulak verdiği Miljukow'un bu ve buna benzer arzularını geçici hükümetin yerine getirip getirmeyeceğini, böyle arzuların şimdiki zamanda yerine getirilip getirilemiyeceğini en yakın gelecek gösterecektir.

Bununla birlikte kesin olan bir şey var: Geçici hükümetin iç politikası, tamamen etkin emperyalist politikanın gereklerine göre düzenleniyor.

Bundan çıkarılacak sadece bir sonuç var.

Devrimimizin gelişimi bir bunalım dönemi içine girmiştir. Ekonomik yaşamın her alanına giren ve onları yukardan aşağıya değiştiren devrimin bu yeni aşaması, eski ve yeni dünyanın tüm güçlerini ayağa kaldırıyor. Savaş ve bunun sonucu olan bunalımla, sınıf çelişkileri en uç noktasına getiriliyor. Burjuvazi ile anlaşanlarla devrimle karşı devrim arasında durumu idare edenlerin politikalarının tutunamıyacağı açıktır.

İkisinden biri:

Ya burjuvaziye karşı durarak iktidarın çalışanların eline geçmesi, savaşın ve bunalımın sona erdirilmesi, üretimin ve bölüşümün örgütlenmesinden yana ileri gitmek;

Ya da burjuvaziyi tutarak taarruz ve savaşın uzatılmasından yana, bunalımın ortadan kaldırılması için enerjik önlemlere karşı, üretimde anarşiden, açık bir karşı devrimci politikadan yana olup geriye gitmek.

Geçici hükümet, açıkça örtüsüz karşı devrim yolunu tutuyor.

Devrimcilerin ödevi, daha sıkı kenetlenerek devrimi ileriye götürmektir.

«Soldatskaja Prawda»
(Askerlerin Prawdası), No.: 42
13 Haziran 1917
İmza: K. Stalin

PARÇA PARÇA GÖSTERİLERE KARŞIYIZ

Geçici hükümet bir kaç gün önce Durnowo Köşkünü anarşistlerden temizleme kararı aldı. Temelinden yanlış olan bu karar işçilerde bir öfke fırtınası kopmasına neden oldu. Kuşkusuz işçiler bu kararda bazı örgütlerin varolma haklarına vurulan bir darbe gördüler. Biz ilke olarak anarşistlere karşıyız, fakat işçiler, sadece küçük bir bölümü de olsa, anarşistlerin arkasında olduğu sürece onlar da, örneğin menşevikler ve sosyal devrimciler gibi aynı yaşama hakkına sahiptirler. İşçiler geçici hükümetin darbelerini protesto ettiklerinde, bu anlamda haklıydılar. Bunun da ötesinde, sözü geçen köşkten anarşistlerin dışında bir kaç işletme ve sendika da yararlanmaktadır.

Okurların bildiği üzere, protestoları sayesinde işçiler geçici hükümeti isteklerini kabule zorlamayı ve köşkü elde tutmayı başarmışlardır.

Şimdi işçilerin Durnowo köşkünde yeni bir eylem örgütledikleri anlaşılıyor. Durnowo köşkünde, işletme komiteleri temsilcilerinin bu gün bir gösteri düzenlemek amaciyle baştaki anarşistlerle toplantılar yaptıkları bize bildiriliyor. Eğer bu doğruysa, her türlü dağınık ve anarşist eylemleri en kesin şekilde reddettiğimizi açıklıyoruz. Bu günkü koşulları iyi bilmeyen baştaki anarşistlerle birlikte ayrı bölgelerin ve alayların düzenledikleri gösterileri, bölgelerin ve alayların çoğunluğu iradesine, sendikaların bürolarının, işletme komitelerinin merkez yönetiminin iradelerine ve nihayet proletarya sosyalist partisinin iradesine karşı düzenlenen bu anarşik gösterileri, biz işçi devrimi için zararlı görüyoruz.

Anarşistlerin örgütleri de dahil olmak üzere, örgütlerin yaşama hakkı, eğer bir kimse bu örgütleri yersiz yurtsuz bırakmak istiyorsa, savunulabilir ve savunulmalıdır. Ancak sınıf bilincinde olan işçiler için anarşistlerle kaynaşmak ve onlarla birlikte, daha baştan başarısızlığa mahkûm, anlamsız eylemlere girişmek suçtur ve kabul edilmez bir davranıştır.

İşçi ve asker yoldaşlar şunu çok iyi düşünmeliydiler: Kendileri nedirler- sosyalist mi yoksa anarşist mi, eğer sosyalistseler partimizin kararına karşı olarak anarşistlerle el ele verip düşüncesizce oldukları açık olan, eylemlere girişip girişemiyeceklerine karar vermek zorundalar.

Yoldaşlar! 10 Haziran tarihli gösteri girişimimizle biz Yürütme Komitesine ve Sovyet Kongresine [30] genel bir gösterinin gerekliliğini kabul ettirdik. Sovyet Kongresinin 18 Haziran için genel bir gösteri kararlaştırdığı ve sloganların serbest olduğunu baştan bildirdiği bilginiz dışında olmasa gerek.

Şimdi bizim görevimiz, Petrograd'da 18 Haziranda yapılacak gösterinin bizim devrimci sloganlarımız altında yapılmasını sağlamaktır.

İşte bunun için biz, her anarşik eylemi köklü şekilde önlemek ve o ölçüde enerjik bir şekilde 18 Haziran gösterisine hazırlanmak zorundayız.

Sizleri dağınık eylemlerin karşısında, 18 Haziran genel gösterisinin yanında olmaya çağırıyoruz.

Yoldaşlar! Vakit değerlidir, dakika kaybetmeyin! Her işletme, her bölge, her alay ve her bölük devrimci proletaryanın sloganlarını bayraklara yazsın. Herkes işe, yoldaşlar, herkes 18 Haziran gösterisinin hazırlığına.

Anarşik eylemlerin karşısında, proletarya partisinin bayrağı altında yapılacak ortak gösterinin yanında-çağrımız budur.

«Prawda» No.: 81,
14 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin

PETROGRAD'DAKİ YEREL SEÇİMLERİN SONUÇLARI

Petrograd'daki bölge dumalarının (on iki bölgede) seçimleri bitmiş bulunuyor. Sayısal ve diğer bilgilerin genel bir dökümü henüz yayımlanmadı. Bununla beraber bölgelerden gelen bazı bilgilerin yardımı ile seçimlerin seyrinin ve sonucunun genel görünümü ortaya konabilir.

Seçme hakkına sahip bir milyondan fazla kişiden aşağı yukarı 800 000 kadarı seçim hakkını kullandı. Bu, ortalama yüzde yetmiştir. Katılmama hiç bir suretle «kaygı verici» değil. Şimdilik daha şehre bağlanmamış olan Newa ve Narwa gibi yerlerin (dış mahalleler) en proleter kesimleri seçim çevresi dışında kaldı.

Avrupa'da «geleneksel» hale geldiği gibi, seçim çekişmesi yerel istekler etrafında değil, temel politik platformlar etrafında kızışmıştır. Bunun anlamı da gayet

açıktır. Sınıf çelişkilerini iyice ortaya çıkaran savaş ve bunalımla daha da kuvvetlenmiş olağanüstü devrimci bir sarsıntı anında, seçim çekişmesinin yerel sorunlar çerçevesi içinde kalması kesinlikle düşünülemez-Ülkenin genel politik sorunlariyle yerel sorunlar arasındaki kopmaz bağlantının kaçınılmaz olarak ortaya çıkması zorunlu idi.

Bu nedenle seçimlerde üç temel politik platform uygun olarak öncelikle üç liste yarıştı. Kadet'lerinki, bolşeviklerinki ve «yurt savunucularınki» (halkçılar, menşevikler ve «Jedinstwo» Bloku). Politik huzursuzluğu ve programsızlığı temsil eden partisiz gruplar, böyle bir çekişmede ister istemez yok olmak zorundaydılar ve gerçekten de böyle olmuştur.

Seçmen üç seçenek karşısında bulunuyordu:

Ya geri gidip proletaryadan kopma, devrime karşı kararlı önlemler alma yanlısı olmak (Kadetler);

ya ilerici olarak burjuvaziden kopma, karşı devrime karşı kararlı savaşım, devrimin daha da geliştirilmesinden yana olmak (bolşevikler);

ya da burjuvazi ile bir anlaşma yapma, devrimle karşı devrim arasında uzlaşmacı bir politika yanlısı olma, yani ne gerici ne de ilerici olma («yurt savunucuları» bloku-menşevikler ve sosyal devrimciler).

Seçmen, seçimini yaptı. 800 000 oydan 400 000'in üzerinde oy «yurt savunucuları» blokuna, 160 000'den fazlası kadetlere, ki bunlar hiç bir bölgede çoğunluğu alamadılar, 160 000 üzerinde oy bolşeviklere, ki bunlar başkentin en proleter kesimi olan Wiborg yakasında kesin çoğunluk elde etmişlerdir, verilmiştir. Geri kalan (önemsiz sayıda) oylar, 30 «partisiz», «partilerüstü» ve diğer bütün mümkün rastgele gruplar ve kuruluşlara dağılmıştır.

Seçmenin cevabı budur.

Neyi ifade ediyor bu şimdi?

Göze çarpan ilk şey, partisiz grupların güçsüzlüğü ve zayıflığıdır. Ortalama Rus yurttaşının «yaratılıştan» yansız olduğu masalı seçimlerle tamamen iflas etmiştir. Partisiz grupların gelişme ortamını oluşturan siyasal geri kafalılık şimdi artık açıkça geçmişe karışmıştır. Seçmenler, kitle halinde, açık siyasal savaşım yolunu tutmuşlardır.

İkinci özellik, kadetlerin tam bir yenilgisidir. Ne yaparlarsa yapsınlar kadetler, ilk açık savaşım içinde geçen seçimlerde can alıcı yerlerinden vurulduklarını ve bir tek bölge dumasını ele geçirenıediklerini kabullenmek zorundadırlar. Daha kısa bir süre önce kadetler Petrograd'ı kendi alanları olarak görüyorlardı. 3 Haziran tarihli yasaya göre yapılan Devlet Duması seçimlerine dayanarak bildirilerinde, tekrar tekrar, Petrograd «yalnız Halk Özgürlüğü Partisine» güven gösterir, diye yazıyorlardı. Kadetlerin Petrograd'da Çar'ın ve onun seçim kanununun lütuflarına sahip oldukları şimdi kesin olarak belli olmuştur. Eski yönetim sahneden ancak çekilmiştir ve kadetler birden dayanaklarını kaybetmişlerdir.

Kısacası: Demokratik seçmenler kitle halinde kadetlerden yana değildirler.

Üçüncü özellik, güçlerimizi, partimizin güçlerinin apaçık şekilde gün yüzüne çıkan büyümesidir. Partimizin Petrograd'da 23 000 ilâ 25 000 arasında üyesi var; «Prawda»nın, 70 000'i yalnız Petrograd'a düşen 90 000 ilâ 100 000 sayı arasında baskısı var. Fakat seçimlerde 160 000 üzerinde oy aldık, yani Petrograd'daki üye sayısının yedi ve «Prawda»nın baskı sayısının iki katı. Bulvar gazeteleri «Birschowka» ve «Wetschorka»dan tutun da, bakanlık gazetesi «Wolja Naroda»ya [31] ve «Rabotschaja Gaseta»ya kadar hemen tüm sözüm ona basının, orta yurttaşı yıldırmak suretiyle bolşevik'lere karşı yapılan kışkırtmaya ve büyük saldırıya karşın bu sonucu aldık. Böyle bir durumda ancak en sağlam, hiç bir suretle korku masallarından etkilenmeyen devrimci unsurların partimize oy verebilecekleri, her türlü kuşkunun dışındadır. Bunların arasında, öncelikle bize Wiborg Dumasında üstünlük kazandıran devrimin öncüsü proletarya ve proletaryanın en sadık bağlaşığı devrimci alaylar var. Bunun dışında serbest seçimlerin, yeni politik savaşımda henüz tecrübesiz geniş halk kitlelerini sandık başlarına götürdüğünün de unutulmaması gerekir. Bunlar her şeyden önce kadınlar, sonra bakanlıkları dolduran on binlerce küçük memur, bundan başka sayısız «küçük insan», zanaatkârlar, küçük tüccarlar v.b. dir. Şimdi bu tabakaların eski dünyaya yüz çevirip devrimci proletaryanın görüşünü kabul etmeye karar verebileceklerini hiç beklememiştik ve beklemiyorduk. Fakat seçimlerin kaderini asıl bunlar tayin etmiştir. Eğer bunlar kadetlere sırtlarını dönebilmişlerse -ki bunu yapmışlardır- bu şimdiden büyük bir gelişmedir.

Sözün kısası: Büyük sayıda seçmen şimdiden kadetlerden uzaklaşmış, fakat daha bizim partiye de gelmemiş, yarı yolda kalmıştır. Buna karşılık en kararlı unsurlar, devrimci proleterlerle devrimci askerler şimdiden partimiz etrafında toplanmışlardır.

Büyük sayıda seçmen yarı yolda durdu ve orada gerçek öncüyü menşeviklerle sosyal devrimciler blokunu buldu. Bu günkü durumda doğru yolu bulamayan ve proletarya ile kapitalistler arasında gidip gelen küçük burjuva seçmenler kadetlere olan inançlarını yitirdikten sonra doğal olarak iyice şaşırmış olan ve çaresizlik içinde devrimle karşı devrim arasında durumu idare eden menşeviklerle sosyal devrimcilere yaklaşmışlar-

dır. Tencere yuvarlanır kapağını bulur. «Yurt Savunucular» blokunun «parlak zaferi»nin tam anlamı budur. İşte bu da seçimlerin dördüncü özelliğidir. Kuşkusuz devrimin daha da büyümesiyle birlikte blokun rengârenk ordusu kaçınılmaz olarak eriyecek, bir kısmı kadetlere geri dönecek, bir kısmı da ilerleyerek partimize gelecektir. Fakat şimdilik... blokun liderleri, geçici bir süre için «zafer»lerine sevinebilirler.

Nihayet seçimlerin beşinci ve son özelliği -önemine göre sonuncu değil!- ülkedeki iktidar sorununu somut olarak ortaya koymuş olmasıdır. Seçimler kesinlikle ortaya koymuştur ki kadetler azınlıktadırlar, çünkü zorla oyların ancak yüzde yirmisini almışlardır. Büyük çoğunluk, yüzde yetmişten daha fazlası sağ ve sol kanat sosyalistlerin arkasında yani sosyal devrimciler ve menşeviklerle bolşeviklerin arkasında bulunuyor. Petrograd yerel seçimlerinin, gelecekteki Kurucu Meclis seçimlerinin bir örneği olduğu söyleniyor. Eğer bu doğruysa, ülkede önemsiz bir azınlığı oluşturan kadetlerin geçici hükümette büyük çoğunluğa sahip olmaları korkunç bir şey değil mi? Halkın çoğunluğunun gösterdiği güvensizlik karşısında kadetlerin geçici hükümetteki üstünlüğüne nasıl tahammül edilebilir? Ülkede gittikçe daha sık patlak veren, geçici hükümete karşı büyüyen hoşnutsuzluğun nedeni bu oransızlık değil mi?

Bu oransızlığın daha fazla korunmasının aynı şekilde akıl dışı ve antidemokratik olduğu açık değil mi?

«RSDİP M.K.'nin Basın Bürosu Bülteni», No.: 1.
15 Haziran 1917
İmza: K. Stalin

TÜM ÇALIŞANLARA, PETROGRAD'IN TÜM İŞÇİLERİNE VE ASKERLERİNE [32]

Yoldaşlar!

Rusya zor sınavlardan geçiyor.

Savaş hâlâ sürüyor ve sayısız kurban götürüyor. Savaşta zenginleşen haydutlar, banka sırtlanları bile bile uzatıyorlar.

Savaş yüzünden meydana gelen sanayideki sarsıntı, işletmelerin durmasına ve işsizliğe neden olmaktadır. Bu durum işçilere yol veren büyük kârlar peşindeki kapitalistler tarafından bilerek keskinleştirilmektedir.

Savaşın neden olduğu gıda maddeleri sıkıntısı gittikçe daha çok tehdit edici şekillere bürünüyor. Pahalılık, malsız mülksüz şehir halkını boğuyor. Fakat fiyatlar, savaş vurguncusu kapatçıları (spekülatörleri) hoşnut edecek şekilde yükselmeyi sürdürüyor.

Üstümüzde açlığın ve çöküntünün uğursuz hayaleti dolaşıyor...

Aynı zamanda karşı devrimin siyah bulutları yumaklanıyor.

Halkı ezmede çara yardım etmiş olan 3 Haziran Duması, şimdi cephede hemen saldırıya geçilmesini istiyor. Müttefiklerin ve Rus haydutlarının hayrına ve yararına, kazanılmış özgürlüğü kanda boğmak için.

Çara bakan olarak cellatlar veren Devlet Şurası, sessizce ihanetin ilmiğini bağlıyor. Niçin? Müttefik ve Rus zorbalarının iyiliği ve yararı için, elverişli an geldiğinde halkın boynuna geçirmek için.

On tane burjuva üyesiyle, Çarın Duması ve Milletvekilleri Sovyeti arasında yerleştirilen geçici hükümet ise, açıkça kapitalistlerin ve çiftli ksahiplerinin etkisi altına girmiştir.

Askerlerin hakları güvence altına alınacağı yerde, Kerenski'nin «bildirisi» bu hakları zedeliyor.

Askerlerin devrim günlerinde elde ettikleri özgürlükler korunacağı yerde, verilen yeni emirlerle, ağır cezalar ve alayların dağıtılması korkusu salınıyor.

Rus yurttaşlarınca kazanılan özgürlüğün güvence altına alınması yerine, kışlalara siyasi hafiyelik sokulması, mahkemesiz tutuklamalar ve kürek cezası tehdidini taşıyan 129. maddenin genişletilmesi için yeni tasarıların hazırlanması sürdürülüyor.

Halkın silahlandırılması yerine, işçilerle askerlerin silahsızlandırılacağı tehdidi savuruluyor.

Ezilen halkların kurtarılması yerine, özgürlüklerini vermede Finlandiya'ya ve Ukrayna'ya karşı güçlükler çıkarılıyor ve kaygı yaratılıyor.

Karşı devrime karşı kararlı savaşım verileceği yerde, açıkça devrime karşı savaşım için hazırlanan karşı devrimcilerin dizginsiz eylemleri kolaylaştırılıyor...

Bu arada savaş hâlâ sürüyor ve onun durdurularak bütün halklara adil bir barış önerisinde bulunmak için hiç bir ciddi, etkin önlem alınmıyor.

Bu arada sarsıntı gittikçe genişliyor ve ona karşı hiç bir önlem alınmıyor.

Bu arada kıtlık gittikçe yaklaşıyor ve ona karşı hiç bir etkin önlem alınmıyor.

Karşı devrimcilerin gittikçe küstahlaşmalarına karşın hükümetin işçilerle köylülere, askerlerle denizcilere karşı yeni baskı önlemlerini teşvik etmesi garip değil mi?

Yoldaşlar! Bu durumlara daha uzun süre susarsak tahammül edilemez. Bütün bunlara karşın susmak cinayet olur.

Sizler özgür yurttaşlarsınız, protesto etme hakkınız var, vakit çok geç olmadan bu hakkınızı kulianmalısınız.

Yarınki gün (18 Haziran günü), sessiz bir gösteri günü, Petrograd devrimcilerinin yeniden dirilmeye başlayan baskıya ve buyrukluğa karşı büyük bir protesto günü olmalı!

Yarın, özgürlüğün ve sosyalizmin düşmanlarını deh şete uğratacak şekilde zafer bayrakları açılmalı!

Sesiniz, devrimci savaşçıların sesi, bütün ezilenleri ve köleleştirilenleri sevindirecek şekilde tüm dünyada yankılanmalı!

Batıda, savaşı sürdüren ülkelerde daha şimdiden yeni bir yaşamın, büyük işçi devriminin şafağı söküyor. Yarın batıdaki kardeşleriniz, sizin bayraklarınızın onlara savaş değil barış, uşaklık değil kurtuluş getireceğini öğrenmeliler!

İşçiler! Askerler! Birbirinize kardeş elini uzatın ve sosyalizmin bayrağı altında toplanın!

Yoldaşlar, herkes sokağa!

Bayraklarınızın etrafında kenetlenin!

Sıklaştırılmış saflar halinde başkentin caddelerinde yürüyün!

Sessiz ve kararlı biçimde iradenizi bildirin:

Karşı devrime hayır!
Çarcı Duma'ya hayır!
Devlet Şurasına hayır!
On kapitalist bakana hayır!

Tüm iktidar işçi, asker ve köylü millet vekilleri sovyetlerine!

«Askerlerin Hakları Deklerasyonu» düzeltilsin!

Askerler ve denizcilere karşı yöneltilen buyruklar kaldırılsın!

Devrimci işçilerin silahsızlandırılmasına hayır!

Yaşasın Halk Milisi!

Sanayideki anarşiye ve lokavtçı kapitalistlere hayır!

Yaşasın üretim ve bölüşümün örgütlenmesi ve denetimi!

Saldırı politikasına hayır!

Savaşa son verme zamanı gelmiştir! Milletvekilleri Sovyeti adil barış koşullarını açıklasın!

Ne Wilhelmle ayrı barış, ne de fransız ve ingiliz kapitalistleriyle gizli anlaşmalar!

Emek! Barış! Özgürlük!

RSDİP Merkez Komitesi
RSDİP Petersburg Komitesi
RSDİP'nin Merkez Komitesi Askeri Örgütü
Petrograd İşletme Komiteleri Merkez Konseyi

İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti Bolşevik Grubu
«Prawda» Redaksiyonu
«Soldatskaja Prawda» Redaksiyonu

«Prawda» No. 84,
17 Haziran 1917.

Açık bir Pazar günü. Göstericilerin bitmez tükenmez yürüyüşü. Sabahtan akşama değin kafileler gösteri alanına taşınıyorlar. Uçsuz bucaksız bir bayrak ormanı. Bütün işletmeler ve mağaazlar kapalı. Ulaşım duruyor. Aşağıya indirilmiş bayraklarla göstericiler, mezarların önünden geçiyorlar. «Marseillaise» ve Enternasyonal marşlarının yerini «Ölümsüz Kurbanlar» şarkısı alıyor. Haykırışlardan yer gök inliyor. Tekrar tekrar haykırılıyor: «On kapitalist bakana hayır!» «Tüm iktidar işçi ve asker milletvekilleri sovyetine!» Cevap olarak heryandan gür ve onaylanan «Hura!» haykırışı geliyor.

Gösteriye bakıldığında burjuvazinin ve yandaşlarının yokluğu göze çarpıyor. İşçilerin, dar kafalılar ve küçük burjuvaların denizi içinde kaybolduğu tören gü-

nü geçidinden farklı olarak, 18 Haziran gösterisi katıksız bir proleter gösterisiydi, çünkü gösteriye asıl katılanlar işçiler ve askerlerdi. Kadetler gösteri gününden önceki akşam gösteriyi boykot etmişler ve Merkez Komiteleri vasıtasıyla gösteriden uzak kalınmasını istemişlerdi. Burjuva yalnız katılmamakla kalmamış, kelimenin tam anlamıyle saklanmıştı da. Her zaman kalabalık ve gürültülü olan Newski çevresinde, bu gün her zamanki burjuva işsiz güçsüzlerinden hiç kimse yoktu.

Sözün kısası. Gösteri, devrimci askerlerin peşlerinden geldiği devrimci işçilerin gerçek bir proleter gösterisiydi.

Küçük burjuvanın yansızlığı yanında, kaçan burjuvaziye karşı işçilerin ve askerlerin birleşmesi - 18 Haziran gösterisinin dış görünümü buydu.

Gerçek Bir Gösteri

18 Haziran gösterisi basit bir gezinti, tören günleri yapıldığı gibi bir geçit gösterisi değildi. Bu bir protesto gösterisi, kuvvet oranını değiştirmek amaciyle yapılan devrimci, diri güçlerin bir gösterisiydi. Göstericilerin yalnız kendi iradelerini açıklamakla sınırlı kalmayarak «Okopnaja Prawda»nın [33] eski bir emekçisi olan Chaustow (*) yoldaşın hemen serbest bırakılmasını istemeleri son derece ilginçtir. Biz burada gösteriye katılarak Tscheidse tarafından temsil edilen Yürütme Komitesinden Chaustow yoldaşın serbest bırakılmasını isteyen ve bunun üzerine Tscheidse'den onun «daha bu günden» serbest bırakılması için bütün önlemlerin alınacağı sözünü alan, partimizin asker örgütlerinin Tüm Rusya Konferansını kastediyoruz.

** Dördüncü Devlet Duması'nın üyesi olan menşevik sosyal demokrat bir işçinin adaşı yiğit bir bolşevik demokrat.*

Geçici hükümetin buyruklarına ve tekmil politikasına karşı yükseltilen protestoları dile getiren sloganların tüm özelliği, zararsız bir gezintiye dönüştürülmek istenen «sessiz yürüyüş»ün, hükümet üzerine baskı uygulayan güçlü bir gösteriye dönüştüğünü kuşkuya yer bırakmıyan bir açıklıkla göstermiş olmasıdır.

Geçici Hükümete Karşı Güvensizlik

Göze çarpan bir özellik: Bir tek kuruluş, bir tek fabrika, bir tek alay «Hükümete Güven» diye bir slogan hazırlamamıştı. Menşevikler ve sosyal devrimciler bile bu sloganı hazırlamayı (cesaretsizlikten değilse!) unutmuşlardı. İstenen her şey vardı: «Bölünmeye Son», «Birlikten Yana», «Sovyet'i Destekleyin», «Genel Öğrenim Zorunluluğundan Yana» (uygun bulmayan dinlemez) - «ne ölçüde ve nasıl», diye kurnazca düşünülmüş, küçük bir ihtiyatla da olsa asıl sorunu oluşturan yalnız, geçici hükümete güven, sloganı eksikti. Üç grup güven sloganını getirme cesaretini göstermişlerdi, fakat onlar da pişman olmak zorunda kaldılar. Bunlar, Kazakların bir grubu ile «Bund» ve Plechanow'un «Jedintswo» gruplarıydı. Alandaki işçiler, «kutsal üçlü birlik» diye alay ettiler. Bu gruplardan ikisi («Bund» ve «Jedintswo») işçiler ve askerler tarafından, «aşağıya!», bağırışları arasında bayraklarını dürmeye zorlandılar. Bayraklarını dürmeyi reddeden kazakların bayrakları ise yırtıldı. Meydanın girişi üzerinde havada açılmış olan «Güven» yazılı isimsiz bir bayrak da halkın, «Geçici hükümete güven havada asılı duruyor», diye alkış dolu bağırışları arasında bir işçi ve asker grubu tarafından indirilip yırtıldı.

Sözün kısası, menşeviklerle sosyal devrimcilerin, «akıma karşı» mücadele yürütemiyecek kadar korkaklıkları açıkça ortaya çıktı ve göstericilerin ise, büyük çoğunluğu hükümete karşı güvensizliğini göstermiş oldu.

Anlaşma Politikasının İflası

Bütün sloganlar arasında en popüler olanları şunlardı: «Tüm iktidar Sovyet'e», «on kapitalist bakana hayır», «ne Wilhelm'le ayrı barış, ne de ingiliz-fransız kapitalistleriyle gizli anlaşmalar», «yaşasın üretimin örgütlenmesi ve denetimi», «Duma'ya hayır, Devlet Konseyine hayır» «asker düşmanı buyruklar kaldırılsın», «adil barış koşullarını açıklayın» v.d. Buna göre göstericilerin büyük çoğunluğu partimizle dayanışma içindeydi. Wolhyn ve Kexolhm alayları gibi alaylar bile şu sloganla yürüyorlardı; «Tüm iktidar işçi ve asker milletvekilleri sovyetine!» Asker kitlesiyle değil, sadece alay komiteleriyle işleri olan Yürütme Komitesi çoğunluğunun üyeleri, bu «beklenmedik olay» üzerine gerçekten şaşırmışlardı.

Sözün kısası, göstericilerin büyük çoğunluğu (toplam olarak 400 000 ilâ 500 000 arasında idi) burjuvazi ile anlaşma politikasına güvensizliğini göstermiştir. Gösteri partimizin devrimci sloganları yönünde olmuştur.

Kuşkular yersizdir: Bir «Bolşevik komplosu» masalının foyası kesin olarak ortaya çıkmıştır. Başkent işçilerinin ve askerlerinin büyük çoğunluğunun güvenini kazanan bir partinin, «komplolara» ihtiyacı yoktur. Ancak kötü bir vicdan veya siyasi cehalet, bir bolşevik «komplosu» «fikrini» yüksek politika yapanların aklına düşürebilir.

«Prawda» No. 86,
20 Haziran 1917.
İmza: K. Stalin

SAFLARI SIKLAŞTIRIN

3 ve 4 Temmuz olaylarına, ülkedeki genel bunalım neden oldu. Uzayıp giden savaş ve genel bitkinlik, görülmemiş pahalılık ve yetersiz beslenme, büyüyen karşı devrim ve ekonomik bozukluk, cephedeki alayların çözülmesi ve toprak sorununun sürüncemede bırakılması, ülkedeki genel bunalım ve ülkeyi bunalımdan çıkarmak için geçici hükümetin yetersizliği - 3 ve 4 Temmuz günü kitleleri sokağa çıkaran işte bunlardı.

Bu eylemi şu veya bu partinin kötü niyetli propagandasıyle açıklayanlar her kitlesel eylemi tahrikçi ve teşvikçilerin fısıltılariyle açıklamaya çalışan Ochrana'nın (*) insanlarının görüşünde olan kimselerdir.

Hiç bir parti -bolşevikler dahil- 3 Temmuz eylemi-

* *Çarlığın gizli polis örgütü. Almanca redaksiyon.*

ne çağırıda bulunmamıştı. Dahası var. Petrograd'da en büyük etkiye sahip Bolşevik Partisi, 3 Temmuz günü işçileri ve askerleri gösteriden uzak kalmaya çağırdı. Fakat buna rağmen eylem başlayınca kendisini, sorumlu olmadığını açıklamaya haklı görmeyen partimiz, harekete sessiz ve örgütlü bir karakter kazandırmak için mümkün olan her şeyi yaptı.

Fakat karşı devrim uyumuyordu. Tahrik edici atışlar düzenleyerek gösteri günlerini kan dökme ile karartı ve bir kaç cephe birliğine dayanıp devrime karşı saldırıya geçti. Karşı devrimin çekirdeğini oluşturan Kadet Partisi, sanki bütün bunları önceden kestirmiş gibi, hükümetten çekilmiş ve kendisine hareket serbestisi sağlamıştı. Fakat sarsılan durumlarını korumak arzusunda olan Yürütme Komitesindeki menşeviklerle sosyal devrimciler, haince sovyetlerin kayıtsız şartsız iktidarı için yapılan gösterinin, sovyetlere karşı bir ayaklanma olduğunu ilan ettiler ve bu suretle cepheden getirilen bir liklerin gerici tabakalarını devrimci Petrograd'ın üzerine kışkırttılar. Fraksiyon fanatizmlerinden etraflarını görmez hale gelmiş olan bunlar, devrimci işçilere ve askerlere karşı olan darbeleriyle tüm devrim cephesini zayıflattıklarını ve karşı devrimin umutlarını kuvvetlendirdiklerini farketmiyorlardı.

Sonuç, karşı devrim dizginlenemez biçimde azması ve askeri diktatoryadır.

«Prawda» ve «Soldatskaja Prawda»nın [34], «Trud» [35] basımevinin ve bölge örgütlerimizin dağıtılması, işkenceler ve katliamlar, mahkemesiz tutuklamalar ve bir dize «keyfi» zorbalıklar, iğrenç muhbirlerin partimizin liderlerine karşı adice iftiraları ve kalem haydutlarının satılık gazetelerdeki sınırsız saldırı ve hareketleri, devrimci işçilerin silahsızlandırılması ve alayların dağı-

tılması, ölüm cezasının tekrar getirilmesi-işte askeri diktatoryanın «işi».

Bütün bunlar, «devrimin selâmeti», bayrağı altında, Tüm Rusya Yürütme Komitesince desteklenen Kerenski-Zereteli «Kabinesi»nin «emri üzerine» oluyor. Bu arada askeri diktatoryadan korkmuş olan menşeviklerle sosyal devrimcilerin hükümetteki partileri, Proletarya Partisinin liderlerini devrimin düşmanlarına rahatça teslim ediyorlar, saldırılara ve yıkımlara seyirci kalıyor ve «keyfi» zorbalıklara karşı çıkmıyorlar.

Yürütme Komitesinin açık desteği yanında, geçici hükümetin karşı devrimin karargâhı olan Kadet Partisiyle, Petrograd'ın devrimci işçilerine ve askerlerine karşı sessiz sedasız bir anlaşması bu günkü durumun görünümünü oluşturuyor.

Karşı devrimciler, şimdiki hükümet eden partiler uysallaştıkça edepsizleşmektedirler. Bolşeviklere yaptıkları saldırıdan sonra şimdi sovyetlerin bütün partilerine ve sovyetlerin kendilerine saldırıya geçiyorlar. Menşeviklerin Petrograd yakınındaki ve Ochta'daki bölge örgütlerine baskın yapılıyor. Newskaja Sastawa'nın gerisindeki Metal İşçileri Birliğinin şubesine baskın yapılıyor. Petrograd Sovyetinin toplantı salonuna giriliyor ve sovyetin üyeleri (Millet Vekili Sacharow) tutuklanıyor. Yürütme Komitesi üyelerinin yakalanması için (Newski Prospekt) özel gruplar örgütleniyor. Açıkça, Yürütme Komitesinde bir temizlikten söz ediliyor. Biz asla geçici hükümetin bir kaç üyesiyle Yürütme Komitesinin liderlerine karşı bir komplo'dan söz etmiyoruz.

Karşı devrimcilerin hareketleri saatten saate daha küstah ve meydan okuyucu bir biçim alıyor. Fakat geçici hükümet, «devrimin selameti» adına devrimci işçilerle askerleri silahsızlandırmayı sürdürüyor...

Bütün bunlar, ülkede yaygınlaşan bunalım, açlık, sarsıntı, savaş ve savaşın bir sonucu olarak meydana gelen beklenmedik olaylarla bağıntılı olarak, durumun daha da çok kötüye gitmesine neden olmakta ve yeni siyasal bunalımları kaçınılmaz hale getirmektedirler.

Gelecek kırımlar için hazırlıklı olmak, bunları lâyık olduğu şekilde ve örgütlenmiş olarak karşılamak-bu gün yapılacak iş budur.

Bundan şu sonuçlar çıkıyor:

Birinci talimat: Karşı devrimcilerin tahriklerine kapılmayın, sürekli şekilde ve kendinize hakim olarak silahlanın, kuvvetlerinizi gelecek savaşım için saklayın, hiç bir suretle vakitsiz eylemlere izin vermeyin.

İkinci talimat: Partimiz etrafında daha da sıkı toplanın, bize karşı savaş veren sayısız düşmana karşı safları sıklaştırın, bayrağı yüksek tutun, zayıfları canlandırın, geride kalanları toplayın, bilmeyenleri aydınlatın.

Karşı devrimcilerle uzlaşmaya kesinlikle hayır!

«Sosyalist» zindancılarla birliğe kesinlikle hayır!

Karşı devrimcilere ve yardımcılarına karşı olan devrimci unsurlarla ittifaka evet. Parolamız budur.

«Proletarskoye Djelo» (Proletarya Davası)
(Kronstadt) No. 2.
15 Temmuz 1917.
İmza: K. Stalin
RSDİP Merkez Komitesi Üyesi.

RSDİP (BOLŞEVİK) PETROGRAD ÖRGÜTÜNÜN OLAĞANÜSTÜ KONFERANSINDAKİ KONUŞMALAR
16-20 Temmuz 1917 [36]

1. MERKEZ KOMİTESİNİN TEMMUZ OLAYLARINA İLİŞKİN HESAP VERME RAPORU
16 Temmuz

Yoldaşlar!

Partimiz, özellikle de partimizin Merkez Komitesi, Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesini iktidarı eline almaya zorlamak, almak istemediği takdirde ona bizzat el koymak için 3 ve 4 Temmuz eylemini başlatmak ve örgütlemekle suçlanıyor.

Her şeyden önce bu suçlamaları çürütmek zorundayım. 3 Temmuz günü bir makineli tüfek alayının iki temsilcisi Bolşevikler konferansının toplantısına girdiler ve 1. makineli tüfek alayının eyleme geçtiğini bildirdiler. Bizim delegelere, parti üyelerinin partilerinin kararına karşı hareket edemiyeceklerini, nasıl açıkladığımızı, bunun üzerine alayın temsilcilerinin protestoda bulunarak alaylarının kararlarına karşı hareket etmektense partiden istifa etmeyi yeğ tuttuklarını bildirdiklerini hatırlarsınız.

Partimizin Merkez Komitesi, açıklanan durum içinde Petrograd'daki işçilerle askerlerin yapacağı bir eylemi uygun bulmadı. MK böyle bir eylemi uygun bulmadı, çünkü cephede hükümetçe planlanan taarruzun serüvenci bir girişim aldığı, askerlerin hangi amaçlar uğruna ileri sürüldüklerini bilmeden taarruza girişemiyecekleri, devrim düşmanlarının Petrograd'da bizden bir eylem gelmesi halinde cephedeki taarruzun başarısızlığa uğramasının suçunu bizim üzerimize atacakları ortadaydı. Biz cephedeki taarruzun başarısızlığa uğramasındaki sorumluluğun gerçekte bu macerada suçlu olanlara düşmesini istedik.

Fakat eylem başladı. Makineli tüfek erleri işletmelere delegeler gönderdiler. Saat altıya doğru büyük işçi ve asker kitlelerinin bir eylemiyle karşı karşıya kaldık. Saat beşe doğru ben partinin Merkez Komitesi ve Konferansı adına, Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin toplantısında, bir eyleme girişmeme kararı aldığımızı resmen bildirmiştim. Eğer buna karşın biz eylemi örgütlemekle suçlanıyorsak, bu sadece aşağılık iftiracıların yayabileceği bir yalandır.

Eylem harekete geçti. Partinin, suçsuz olduğunu ilan ederek kenara çekilmeye hakkı var mıydı? Daha ciddi komplikasyonlar olasılığını dikkate almak zorunda olduğumuzdan, kendimizi suçsuz görmeye hakkımız yoktu; proletarya partisi olarak eyleme müdahale etmek ve silah zoruyla iktidarı ele geçirme amacı gütmeksizin ona sessiz ve örgütlenmiş bir karakter vermekle yükümlüydük.

Size işçi hareketimizin tarihinden benzer olayları hatırlatmak istiyorum. 9 Ocak 1905'te Gapon, kitleleri Çar'a götürdüğünde ne cehenneme gidildiğini bildiği

halde parti, kitle ile birlikte gitmeyi reddetmedi. Bir Gapon'un değil, bizim sloganlarımız altında cereyan eden bu günkü hareket karşısında ilgisiz kalamazdık. Olasılı komplikasyonlara karşı korumak için, eylemi disiplin içinde tutan bir parti, bir düzenleyici olarak müdahale etmek zorundaydı.

Menşeviklerle sosyal devrimciler işçi hareketinin yönetiminde hak iddia ediyorlar ama işçi sınıfını idare edecek yetenekte kimselere benzemiyorlar. Bolşeviklere saldırmaları, bir işçi sınıfı partisinin görevlerinin neler olduğunu hiç anlamadıklarını gösteriyor. İşçilerin son eylemine gelince, işçi sınıfından kopmuş insanlar gibi yargıda bulunuyorlar.

Gece, partimizin Merkez Komitesi, Petersburg Komitesi ve Askeri Örgüt, askerlerle işçilerin kendiliğinden olan bu eylemine karışmaya karar verdiler. Menşeviklerle sosyal devrimciler 400 000 den fazla askerin ve işçinin bizi izlediklerini, ayaklarının altındaki toprağın sallandığını görünce askerlerle işçilerin bu eyleminin sovyetlere karşı yapılmış bir eylem olduğunu ilan ettiler. 4 Temmuz akşamı, bolşevikleri devrim haini olarak ilan ettiler. Menşeviklerle sosyal devrimcilerin devrime ihanet ettiklerini, devrimci birleşik cepheyi parçaladıklarını ve karşı devrimle bir ittifak kurduklarını iddia ediyorum. Bolşeviklere vurdukları darbeler, devrime vurulmuş darbelerdi. Menşeviklerle sosyal devrimciler 5 Temmuz günü sıkı yönetim ilan ettiler, bir karargâh kurdular ve herşeyi askeri kurula devrettiler. Sovyetlerin sınırsız iktidarı için savaşım veren bizler, sovyetlerin silahlı bir muhalifi durumuna düştük. Bolşeviklerin birliklerinin sovyetlerin birlikleriyle karşı karşıya gelebilecekleri bir durum doğdu. Böyle bir durumda bizim bir savaşıma girişmemiz delilik olur. Sovyetlerin liderlerine şunları söyledik: Kadetler çekilmişlerdir, işçilerle bir

blok oluşturun, hükümet sovyetlere karşı sorumlu olmalıdır. Bununla beraber onlar haince bir işe giriştiler. Bolşeviklerin sovyetlere karşı hücuma geçtiği yolunda kendilerine yalan söylediği bir kaç cephe alayı ile pogrom kahramanlarını, harp okulu öğrencilerini ve kazakları bize karşı kullandılar. Bu koşullar altında bizim menşeviklerle sosyal devrimcilerin bizi zorlamak istedikleri bir savaşımı kabul edemiyeceğimiz doğaldır. Biz geri çekilmeye karar verdik.

5 Temmuz günü, Sovyetlerin Liber tarafından temsil olunan Merkez Yürütme Komitesiyle görüşmeler yapıldı. Liber şu koşulu öne sürdü: Biz, yani bolşevikler, Kszesinska sarayından zırhlı otomobilleri geri çekeceğiz, deniz erleri Peter-Paulus kalesini bırakacaklar ve Kronstadt'a geri gidecekler. Biz sovyetler MYK'nin parti örgütlerimizi, olasılı saldırılara karşı korumayı üzerine alması koşulu ile razı olduk, Liber, Merkez Yürütme Komitesi adına bize isteklerimizin yerine getirileceği, daimi yerler verilinceye kadar Kzesinska Sarayının emrimizde kalacağı hakkında güvence verdi. Biz sözümüzü tuttuk. Zırhlı otomobiller geri çekildi, Kronstadt'lılar Kronstadt'a geri gitmeye razı oldular ama ancak ellerindeki silahlarla. Buna karşın Merkez Yürütme Komitesi, üzerine aldığı yükümlülüklerden bir tekini bile yerine getirmedi. 6 Temmuz günü sosyal devrimcilerin askeri görevlisi Kusmin telefonla Kszesinska Sarayının ve Peter-Paulus Kalesinin üç çeyrek saat içinde boşaltılması isteğinde bulundu ve aksi takdirde silahlı kuvvetleri yürüteceği tehdidini savurdu. Partimizin Merkez Komitesi kan dökülmesinden kaçınmak için her şeyi kullanmaya karar verdi. Merkez Komitesi beni Peter-Paulus Kalesine gönderdi. Oradaki deniz erlerinden oluşan garnizonu, durumun bizi sovyetlerin karşısına çıkarabilecek şekilde değiştiğinden söz ederek, hiç bir savaşa

girişmemeleri için ikna etmeyi başardım. Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi temsilcisi sıfatiyle menşevik Bugdanov ile Kusmin'e gidiyorum. Kusmin'in yanında her şey, topçusu, süvarisi, piyadesi savaşa hazır. Kusmin'i, silah zoruna baş vurulmaması için iknaya çalışıyoruz. Kusmin sivillerin durmadan işe karışmak suretile kendisini rahatsız etmelerinden hoşnut değildir. Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin ısrarlı isteğine uymaya, istemiyerek razı oluyor. Sosyal devrimci askerlerin, işçilerle askerlere ve deniz erlerine «bir ders» vermek için kan istediklerini anlıyorum. Biz onların şeytanca planlarını boşa çıkardık.

Bu arada karşı devrim saldırıya geçti: «Prawda» ile «Trud» Basımevi yıkıldı, yoldaşlarımız kötü muamele gördüler ve öldürüldüler, gazetelerimiz yasaklandı vb. karşı devrimin başında Kadet Partisinin Merkez Komitesi, onun arkasında ise ordunun genel kurmayı ile subayları, yani, savaştan zengin oldukları için savaşı uzatmak isteyen aynı burjuvazinin temsilcileri bulunuyor.

Karşı devrim günden güne kuvvetleniyordu. Aydınlanmak için Sovyetler Merkez Yürütme Komitesine kaç kere başvurmuşsak her keresinde, zorbalıkları önlemenin olanak dışı hale geldiğine, iktidarın Merkez Yürütme Komitesinin değil, karşı devrime hakim olan Kadet-asker kliğinin elinde bulunduğuna inandım.

Bakanlar kuklalar gibi kapaklanıyorlar. Sovyetler Merkez Yürütme Komitesi yerine Moskova'daki olağanüstü konferans [37] geçirilmek isteniyor. Buradaki 280 tane Merkez Yürütme Komitesi üyesi yüzlerce burjuva temsilcisi arasında yok olacaktır.

Bolşevizmin büyümesi karşısında duyulan korkudan, Merkez Yürütme Komitesi karşı devrimle yüz kızartıcı bir ittifak kuruyor ve onun bütün isteklerini yerine getiriyor: Bolşeviklerin teslim edilmesi, baltık delegasyonunun [38] tutuklanması, devrimci askerlerle işçilerin silahsızlandırılması. Bütün bunlar çok basit şekilde yapılıyor: «Yurt Savunucuları» takımı, kışkırtıcı patlamalarla silahsızlandırma için bahane yaratıyor ve işe koyuluyor. Örneğin eyleme katılmamış olan Sestrorezk işçilerine [39] böyle yapıldı.

Her karşı devrimin birinci özelliği, işçilerle devrimci askerleri silahsızlandırmasıdır. Bizde bu karanlık karşı devrimci iş, «Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinden Zereteli ile diğer sosyalist bakanlar» tarafından yaptırılmıştır. Bütün tehlike bunda yatmaktadır. «Devrimi kurtarma hükümeti», devrimi boğmak suretiyle onu «sağlamlaştırıyor».

Görevimiz, kuvvetleri toplamak, var olan örgütleri sağlamlaştırmak ve yığınları zamansız eylemlerden alıkoymak etrafında toplanmaktadır. Bizi savaşa çekmek, karşı devrimin yararınadır, ama biz hiç bir tahrike kapılmamalıyız, devrimci sabrının en yüksek derecesini göstermek zorundayız. Partimiz Merkez Komitesinin, genel taktik çizgisi budur.

Güya Alman parası için çalışıyorlar diye liderlerimize yöneltilen bayağıca iftira ile ilgili olarak partinin Merkez Komitesi şu görüşü benimsiyor: Bütün burjuva ülkelerindeki proletarya partisinin devrimci! liderleri, ihaneti iftira yoluna baş vurularak suçlanmışlardır. Almanya'da bu Liebknecht'di, Rusya'da ise Lenin'dir. Rus burjuvazinin «hoşuna gitmeyen kimselere» karşı, denenmiş olan bu mücadele aracını kullanması, partinin Merkez Komitesini şaşırtmıyor. İşçiler, liderlerini lekesiz bulduklarını, onlarla dayanışma içinde olduklarını ve eyleminde birlikte çalıştıklarını açıkça bildirmek zorundalar. Liderlerimize karşı yürütülen tahrikler aleyhine yapılacak bir protesto planını, Petersburg Komitesinden işçiler kendileri istemişlerdir. Petersburg Komitesi,

tamamen işçilerin imzaları ile dolacak olan böyle bir plânı hazırlamıştır.

Muhalifimiz olan menşeviklerle sosyal devrimciler, olayların kişiler tarafından değil, devrimin görünmez, etkileyici kuvvetleri tarafından yaratıldığını unuttular ve bu suretle de Ochrana'nın görüşünü benimsediler.

«Prawda»nın 6 Temmuzdan beri yasaklandığını ve «Trud» basımevinin mühürlendiğini biliyorsunuz. Bu arada inceleme bittikten sonra, basımevinin büyük olasılıkla tekrar serbest bırakılacağı, karşı casusluk örgütü tarafından bildiriliyor. Çalışmaları durdurulmuş olmakla beraber, «Prawda» ve basımevinin dizicilerine ve hizmetlilerine 30 000 Ruble kadar bir ödeme yapılması gerekmektedir.

Temmuz olaylarından, o zamandan beri olanlardan sonra artık biz sosyal devrimcilerle menşevikleri sosyalist olarak kabul edemeyiz. İşçiler onlara şimdi «sosyal zindancı» diyorlar.

Bütün bunlara rağmen, halâ sosyal zindancılarla birlik olmaktan söz etmek cinayet olur. Başka bir sloganın ortaya atılması gerekiyor: Bir ölçüde devrimci namusunu daha koruyan ve karşı devrime karşı savaşmaya hazır olan sosyal devrimcilerle menşeviklerin ve enternasyonalcilerin sol kanadiyle birlik kurmak.

Parti MK'nin çizgisi budur.

2. BUGÜNKÜ DURUMA İLİŞKİN RAPOR
16 Temmuz

Yoldaşlar!

Bu günkü durumun karakteristik özelliği devlet iktidarı bunalımıdır. Bu sorun etrafında diğerleri, ikincil sorunlar olarak kalıyor. Devlet iktidarının bunalımına kararsızlığa yol açıyor: Hükümetin emirlerinin alayla

ya da umursamazlıkla karşılandığı ve kimsenin onlara uymak istemediği an gelmiştir. Halkta hükümete karşı güvensizlik iyiden iyiye yerleşiyor. Devlet iktidarı sallanıyor. İktidar bunalımının temeli işte budur.

Biz şimdi üçüncü iktidar bunalımını yaşıyoruz. Birincisi, bu gün artık ortadan kalkmış olan Çarlık iktidarının bunalımıydı. İkincisi Miljukow'la Gutschkow'un hükümetten çekilmeleriyle ortaya çıkan ilk geçici hükümetin bunalımıydı. Üçüncüsü, devlet iktidarının kararsızlığını yüksek bir noktaya ulaştıran, koalisyon hükümetinin bunalımıdır. Sosyalist bakanlar, yetkilerini Kerenski'nin emrine veriyorlar ve burjuva Kerenski'ye karşı güvensizliğini bildiriyor. Daha ertesi günü kendisini aynı kararsız durum içinde bulan bir kabine kuruluyor.

Marksistler olarak bizler, iktidar bunalımına yalnız şekil açısından değil, her şeyden önce sınıf açısından bakmak zorundayız. Devlet iktidarı bunalımı, sınıfların iktidar için acımasız, açık bir savaşımı anlamına gelir. Birinci bunalım, toprak sahiplerinin iktidarı yerine proletarya ile küçük burjuvanın çıkarlarını temsil eden sovyetlerin desteklediği burjuvazinin geçmesiyle sonuçlanmıştı. İkinci bunalım, büyük burjuvazi ile küçük burjuvazi arasındaki bir anlaşmanın koalisyon hükümeti biçiminde ortaya çıkmasiyle sonuçlanmıştı. Gerek birinci ve gerekse ikinci bunalım sırasında iktidar organları devrimci işçi eylemlerine karşı savaşmışlardır (27 Şubat ve 20-21 Nisan). İkinci bunalım sovyetlerden «sosyalistlerin» burjuva hükümetine girmeleriyle sovyetlerin yararına sonuçlanmıştır. Üçüncü bunalım sırasında askerlerle işçiler açıkça, bütün kapitalist unsurların hükümetten uzaklaştırılarak iktidarın çalışanlar-küçük burjuva ve proletarya demokrasisi tarafından alınması sorununu ortaya atmışlardır.

Hangi etmenlerle üçüncü bunalım yaratıldı?

Şimdi bütün kabahat bolşeviklerin üzerine atılıyor. 3 ve 4 Temmuz eylemi güya bunalımın şiddetlenmesine yardımcı olmuşmuş. Karl Marks, devrimi yapan her ileri adımın, karşı devrimde bir karşı adımı, bir geri adımı doğuracağını söylüyor. Bolşevikler, 3-4 Temmuz eyleminde devrimci bir adım görüyorlar ve sosyalist döneklerin kınadıkları, ileri hareketin öncüleri olmayı şeref sayıyorlar. Ancak iktidarın bu bunalımı, işçilerin yararına çözümlenmemiştir. Bunun böyle olmasında kabahatli kim? Eğer menşeviklerle sosyal devrimciler işçileri ve bolşevikleri desteklemiş olsalardı karşı devrim yenilgiye uğratılırdı, fakat bunlar bolşeviklere karşı saldırıya geçtiler, birleşik devrim cephesini parçaladılar ve sadece bolşevikler için değil, onlar, yani sosyal devrimcilerle menşevikler için de elverişli olmayan koşullar altında bunalım baş gösterdi.

Bunalımı keskinleştiren birinci etmen buydu.

İkinci etmen kadetlerin hükümetten çekilmeleriydi. Kadetler, durumun kötüye gittiğini, ekonomik krizin gittikçe genişlediğini, az bir para kaldığını sezinlediler ve sıvışmaya karar verdiler. Çekilmeleri Konowalow boykotunun bir devamıydı. Hükümetin istikrarsızlığını anlayınca hükümeti ilk terkeden kadetler oldu.

Devlet iktidarı bunalımını açığa vuran ve kuvvetlendiren üçüncü etmen, birliklerimizin cephedeki yenilgisiydi. Savaş sorunu şimdi, ülkenin iç ve dış siyasal yaşamına ilişkin diğer bütün sorunlarının etrafında döndüğü baş sorundur. Ve bu temel sorunda hükümet başarısızlığa uğradı. Cephedeki taarruzun serüvenci bir girişim olduğu daha baştan belliydi. Yüz binlerce esir verdiğimiz, askerlerin düzensiz şekilde firar etmekte oldukları söylentisi dolaşıyor. Cephedeki bozulmayı yalnız ve tek başına bolşevik propagandasına yüklemek.

bolşeviklerin etkisini abartmak olur. Hiç bir parti böyle bir yükü kaldırma gücünde değildir. 20 milyon yurttaşı bir araya getiren sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesinin ordu üzerindeki etkisini koruyamamasına karşın partimizin yuvarlak 200 000 üyesiyle orduyu «bozguna uğratma» gücünü gösterebileceği nasıl açıklanabilir? Sorunun aslı, askerlerin ne için döğüştüklerini bilmeksizin savaş yapmak istememeleri, bitkin olmaları, toprak dağıtımı sorununun kendilerini rahatsız etmesi vb. dir. Eğer askerlerin bu koşullar altında savaşa sokulabileceği sanılıyorsa, bu bir mucizeye inanmak olur. Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi orduda, bize göre, çok daha kuvvetli bir propaganda geliştirme olanağına sahiptir ve gerçekte bunu geliştirmiştir de, bununla beraber savaşa karşı mücadelenin büyük doğal gücü, yapacağını yapmıştır. Bunda bizim suçumuz yok, «suçlu», her yurttaşa, niçin savaş yapılıyor, sorusuna cevap isteme hakkını veren devrimdir.

O halde üç etmen iktidar bunalımını doğurmuştur:

1. İşçilerin ve askerlerin, politikasını çok sağcı buldukları hükümetten hoşnutsuzlukları;

2. Burjuvazinin, politikasını çok solcu bulduğu hükümetten hoşnutsuzluğu ve

3. Cephedeki başarısızlıklar.

Bunlar iktidar bunalımını doğuran, görünür güçlerdir.

Fakat baş neden, bunalıma neden olan görünmez kuvvet, savaşın yarattığı, ülkenin ekonomik bozukluğuydu. Koalisyon hükümeti iktidarını sarsan üç etmen, yalnız bu ortamda doğabilirdi. Eğer bunalım sınıfların iktidar mücadelesi anlamına geliyorsa, Marksistler olarak şu soruyu sormamız gerekiyor: Öyleyse şimdi hangi sınıf iktidara tırmanıyor? Olaylar işçi sınıfının iktidara

tırmanmakta olduğunu gösteriyor. Burjuva sınıfının, onun mücadele vermeden iktidara gelmesine izin vermiyeceği açık. Rusya'da halkın çoğunluğunu oluşturan küçük burjuvazi kararsız, kâh bizimle, kâh kadetlerle birleşiyor ve böylece terazide küçük dil, rolünü oynuyor. Bu günkü iktidar bunalımının sınıfsal içeriği budur.

Kim yenilecek ve kim yenmiş olarak şimdiki bunalımdan çıkacak? Önceki durumda burjuvazinin, kadetlerin görünümünde iktidarı aldığı belli. Kadetler hükümetten çekilince, iktidar bir an için Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin eline geçti, fakat bu da iktidardan vaz geçti ve hükümet üyelerini, kabinenin kurulmasiyle görevlendirdi. Bu gün Merkez Yürütme Komitesi hükümetin bir askıntısıdır, bakanlar sürekli olarak değiştiriliyor, yalnız Kerenski duruyor. Her hangi bir kimse, hem bakanların, hem de Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin uygulamak zorunda kaldığı, kendi iradesini dikte ettiriyor. Bu iradenin, örgütlenmiş olan burjuvazinin, her şeyden önce de kadetlerin iradesi olduğu ortadadır. Burjuvazi koşullarını dikte ettiriyor: Parti temsilcilerinin değil, yalnız «iş dünyasının temsilsilcilerinin» iktidarda bulunmasını istiyor, Tschernow'un tarım programının geri alınmasını, 8 Temmuz tarihli hükümet deklerasyonunun [40] değiştirilmesini, Bolşeviklerin bütün iktidar organlarından uzaklaştırılmalarını istiyor. Merkez Yürütme Komitesi, burjuvazinin önünde geri çekiliyor ve bütün koşullarına razı oluyor.

Nasıl oluyor da daha dün geriye çekilen burjuvazi bu gün Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesine emirler veriyor? Mesele şudur. Cephedeki yenilgiden sonra, yabancı bankerler yanında hükümetin kredisi düşmüştür. Ciddi şekilde dikkate alınmaya değer bir kaç kanıt, buradaki İngiliz Büyük Elçisi Buchanan ile bankerlerin bu işte parmakları olduğu ve «sosyalist» heveslerden vaz geçmezse hükümete kredi vermeyi reddettikleri sonucuna götürüyor.

Birinci neden budur.

İkinci neden, burjuva cephesinin devrim cephesinden daha iyi örgütlenmiş olmasıdır. Menşeviklerle sosyal devrimciler burjuva ile birleşip de bolşeviklere karşı saldırıya geçince, karşı devrim, birleşik devrim cephesinin parçalandığını anladı. Asker ve sermayeci emperyalist klikler içinde örgütlenmiş olan karşı devrim, baştaki Kadet Partisi Merkez Komitesi ile birlikte, «yurt savunuculara» bir dize çok sayıda istekler ileri sürdü. Kendi iktidarları üzerine titreyen menşeviklerle sosyal devrimciler karşı devrimin isteklerini yerine getirmek için yarışa girdiler.

Karşı devrimin zaferini gerçekleştiren planın görünmeyen yönü işte budur.

Menşeviklerle sosyal devrimcilerin ihanetine uğrayıp tecrit edildikleri için Bolşeviklerin şu an için karşı devrim tarafından yenilgiye uğratıldığı ortadadır. Fakat, burjuvaziye karşı kesin savaşı verebilecek durumda olacağımız, bizim için elverişli zamanın geleceği de açıktır.

Karşı devrimin iki merkezi var. Birinci merkez, örgütlenmiş burjuva partisi, yani «yurt savunmasına» sahip çıkan sovyetlerin ardarda mevzilenen kadetlerdir. Uygulayıcı organı, subay kadrosunun bütün iplerini elinde tutan önde gelen generallerin karargâhıdır. İkinci merkez, İngiltere ve Fransa ile sıkı ilişki içinde olan ve kredinin bütün iplerini elinde tutan emperyalist sermaye kliğidir. Elinde kredi bulunan parlamentolararası komisyon üyesi Jefremow'un hükümete alınması bir rastlantı değildir.

Yukarıda sözü edilen bütün olaylar karşı devrimin, devrim üzerine zaferini sağlamıştır.

Şimdi ne gibi olasılıklar vardır? Savaş sürdüğü sürece- ki sürecektir-; sanayideki sarsıntı giderilmediği sürece- ki giderilemiyecektir, çünkü askerlere ve işçilere karşı uygulanan baskı yöntemleriyle giderilemez, cesurca önlemleri de egemen sınıflar alamaz-; köylülere toprak verilmediği sürece -ki verilmeyecektir, çünkü ılımlı raporu ile Tschernow bile hükümette kabul görmemiştir-; bütün bunlar olduğu sürece bunalımlar kaçınılmaz olacak, yığınlar daha, çok kere sokağa dökülecekler, kesin savaşların zamanı gelecek.

Devrimin barışçıl gelişme dönemi kapandı. Yeni bir dönem, kuvvetli çelişkiler, çatışmalar ve savaşlar dönemi başladı. Hareket artacak, bunalımlar birbiri peşi sıra gelecek. Askerler ve işçiler susmayacaklar. «Okopnaja Prawda»nın yasaklanmasına karşı bile yirmi alay protestoda bulundular. Hükümete yeni bakanlar getirmekle bunalım daha çözülmüş değildir. İşçi sınıfı diriliğini yitirmemiştir. İşçi sınıfı, düşmanlarının sandığından daha akıllıdır: Sovyetlerin ihanette bulunduğunu anlayınca 4 ve 5 Temmuzda bir savaşa girişmedi. Fakat tarım devrimi de neredeyse gelişmeye başlıyor.

Gelecekteki savaşları, örgütlenmiş olarak ve gerektiği gibi karşılamalıyız.

Baş görevlerimiz şunlar olmalıdır:

1. İşçileri, askerleri ve köylüleri sebatlı ve dayanıklı olmaya, örgütlenmeye çağırmalıyız.

2. Örgütlerimizi yenilemeliyiz, sağlamlaştırmalıyız ve tamamlamalıyız.

3. Yasa içi olanakları reddetmemeliyiz, çünkü karşı devrim bizi zorla yasa dışına itemez.

Dizginsiz terör baskınları devri geçmiştir, «yasal» kovuşturmalar dönemi başlıyor, her yasal olanağı yakalayıp ondan yararlanma yoluna gitmeliyiz.

Sovyetleri Merkez Yürütme Komitesi çoğunluğu, karşı devrimle anlaşıp bize ihanet ettikleri için, bolşeviklerin yalnız kalmalariyle ilgili olarak, sovyetlere ve bunların çoğunluğuna, yani menşevikler ve sosyal devrimcilere karşı nasıl bir tavır takınacağımız sorusu çıkıyor ortaya. Martow, Merkez Yürütme Komitesi toplantısında, Goz'la Dan'a karşı, daha önce Kara Yüzler'le kadetlerin bir toplantısında kabul edilmiş olan kararlarla geldikleri suçlamasını yöneltti. Bolşeviklere karşı yöneltilen kovuşturmalar, bunların müttefiksiz kaldıklarını göstermiştir. Gazetemizin yasaklanma ve liderlerimizin tutuklanma haberi menşeviklerle sosyal devrimciler tarafından bir alkış tufanı ile karşılanmıştır. Bundan sonra menşevikler ve sosyal devrimcilerle hâlâ, bir birlikten söz edilmek istenmesi, karşı devrime el uzatmak anlamına gelir.

Bunu burada dile getirmenin nedeni, zaman zaman işletmelerde, menşeviklerle sosyal devrimcilerin bolşeviklerle bir ittifak yapmalarını gerçekleştirme çabası gösterilmesidir. Bu, devrime karşı savaşımın örtülü bir biçimdir., çünkü «yurt savunucular»la yapılacak bir ittifak, devrimi ortadan kaldırabilir. Menşevikler ve sosyal devrimcilerin arasında karşı devrime karşı savaşmaya hazır unsurlar var (sosyal devrimcilerden Kamkow'un insanları [41], menşeviklerden Martow'un insanları), biz devrimci bir birleşik cephe çerçevesi içinde bunlarla birleşmeğe hazırız.

3. YAZILI OLARAK YÖNELTİLEN SORULARA CEVAPLAR
16 Temmuz

1. Malsowki'nin sorusu: Partimiz gelecekteki çatışmalara ve olasılı silahlı eylemlere ne ölçüde karışacaktır, silahlı bir protestonun başına geçecek midir?

Stalin'in cevabı: Eylemlerin silahlı eylemler olacağı kabul edilmeli ve herşeye hazır olmalı. Gelecek çatışmalar daha şiddetli olacaktır, bunlar karşısında parti kenara çekilemez. Salın, Letonya Bölgesi adına partiyi, hareketin öncülüğünü üzerine almamakla suçladı. Fakat parti, hareketi barışçıl yollara yöneltmemeyi kendisine görev olarak kabul etmiş olduğundan, bu doğru değildir. İktidarı alma çabası göstermediğimizden bizi eleştirebilirler. 3 ve 4 Temmuz günleri iktidarı ele geçirebilir ve iktidarımızı Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesine onaylattırabilirdik. Fakat bizim iktidar iddiasında bulunup bulunamıyacağımız kuşkuludur. Cephe, taşra yerel sovyetlerin bir çoğu bize karşı baş kaldırdı. Taşranın desteği olmaksızın, iktidarın dayanağı olmazdı. Eğer bu koşullar altında iktidara el koymuş olsaydık kendimizi güç duruma sokmuş olurduk.

2. İvanov'un sorusu: «İktidar Sovyetlere», sloganına karşı tutumumuz ne olacaktır? «Proletarya diktatörlüğü», demenin zamanı gelmemiş midir?

Stalin'in cevabı: Eğer bir devlet iktidarı bunalımı çözümlenmişse, bunun anlamı belli bir sınıfın, verilen durumda burjuvazinin, iktidara gelmesi demektir. Eski, «tüm iktidar sovyetlere!» sloganında kalabilir miyiz? Tabii ki hayır. Gerçekte burjuvazi ile sessizce el ele veren sovyetlere iktidarı teslim etmek demek düşmanların işini görüvermek demektir. Eğer kazanırsak, iktidarı yalnız köyün en yoksul tabakalarınca desteklenen işçi

sınıfına teslim edebiliriz. Bizim, İşçi ve Köylü Millet Vekiller Sovyetleri yerine maksada daha el verişli başka bir örgüt biçimini uygulama alanına koymamız gerekmektedir. Eski iktidar biçimi kalır, ancak biz bu sloganın sınıfsal içeriğini değiştiririz ve sınıf mücadelesi diliyle şöyle deriz: Tüm iktidar, devrimci bir politika izleyecek olan işçilerin ve en yoksul köylülerin eline.

3. Tanımadık birinin sorusu: İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetleri MYK, azınlığın çoğunluğa tabi olmak zorunda olduğu açıklarsa, tumumumuz ne olacaktır? Bu taktirde MYK'dan çekilecek miyiz, yoksa kalacak mıyız?

Stalin'in cevabı: Elimizde buna ilişkin bir karar bulunuyor. Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin Bolşevik Grubu, yaptığı bir görüşmede bir cevap hazırlamıştır. Cevap anlam bakımından şunları içermektedir: Sovyetlerin MYK üyeleri olarak bizler, Merkez Yürütme Komitesinin bütün kararlarına uyuyoruz ve onlara karşı çıkmıyoruz, fakat sovyetlerin varlığının partinin bağımsız varlığını ortadan kaldırmayacağına kuşku duymadığımız için, partinin üyeleri olarak bağımsız olabiliyoruz. Cevabımız yarınki Merkez Yürütme Komitesi toplantısında bildirilecektir.

4. KAPANIŞ KONUŞMASI
16 Temmuz

Yoldaşlar!

Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin Bolşeviklere ilişkin kararı karşısında izlenecek tutum hakkında bir kararın kaleme alınması için, benim de dahil olduğum bir komisyon seçildi. Komisyon şu hususları kapsayan bir karar hazırladı: Sovyetlerin MYK üyeleri olarak bizler, çoğunluğa tâbiyiz, fakat Bolşevik Partisinin

üyeleri olarak bağımsız olabiliriz, Sovyetlerin MYK kararlarına karşı da.

Prochorow, proletarya diktatrölüğünden partimizin diktatörlüğünü anlıyor. Halbuki biz köy kesiminin en yoksul tabakalarını beraberinde götürecek olan sınıf diktatörlüğünden söz ediyoruz.

Tartışmada konuşanların açıklamalarındaki bir yanlışlık: Şimdi biz bir gericilik veya karşı devrim dönemi yaşıyor muyuz? Devrim dönemlerinde gericilik yoktur. Eğer sınıflar birbirlerini iktidardan uzaklaştırırlarsa bu bir gericilik değil, bir devrim, ya da karşı devrimdir. İktidar bunalımını yaratan ve Charitonow'un sözünü ettiği dördüncü etmene, yani uluslararası etmene göre, bizim iktidar bunalımımızla sadece savaşın ve savaşa bağlı olan dış politika sorunlarının ilgisi vardır. Raporumda ben, iktidar bunalımını yaratan etmen olarak savaşa en büyük önemi verdim.

Küçük burjuvaziye gelince, artık bu bir birlik göstermiyor, içinde hızlı bir ayrılma olmaktadır (Petrograd Garnizonunun Köylü Millet Vekilleri sovyeti, Köylü Kongresi Yürütme Kongresine zıt düşmektedir).

Köyde kendi kendine bir mücadele olmakta ve köylü millet vekillerinin mevcut sovyetlerine paralel olarak, kendiliğinden yeni sovyetler kurulmaktadır. Biz, köy kesiminde yükselmekte olan bu en fakir tabakaların desteğine güveniyoruz. Ekonomik durumları gereği, bunlar yalnız bizimle gelebilirler. Köylük yerlerin, Köylü Kongresi Yürütme Komitesine Awxentjew gibi proleter kanına susamış insanları gönderen tabakaları, bizim peşimizden gelmiyecekler ve bize dönmiyeceklerdir. Zereteli Lenin yoldaşın tutuklanma emrini bildirdiğinde bu insanların nasıl alkış tuttuklarını gördüm.

Proletarya halkın azınlığını teşkil ettiği için proletarya diktatörlüğü olanaksızdır, diyen yoldaşlar, çoğunluğun gücünü dış görünümüne göre yorumluyorlar. Sovyetler de sadece örgütledikleri 20 milyon insanı temsil ediyorlar ama örgütlü olmaları sayesinde tüm halkı idare ediyorlar. Ekonomik bozukluğun bağlarını koparma gücünde olan örgütlü bir iktidarın peşinden tüm halk gelir.

Yoldaş Wolodarski, konferansın kabul ettiği kararı benden farklı yorumluyor, ancak nasıl bir görüşten hareket ettiğini anlamak zor.

Yoldaşlar, sloganımızı değiştirip değiştirmiyeceğimizi soruyorlar. Sovyetlerin iktidarına ilişkin sloganımız, şimdi artık geçmiş olan, devrimin barışçıl gelişme dönemi için düşünülmüştü. Şimdi artık, iktidarın alınması için gerekli koşullardan birinin, bir ayaklanma ile karşı devrimi yenilgiye uğratma olduğu gerçeğini unutmamamız gerekir. Biz sovyetlere ilişkin sloganımızı ortaya attığımızda, iktidar fiilen sovyetlerin elinde bulunuyordu. Sovyetlere baskı yapmak suretiyle hükümetin oluşumundaki değişikliklerde etkili olabiliyorduk. Şimdi iktidar geçici hükümetin elinde bulunuyor. Sovyetlere baskı yapmak suretiyle iktidarın barışçıl yolla işçi sınıfına geçmesini bekleyemeyiz. Önemli olan müessese değil, müessesenin hangi sınıfın politikasını izlediğidir. Biz kesin olarak, çoğunlukta olduğumuz sovyetlerden yanayız, ve daha böyle sovyetler oluşturmak için çaba göstereceğiz. Ama iktidarı karşı devrimle ittifak kuran sovyetlere teslim etmek işte bunu yapamayız.

Yukarda söylenenlerin tümü özetlenerek, şunlar söylenebilir: Hareket sosyalist devrim yoluna girdiği için, hareketin barışçıl gelişme yolu kapanmıştır. Köylük yerlerin en yoksul tabakaları hariç, küçük burjuvazi karşı devrimi desteklemektedir şimdi. Bu nedenle,

«tüm iktidar sovyetlere!», sloganı bu gün için eskimiştir.

İlk kez 1923'de
«Krasnaja Ljetopisj» (Kızıl Yıllık)
Dergisinde yayımlandı, No. 7.

NELER OLDU?

3 ve 4 Temmuz günleriydi. İşçilerle askerler birlikte, «tüm iktidar İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetine!» çağrısıyle Petrograd sokaklarından geçiyorlardı.

O zaman işçiler ve askerler ne istiyorlardı, amaçları neydi?

Acaba sovyetleri devirmek mi?

Tabi ki hayır!

İşçiler ve askerler o zaman, sovyetlerin tüm iktidarı almasını ve işçilerin, köylülerin, askerlerin ve denizcilerin ağır yaşamını hafifletmesini istiyorlardı.

Sovyetlerin güçlenmesini istiyorlardı, ama zayıflamasını ve ortadan kalkmasını değil.

Sovyetlerin iktidarı aldıktan sonra çiftlik sahiplerinden koparak köylülere hemen toprak vermesini ve meseleyi sürüncemede bırakmamasını istiyorlardı.

Sovyetlerin iktidarı aldıktan sonra kapitalistlerden kopmasını ve fabrikalarla işletmelerde daha iyi çalışma koşullarını ve işçi denetimini sağlamasını istiyorlardı.

O zaman işçilerle askerler bunları istiyorlardı.

Fakat Yürütme Komitesindeki menşeviklerle sosyal devrimciler devrim yoluna girmek istemiyorlardı.

Devrimci köylülerle birlik kurma yerine toprak sahipleriyle bir anlaşma yapmayı seçtiler.

Devrimci işçilerle birlik kurma yerine kapitalistlerle bir anlaşma yapmayı seçtiler.

Devrimci askerler ve deniz erleriyle birlik kurma yerine Harp okulu öğrencileri ve kazaklarla bir birlik kurmayı seçtiler.

Utanmadan bolşevik askerlerle işçilerin devrimin düşmanı olduklarını söylediler ve karşı devrimin yararı ve faydası için silahlarını onlara döndürdüler.

Körler! Bolşeviklere attıkları kurşunların devrime atılmış kurşunlar olduğunu ve bunlarla karşı devrimin zaferini hazırladıklarının farkında değillerdi.

O güne kadar kaçıp saklandıkları deliklerinden o zaman karşı devrimcilerin sürünüp çıkmaları da işte bu sayede oldu.

O zamanları başlayan ve «yurt savunucular»ın politikasının çürüklüğünü gösteren cephedeki çatlama, karşı devrimin ümitlerini daha da kuvvetlendirdi.

Karşı devrim, menşeviklerle sosyal devrimcilerin hatalarından yararlanmada gecikmedi.

Karşı devrimin başları, bunları yıldırma ile ağlarına alıp uysallaştırarak kendi yanlarına çektiklerinde, devrime karşı savaş açtılar. Gazetelerin yıkımı ve yasaklanması, işçilerle askerlerin silahsızlandırılması, iş-

kenceler ve tutuklamalar, yalanlar ve iftiralar, satılık jurnalcıların partimiz liderlerine karşı bayağıca ve alçakça iftiraları- işte anlaşma politikasının meyveleri bunlardır.

İş o dereceye geldiki, kadetlerin baskıları altında namuslu bakanların çil yavrusu gibi kaçışarak devrimin... kurtuluşu... yararına meydanı Miljukow alçaklarına boş bıraktıkları sırada, şafii köpekleri gibi titreyen menşeviklerle sosyal devrimcilerin pozisyon üstüne pozisyon değiştirmelerine rağmen, küstahlaşan kadetler ultimatomlar veriyor, tehditler savurarak terör yaratıyor, sovyetlere hakaret ve küfürler yağdırıyorlardı.

Bunlara göre karşı devrimin başarısında şaşılacak bir yan var mı?

Bu gün durum böyledir.

Ama o, bu şekilde daha fazla süremez.

Karşı devrimin başarısı, toprak sahiplerinin bir zaferi demektir. Fakat köylüler daha uzun süre topraksız yaşayamazlar. Bu nedenle toprak sahiplerine karşı kararlı bir savaş zorunludur.

Karşı devrimin başarısı, kapitalistlerin bir zaferi demektir. Fakat işçiler, yaşam koşullarında esaslı düzeltmeler yapılmadan yatışamayacaklardır. Bu nedenle kapitalistlere karşı kararlı bir savaş zorunludur.

Karşı devrimin başarısı, savaşın uzatılması anlamını taşır, fakat savaş daha çok süremiyecektir, çünkü tüm ülke savaşın yükü altında eziliyor.

Bu nedenle karşı devrimin başarısı sürekli değil, şadece geçici bir zaman içindir.

Gelecek, yeni bir devrime aittir.

Yalnız sınırsız halk iktidarının gerçekleştirilmesi ancak köylülere toprak verebilir, ülkenin ekonomik ya-

şamını düzenleyebilir ve güç sınavlardan geçmiş Avrupa halklarının gereksinimi olan barışı sağlayabilir.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 1,
23 Temmuz 1917.
İmzasız makale

KARŞI DEVRİMİN BİR BAŞARISI [42]

Karşı devrim örgütlendi. Büyüyor ve her yandan saldırıya geçiyor. Karşı devrimin, dün hükümeti boykot etmiş olan liderleri bay kadetler bu gün, ülkede serbestçe at oynatabilmek için iktidara dönmeye hazırlar.

«Hükümet eden» partiler, menşeviklerle sosyal devrimciler, «devrimin kurtuluşu» hükümetleriyle birlikte tam bir düzensizlik içinde geri çekiliyorlar. Bunlar bütün ödünlere hazırlar, her şeye hazırlar, yeterki emredilsin.

Bolşeviklerle yandaşlarının teslim edilmeleri mi?

-Buyurun, sayın kadetler, bolşevikleri alın.-

Baltık delegasyonu ile Kronstadt'lı bolşeviklerin teslimleri mi?

-Emrinizde, haber alma örgütünün sayın bayları, delegasyonu alın.-

Kadetlerin hoşuna gitmeyen bolşevik gazetelerinin, işçi ve asker gazetelerinin yasaklanması mı?

—Emredersiniz, sayın kadetler, onları yasaklıyacağız.-

Devrimi silâhsızlandırmak, işçileri ve askerleri silahsızlandırmak mı?

- Tabii, memnuniyetle, sayın toprak sahipleri ve kapitalistler.

Yalnız Petrograd'lıları değil, 3 ve 4 Temmuz olaylarına boş bıraktıkları sırada, şafii köpekleri gibi titreyen rezk'li işçileri de silahsızlandıracağız.-

Konuşma ve toplanma özgürlüğünü, kişi ve mesken dokunulmazlığını sınırlamak, sansürü ve Ochrana'yı getirmek mi?

-Hepsi olacak, sayın karşı devrimciler, eksiksiz hepsi.-

Cephede ölüm cezasını yeniden getirmek mi?

-Seve seve, doymak bilmeyen sayın baylar...-

Sovyetlerce kabul edilen platform zemininde duran Finlandiya Meclisinin dağıtılması mı?

-Yapılacak, sayın toprak sahipleri ve kapitalistler.-

Hükümet programını değiştirmek mi?

— Emredersiniz, sayın kadetler.-

Sosyal devrimcilerle birlikte menşevikler, sadece kadetlerle uyuşabilmek, herhangi bir şekilde onlarla anlaşabilmek için daha da fazlasına razı olmaya hazırlar.

Fakat karşı devrim gittikçe küstahlaşıyor, yeni kurbanlar istiyor ve geçici hükümetle Yürütme Komitesini, alçakça çekilmeye zorluyor. Kadetlerin hatırı için Moskova'da, lâğvedilen Devlet Duması üyeleriyle öteki ayrıcalıklardan MYK'nin küçük bir azınlık oluşturacağı, «olağanüstü bir meclisin» toplanması öneriliyor. Kafasız bakanlar koltuklarını Kerenski'ye teslim ediyorlar.

Kadetlerin diktasından sonra hükümet üyelerinin listesi düzenleniyor.

Çarlık Dumasının ve kadetçi hainlerin yardımiyle kanla kazanılan özgürlük gömülüyor, bu gün politik yaşamımızın yönetimini ellerinde tutan başımızdaki adamlar, böyle bir rezalet getiriyorlar...

Fakat savaş halâ devam ediyor, cephede felaketi artırıyor ve durumu düzeltmek için cephede ölüm cezasının yeniden getirilmesi düşünülüyor. Körler! Ordu amaçlarını açıklıkla bildiği, kanını kendi, yalnız kendi dâvası uğruna döktüğünün bilincinde olduğu zaman ancak bir taarruz halinde kitlelerden sempati beklenebileceğini görmüyorlar. Askerlerin serbest gösteri ve toplantılarının yapılabildiği demokratik Rusya'da, böyle bir bilinç olmadan bir kitle taarruzunun olanaksız olduğunu görmüyorlar.

Fakat bunalım gittikçe genişliyor; açlık, işsizlik ve genel çöküntü ile tehdit ediyor, ekonomik bunalımı halletmek için devrime karşı polisiye önlemler düşünülüyor. Karşı devrim böyle istiyor. Körler! Burjuvaziye karşı devrimci önlemler almadan ülkeyi yıkılmaktan korumanın olanaksız olduğunu görmüyorlar.

Kovuşturmaya uğrayan işçiler, yıkılan örgütler, aldatılan köylüler, tutuklanan askerler ve deniz erleri, kara çalınan ve iftira edilen proleter partisinin liderleri ve bunun yanında başarıya ulaşan iftiracı, küstah karşı devrimciler -bütün bunlar devrimin «kurtulması» bayrağı altında-, işte Sosyal Devrimcilerle Menşevik Partileri bizi bu duruma düşürdüler.

Ve dünyada halâ, daha bizim, bütün bunlara rağmen, bu baylarla, devrimi boğmak suretiyle onu «kurtaran» insanlarla birlik olmamızı öneren kimseler var (bkz. «Nowaja Shisn»).

Bizi kim sanıyorlar acaba?

Hayır, sayın baylar, biz devrim hainleriyle beraber gidemeyiz.

Temmuz günlerinin o zor anlarında, karşı devrim kudurmuş bir halde devrime ateş ettiğinde, Bolşevik Partisinin işçi kesimini terketmiyen tek parti olduğunu işçiler hiç bir zaman unutmayacaklar.

«Hükümet eden» Sosyal Devrimcilerle Menşevik Partilerinin, o güç anlarda işçilerin, askerlerin ve deniz erlerinin üstlerine saldırıp onların silahlarını alanların kampında olduklarını, işçiler hiç bir zaman unutmayacaklar.

İşçiler bütün bunları unutmayacaklar ve bunlardan uygun sonuçları çıkaracaklar.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 1,
23 Temmuz 1917
İmza: K. Stalin

KADETLERİN BİR BAŞARISI

Durmadan yeni bakanların gelip gitmeleri daha bitmemişe benziyor. Kadetlerle Kerenski arasındaki trampa işlemi halâ sürdürülüyor. «Kombinasyonlar» «kombinasyonlar»ı izliyor.

Her şey dediklerine uygun yürdüğü için, tabii ki kadetler hükümete girecekler. Tschernow'un kalması olası. Görünüşe göre Zereteli artık «istenmiyor». Zereteli işçilerin silahsızlandırılması için «gerekliydi». İşçilerin silahsızlandırılmasındaki rolünü oynayıp tamamladı. Mohr ödevini yaptı, artık gidebilir. [43] Yerine Awxentjew geçecek.

Fakat burada kişiler söz konusu değildir. Tschernow, Zereteli ya da herhangi bir üçüncü kişi onların darbesini yemiş, ne farkeder? Bu düzmece Zimmerwald'cıların emperyalizm davasına Handerson ve Tho-

mas'dan [44] daha kötü hizmet etmediklerini bilmeyen kaldı mı?

Denildiği gibi: Burada kişiler söz konusu değildir.

Önemli olan, temelinde iktidar mücadelesi yatan bütün bu kargaşalıkda, koltuk peşine düşme ve benzeri çabalarda, Kadetlerle karşı devrim çizgisinin iç politikada, sonuna kadar savaş çizgisinin ise dış politikada üstünlük kazanmasıdır.

Soru ortaya şöyle atılmıştı:

Ya savaşın sürdürülmesi ve bu suretle İngiliz ve Amerikan para piyasasına tam bağımlılık, ne kadetler ve ne de «müttefik» sermayesi Rus devrimine sempati duymadıklarından devrimin frenlenmesi.

Ya da iktidar devrimci sınıfa teslim edilerek Rusya'yı sımsıkı bağlayan parasal zincirlerin kırılması, barış koşullarının açıklanması, bozulmuş olan ekonominin, toprak sahipleri ile kapitalistlerin kazançları pahasına, düzeltilmesi.

Sosyal devrimcilerle birlikte üçüncü bir yol arayan menşevikler başarısızlığa uğramak zorunda kaldılar.

Kadetler bu konuda daha gerçekçi olduklarını kanıtladılar.

«Rjetsch», «Devlet iktidarı Zimmerwaldizmin ve «ütopik» sosyalizmin zararlı eğilimlerinden kesin olarak kurtarılmalıdır», diye yazıyor.

Diğer bir deyimle: Kayıtsız şartsız, sonuna kadar savaş.

Bilinen müzakerede, Nekrassow, «kesin bir sonuca ulaşmak zorunluğu var», diyor: Ya iktidarı kendiniz alın (Sovyet'e dönerek), ya bu iktidarı almaları için başkalarına olanak verin.

Başka bir deyişle: Ya devrim, ya da karşı devrim.

Menşeviklerle sosyal devrimciler devrimci yoldan ayrılarak karşı devrimin egemenliği altına girmek zorunda kaldılar.

Çünkü kadetler demek, garanti edilmiş bir iç borçlanma demektir.

Çünkü kadetler demek, müttefik sermayesiyle dostluk, yani garantilenmiş bir dış borçlanma demektir.

Sıkıntılar karşısındaki ülke içinde, ama özellikle de cephede paraya büyük gereksinim var...

İşte bunalımın tüm özünü bu oluşturmaktadır. Kadetlerin zaferinin tüm anlamı budur.

Bu zaferin uzun süreli olup olmıyacağını en yakın gelecek gösterecektir.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 2,
24 Temmuz 1917.
Başmakale

PETROGRAD'IN TÜM ÇALIŞANLARINA TÜM İŞÇİ VE ASKERLERİNE [45]

Yoldaşlar!

Rusya zor günler yaşıyor.

Sayısız kurban götüren üç yıllık savaş ülkeyi bitkin düşürdü.

Ulaşımın düzensizliği ve beslenme sistemindeki bozukluk yığınları açlıkla korkutuyor.

Sanayideki bozukluk ve işletmelerin durması ekonomiyi temellerine kadar sarsıyor.

Fakat savaş bir türlü bitmek bilmiyor ve genel bunalımı artırarak ülkeyi tam bir çöküntüye doğru götürüyor.

Ülkeyi kurtarmak için kurulan geçici hükümet ödevini yerine getirecek yetenekte olmadığını göstermiştir. Bundan da fazla olarak cephede bir taarruzu başlatmak ve böylece ülkedeki genel bunalımın temel nedeni olan savaşı daha da uzatmak suretiyle daha büyük karışıklık yaratmıştır.

Bunun sonucu, hakkında herkesin yaygara koparmasına karşın, devlet iktidarında tam bir kararsızlık, dağılma ve bunalım hüküm sürmektedir.

Kadetlerin hükümetten çekilmeleri, koalisyon kabinesinin nasıl bir yapaysal yapıda olduğunu ve yaşama gücüne sahip olmadığını bir kere daha göstermiştir.

Fakat cephedeki bilinen saldırıdan sonra birliklerimizin geri çekilmeleri, saldırı politikasının tüm sakatlığını açığa vurmuş, bu suretle bunalım son derecesine varmış, prestiji zedelenen hükümet hem kendi burjuvazisi ve hem de müttefiklerin burjuvazisince krediden yoksun bırakılmıştır.

Kritik bir durum ortaya çıkmıştır.

Devrimin «kurtarıcıları»na açık iki yol kalıyordu:

Ya savaşı sürdürmek, taarruzlara devam etmek ve bu suretle, iç ve dış borçlanma yoluyla para bulmak için iktidarı karşı devrimci burjuvaziye devretmek. Çünkü burjuvazi başka türlü iktidara girmez ve iç borçlanma gerçekleşmez, İngiltere ile Amerika da kredi vermeyi reddederler. Bu taktirde ülkeyi «kurtarmak», emperyalizmin Rus ve müttefik haydutlarının yararına ve işçilerle köylülerin pahasına savaş giderlerini karşılamak anlamını taşır.

Ya da iktidarı işçilerle topraksız köylülerin eline teslim etmek, demokratik barış koşullarını açıklamak, devrimi daha ileri götürmek, köylülere toprak vermek, endüstriye işçilerin denetimini getirmek ve kapitalistlerle toprak sahiplerinin kazançları pahasına çökmekte olan endüstriyi rayına oturtmak için savaşa son vermek.

Birinci yol mülk sahibi sınıfların çalışanlar üzerindeki iktidarının güçlenmesine ve Rusya'nın İngiltere, Amerika ve Fransa'nın bir kolonisi haline dönüşmesine götürür.

İkinci yol Avrupa'da işçi devrimi çağını açar, Rusya'nın içinde bulunduğu parasal bağlılıklar ağını parçalar, burjuva egemenliğini temellerine kadar sarsar ve Rusya'nın gerçek kurtuluşuna öncülük eder.

3 ve 4 Temmuz gösterisi, işçi ve asker yığınlarının ikinci yola, devrimin daha da geliştirilmesi yoluna girmeleri için sosyalist partilere bir mesajıydı.

Onun siyasi anlamı ve büyük tarihsel önemi işte bunda yatıyor.

Ancak, güçlerini işçilerle köylülerin devrimci eylemlerinden değil de kadetçi burjuvazi ile anlaşmalı kombinasyonlardan alan geçici hükümetle menşevikler ve sosyal devrimcilerin bakanlı partileri, ikinci yolu, yani karşı devrime uyma yolunu seçtiler.

Göstericilere ellerini uzatıp iktidarı alacakları, ve onlarla birlikte, devrimin gerçek kurtuluşu için «müttefik» ve «kendi» burjuvazisine karşı savaşacakları yerde, karşı devrimci burjuva ile bir ittifak kurup harp okulu öğrencilerini ve kazakları üzerlerine saldırmak suretiyle silahlarını göstericilere, işçi ve askerlere karşı çevirdiler.

Böylece devrime ihanet ettiler ve karşı devrime bütün kapıları açtılar.

Ve yaşamın en alt derinliklerinden gelen mırık, namuslu ve soylu her şeyi pislikle kapladı.

Ev aramaları ve yakıp yıkmalar, tutuklamalar, kötü muameleler, işkenceler ve katliamlar, gazete ve örgüt yasaklamaları, işçilerin silahsızlandırılması ve alayların dağıtılması, Finlandiya Meclisinin dağıtılması, özgürlüklerin kısıtlanması ve ölüm cezasının yeniden getirilmesi, pogrom kahramanlarının ve jurnalcilerin dizgin tutmaz taşkınlıkları, yalan ve bayağı iftiralar, bütün bunlar menşeviklerle sosyal devrimcilerin sessiz rızalariyle oluyor. İşte karşı devrimin ilk girişimleri bunlardır.

Kadet Partisiyle birlikte müttefik ve Rus emperyalistleri, harp okulu öğrencileri, kazaklar ve jurnalcilerle yüksek rütbeli subaylar, işte karşı devrimin kuvvetleri de bunlardır.

Bu grupların diktasından sonra, bakanların kuklalar gibi görünüp kayboldukları, geçici hükümet üyeleri listeleri düzenleniyor.

Bu grupların buyrukları üzerine bolşevikler ve Tschernow teslim ediliyor, alaylarda ve gemi tayfaları arasında temizlik yapılıyor, insanlar kurşuna diziliyor ve cephe birlikleri dağıtılıyor, geçici hükümet Kerenski'nin elinde bir oyuncağa ve Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi bu oyuncağın basit bir parçasına dönüşüyor, yakın zaman önce kaldırılmış olan Çarlık Duması yeniden yetkilerine kavuşuyor.

Bunlar o kadar ileri gidiyor ki, Kış Sarayındaki «tarihi görüşme»de (21 Temmuz günü) açıkça devrimin yeniden bir denetim ve gözetimi tartışılıyor (bir komplo!) ve açıklamalarda bulunabilecekleri korkusu ile bolşevikler bu görüşmeye çağrılmıyor. Ayrıca da, kanla kazanılan özgürlüğün temelli gömülmek istendiği bir «Moskova görüşmesi» yapılması düşünülüyor.

Bütün bunlar, korkudan durmadan pozisyon değiştirerek kendilerini ve örgütlerini güçsüz gösteren, devrimin elde ettiklerini caniyane bir şekilde ayaklarının altına alan... menşeviklerle sosyal devrimcilerin ortaklığı altında oluyor.

Demokrasi «temsilcileri»nin, şimdiki, bu tarihi günlerdeki gibi yakışıksız bir tutum şimdiye kadar hiç görülmemiştir.

Şimdiki gibi bu kadar rezil, bu kadar aşağılık bir duruma hiç düşmemişlerdi.

Bütün bunlara karşın, karşı devrimin küstahlaşmasına ve namuslu ve devrimci her şeye çamur sıçratmasına şaşılabilir mi?

Bunlara rağmen, ucuza satılmışların ve korkak iftiracıların partimizin liderlerini açıkça «ihanetle suçlamak» küstahlığında bulunmalarına, burjuva gazetelerindeki kalem korsanlarının bu «suçlamayı» utanmadan uzun uzun anlatmalarına ve sözüm ona Savcılığın sözde belgeleri «Lenin'e karşı dâvalarda» yayınlamak küstahlığında bulunmasına vb. şaşılabilir mi?

Bütün görünüşe göre bu sayın baylar, saflarımızı bozmayı, aramıza kuşku ve karışıklık tohumları ekmeyi, liderlerimize karşı güvensizlik uyandırmayı kuruyorlar.

Zavallılar! Bilmiyorlar ki, küstahlaşan burjuva güruhunun attığı çamura rağmen liderlerimizin adları işçi sınıfının kalplerinde şimdiki gibi daha hiç bu kadar değerli ve onlara yakın olmamıştır.

Bu satılık insanlar! Bilmiyorlar ki, burjuva satılmışlarının iftiraları ne kadar büyük olursa, işçilerin liderlere olan sevgisi o kadar kuvvetli, onlara olan güvenleri o kadar sınırsız olur. Çünkü işçiler, düşmanlar tarafından proletarya liderlerine atılan iftiraların liderlerin namuslu bir şekilde proletarya davasına şerefle hizmet ettiklerinin güvenilir bir işareti olduğunu deneyleri ile bilirler.

Siz bay Alexinski ve Burzew, Perewersew ve Dobronrawow, şerefsiz iftiracıların kötülük nişanı sizin ödülünüz olsun. Bu nişanı, Petrograd'ın bizi seçen örgütlenmiş 32 000 işçisinin ödülü olarak kabul edin ve onu mezara kadar taşıyın. Bunu hakettiniz.

Fakat sizler, siz sayın kapitalistler ve toprak sahipleri, bankerler ve kapatçılar (spekülatörler), papazlar ve jurnalcılar, halklar için zincirler imal eden sizler hepiniz, zaferi vakitsiz kutluyorsunuz, büyük Rus devrimini çok erken gömmeğe koyuluyorsunuz.

Devrim yaşıyor, onu daha izleme fırsatınız olacak, sayın mezarcılar.

Savaş ve sarsıntı sürüyor. Bunların açtığı yaralar azgın baskı önlemleriyle iyileştirilemez.

Devrimin görünmeyen kuvvetleri yaşıyorlar ve ülkede devrimi gerçekleştirmek için yorulmadan çalışıyorlar.

Köylüler daha toprak almadılar. Bunlar savaşacaklardır, çünkü topraksız yaşayamazlar.

İşçiler fabrikalarda ve işletmelerde daha denetimi ellerine almadılar. Bunlar denetimi ellerine almak için çaba gösterecekler, çünkü endüstrinin bozukluğu, onları işsizlikle korkutuyor.

Askerler ve deniz erleri yeniden eski disipline zorlanıyorlar. Bunlar özgürlük için savaşacaklar, çünkü özgürlüğü hakettiler.

Hayır, sayın karşı devrimciler, devrim ölmüş değildir, sadece gizli çalışıyorlar ve yeni kuvvetle düşmana saldırmak için yeni yandaşlar topluyor.

«Biz yaşıyoruz, kızıl kanımız taptaze kuvvetlerin ateşiyle kaynıyor!» [47]

Batıda, İngiltere, Almanya, Fransa ve Avusturya'da daha işçi devriminin bayrağı dalgalanmıyor, henüz işçi ve asker konseyleri örgütlenmiyor.

Daha savaşlar olacaktır!

Daha zaferler olacaktır!

Her şey gelecekteki savaşları, gerektiği şekilde ve örgütlenmiş olarak karşılamaya bağlıdır.

İşçiler! Rus devriminin şerefli öncüsü olma rolü sizlere düşüyor. Yığınları etrafınızda birleştirin ve onları bizim partimizin bayrağı altında toplayın. Temmuz günlerinin zor anlarında, halkın düşmanları devrime kurşun sıkarken Bolşevik Partisinin işçi kesimini terketmiyen tek parti olduğunu düşünün. O zor günlerde Menşeviklerle Sosyal Devrimcilerin, işçilerin üzerine saldırarak onları silahsızlandıranların kampında olduklarını düşünün.

Bayrağımızın etrafında toplanın, yoldaşlar!

Köylüler! Öncüleriniz beklediklerinizi yerine getirmedi. Karşı devrimin peşine takıldılar, ama sizler topraksız bırakılıyorsunuz, çünkü karşı devrim egemen olduğu sürece sizler için ağalık toprağı yoktur. Sizlerin en sadık müttefikleri işçilerdir. Yalnız onlarla ittifak halinde toprak ve özgürlük kazanacaksınız. Öyleyse işçilerin etrafında birleşin!

Askerler! Devrimin gücü, halkın askerlerle kuracağı ittifaka dayanır. Bakanlar gelip giderler ama halk kalır. Daima halka tutunun ve onun safları içinde savaşın!

Karşı devrime hayır!
Yaşasın devrim!
Yaşasın sosyalizm ve halkların kardeşliği!

Petrograd Şehir Konferansı
Rusya Sosyal Demokrat İşçi
Partisi (Bolşevik)

«Rabotshi i Soldat» (İşçi ve Askeı) No. 2
24 Temmuz 1917

İKİ KONFERANS [48]

İki konferans. Her ikisi de tüm Petrograd için şehir konferansı. Birisi menşeviklerin. Diğeri Bolşeviklerin.

Birincisi 8000 işçiyi temsil ediyor.

İkincisi 32 000 işçiyi.

Birincisinde karışıklık ve fesat hüküm sürüyor, çünkü ikiye parçalanmak üzere bulunuyor.

İkincisi ise birlik ve beraberlik içinde.

Birincisi gücünü kadetçi burjuvazi ile yaptığı anlaşmadan alıyor. Fakat bunda bile parçalanmıştır, çünkü menşevikler arasında daha şerefini yitirmeyen, burjuvazi tarafından yedeğe alınmayı istemeyen insanlar var.

Buna karşın ikincisi gücünü burjuvazi ile oluşturduğu kombinasyonlardan değil, işçilerin kapitalistlerle toprak sahiplerine karşı giriştiği savaşımdan alıyor.

Birincisi, «ülkenin kurtuluşunu» Bolşevizmin kökünün kazınmasında ve devrime ihanette görüyor.

Buna karşılık ikincisi kurtuluşu, «sosyalist» yandaşlariyle birlikte karşı devrimin süpürülüp atılmasında görüyor.

Bolşevizmin temizlenerek yok edildiğinden söz ediliyor.

Sayın bay mezarcılar bizi pek erken gömüyorlar. Biz daha yaşıyoruz ve burjuvazi daha zaman zaman sesimizin gürlemesinden titreyip sarsılacak.

Tek vücut halinde görünen, devrimden yana 32 000 bolşevik ve çoğunluğu devrime ihanet etmiş 8000 bölünmüş menşevik. Kararı siz verin, işçi yoldaşlar!

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 2,
24 Temmuz 1917.
İmzasız Makale.

YENİ HÜKÜMET

Bakanların sürekli gelip gitmeleri sona erdi. Yeni bir hükümet oluşturuldu. Kadetler, yarı kadetler, sosyal devrimciler, menşevikler, hükümeti oluşturan bunlar.

Kadet Partisi hoşnut. Kadetlerin asıl istekleri kabul edildi. Bu istekler yeni hükümetin faaliyetinin esasını oluşturuyor.

Kadetler, sovyetlerin pahasına, hükümetin kuvvetlendirilmesi ve sovyetlerden bağımsız olması için çaba gösterdiler. Sosyal devrimcilerle menşevik saflarından gelen «kötü yöneticilerin» önderliği ile sovyetler bu ödüne yanaştılar ve böylece de kendilerinin idam kararını imzalamış oldular.

Bir tek devlet iktidarı olarak geçici hükümet -kadetlerin elde ettikleri işte budur.

Kadetler, «ordunun düzeltilmesini», yani orduda «sert bir disiplin» kurulmasını, ordunun sadece ve doğrudan yalnız hükümete bağlı komutanların buyruğuna verilmesini istediler. Sosyal devrimcilerle menşevikler tarafından yönetilen sovyetler bu ödüne de razı oldular ve böylece kendi kendilerini silahsızlandırdılar.

Ordusuz kalmış olan sovyetler ve yalnız kadetlere bağlı unsurlardan oluşan bir hükümete tabi bir ordu -işte Kadetler bunu elde ettiler.

Kadetler müttefiklerle kayıtsız şartsız birlik istediler. Sovyetler «ülke savunması» yararı için... «azimle» bu yola girdiler ve kendi «enternasyonalist» deklerasyonlarını unuttular.

«Acımasız» savaş, «sonuna kadar savaş» -işte kadetler bunu elde ettiler.

Kadetlerin kendilerinden dinleyelim:

«Kuşkusuz ki kadetlerin istekleri, tüm hükümet eyleminin temelini oluşturdu. İşte bu nedenledir ki parti, kadetlerin asıl istekleri kabul edilmiş bulunduğundan, özel parti ayrılıkları nedeniyle çekişmenin süreceğini artık olanaksız görmektedir. «Çünkü kadetler, bu günkü koşullar altında», adı kötüye çıkmış olan 8 Temmuz tarihli programın demokratik unsurları için pek az zaman ve olanak kaldığını biliyorlar (bkz. «Rjetsch»).

Herhalde oldukça açık.

Sovyetlerin, devrimci değişikliklere girişmek ve geçici hükümeti kararname ve emirlerle bu değişiklikleri yerleştirmeğe zorlamak suretiyle yeni bir yaşamın kurulması için çalıştıkları bir dönem vardı.

Bu, Mart ve Nisan aylarındaydı.

O zaman geçici hükümet sovyetlerin yedeğinde idi ve sovyetlerin devrimci önlemlerini kendi devrimci olmayan bayrağı ile örtüyordu.

Şimdi, geçici hükümetin geriye dönüş yaparak karşı devrimci «değişikliklere» giriştiği ve bu değişiklikleri kendi tatsız kararlariyle sessizce onaylamaya «zorlanmış» gördüğü bir devir geldi.

Sovyetlerin temsilcisi olan MYK şimdi geçici hükümetin kuyruğunda bulunuyor ve bunun karşı devrimci yüzünü devrimci laflarla kapatıyor.

Rollerin değiştiği açıkça görülüyor, fakat bunlar sovyetlerin yararına değişmemiştir.

Elbette, kadetler «memnun» olmakta haklılar.

Uzun süreli olup olmadığını en yakın gelecek gösterecek.

«Rabotschi i Soldat» (İşçi ve Asker) No. 3,
26 Temmuz 1917
Başmakale

KURUCU MECLİS SEÇİMLERİ [49]

Kurucu Meclis seçim kampanyası başladı. Partiler şimdiden kuvvetlerini seferber ediyorlar. Kadetlerin gelecekteki adayları bütün Rusya'yı dolaşarak başarı şanslarını yokluyorlar. Sosyal devrimciler, seçimlerin «örgütlenmesi» için Petrograd'da köylülerin eyalet temsilcileriyle bir toplantı düzenledi. Halkçıların başka bir grubu aynı amaçla tüm Rusya Köylü Birliğini [50] Moskova'ya bir konferansa çağırdı. Köyde seçimleri başarıyle yürütmek amaciyle, aynı zamanda kendiliğinden «köylü milletvekillerin garnizon sovyetleri» ortaya çıkıyor. Aynı amaçla, köylere kitap ve insan sağlamak üzere çok sayıda işçi ekipleri ortaya çıkıyor. Nihayet ayrı ayrı işletmeler seçim propagandası için köylere özel delegeler gönderiyorlar. Özellikle askerlerle deniz erlerinden oluşan ve Rusya'yı dolaşarak

köylülere «şehirdeki yenilikleri» ileten çok sayıdaki «delegeler»den asla söz etmiyoruz.

Açıkça görülüyor ki, en geniş halk tabakaları şu anın anlamını ve Kurucu Meclisin tayin edici önemini biliyorlar. Bu arada herkes, tayin edici rolün halkın çoğunluğunu oluşturan köye ait olduğunu ve bütün serbest kuvvetlerin asıl oraya gönderilmesi gerektiğini hissediyor. Bütün bunlar, toprak emekçilerinin -partimizin köydeki asıl dayanağı- dağınıklığı ve örgütlü olmayışlariyle ilişkili olarak köydeki görevlerimizi önemli ölçüde zorlaştırıyor. Şehir halkı içindeki bütün tabakaların en örgütlenmişi olan şehirli işçilerden farklı olarak, toprak emekçileri en örgütlenmemiş bir kitle hali gösteriyor. Köylü Millet Vekilleri Sovyetlerinde esas itibariyle, köylük yerlerin, doğal olarak «liberal toprak sahipleri ve kapitalistlerle» bir anlaşma eğiliminde olan orta ve varlıklı tabakaları örgütlenmişlerlerdir. İşte bunlar köyün proleter ve yarı proleter unsurlarını da peşinde sürükleyerek anlaşmacı partilerin, Trudowiki ile Sosyal Devrimcilerin partilerinin etkisi altına sokmaktadırlar. Tarımdaki kapitalizmin ve köydeki sınıf mücadelesinin az gelişmişliği bu tür anlaşmacı politika için elverişli koşullar yaratıyor.

Şimdiki partimizin ödevi, köylük yerin en yoksul tabakalarını Trudowiki ile sosyal devrimcilerin etkisinden kurtararak onları şehirli işçilerle kardeşçe bir aile halinde birleştirmektir.

Anlaşmacı politikanın ne kadar yararsız olduğunu adım adım ortaya koymak suretiyle, yaşamın kendisi de bu yönde etki yapmaktadır. Böyle bir politikanın tüm sakatlığını ortaya koymak ve bu suretle köylük yerlerin en yoksul tabakalarının şehir proletaryası etrafında birleşmesini kolaylaştırmak için her türlü araç-

la Kurucu Meclis seçimlerine karışmak parti fonksiyonerlerinin ödevidir.

Bunun için köylerde hemen partimizin hücrelerini kurmak ve bunları şehirlerdeki parti komiteleriyle sıkı bağlantı içinde bulundurmak zorunludur. Her ilçede, her ilde, her seçim çevresinde partimizin, kadın ve erkek yoksul köylülerden meydana gelecek grupları örgütlenmelidir. Bu gruplar eyaletin endüstri merkezlerindeki komitelerimize bağlanmalıdır. Komitelerin görevi, gruplara gerekli seçim materyalini, kitapları ve insanları sağlamaktır.

Şehirdeki ve köydeki proleterlerin gerçek birliği ancak bu şekilde ve kampanya sırasında kurulabilir.

Biz, kapitalistler ve toprak sahipleriyle bir anlaşmaya karşıyız, çünkü böyle bir anlaşmayla yalnız işçi ve köylü çıkarlarının zarar göreceğini biliyoruz.

Fakat bu, genellikle tüm anlaşmalara karşı olduğumuz anlamını taşımaz.

Biz, yaşamın kendisinin toprak sahiplerine ve kapitalistlere karşı, devrimci bir yola ittiği topraksız köylülerin partisiz gruplariyle bir anlaşmadan yanayız.

Biz, zenginlere değil fakirlere, burjuva hükümetine değil halka ve her şeyden önce işçi sınıfına güvenen askerlerin ve deniz erlerinin partisiz örgütleriyle bir anlaşmadan yanayız. Partimizle kaynaşamadıkları veya kaynaşmak istemedikleri için böyle grupları ve örgütleri itmek akılsızca ve zararlı bir hareket olur.

Bu nedenle, köydeki seçim kampanyamızı, bu tür grup ve örgütlerle ortak bir dil bulunması, ortak bir devrimci platform geliştirilmesi, onlarla birlikte bütün seçim çevreleri için aday listeleri düzenlenmesi ve bu listelere «profesörlerin» ve âlimlerin değil, halkın isteklerini canla başla temsil etmeye hazır olan köylülerin,

askerlerin ve deniz erlerinin alınması, yönünde yürütülmesi yerinde olacaktır.

Köydeki çalışan halkın geniş tabakalarını devrimimizin öncüsü olan proletarya etrafında toplamak ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

Uzun uzun böyle partisiz gruplar aranmasına gerek yok, çünkü bunlar her yerde ve her gün oluşuyorlar. Bunlar, köylü komitelerinin çiftlik sahiplerinin topraklarına sahip olmalarını engelleyen geçici hükümete karşı güvensizliğin arttığı ortamda meydana gelmeye devam edeceklerdir. Geçici hükümetin kuyruğunda giden Köylü Millet Vekilleri Tüm Rusya Yürütme Komitesinin yarattığı hoşnutsuzluk ortamında, bunlar gelişiyorlar ve gelişecekler. Kısa süre önce kurularak tüm şehir garnizonunu birleştiren ve eyleminin daha ilk girişimlerinde geçici hükümet ve Köylü Millet Vekilleri Tüm Rusya Yürütme Komitesiyle çatışan «Köylü Millet Vekilleri Petrograd Sovyeti» [51] örnek olarak gösterilebilir.

Bizim burada, bu tür partisiz köylü ve asker örgütleriyle bir anlaşma için yardımcı olabilecek yaklaşık bir platformumuz olabilir.

1. Biz, «Halk Özgürlüğü Partisi» ile birlikte kapitalistlere ve toprak sahiplerine karşıyız, çünkü onlar ve yalnız onlar Rus halkının düşmanıdırlar. Zenginler ve onların hükümeti için asla güven ve destek yok!

2. Biz, işçi sınıfının, bu fedakâr sosyalizm savaşçısının desteklenmesinden ve ona güvenilmesinden yanayız, biz, köylülerin, askerlerin ve deniz erlerinin toprak sahiplerine ve kapitalistlere karşı işçilerle ittifakından ve anlaşmasından yanayız.

3. Biz savaşa karşıyız, çünkü o bir fetih savaşıdır. Savaş, Çarın ingiliz ve fransız kapitalistleriyle imzala-

dığı gizli anlaşmalara göre sürdürüldüğü sürece, işgâlsiz bir barıştan söz etmek boş bir gevezeliktir.

4. Biz, halkların emperyalist hükümetlerine karşı yürütecekleri karalı mücadeleleriyle savaşa en kısa zamanda son verilmesinden yanayız.

5. Biz endüstride, kapitalistlerin keskinleştirdiği anarşinin karşısındayız. Biz, endüstride işçi denetiminden yanayız, biz işçilerin ve onların kabul ettiği iktidar organlarının müdahalesiyle endüstrinin demokratik esaslara göre örgütlenmesinden yanayız.

6. Biz, şehirlere yeteri kadar gıda maddesi, köylere şeker, petrol, ayakkabı, kumaş, demir eşyalar ve diğer ihtiyaç maddelerinin sağlanması için ürünlerin şehirler ile kırsal kesim arasında normal değişiminin örgütlenmesinden yanayız.

7. Biz, tüm toprakların -Devletin, Çarın ve çarlık ailesinin diğer üyelerinin, çiftlik sahiplerinin, manastırların ve kiliselerin toprakları- ziyana uğratılmadan tüm halkın eline geçmesinden yanayız.

8. Biz, çiftlik sahiplerinin ekilebilir ve otlakiye bütün topraklarının *vakit geçirilmeden* demokratik yolla seçilmiş köylü komitelerinin kullanımına (tasarrufuna) verilmesinden yanayız.

9. Biz, çiftlik sahiplerinin elinde ve depolarda bulunan ve kullanılmayan tüm (canlı ve ölü) tarım araçlarının, tarlaların ekilebilmesi, çayırların biçilebilmesi, hasadın kaldırılabilmesi vb. için, *vakit geçirilmeden* köylü komitelerinin kullanımına verilmesinden yanayız.

10. Biz, bütün çalışamıyan savaş sakatları, dullar ve yetimlere insana yakışır şekilde varlıklarını sürdürebilecekleri miktarda yardım verilmesinden yanayız.

11. Biz, daimi ordusu, bürokrasisi, polisi olmayan halk cumhuriyetinden yanayız.

12. Biz, daimi ordunun yerini seçilebilir komutanlariyle genel bir halk ordusunun almasını istiyoruz.

13. Biz, sorumsuz bürokratik memurların yerini, seçilebilen ve çıkarılabilen hizmetlilerin almasını istiyoruz.

14. Biz, halkı kısıt (hacir) altında tutan polisin yerine, seçilebilir ve değiştirilebilir bir milisin getirilmesini istiyoruz.

15. Biz askerlere ve deniz erlerine karşı verilen buyrukların kaldırılmasından yanayız.

16. Biz alayların dağıtılmasının ve askerlerin birbirlerine saldırtılmasının karşısındayız.

17. Biz, işçi ve asker basınının kovuşturulmasına karşıyız, biz hem cephede ve hem de içerde konuşma ve toplantı özgürlüğüne saldırılmasına karşıyız; biz mahkemesiz tutuklamalara, işçilerin silahsızlandırılmasına karşıyız.

18. Biz ölüm cezasının yeniden getirilmesine karşıyız.

19. Biz, Rusya'nın bütün halklarının, kendi yaşamlarını özgürce kurmalarından, bu halkların ezilmemesinden yanayız.

20. Son olarak biz, ülkede tüm iktidarın işçi ve köylülerin devrimci sovyetlerinin eline geçmesinden yanayız, çünkü ancak böyle bir devlet iktidarı, ülkeyi savaşın, bunalımın, pahalılığın ve halkın sefaleti pahasına zengin olan kapitalistlerin ve toprak sahiplerinin sürüklediği çıkmazdan kurtarabilir.

Parti örgütlerimizin, partisiz devrimci köylü ve asker gruplarıyle anlaşabilmeleri için ortam yaratabilecek platform ana hatlariyle budur.

Yoldaşlar! Seçimlerin zamanı yaklaşıyor. Çok geç kalınmadığı sürece katılın ve seçim kampanyasını örgütleyin.

Kadın ve erkek işçilerden, asker ve deniz erlerinden meydana gelen hızlı propaganda grupları kurun ve bu platform üzerine kısa konuşmalar düzenleyin.

Bu gruplara kitaplar sağlayın ve onları Rusya'nın her köşesine gönderin.

Sesiniz, köyü önümüzde bulunan Kurucu Meclis seçimleri için uyandırsın.

ilçelerle bölgelerde parti grupları kurun ve köylü yoksulluğunun geniş tabakalarını onun etrafında toplayın.

İlçelerde, bölgelerde ve eyaletlerde partinin devrimci bağlarını kuvvetlendirmek ve Kurucu Meclis için adayları saptamak için tartışmalı toplantılar düzenleyin.

Kurucu Meclis büyük önem taşıyor. Fakat Kurucu Meclisin dışındaki kitlelerin önemi kıyaslanamıyacak kadar daha büyüktür. Asıl güç Kurucu Meclisin kendisinde değil, mücadeleleriyle devrimci bir düzen yaratacak bu suretle Kurucu Meclisi ileri sürükleyecek olan işçilerle köylülerde bulunuyor.

Şunu iyi bilin: Devrimci kitleler ne kadar çok örgütlü olurlarsa, Kurucu Meclis bunların sesine o kadar dikkatle kulak verecek ve Rus devriminin geleceği o kadar çok güvenli olacaktır.

Bunun için seçimlerde baş ödev, köylük yerlerin geniş kitlelerini partimiz etrafında birleştirmek olacaktır.

Öyleyse iş başına, yoldaşlar!

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 4,
27 Temmuz 1917
İmza: K. Stalin

RSDİP VI. KONGRESİNDEKİ KONUŞMALAR (BOLŞEVİKLER)

26 Temmuzdan 3 Ağustos 1917'ye kadar [52]

1. MK'NİN HESAP VERME RAPORU
27 Temmuz

Yoldaşlar!

MK'nin hesap verme raporu, MK'nin son iki buçuk ay içerisindeki faaliyetini kapsıyor: Mayıs, Haziran ve Temmuzun ilk yarısı.

MK'nin Mayıs ayı içindeki faaliyeti üç yönde seyretmiştir.

İlk olarak İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetleri yeni seçimlerinin sloganı bildirildi. Merkez Komitesi, devrimin bizce barışçıl bir yolla gelişmesi, İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetlerinin yeni seçimleriyle sovyetlerin ve bunun arkasından da hükümetin yapısının değişeceği olasılığından hareket etmiştir. Karşıtlarımız bizi iktidara el koyma girişimiyle suçladılar. Bu bir iftiradır. Bizim böyle niyetlerimiz yoktu. Biz, sovyetlerin

yeni seçimleriyle sovyetlerin faaliyetinin karakterini geniş kitlelerin arzularına uygun düşecek şekilde değiştirme olanağı verileceğinden söz ettik. Bizce şu husus açıktı: İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetlerinde bir tek oy fazlalığı yeterlidir- ve o zaman hükümet başka bir yol izlemek zorundadır. Onun için Mayıs ayında tüm faaliyetimiz yeni seçimlerin işareti altında olmuştur. Sonunda işçi grubundaki sandalyelerin yarısı kadarını ve asker grubu içindeki yerlerin de dörtte biri kadarını ele geçirdik.

İkinci olarak savaş aleyhtarı propaganda, Fr. Adler [53] için verilen idam kararını, ölüm cezasına ve savaşa karşı bir dize protesto gösterileri örgütlemeye vesile saydık. Bu kampanya askerce iyi kabul gördü.

MK'nin üçüncü faaliyet alanı Mayıs ayında yapılan yerel seçimlerdi. MK ve Petrograd Komitesi beraberce, hem karşı devrimin asıl kuvveti olan kadetlere ve hem de bilinçli veya bilinçsiz kadetlerin peşinden giden menşeviklerle sosyal devrimcilere karşı bir savaş vermek için bütün kuvvetlerini kullandılar. Petrograd'da verilmiş olan 800 000 oyun yüzde yirmi kadarını biz aldık ve bu arada Wiborg Bölgesi Dumasını tamamen ele geçirdik. Özellikle asker ve deniz erleri yoldaşların partiye büyük hizmetleri oldu.

O halde Mayıs ayı, 1. yerel seçimler, 2. savaş karşıtı propaganda ve 3. İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetlerinin yeni seçimleriyle belirlendi.

Haziran. Cephede bir taarruz hazırlığı söylentileri askerleri sinirlendirdi. Askerlerin haklarını ortadan kaldıran bir dize buyruk gönderildi. Bütün bunlar kitleleri elektriklendirdi. Her söylenti bir anda tüm Petrograd'a yayılıyor, işçiler ve de özellikle askerler arasında heyecan yaratıyordu. Bir taarruz söylentileri; as-

kerlerin hakları deklerasyonu ile birlikte Kerenski'nin buyrukları; dairelerin deyişiyle, Petrograd'ın fuzuli unsurlardan temizlenmesi, ki bununla devrimci unsurlar Petrograd'dan uzaklaştırılmak isteniyordu; gittikçe daha açık şekilde ortaya çıkan çöküntü-bütün bunlar işçileri ve askerleri sinirlendiren şeylerdi. İşletmelerde toplantılar yapılıyordu ve kâh o, kâh bu alay ve işletme bize tekrar tekrar bir eylem örgütlemeyi öneriyordu. 5 Haziran için bir eylem, bir gösteri yapılması ön görülmüştü. Fakat MK şimdilik bir eyleme girişmemeyi, 7 Haziran için bölge, fabrika, işletme ve alay temsilcilerini bir toplantıya çağırmaya ve eylem sorununa burada karar vermeyi kararlaştırdı. Böyle bir toplantı yapıldı, toplantıya 200 kadar kişi katıldı. Görüldü ki askerler arasındaki heyecan özellikle büyüktü. Eylem büyük oy çoğunluğu ile kabul edildi. Henüz açılmış olan Sovyet Kongresinin eyleme karşı olduğunu bildirmesi halinde ne yapılacağı sorusu ortaya atıldı. Söz alan yoldaşların büyük çoğunluğu dünyada hiç bir kuvvetin eylemi durduramayacağı görüşündeydiler. Bunun üzerine MK, barışçıl bir gösterinin örgütlenmesini üzerine almayı kararlaştırdı. Askerlerin, silahlı gelinip gelinemeyeceği sorusu üzerine MK, silahların beraberde alınmamasına karar verdi. Askerler, burjuvaların saldırılarına karşı tek gerçek güvence silahlar olduğundan, silahsız gelmenin olanaksız olduğu, silahları yalnız meşru müdafaa için getirecekleri, cevabını verdiler.

9 Haziran günü MK, Petrograd Komitesi ve Askeri Örgüt ortak bir toplantı yapıyorlar. MK, Sovyet Kongresi ile bütün «sosyalist» partilerin gösterimize itiraz etmeleri karşısında eylemi ertelemenin gerekip gerekmiyeceği sorusunu ortaya atıyor. Bu herkes tarafından reddediliyor.

9 Haziran günü gece saat 12'de, bize karşı bütün

otoritesini kullandığı bir çağırıda bulunuyor. 10 Haziran günü MK, Sovyet Kongresinin kendisinin 18 Haziran günü için, kitlelerin isteklerini dile getirme olanağını bulacakları bir gösteri düzenlediğini dikkate alarak, gösteri düzenlenmemesine, gösterinin 18 Haziran'a ertelenmesine karar veriyor. İşçilerle askerler MK'nin bu kararını belli etmedikleri bir hoşnutsuzlukla kabul ettiler, fakat karara uydular. Yoldaşlar, 10 Haziran günü, Sovyet Kongresinin görevlendirdiği bir çok konuşmacı işletmelerde, «bir gösteri örgütleme girişimini önlemeye» çalıştıklarında, işçilerin büyük çoğunluğunun yalnız partimizin konuşmacılarını dinlemek istemeleri anlamlıdır. MK, askerlerle işçileri yatıştırmayı başardı. Bu suretle örgütlülüğümüz kanıtlanmıştı.

Sovyet Kongresi 18 Haziran günü için gösteriyi saptadığında, aynı zamanda, gösterinin serbestçe seçilen sloganların ışığında yapılacağını bildirdi. Kongrenin partimize karşı bir savaş vermeye kararlı olduğu açıktı. Biz bu meydan okumayı kabul ettik ve kuvvetlerimizi yapılacak gösteri için hazırlamaya başladık.

18 Haziran gösterisinin nasıl olduğunu yoldaşlar bilirler. Burjuva gazeteleri bile gösterici büyük çoğunluğunun Bolşevik sloganları altında yürüdüğünü yazdılar. Asıl slogan, «tüm iktidar sovyetlere!», idi. Göstericilerin sayısı 400 000 den az değildi. Sadece üç grup -«Bund», Kazaklar ve Plechanow'un yandaşları-, «Geçici hükümete güven!», sloganını getirme cüretinde bulundular; ancak kendileri de pişman oldular, çünkü bayraklarını dürmeye zorlanmışlardı. Sovyet Kongresi, partimizin gücünün ve etkisinin büyük olduğunu gözleriyle görerek inandı. 21 Nisan gösterisinden daha etkin olan 18 Haziran gösterisinin iz bırakmadan geçmiyeceği hakkında genel bir kanı uyandı. Gerçekten de

iz bırakmadan geçmemesi gerekiyordu. «Rjetsch», sovyetlerin politikası kitleler tarafından onaylanmadığı için, hükümetin yapısında her halde önemli değişiklikler yapılacağını, yazdı. Tam bu gün cephede birliklerimiz taarruza başladı, başarılı bir taarruzdu, ve bununla ilişkili olarak «Kara Yüzler», Newski alanında gösterilere başladılar. Bu olayla, Bolşeviklerin gösteride eriştikleri moral üstünlük yok edildi. Bununla birlikte, hem «Rjetsch»in ve hem de hükümette bulunan menşevik ve sosyal devrimci partilerinin resmi temsilcilerinin sözünü ettikleri olasılı pratik sonuçlar da boşa çıkarıldı.

Geçici hükümet iktidarda kaldı. Başarılı taarruz gerçeği, geçici hükümetin kısmi başarıları ve aynı zamanda birliklerin Petrograd'dan gönderilmesi için bir dize plan, askerleri etkilemekte kusur etmediler. Bu olaylar onlara pasif emperyalizmin aktif emperyalizme dönüştüğü kanısını verdi. Bir, yeni kurbanlar döneminin geldiğini anlıyorlardı.

Cephe kendine göre aktif emperyalizmin politikasına tepkisini gösterdi. Yasağa karşın, bir çok alaylar taarruza girişilip girişilmemesi üzerine oylamalar düzenlediler. Başkomutan, Rusya'nın içinde bulunduğu koşullar altında ve savaş hedeflerinin açık olmaması karşısında kitleleri körü körüne bir taarruza sürmenin olanaksız olduğunu anlamıyordu. Önceden söylediğimiz ortaya çıktı: Taarruzun başarısızlığa mahkum olduğu görüldü.

Hazirandan Temmuza geçiş günleri taarruz politikasıyla belirlenmiştir. Ölüm cezasının yeniden getirilmesi, çok sayıda alayın dağıtılması, cephedeki kötü davranışlar üzerine söylentiler dolaşıyor. Cephe delegeleri gelerek arkadaşlarının tutuklandıklarını ve kötü

muamele gördüklerini bildiriyorlar. Aynı şey bir bomba ve bir makineli tüfek alayından rapor ediliyor. Bütün bunlar Petrograd'da işçilerle askerlerin yeni bir eylemi için ortam hazırladı.

Şimdi artık 3-5 Temmuz olaylarına geliyorum. Mesele 3 Temmuz günü öğleden sonra saat 3'de Petersburg Komitesinin yerinde başladı.

3 Temmuz. Öğleden sonra saat 3. Partimizin Petrograd Şehir Konferansı toplantı halinde. Tamamen çekişmesiz olan yerel seçimler sorunu görüşülüyor. O anda garnizonun bir alayının iki temsilcisi göründü ve gündem dışı, «bu akşam eyleme geçmeye karar verdiklerini», cephede alayların peşpeşe dağıtılmasına susarak daha fazla dayanamıyacaklarını», «eyleme katılmaları için çağrıda bulunmak üzere delegelerini işletmelere ve alaylara göndermiş bulunduklarını», açıkladılar. Bunun üzerine cevap olarak, konferansın başkanlık temsilcisi Wolodarski yoldaş, «partinin bir eyleme girmekten kaçınılmasına karar verdiğini, söz konusu alayın parti üyelerinin parti kararını zedelemeye izin vermemeleri gerektiğini», izah etti.

Öğleden sonra saat dört. Partinin Merkez Komitesi, Askeri Örgütü ve Petersburg Komitesi, meseleyi görüştükten sonra, bir eyleme girmekten kaçınılmasını kararlaştırıyorlar. Bu karar Konferans tarafından onaylanıyor ve Konferansa katılanlar, yoldaşları bir eyleme girişmekten kaçınmalarına ikna etmek için işletmelere ve alaylara gidiyorlar.

Öğleden sonra saat beş. Yer Taurisch Sarayı. Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi Bürosunun toplantısı. Stalin yoldaş Parti Merkez Komitesi adına Merkez Yürütme Komitesi Bürosu önünde bütün olanlar üzerine bir açıklamada bulunuyor ve bu arada bolşeviklerin

bir eyleme girmekten kaçınılmasına ilişkin kararını bildiriyor.

Akşam saat yedi. Petersburg Komitesi Binasının önü. Bir çok alay bayraklarıyla yaklaşıyorlar. Sloganlar şu: «Tüm iktidar Sovyetlere!» Petersburg Komitesinin binası önünde duruyorlar ve örgütümüzün üyelerinden, «bir şeyler söylemelerini», rica ediyorlar. Bolşevik konuşmacılar Laschewitsch ile Kurajew, konuşmalarında bu günkü politik durumu açıklıyorlar ve eylemden vaz geçmelerini istiyorlar, «İn aşağıya!» bağırışlarıyla karşılıyorlar. Bunun üzerine örgütümüzün üyeleri, bir delegasyon seçilmesi, Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesine isteklerini bildirmeleri ve sonra tekrar alaylarına dönmeleri önersinde bulunuyorlar. Buna cevap olarak gürleyen bir «Hurra!» bağırısı yükseliyor. Müzik, «Marseiiaisı» çalıyor... Bu anda, kadetlerin hükümetten çekildiği haberi bütün Petrograd'a hızla yayılıyor ve işçileri sinirlendiriyor. Askerlerden sonra işçi kolları görünüyorlar. Bunların sloganları da askerlerinkinin aynı. Aynen işçiler gibi askerler de Taurisch Sarayına yürüyorlar.

Akşam sat dokuz. Petersburg Komitesi. İşletme delegelerinin uzun sıraları. Hepsi, parti örgütlerimizin karışmasını ve gösterinin yönetimini ellerine almalarını istiyorlar. Aksi halde, «iş kan dökmeye varacak». Fabrika ve işletmelerden göstericilerin isteklerini Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesine iletecek delegasyonlar seçilmesi, bu delegasyonların raporları alındıktan sonra kitlelerin sessizce dağılmaları, sesleri yükseliyor.

Akşam saat on. Taurisch Sarayı. İşçi ve Asker Millet Vekilleri Petrograd Sovyetinin İşçiler Bölümü toplantısı. Eylemin başladığını bildiren işçi raporlariyle ilgili olarak bölümün çoğunluğu, saldırıları önlemek ve gösteriye barışçıl ve örgütlenmiş bir nitelik vermek için

gösteriye karışmaya karar veriyor. Bu kararı kabul etmeyen azınlık toplantı salonunu terkediyor. Çoğunluk alınan kararın yürütülmesi görevini seçtiği bir büroya veriyor.

Gece saat on bir. Partimizin Merkez Komitesi ile Petersburg Komitesi buluşma yerlerini, akşam saatlerinden beri önünde göstericilerin kaynaştığı Taurisch Sarayına naklediyorlar. Bölgelerden propagandacılar ve işletme temsilcileri geliyorlar. Partimizin Merkez Komitesi, Petersburg Komitesi, Askeri Örgüt «Ara Grup» Komitesi ve Petrograd Sovyeti İşçiler Bölümü Bürosunun temsilcileriyle bir toplantı yapılıyor. Bölge raporlarından şunlar ortaya çıkıyor:

1. İşçilerle askerleri yarın bir gösteriden alıkoymak olanaksızdır:

2. Göstericiler yalnız meşru müdafaa amaciyle, Newski-Prospekt yanından yapılacak kışkırtıcı atışlara karşı etkin bir güvence sağlamak için silah taşıyacaklar: «Silahlı bir kimseye kolay ateş edilemez.»

Toplantıda şu karar alınıyor: Devrimci işçi ve asker kitlelerinin, «tüm iktidar sovyetlere!» sloganı altında gösteri yaptıkları bir anda, proletarya partisinin kenara çekilmeye ve harekete karşı ilgisiz kalmaya hakkı yoktur, kendiliğinden olan harekete bilinçli ve örgütlü bir nitelik kazandırmak için kitleleri terketmek değil, kitlelerle beraber olmak gerekir. Toplantıda, askerlere ve işçilere, alaylarında ve işletmelerinde delegeler seçmeleri ve bu delegeler vasıtasiyle isteklerini Sovyetlerin Yürütme Komitesine bildirmeleri önerisinde bulunulmasına karar veriliyor. Bu kararın özüne uygun, «barışçıl ve örgütlü bir gösteri» yapılmasını bildiren bir çağrı kaleme alınıyor. [54]

Gece saat on iki. Putilow işletmelerinin sayıları 30 000'i aşan işçileri Taurisch Sarayı önünde görünü-

yorlar. Bayraklar. Slogan şu: «Tüm İktidar Sovyetlere!» Delegeler seçiliyor. Delegeler Putilow işçilerinin isteklerini Yürütme Komitesine bildiriyorlar. Taurisch Sarayı önünde toplanmış olan askerlerle işçiler dağılmaya başlıyorlar.

4 Temmuz. Öğleden önce. İşçilerle askerlerin geçisi. Bayraklar. Bolşevik sloganları. Gruplar Taurisch Sarayına yürüyorlar. Kafile Kronstadt'lı binlerce denizci ile tamamlanıyor. Burjuva gazetelerine göre («Birschowka») göstricilerin sayısı en azından 400 000'i buluyor. Caddelerde büyük sevinç gösterileri. Halk göstericileri neşeli «Hurra!», bağırışlarıyle selamlıyor. Öğleye doğru karışıklıklar başlıyor. Burjuva semtlerinden karanlık unsurlar caniyane, kışkırtıcı silah atışlariyle işçilerin yürüyüşünü karıştırıyor. «Birshewje Wjedomosti» bile, ilk ateş edenlerin gösteriye karşı olanlar olduğunu inkâr etme cesaretini gösteremiyor. «Öğleyin saat tam ikide», diye yazıyor Birshowka (4 Temmuz tarihli akşam baskısı), «silahlı göstericiler Sadowaja ve Newski-Prospekt köşesini geçtiklerinde önemli sayıda toplanmış olan halk sessizce onlara bakarken Sadowaja'nın sağ yanından bir silah sesi duyuldu ve bundan sonra yaylım ateşi başladı.»

Göstericilerin değil, «bilinmeyen unsurların ateş etmeye başladıkları, göstericilerin üzerine ateş edildiği ve bunun aksi olmadığı açıkça ortadadır. Atışlara burjuva semtlerinin çeşitli yerlerinde aynı zamanda devam edildi. Kışkırtıcılar boş durmuyorlardı. Buna rağmen göstericiler gerekli hale gelmiş olan meşru savunmaya geçmediler. Bir komplo ya da ayaklanmadan söz edilemez. Sahip oldukları silahlandırılmış muazzam kuvvetlerle göstericiler, değil sadece tek binaları bütün şehri zaptedebilecek durumda oldukları halde hükümet binalarının veya umuma ait kurumların işgal edildiğini, yada

böyle bir işgale girişildiğini gösteren bir tek vaka yoktu.

Akşam saat sekiz. Taurisch Sarayı. Partimizin MK'si, «Ara Grup» ve diğer örgütlerinin toplantısı. Şu karar alınıyor: Devrimci işçi ve askerlerin isteği bildirildikten sonra eyleme son verilmelidir. Bu karara uygun olarak bir çağırı kaleme alınıyor: Gösteri bitmiştir... Parolamız şudur: Sabır, sebat, itidal (bkz «Listok Prawdi» deki çağrı [55]). Geceleyin (4'ü 5'e bağlayan) «Prawda» harp okulu öğrencileri ve gizli ajanlar tarafından yıkıldığı için «Prawda»ya gönderilen bu çağırı 5 Temmuz günü yayınlanamadı.

Gece saat on ile onbir arası. Taurisch Sarayı. Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi toplantısı.. Tartışma iktidar üzerine. Kadetlerin hükümetten çekilmesinden sonra Sosyal Devrimcilerle Menşeviklerin durumu özellikle kritikleşiyor: Burjuvazi ile kurulacak bir bloka «gereksinimleri var», fakat burjuvazi bunlarla bir bloku artık istemediği için blok oluşturulması olasılığı yok. Kadetlerle bir blok oluşturma düşüncesi boşa çıkıyor. Bu nedenle iktidarı kesinlikle sovyetlerin üzerine alması sorunu atılıyor ortaya.

Alman birliklerinin bizim cepheyi yardıkları söylentileri ekleniyor buna; bu söylentiler gerçi daha incelenmedi ama huzursuzluk yaratıyor.

Yarın basında Lenin yoldaşa karşı çirkin iftiralar yayınlanacağına ilişkin başka söylentiler de var.

Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi Wolhynier'den (askerler) Taurisch Sarayını korumasını istiyor. Kime karşı? Ortaya çıktığına göre, güya Merkez Komitesi «tutuklamak» ve «iktidarı ele geçirmek» için saraya gelen bolşeviklere karşı. Sovyetlerin kuvvetlenmesi için, bütün ülkede iktidarın bunlara verilmesi için ça-

lışan bolşevikler hakkında böyle bir şey iddia ediliyor.

Gece saat iki ile üç arası. Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi iktidarı almıyor. «Sosyalist bakanları, en azından yansız bir kaç burjuvanın da içinde bulunacağı yeni bir hükümet kurmakla görevlendiriyor. Bakanlar, «anarşiyle mücadele» için özel bir yetkilerle donatılıyor. Mesele açıktır: Özellikle çok korktuğu, burjuvaziden kopma zarureti ile karşı karşıya getirilen Merkez Yürütme Komitesi-Merkez Yürütme Komitesi şimdiye kadar gücünü burjuvazi ile oluşturduğu şu veya bu kombinezonlardan alıyordu-, burjuvazi ile birleştikten sonra silahlarını devrimci işçilerle askerlere çevirmek için, işçilerden ve Bolşeviklerden kesin kopma ile cevap veriyor. Böylece devrime karşı savaş başlatılıyor. Karşı devrimin (sevincine), yararına sosyal devrimcilerle menşevikler devrimi ateş altına alıyorlar.

5 Temmuz. Gazetelerde (özellikle «Shiwoje Slowo» da [56]) içinde Lenin yoldaşa karşı çirkin bir iftiralar bulunan bir haber çıkıyor. 4 Temmuzu 5 Temmuza bağlayan gece yıkıldığı için, «Prawda» çıkmıyor. Şimdi kadetlerle bir blok oluşturmaya çalışan «sosyalist» bakanların diktatörlüğü kuruluyor. İktidarı almak istemeyen sosyal devrimcilerle menşevikler, bolşeviklerle hesaplaşmak için şimdi onu kabul ediyorlar (kısa süre için)... Sokaklarda cephe birlikleri görülüyor. Harp okulu öğrencileriyle karşı devrimci çeteler yakıp yıkarak öfkelerini çıkarıyorlar. Alexinski, Pankratow ve Perewersew tarafından Lenin'e ve bolşeviklere karşı başlatılan iftira ve kışkırtmaları karşı devrim sonuna kadar kullanıyor. Karşı devrim saatten saate büyüyor. Diktatörlüğün merkezi askeri karargâhtır. Gizli servisin, harp okulu öğrencilerinin, kazakların durdurulmaz azgınlıkları. Tutuklamalar, işkenceler. Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin bolşeviklerle işçilere ve askerlere karşı açık savaşı, karşı devrim kuvvetlerini bırakıyor...

Alexinski ve ortakları tarafından yayılan iftiraya cevap olarak partimiz Merkez Komitesinin, «İftiracılar Mahkeme Huzuruna!» [57] bildirisi yayımlanıyor. MK'nin, grevlerin ve gösterilerin kesilmesi üzerine özel bir çağrısı yayımlanıyor («Prawda» yıkıldığı için, «Prawda»da yayımlanamadı). Diğer «sosyalist» partilerinin çağırılarının olmaması şaşılacak şekilde etki yapıyor. Bolşevikler yolsuz bırakılıyor. Bolşeviklerin sağında bulunan bütün unsurlar sessizce onlara karşı birleşiyorlar-Soworin ve Miljukow'dan tutun da Dan'a ve Tschernow'a kadar.

6 Temmuz. Köprüler açılmıştır. Cellat yamağı Masurenko'nun karma birliği ip başındadır. Sokaklarda asker, karşı duranlara saldırıyor. Gerçek bir sıkı yönetim hüküm sürüyor. «Şüpheliler» tutuklanıp karargâha götürülüyorlar. İşçiler, askerler ve denizciler silahsızlandırılıyorlar. Petrograd askerlerin keyfine terkedildi. İktidarı elinde tutanlar sözüm ona bir savaş çıkarmak için her türlü çabayı harcadıkları halde, işçilerle askerler kışkırtmalara kapılmıyor ve savaşı kabul etmiyorlar. Peter Pauls kalesi silahsızlandırma komandolarına kapılarını açıyor. Karma birlik Petersburg Komitesinin yerlerini işgal ediyor. İşçi semtlerinde ev aramalarına ve silahsızlandırma eylemlerine girişiliyor.İlk kez 11 Haziran günü çekinilerek ortaya atılan Zereteli'nin, işçi ve askerlerin silahsızlandırılmalarına ilişkin düşüncesi şimdi artık gerçekleştiriliyor. İşçiler öfkelenerek ona, «Silahsızlandırma Bakanı», diyorlar...

«Trud» basımevi yıkılıyor. «Listok Prawdi» çıkarılıyor. «Listok Prawdi»yi dağıtan işçi Wojinow öldürülüyor... Burjuva basını kudurmuşluk içinde Lenin yoldaşa karşı yöneltilen alçakça iftiraları gerçek olarak

gösteriyor ve devrime karşı olan saldırılarında artık bolşeviklerle yetinmeyip sovyetlere, menşeviklere ve sosyal devrimcilere kadar uzanıyor.

Şu husus açık olarak ortaya çıkıyor: Sosyal devrimcilerle menşevikler bolşevikleri teslim etmekle kendilerini de teslim etmiş oluyorlar, devrime karşı devrimin kuvvetlerini serbest bırakıp harekete geçirmek suretiyle ihanet ediyorlar. Karşı devrimci diktatoryanın özgürlüklere karşı savaşı cephede ve cephe gerisinde, içerde bütün hızıyle sürüyor. Daha düne kadar devrimci Rusya üzerine homurdanıp bugün birden bire hoşnutluk içinde görünen kadetlerle müttefiklerin basınına göre karar verilirse, yenilgiye uğratma «işinde», yerli ve müttefik para keseleri savaşa katılmaksızın sonuç alınamıyacağı sonucu çıkarılabilir.

2. KAPANIŞ KONUŞMASI
27 Temmuz

Yoldaşlar!

Tartışmadan anlaşıldığı üzere, yoldaşlardan MK'nin politik çizgisini eleştiren, ya da parti MK'nin sloganlarına karşı çıkan olmamıştır. MK üç önemli slogan ortaya atmıştı: Tüm iktidar sovyetlere, üretimin denetimi ve çiftlik topraklarına el konulması. Bu sloganlar işçi kitleleri ve askerler tarafından sevinçle karşılandı. Bu sloganların doğruluğu kanıtlanmıştır, mücadelemizi bu yönde yürüttüğümüz için biz kitleleri yanımızda tuttuk. Ben bunu MK yararına olan yönlendirici bir olay olarak görüyorum. Eğer MK en zor anlarda doğru sloganlar koyabilmesi, bu onun esasta haklı olduğunu gösterir.

Eleştiriler esas üzerinde değil, ayrıntılar üzerinde yapıldı. MK'nin taşra ile bağlantı kurmadığı ve eylemi-

ni başlıca Petrograd üzerinde topladığına işaret edildi. MK'nin taşradan koptuğu eleştirisi dayanaksızdır. Ancak tüm taşrayı ele almak kesinlikle olanaksızdır. MK'nin gerçekte bir Petersburg Komitesine dönüştüğü eleştirisi kısmen haklıdır. Bu doğrudur. Fakat burada, Petrograd'da Rusya'nın Politikası oluşturuluyor. Devrimin öncü kuvvetleri burada bulunuyorlar. Taşra Petrograd'da ne oluyorsa ona karşılıkta bulunur. Son olarak mesele, tüm iktidarı elinde bulunduran geçici hükümetin, örgütlenmiş tüm devrimci demokrasiyi temsil eden MYK'nin burada bulunmalariyle açıklanabilir. Diğer yandan olaylar peşpeşe geliyor, çoğu kere mücadele ediliyor, mevcut hükümetin yarın devrilmeyeceği üzerine hiç bir güvence de yok. Böyle koşullar altında, taşradaki dostlarımızın düşüncelerini açıklamalarının beklenmesi düşünülemezdi. Bilindiği üzere MYK taşrayı beklemeksizin devrimin sorunları üzerine karar veriyor. Tüm hükümet örgütü elinde bulunuyor. bizim neyimiz var? Bizim MK örgütümüz var. Fakat MK örgütü doğal olarak zayıftır. MK'nden taşraya sorulmadan hiç bir girişimde bulunmamasını istemek, MK'nin ilerden gitmesini değil, onları geriden izlemesini istemek demektir. Fakat o zaman da bu artık MK olmazdı. Uyguladığımız yöntem sayesindedir ki ancak, MK durumun üzerinde kalabilmiştir.

Ayrı ayrı sorunlara ilişkin eleştiriler öne sürüldü. Yoldaşlar 3-5 Temmuz ayaklanmasının başarısızlığından söz ettiler. Evet, yoldaşlar, bu bir başarısızlıktı, ama söz konusu olay da bir ayaklanma değil, bir gösteri idi. Bu başarısızlık, devrime sırt çeviren sosyal devrimcilerle menşeviklerin, küçük burjuva partilerinin haince tutumları sonucu devrim cephesinin parçalanmasıyle açıklanabilir.

Besrabotny yoldaş [58], MK'nin Petrograd'la taş-

raya, 3-5 Temmuz olaylarını aydınlatacak bildiriler yağdırmadığını söyledi. Fakat basımevimiz yıkılmıştı, diğer basımevlerinde herhangi bir şey bastırmak için en küçük teknik olanak yoktu, çünkü böyle bir durumda aynı şekilde onlar da yıkılma tehdidi ile karşı karşıyaydılar.

Buna rağmen durum burada o kadar kötü değildi: Eğer bir semtte tutuklanmışsak, diğerlerinde selamlanıyor ve görülmemiş coşkunlukla karşılanıyorduk. Şimdi de Petrograd'lı işçilerin moralleri mükemmel ve Bolşeviklerin saygınlığı büyüktür.

Ben bir kaç soru atmak istiyorum ortaya.

Birincisi: Liderlerimize yöneltilen iftiraları nasıl karşılamamız gerekir? Son zamanın olaylarıyle ilgili olarak halka bütün gerçekleri ortaya seren bir bildiri kaleme almak zorundayız. Bunun için bir komisyon seçilmesi gerekiyor. Seçerseniz şayet, aynı komisyonun, Almanya, İngiltere, Fransa vd. ülkelerin devrimci işçileriyle askerlerine, içinde 3-5 Temmuz olayları hakkında bilgi vereceğimiz ve iftiracıları teşhir edeceğimiz bir bildiri yayınlamasını da öneriyorum. Biz proletaryanın öncü birliğiyiz, biz devrimin sorumluluğunu taşıyoruz, olaylar hakkındaki tüm gerçeği söylemek ve aşağılık iftiracıların foyalarını meydana çıkarmak zorundayız.

İkincisi: Lenin'in ve Sinowjew'in mahkeme huzuruna çıkmayı reddetmeleri üzerinedir. Şu anda iktidarın kimin elinde bulunduğu hâlâ daha açık değildir. Teslim oldukları takdirde kaba zorbalıkla karşılaşmıyacaklarına dair hiç bir güvence yoktur. Mahkeme demokratik bir şekilde kurulup hiç bir zorbalığa izin vermeyeceğini garanti etse durum değişir. Bizim bu konudaki başvurumuza MYK'nden şu cevap verildi; «Ne olabileceğini biz bilmeyiz.» Durum aydınlığa kavuşmadığı sürece, gerçek ve resmi iktidar arasındaki sessiz ve inatçı mücade-

le sürdüğü müddetçe, yoldaşlar için mahkeme önüne çıkmanın anlamı yok demektir. Ama yoldaşlarımızı zorbalıklara karşı koruyabilecek bir iktidar iş başında bulunursa, mahkeme huzuruna çıkacaklardır.

3. SİYASİ DURUM ÜZERİNE RAPOR
30 Temmuz

Yoldaşlar!

Rusya'nın siyasi durumunun sorunu demek, devrimimizin geleceğinin, emperyalist savaş koşulları altında onun başarılarının ve yenilgilerinin sorunu demektir.

Devrimimizin asıl kuvvetlerinin Proletarya ile, savaş gereği asker elbisesi giydirilmiş köylüler olduğu daha Şubat ayında ortaya çıktı.

Öyle oldu ki, Çarlığa karşı savaşta bunlarla birlikte bir kampta, yakışık alırsa, onlarla bir koalisyon içinde başka kuvvetler de bulundular. Bunlar liberal burjuvazi ve müttefik sermayesi idi.

Proletarya, Çarlığın can düşmanı idi ve öyle de kalıyor.

Köylü kesimi proletaryaya inanıyordu ve Çarlık

düşmeden toprak alamıyacağını anladığı için proletaryanın izinden gitti.

Liberal burjuvazi Çarlık tarafından hayal kırıklığına uğratıldı ve ondan yüz çevirdi. Çünkü Çarlık onun için sadece yeni pazarlar elde etmekle kalmadı, eskilerini bile elde tutamadı. Nitekim 15 vilayeti Almanya'ya kaptırdı.

II. Nikolaus'un dostu ve koruyucusu olan müttefik sermaye, keza Çarlığa ihanet etmek zorunda kalmıştı. Çarlık, ona istenen birleşik cepheyi garanti etmek şöyle dursun, belli etmeden Almanya ile ayrı bir barış imzalamaya bile koyulmuştu.

Böylece Çarlık tecrit edilmiş oldu.

Çarlığın, «şaşılacak» derecede böyle «sessiz ve kolay» tecrit edilme olayı da ancak bunlarla açıklanabilir.

Fakat bu kuvvetler birbirinden tamamen ayrı amaçlar güdüyorlardı.

Liberal burjuvazi ile ingiliz-fransız kapitalistleri, halk kitlelerinde coşku uyandırmak ve bunu *büyük* bir savaş için kullanmak için, Kapitalistlerin ve toprak sahip ri iktidarının esaslarına dokunulmadan kalacak Jöntürkler biçimi *küçük* bir devrim istiyorlardı.

Büyük bir savaş için küçük bir devrim!

İşçilerle köylüler ise aksine, toprak sahiplerinin yıkılmasından ve emperyalist burjuvazinin dizginlenmesinden sonra savaşa son vermek ve barış işini güvence altına almak için eski düzenin köklü bir değişimi, bizde büyük devrim adı verilen değişim için çalışıyorlardı.

Büyük bir devrim ve barış!

Bu temel çelişki, üzerinde devrimimizin geliştiği temeli, bütün ve her türlü «iktidar bunalımlarının» temelini oluşturdu.

20-21 Nisan bunalımı bu çelişkinin ilk açık ifadesiydi. Eğer bu bunalımların tarihinde başarı her defasında

geçici olarak emperyalist burjuvaziye düşmüşse, bu yalnız, karşı devrim cephesinin baştaki kadetlerle örgütlü olması ile değil, daha başlangıçta geniş kitlelerin peşlerinden gittiği sosyal devrimcilerle menşeviklerin kararsızlıklar içindeki emperyalizme eğilimli, anlaşmacı partilerinin her defasında devrimci cepheyi ortada bırakarak burjuva kampına koşmaları ve bu suretle karşı devrim cephesi yararına bir üstünlük yaratmış olmalariyle açıklanabilir.

Nisanda bu böyle olmuştu.

Temmuzda bu böyle olmuştu.

Menşeviklerle sosyal devrimcilerin ön plana geçirdikleri, emperyalist burjuvazi ile koalisyon «ilkesi, uygulamada uğursuz bir yol olduğunu kanıtlamıştır. Bunun sayesinde kapitalistlerle toprak sahiplerinin Kadet Partisi, bolşevikleri bir yana ayırabilmiş ve aynı zamanda yine, menşeviklerin ve sosyal devrimcilerin yardımıyle adım adım yerini sağlamlaştırmıştır...

Mart, Nisan ve Mayıs ayları boyunca süren, cephedeki geçici sessizlik devrimin daha da geliştirilmesi için kullanıldı. Ülkedeki genel bunalımla ilerleme kaydeden ve savaşan ülkelerden, başka hiç birinin sahip olmadığı özgürlüklerin varlığından yararlanan devrim gittikçe güçlendi ve toplumsal sorunları gündeme getirdi. Ekonomik alana el atarak endüstride işçi denetimini, toprağın millileştirilmesini, bir şeyleri olmayan köylülere tarım araçları sağlanmasını, köyle şehir arasında normal bir değiş tokuşun örgütlenmesini, bankaların millileştirilmesini ve son olarak, proletarya ile köy kesiminin en yoksul tabakalarının iktidarı almalarını gündeme getirmiştir. Devrim doğrudan sosyalist değişimlerin gerekliliğine yaklaşmıştır.

Bazı yoldaşlar, bizdeki kapitalizmin zayıf gelişmişliği karşısında sosyalist devrim meselesini ortaya atma-

nın bir utopya olduğunu söylüyorlar. Bir savaş, bir bunalım olmamış olsaydı, ekonominin kapitalist örgütünün temelleri sarsılmamış olsaydı haklı olabilirdi. Bu savaş koşulları altındaki bütün devletlerde ekonomik alana müdahale edilmesi sorunu kaçınılmaz bir sorun haline geliyor. Kitlelerin doğrudan ve etkin biçimde katılmaları olmaksızın bir sonuç alınamıyan, Almanya'da da bu sorunu, yaşamın kendisi ortaya koymuştur. Rusya'da durum değişiktir. Bizde bunalım tehdit eder boyutlara ulaştı. Diğer yandan, savaş koşulları altındaki hiç bir yerde bizde olduğu gibi, böyle bir özgürlük yoktur. Bundan başka, bizde işçilerin geniş ölçüde örgütlenmiş olmalarının dikkate alınması gerekir. Örneğin bizde Petrograd'daki işçilerin yüzde altmış altısı örgütlüdür. Son olarak hiç bir yerde işçilerin, İşçi ve Asker Millet Vekilleri Sovyetleri gibi geniş örgütleri yoktur. Yararlandıkları geniş özgürlük ve örgütlenmişlik karşısında işçilerin, siyasi intihara girişmeksizin, sosyalist değişimler anlamında ülkenin ekonomik yaşamına aktif müdahaleden vaz geçememeleri anlaşılabilir. Rusya'nın, «Avrupa başlayıncaya kadar» sosyalist değişmelere girişmeyi «beklemesini» istemek, fazla ihtiyatkârlık olur. Daha çok olanakları olan ülke «başlar»...

Devrimin bu kadar ilerlemiş olması zorunlu olarak karşı devrimcilerin uyanık olmalarını çağıracak, karşı devrim bir hareketlilik göstermek zorunda kalacaktı. Karşı devrimin seferber olmasının birinci etmeni budur.

İkinci etmen, cephedeki taarruz politikasıyle başlatılan serüven ve geçici hükümetin her türlü saygınlığını yitirmesine, karşı devrimin hükümete saldırıya geçecek kadar cesaretlenmesine neden olan bütün bir dize cephe yarılmalarıdır. Bizde büyük provokasyonlara girişildiği söylentileri dolaşıyor. Cepheden gelen delegeler, gerek taarruz ve gerekse geri çekilmenin, kısaca cephede olan

her şeyin, devrimi kötülemek ve sovyetleri devirmek için hazırlandığı görüşündeler. Söylentilerin doğru olup olmadıklarını bilmiyorum, fakat, 2 Temmuzda kadetlerin hükümetten çekilmeleri, 3 Temmuzda Temmuz olaylarının başlaması ve 4 Temmuzda da cephenin yarıldığı haberinin gelmesi ilginçtir. Kadetlerin Ukrayna sorunundaki karardan dolayı hükümetten çekildikleri iddia edilemez, çünkü kadetlerin Ukrayna sorununun çözümüne karşı hiç bir itirazları yoktu. Gerçekten provokasyonlar dalgası başladığını gösteren ikinci bir olay daha var: Ukrayna'daki [59] silah atmaları düşünüyorum. Yoldaşların bu olaylarla ilgili olarak, cephedeki yarılmanın, devrim fikrini geniş küçük burjuva kitlelerinin gözünde düşürmeye yarayacak etmenlerden biri olarak karşı devrimin planı olduğunu anlamaları gerek.

Rusya'daki karşı devrimci kuvvetleri güçlendiren üçüncü bir etmen daha var: Müttefik sermayesi. Eğer müttefik sermayesi, Çarlığın ayrı bir barış yapmaya koyulduğunu görünce Nikolaus'un hükümetine ihanet etmişse, «birleşik» cepheyi ayakta tutamıyacağı ortaya çıkınca onun bu günkü hükümetten kopmasını kimse engelleyemez. Bir toplantıda Miljukow, dünya pazarında Rusya'nın insan malzemesi veren bir ülke olarak değerlendirildiğini ve bunun için para aldığını söyledi. Geçici hükümet kılığındaki yeni devlet iktidarının Almanya'ya karşı birleşik taarruz cephesini ayakta tutamayacağı ortaya çıkınca böyle bir hükümete de para yardımı yapmaya değmez. Fakat parasız ve kredisiz bir hükümet başarısızlığa düşmek zorundadır. Kadetlerin bunalım sırasında büyük kuvvet kazanmalarının sırrı budur. Fakat Kerenski ile bütün bakanlar, kadetlerin elinde kukla olduklarını kanıtlamışlardır. Kadetlerin gücü, müttefik sermayesi tarafından desteklenmiş olmalarından ileri geliyor.

Rusya iki yoldan birini seçmek zorundaydı:

Ya savaşa son verilir, emperyalizmle bütün parasal bağlar koparılır, devrim yoluna devam eder, burjuva dünyasının temelleri sarsılır ve işçi devrimi çağı başlar;

Ya da ikinci yol, savaşı sürdürme, cephede taarruza devam etme, müttefik sermayesinin ve kadetlerin tüm buyruklarına boyun eğme yolu tutulur ve böylece müttefik sermayesine tam bağımlı kalınır (Taurisch Sarayında, ekonominin yeniden kurulması için Amerikanın 8 milyar Ruble vereceği söylentileri dolaşıyor ve zaferi karşı devrim kazanır.

Üçüncü bir yol yoktur.

Sosyal devrimcilerle menşeviklerin, 3-4 Temmuz olaylarını silahlı eşkiyalık olarak öne sürmek gayretleri sadece gülünçtür. 3 Temmuz günü biz karşı devrime karşı devrimci birlik cephesini önerdik. Bizim, «tüm iktidar sovyetlere!» sloganımız zaten bir devrimci birlik cephesi kurulması anlamına gelir. Fakat burjuvazi ile bağlantılarını kaybedecekleri korkusundan, menşeviklerle sosyal devrimciler bize sırt çevirdiler ve karşı devrimcilerin yararına devrimci cepheyi parçaladılar. Karşı devrimin zaferinde kimin suçlu olduğu sorulursa, suçlular sosyal devrimcilerle menşeviklerdir. Bizim şanssızlığımız, Rusya'nın halâ kadetlerle anlaşan sosyal devrimcilerle menşeviklerin geçici olarak arkasına takılmış bir küçük burjuva ülkesi olmasıdır. Kitleler, burjuvazi ile anlaşma fikrinde hayal kırıklığına uğratılmadıkları sürece, devrim topallayacak ve sendeleyecektir.

Şimdi karşımızda emperyalist burjuva ile devrimci generallerin bir diktatörlüğünü görüyoruz. Görünüşte bu diktatörlüğe karşı savaşan hükümet, bunları isteklerini yerine getiren ve halkın öfkesine karşı bir şemsiye olarak kullanılan bir kulisten başka bir şey değildir. Kuvvetten düşürülen ve saygınlığını yitiren sovyetler ise sonu gelmez ödünler verme politikasiyle sadece bu tabloyu tamamlıyorlar ve eğer bunlar da dağıtılmıyorsa «gerekli» ve çok «elverişli» maske olarak «kullanılmalarındandır.»

O halde durum kökünden değişti.

Bizim taktiğimizinde buna göre değişmesi gerekir.

Eskiden biz iktidarın sovyetlere barışçıl yolla geçişinden yanaydık. Bu arada Sovyetler MYK'nin, burjuvazinin gürültü çıkarmadan yolu açması için, sadece iktidarı üzerine almaya karar vermesinin gerekli olduğu kabul edildi. Ve gerçekten de, her defasında zor kullanılarak baskı yapılmasına rağmen Mart, Nisan ve Mayıs aylarında sovyetlerin her kararı yasa geçerliğindeydi. Sovyetlerin silahsızlandırılmasından ve (fiilen) basit «meslek» örgütlerine indirgenmesinden bu yana durum değişti. Şimdi sovyetlerin kararlarına aldırılmıyor. Şimdi iktidarı ele geçirebilmek için önce mevcut diktatörlüğün devrilmesi gerekiyor.

Partinin şimdiki güncel sloganı, emperyalist burjuva diktatörlüğünün yıkılması olmalıdır.

Devrimin barışçıl dönemi kapandı. Savaşlar ve patlamalar dönemi başladı.

Hali hazır diktatörlüğün yıkılması sloganı ancak, bütün Rusya'da güçlü yeni bir politik gelişmenin başlaması koşulu altında gerçekleştirilebilir. Böyle bir gelişmenin kaçınılmazlığını ülkenin tüm gelişme seyri, devrimin hiç bir temel sorununun çözülememiş olması koşulu gösteriyor, çünkü toprak, işçi denetimi, barış ve iktidar sorunları çözümlenmemiştir.

Baskı önlemleri devrimin hiç bir sorununu çözümleyemez, bunlar sadece durumun keskinleşmesine yararlar.

Yeni hareketin ana güçleri şehir proletaryası ile

köylülerin en yoksul tabakaları olacaktır. Esasen bunlar zafer halinde iktidarı ellerine alacaklardır.

Bu günün ilginç bir özelliği, karşı devrimci önlemlerin« sosyalistlere» uygulatılmasıdır. Sadece karşı devrim kendisine böyle bir kulis oluşturduğu için daha bir iki ay dayanabilir. Fakat devrimin güçleri geliştiği için patlamalar dönemi gelecek ve işçilerle köyün yoksul tabakalarının harekete geçerek bütünleşecekleri, işçi devriminin bayrağını açarak Avrupa'da sosyalist devrim çağını başlatacakları an gelecektir.

4. SİYASİ DURUMA İLİŞKİN RAPOR İÇİN YÖNELTİLEN SORULARA CEVAPLAR
31 Temmuz

«İşçi Millet Vekilleri Sovyetleri yerine, raportör, hangi mücadele örgüt biçimlerini öneriyor?» şeklinde olan birinci nokta için böyle bir soru ortaya atmanın yanlış olduğunu söylemek zorundayım.

Ben Sovyetlere işçi sınıfının bir örgüt biçimi olarak karşı çıkmadım, fakat bir slogan devrimcisi bir kuruluşun örgüt biçimi tarafından değil, söz konusu kuruluşun özünü anlatan içeriği tarafından tayin edilir. Eğer Sovyetlerde kadetler otursalardı hiç bir zaman, iktidarın sovyetlere geçmesi sloganını ortaya atmazdık.

Şimdi biz, iktidarın proletarya ile en yoksul köylülere verilmesi sloganını çıkarıyoruz. Demek ki söz konusu olan biçim değil, iktidarın hangi sınıfa verileceğidir. mesele sovyetlerin yapısıdır.

Sovyetler, işçi sınıfının iktidar mücadelesi için mak-

sada en elverişli örgüt biçimidir, bununla beraber sovyetler devrimci bir örgütün tek örgüt biçimi değildir, katkısız bir Rus biçimidir. Dışarda biz, büyük Fransız devrimi zamanında belediyelerin, Komün zamanında Ulusal Muhafızların Merkez Komitesinin bu rolü oynadıklarını gördük. Bizde de bir Devrim Komitesi fikri ortaya çıktı. Belki işçi Seksiyonu iktidar mücadelesi için en elverişli şekil olacak.

Demek ki, örgüt biçimi sorununun tayin edici bir şey olmadığının iyi anlaşılması gerekmektedir.

Gerçek tayin edici olan işçi sınıfının diktatörlük için olgunlaşıp olgunlaşmadığı sorunudur; diğer şeylerin hepsi bulunacak, devrimin yaratıcı gücünden doğacaktır.

-Varolan sovyetlerle ilişkimiz uygulamada nasıl bir şekil alacak- şeklinde yöneltilen ikinci ve üçüncü sorulara karşı verilecek cevap tamamen açıktır. Tüm iktidarın Sovyetler Merkez Yürütme Komitesine verilmesi söz konusu oldukça bu sloganın zamanı geçmiştir. Söz konusu yapılan da yalnız ve ancak budur. Sovyetlerin devrilmesi sorunu uydurmadır. Bunu burada kimse ortaya atmamıştır. Eğer biz, «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganını geri almayı teklif ediyorsak, bundan, «Sovyetler Aşağı!» sloganı çıkmaz. Bu sloganı geri çeken biz de, son zamanda oynadığı önemsiz role rağmen hemen sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesinden çekilmiyoruz.

Yerel Sovyetler, geçici hükümetin küstahlıklarına karşı kendilerini korumaya zorlanacaklarından daha rol oynayabilirler. Bu savaşımlarında biz sovyetleri destekleyeceğiz.

O halde tekrar ediyorum: İktidarın sovyetlere verilmesi sloganının geri alınması, «Sovyetler Aşağı!» anlamına gelmez. Çoğunlukta olduğumuz sovyetlerle ilişkimiz en iyi şekildedir. Bu sovyetler yaşasın ve kuvvetlensin! Ancak *iktidar* artık sovyetlerde bulunmuyor. Eskiden geçici hükümet bir kararname yayınlıyor, sovyetlerin Yürütme Komitesi de bir karşı kararname çıkarıyordu ve ancak sonuncusu yasa gücüne sahip oluyordu. 1 No. lu buyruğun [60] hikayesini hatırlayın. Oysa şimdi artık geçici hükümet Merkez Yürütme Komitesini hesaba katmıyor. Sovyetler MYK'nin, 3-5 Temmuz olaylarını incelemek için kurulan komisyona katılmasına ilişkin karar, Sovyetler MYK tarafından iptal edilmedi, ama Kerenski'nin bir buyruğu gereğince uygulamaya konulmadı. Şimdi sorun, aslında çok önemli olan, Sovyetlerdeki çoğunluğu ele geçirmek değil, karşı devrimci diktatörlüğün yıkılmasıdır.

Dördüncü hususa, yani «en yoksul köylülük» kavramının somutlaştırılmasına ve bunların örgütlenme biçiminin açıklanmasına gelince, «en yoksul köylülük» deyiminin yeni olmadığına işaret edeceğim. Bu, 1905 de Lenin yoldaş tarafından Marksist literatüre sokuldu, o andan itibaren «Prawda»nın hemen her sayısında kullanıldı ve Nisan Konferansı kararlarında da bulunabilir.

Köyün en yoksul tabakaları, yolları köylülerin yukarı tabakasından ayrı olanlardır. Güya 80 milyon köylüyü temsil eden (kadınlar dahil) Köylü Millet Vekilleri Sovyeti köylü üst tabakasının bir örgütüdür. Köyün alt tabakaları bu sovyetin politikasına karşı acımasız bir savaşım sürdürüyor. Sosyal Devrimciler Partisinin başı olan Tschernow ile ayrıca Awxentjew ve diğerleri köylülere, toprağı hemen işgal etmeyip toprak sorununun Kurucu Meclisce yapılacak genel düzenlemesini beklemeleri önerisiyle gelmelerine karşın, köylüler toprağı işgal ederek ekecekleri, tarım araçlarına el koyacakları vb. cevabını veriyorlar. Pensa, Woronesch, Witebesk, Kazan ve daha bir dize başka illerden bu tür haberler alıyoruz. Yalnız başına bu, köyün alt ve üst ta-

bakalara ayrıldığını açıkça gösteriyor, birleşik bir bütün olarak artık köy olmadığı görülüyor. Üst tabaka genel olarak Sosyal Devrimcilerle gidiyor, buna karşılık aşağı tabakalar topraksız yaşıyamıyor ve geçici hükümete karşı çıkıyorlar. Bunlar yoksul, yalnız bir atı ya da hiç atı vb. olmayan köylülerdir.. Bunlara, hemen tamamen topraktan yoksun yarı proleter köylü tabakaları katılıyorlar.

Devrimci bir dönemde bu köylü tabakalariyle belli bir anlaşmaya varmak için bir girişimde bulunulmaması akılsızca bir şey olur. Halbuki aynı zamanda köylük yerlerin toprak işçisi tabakalarını ayrı olarak örgütleyip bunları proletarya etrafında toplamak gerekir.

Bu tabakların örgüt biçiminin nasıl olaeağını önceden söylemek zordur. Halen köylük yerlerin alt tabakaları ya kendi kurdukları sovyetlerde örgütleniyorlar, ya da mevcut olan sovyetleri ele geçirmeğe çalışıyorlar. Örneğin Köylü Millet Vekilleri Sovyetlerinin politikasına karşı amansız bir mücadele yürüten en yoksul köylülerin bir sovyeti (80 birlik ve işletmenin temsilcilerinden) Petrograd'da bir buçuk ay kadar önce böyle örgütlendi.

Genel olarak sovyetler kitlelerin maksada en elverişli örgüt biçimidir, ancak iş yalnız *kuruluşlara* bağlı değildir, *sınıf muhtevasına* işaret etmek zorundayız, kitlelerin de *biçimi içerik*'den ayırmaları için çaba göstermek zorundayız.

Genel olarak söylersek, örgüt biçimleri sorunu önemli değildir. Devrimci bir gelişme başlayınca örgüt biçimleri de yaratılır. Biçimleri sorunu şu ana sorunu örtmemelidir: İktidar *hangi sınıfa* geçmelidir?

Gelecekte «yurt savunucuları» ile bir blok bizim için düşünülemez.

«Yurt savunucuları» partileri, kaderlerini burjuvazininkine bağladılar ve sosyal devrimcilerden bolşeviklere kadar bir blok fikri kazaya uğradı. Önünde bulundu ğumuz şimdiki ödevimiz, köylük yerlerin en yoksul tabakalarıyle ittifak içinde, sovyetlerin üst tabakalarına karşı savaşmak ve karşı devrimi süpürüp atmaktır.

5. KAPANIŞ KONUŞMASI
31 Temmuz

Yoldaşlar!

Her şeyden önce bazı düzeltmeler yapmak zorundayım.

Jaroslawski yoldaş, Rusya proletaryasının en iyi örgütlenmiş proletarya olduğu yolundaki iddiama karşı çıkıyor ve bu arada Avusturya proletaryasına işaret ediyor. Fakat yoldaşlar, ben «kızıl», devrimci örgütlenmeden söz ettim. Rusya proletaryasında olduğu derecede benzeri bir örgütlenme hiç bir ülkede yoktur.

Angarski eğer benim tüm kuvvetleri birleştirme fikrini gerçekleştirmek istediğimi iddia ediyorsa tamamen haksızdır. Bununla beraber, farklı nedenlerle de olsa, yalnız köylülerin ve proletaryanın değil, Rus burjuvazisiyle yabancı sermayenin de Çarlığa sırt çevirdiğini görmemezlikten gelemeyiz. Bu bir gerçektir. Marksistlerin bir gerçeği görmek istememeleri iyi bir şey değildir. Mamafih sonradan ilk iki kuvvet devrimin daha da geliştirilmesi yolunu, son ikisi ise karşı devrim yolunu tutmuşlardır.

Meselenin esasına geliyorum. En keskin biçimde Bucharin soruyu ortaya attı, ama o da sonunu getirmedi. Bucharin, emperyalist burjuvazinin köylü ile bir blok oluşturduğunu iddia ediyor. Hangi köylü ile ama? Bizde çeşitli köylüler var. Blok sağa yönelik köylülerle oluşturulmuştur, ama bizim köylük yerlerin en yoksul tabakalarını temsil eden sola yönelik aşağı tabakalardan köylülerimiz de var. Bunlarla böyle bir blok oluşturulamadı. Bunlar büyük burjuvazi ile blok kurmadılar, ama bilinç noksanlığından bunların peşinden gidiyorlar, açıkçası kandırılıyorlar ve birlikte sürükleniyorlar.

Kaldı ki blok kimi hedef almaktadır?

Bucharin bunu söylemedi. Bu, müttefik ve Rus sermayesi ile subayların ve Tschernow türü Sosyal Devrimciler kılığındaki köylü üst tabakalarının bir blokudur. Bu blok köylük yerlerin alt tabakaları ile işçilere karşı oluşturulmuştur.

Bucharin hangi olasılıkları görüyor? Çözümlemesi (analizi) temelden yanlıştır. Onun görüşüne göre biz ilk aşamada bir köylü devrimine doğru gidiyoruz. Fakat, kaçınılmaz olarak işçi devrimi ile karşılaşmak, onunla aynı zamana düşmek zorundadır. Bununla beraber devrimin öncüsü olan işçi sınıfının aynı zamanda kendi istekleri için de savaşmaması olanaksızdır. Bu nedenle ben Bucharin'in modelini, üzerinde iyi düşünülmemiş bir model olarak görüyorum.

Bucharin'e göre ikinci aşamayı, toprağı almış ve durumlarından memnun olan köylülerin katılmadığı, batı Avrupa tarafından desteklenen proletarya devrimi oluşturuyor. Ama bu devrim kime karşı yapılıyor? Çocukça

semasında Bucharin bu soruya cevap borçludur. Olayların çözümlenmesi için başka yöntemler önerilmedi.

Şimdi de politik durum. Kimse daha şimdilik ikili bir egemenlikten söz etmiyor. Eskiden gerçek bir iktidar oluşturan sovyetler şimdi, hiç bir iktidara sahip olmayan sadece birleşmiş kitle organlarıdır. İşte bu nedenledir ki onlara iktidarı «kolayca» vermek olanaksızdır. Lenin yoldaş broşüründe [61] daha da ileri gider; tüm iktidar sermayenin eline geçtiği için artık ikili bir egemenliğin olmadığını kesinlikle söyler; şimdi, «Tüm İktidar Sovyetlere!» sloganını ortaya atmak donkişotluk yapmak olur.

Eğer eskiden Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin onayı olmadan hiç bir yasa yürürlüğe giremiyor idiyse ve şimdi böyle değilse, bu gün artık ikili bir egemenlikten söz bile edilemez. Şimdi tüm sovyetleri ele geçirebilirsiniz ama iktidara sahip olamazsınız.

Bölge Duma'ları seçimleri sırasında biz, oyların ancak yüzde yirmisini toplayabilen çok küçük bir grup oluşturdukları için kadetlerle alay ettik. Şimdi onlar bizimle alay ediyorlar. Olan ne? Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesi desteği ile iktidar, burjuvazinin eline geçti.

Yoldaşlar iktidarın örgütlenmesi sorununda acele ediyorlar. Fakat daha iktidar sahibi değilsiniz.

Bizim baş ödevimiz, mevcut iktidarın yıkılması zorunluğunun propagandasını yapmaktır. Biz bunun için daha yeterince hazırlıklı değiliz. Fakat buna kendimizi hazırlamak zorundayız.

Bu günkü hükümet yıkılmadan ne özgürlük ne de toprak alamıyacaklarını işçilerin, köylülerin ve askerlerin bilmeleri zorunludur.

O halde iktidarın örgütlenmesi değil, iktidarın yıkılması sorunu ortaya çıkıyor. Bir kere iktidarı ele geçirirsek onu örgütlemesini de biliriz.

Şimdi de, Rusya'daki sosyalist dönüşümlere karşı itirazlariyle ilgili olarak Angarski ile Nogin'e cevaben bir kaç söz. Daha biz, Nisan Konferansında, sosyalizm yönünde hamleler yapma anının geldiğinden söz ettik. *(«Şimdiki durum üzerine», Nisan konferansı kararının sonucunu okur):*

«Avrupa'nın en geri ülkelerinden birinde, küçük çiftçi halk kitlesi içinde etkinliğini sürdüren Rusya proletaryası sosyalist dönüşümlerin hemen gerçekleştirilmesini amaç edinemez. Bununla beraber, bundan işçi sınıfının burjuvaziyi desteklemesi yada eylemini küçük burjuva için kabul edilebilir bir çerçeve ile sınırlama zorunda olması veya proletaryanın halkı sosyalizm için artık olgunlaşmış bir dize girişimlerde bulunma zorunluğu üzerine aydınlatmasındaki öncülük rolünden vaz geçmesi sonucunu çıkarmak, en büyük hata olur, hatta uygulamada tamamen burjuva tarafına geçmek anlamına gelir.»

Yoldaşlar üç ay geride kaldılar. Halbuki bu üç ay içinde neler oldu? Küçük burjuva ayırımlaştı, alt tabakalar üst tabakalardan ayrılıyorlar, proletarya örgütleniyor, sıkıntı yayılıyor ve gittikçe daha güçlü şekilde işçi denetiminin gerçekleştirilmesi sorununu gündeme getiriyor (örneğin Petrograd'da, Don Havzasında vb.). Bütün bunlar bizim Nisan'da kabul ettiğimiz tezler lehine gelişmelerdir. Fakat yoldaşlar bizi geriye götürmek istiyorlar.

Şimdi sovyetler konusuna geliyorum. Eğer biz önceki, iktidar sovyetlere, sloganımızı geri çekiyorsak, bununla sovyetlere karşı çıkmıyoruz. Aksine sovyetlerde çalışılabilir ve çalışılmalıdır da, hatta Sovyetlerin Merkez Yürütme Komitesinde, karşı devrimin maske olarak

kullandığı bu organda. Gerçi şimdi sovyetler sadece birleşmiş kitlelerin organıdırlar, ama biz daima kitlelerle beraberiz ve kovuluncaya kadar sovyetlerde kalacağız. İktidar ellerinde olmamasına rağmen biz belediye meclisleri ve işletme komitelerinde kalacağız. Biz sovyetlerde kalacağız ve sosyal devrimcilerle menşeviklerin taktiğinin maskesini düşüreceğiz.

Karşı devrim, bizim burjuvazinin müttefik sermayesi ile olan bağını bütün açıklığıyle ortaya koyduktan sonra, bizim devrimci mücadelemizde üç etmene dayanmak zorunda olduğumuz daha da belirgin bir hal almıştır: Rusya proletaryası, köylük yerlerimiz ve uluslararası proletarya, çünkü devrimimizin kaderi batı Avrupa hareketine sıkı sıkıya bağlıdır.

6. «POLİTİK DURUM ÜZERİNE» KARARININ 9. MADDESİNE YÖNELTİLEN SORU İÇİN PREOBRASHENSKİ'YE CEVAP

3 Ağustos

Stalin kararın 9. maddesini okur:

9. «Bundan böyle, devlet iktidarını kendi eline almak ve onu, ileri ülkelerin devrimci proletaryası ile beraberlik içinde barışın ve toplumun sosyalist dönüşümünün hizmetine vermek için bütün güçleri toplamak, bu devrimci sınıfların ödevi olacaktır».

Preobrashenski: Ben kararın son cümlesi için başka bir metin öneriyorum: «Onu barışın hizmetine ve batıda bir proleter devrimi olması halinde-sosyalizmin hizmetine vermek». Eğer komisyonun metnini kabul edersek, Bucharin'in kabul edilmiş olan kararıyle çelişmiş olur.

Stalin: Ben böyle bir değişikliğe karşıyım. Asıl Rusya'nın sosyalizm yolunu açacak ülke olacağı olanak dışı değildir. Şimdiye kadar savaş koşulları içinde bulunan hiç bir ülke Rusya gibi böyle bir özgürlük tatmamıştır

ve hiç bir ülke üretime işçi denetimini getirmeyi denememiştir. Bundan başka bizim devrimimizin tabanı, proletaryanın yalnız başına burjuva ile yüz yüze karşı durduğu batı Avrupa'dakine nazaran daha geniştir. Buna karşın bizde işçiler köylük yerlerin en yoksul tabakaları tarafından destekleniyorlar. Son olarak, Almanya'daki Devlet aygıtı, bizim burjuvazinin, kendisi Avrupa sermayesine haraç ödemekle yükümlü tamam olmayan aygıtına nazaran kıyaslanamıyacak kadar daha iyi çalışıyor. Yalnız Avrupa'nın bize yol gösterebileceği yolundaki köhne düşünceyi atmak gerekir. Bir dogmatik ve bir de yaratıcı Marksizm vardır. Ben sonuncusunun zemininde duruyorum.

Başkan: Preobrashenski'nin değişiklik önergesini oy luyorum. Önerge reddedilmiştir. (*)

İlk kez şu kitapta yayımlanmıştır:
RSDİP (Bolşevikler)'nin VI. Parti Kongresi Protokolü
«Komünist» Yayınevi, 1919.

(*) Parti kongresinden ancak iki yıl sonra yayımlanan, «RSDİP (B) VI. kongresinin protokolü'nün bilinen yetersizliği ve kısalığı dolayısıyle Redaksiyon, Stalin yoldaşın VI. parti kongresindeki konuşmalarının metinlerini saptarken, «protokol»ün yanında, 1917 Temmuz ve Ağustos aylarında «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 7. ve 14., «Proletari» gazetesinin 3. sayılarında yayımlanan, Stalin yoldaşın parti kongresindeki konuşmalarına ilişkin resmi raporlardan da yararlanmayı uygun görmüştür.

KAPİTALİSTLER NE İSTİYORLAR?

Bu günlerde Moskova'da tüccarların ve sanayicilerin ikinci tüm Rusya kongresi açıldı. Kongre, milliyetçilerin lideri milyoner Rjabuschinski'nin bir program konuşmasıyla açıldı.

Rjabuschunski neler konuştu?

Kapitalistlerin programı nelerden oluşuyor?

İşçilerin bunları bilmeleri gerekir, özellikle, kapitalistlerin iktidara egemen oldukları ve menşeviklerle sosyal devrimcilerin onlarla «canlı kuvvetler» olarak anlaştıkları şu anda.

Çünkü kapitalistler işçilerin can düşmanıdırlar, fakat düşmanı yenmek için onu her şeyden önce tanımak gerekir.

O halde, ne istiyor kapitalistler?

İktidar Kimlerin Elindedir?

Kapitalistler boş gevezeler değildirler. İş adamıdır-

lar. Devrimin ve karşı devrimin temel sorununun iktidar sorunu olduğunu bilirler. Bu nedenle Rjabuschinski'nin konuşmasına bu temel sorunla başlamasında şaşılacak bir yan yoktur.

«Bir çeşit düzmece iktidar görünümü veren bizim geçici hükümet», diyor, «yetkisiz unsurların baskısı altında bulunuyordu. Bizde gerçekten bir politik şarlatanlar çetesi kurulmuştu. Halkın yalancı sovyet liderleri halkı yıkılmaya doğru götürüyorlardı ve şimdi bütün Rus ülkesi esneyen bir uçurumun kenarında duruyor» (Rjetsch»).

«Bizde gerçek bir politik şarlatanlar çetesinin kurulduğu» elbetteki doğrudur. Ama aynı şekilde doğru olan bir şey daha varsa o da, bu «şarlatanların» «sovyet liderleri» arasında değil, asıl Rjabuschinski, Rjabuschinski'nin, 2 Temmuz günü geçici hükümetten ayrılarak haftalarca bakanlık koltuğu pazarlığı yaptıktan sonra sosyal devrimci-menşevik safdillerini, hükümete kredi vermeme tehdidiyle ağır baskı altına sokan ve sonunda onları buyruklarına tâbi olmaya zorlamak suretiyle amaçlarına erişen dostları arasında aranması gerektiğidir.

Çünkü «sovyet liderleri» değil, bunlar, bu «şarlatanlar» hükümete tutuklamaları, terör baskınlarını, kurşuna dizmeleri ve ölüm cezasını dikte ettiler.

Çünkü onlar, bu «şarlatanlar», hükümete baskı yapıyor ve onu halkın öfkesine karşı koruyucu bir şemsiye olarak kullanıyorlar.

Çünkü, iktidar sahibi olmayan «Sovyet liderleri» değil, onlar, bu «şarlatanlar» şimdi Rusyada gerçekten yerleştiler.

Fakat mesele tabii şimdi bu değil. Mesele sadece, daha dün kapitalistlerin önlerinde karınları üzerinde süründükleri ve şimdi yok etmeğe çalıştıkları sovyetlerin, daha ellerinde birazcık iktidar bulunması ve kapitalistlerin kendi iktidarlarını daha esaslı şekilde sağlamlaştırmak için sovyetlerin elinden, bu son kırıntıları da almak istemeleridir.

Bay Rjabuschinski'nin her şeyden önce söylediği budur.

Kapitalistlerin ne istediklerini bilmek istiyor musunuz?

Tüm iktidar kapitalistlere-işte istedikleri budur.

Rusya'yı Kimler Batırıyor?

Rjabuschinski sadece bu günden söz etmiyor. «Geçmiş aylara da bir göz atmak»tan geri kalmıyor. Ne çıkıyor ortaya? «Sonuca bakarak», diğerleri yanında, «içinden çıkamadığımız bir çıkmaza girdiğimizi... Gıda sorununun kesinlikle çıkmaza saplandığını, Rusya'nın ekonomik ve mali durumunun bozulduğunu vb.», görüyor.

Kendisinden öğrenildğine göre bunda da yine suçlu sovyetlerden aynı «yoldaşlar,«kısıt altına alınmaları» gereken savurganlardır».

«Rus halkı onları görmediği sürece bu yoldaşların kucaklamaları arasında Rus toprağı inliyor; fakat halk onları görür görmez, sizi gidi halk hainleri, diyecek!»

Rusya'nın bir çıkmaza saplandığı, büyük bir bunalım geçirdiği, batmanın kenarında bulunduğu tabii ki doğrudur.

Fakat düşünülürse garip değil mi:

1. Savaştan önce Rusya'da tahıl fazlası vardı ve biz her yıl 400-500 pud ihraç ediyorduk, ama şimdi, savaş sırasında tahıl noksanlığı var, öyleki açlık çekmek zorunda kalıyoruz.

2. Savaştan önce Rusya'nın 9 milyarlık bir devlet borcu vardı ve faizlerin ödenmesi için yılda toplam olarak 400 milyon Ruble gerekliydi, oysa üç yıllık savaş so-

nunda borç yuvarlak hesap 60 milyara ulaştı ve yalnız faizler için yılda üç milyar Ruble gerekmektedir.

Rusya'yı çıkmaza götüren şeyin savaş ve yalnız savaş olduğu açık değil mi?

Pek iyi ama Rusya'yı savaşa iten kim, kim onu şimdi savaşa devam etmeye itiyor, yine Rjabuschinski ve Konowalow'dan, Miljukow ve Winawer'den başka kim?

Rusya'da bir çok savurgan var ve bunlar Rusya'yı yıkıma götürüyorlar-bundan kuşku duyulamaz. Fakat bunları «yoldaşlar» arasında değil, yine Rjabuschinski ile Konowalow arasında, savaş siparişlerinde ve devlet borçlanmalarında milyonlarca kazancı ceplerine indiren kapitalistlerle bankerler arasında aramak gerekir.

Ve Rus halkı bunları bir kere görürse, esaslı şekilde hasaplaşacaktır bunlarla-buna güvenebilirsiniz. Tabii burada mesele bu değildir. Mesele, kapitalistlerin kendileri için kârlı olan «savaşı sonuna kadar sürdürme» özlemi çekmeleri, fakat savaşın sonuçlarının sorumluluğunu üzerlerine almaktan korkmaları, bundan dolayı da, devrimi savaşın dalgaları içinde kolayca boğdurabilmek için, suçu «yoldaşların» üzerine atmağa çalışmalarıdır.

Bay Rjabuschinski'nin konuşması işte buraya varıyor.

Kapitalistlerin ne istediklerini bilmek istiyormusunuz?

Devrim üzerine tam zafer kazanıncaya kadar savaş, istedikleri budur.

Rusya'ya Kimler İhanet Ediyor?

Rjabuschinski Rusya'nın kritik durumunu ana hatlariyle anlattıktan sonra bir de bu «durumdan çıkış yolu» getirdi. Fakat dinleyin ve görün, nasıl bir «çıkış yolu» olduğunu bunun:

«Devlet halka ne ekmek, ne kömür, ne de kumaş

verdi. Durmadan bir çıkış yolu bulunması için belki, halkın sahte dostlarının, demokratik sovyetlerin ve komitelerin gırtlağına yapışacak olan kemikli eli, halkın sefaleti gerekecek.»

Dinleyin: «Açlığın kemikli eli, halkın *sefaleti* gerekli olacak»...

Görüldüğü üzere, bay Rjabuschinski'lerin, «demokratik sovyetlerin ve komitelerin» «gırtlağına yapışmak» için, Rusya'ya «açlık» ve «sefalet» bağışlaması kötü niyet değil.

Görüldüğü üzere, halkın zamansız bir savaşımını kışkırtmak ve böylece işçi ve köylülerle daha başarılı bir şekilde hesaplaşmak için fabrika ve işletmeleri durdurmaları, işsizlik ve açlık yaratmaları fena bir niyet değil.

«Rabotschaja Gaseta» ve «Djelo Naroda»nın tanıklığına göre ülkenin «canlı kuvvetleri» bunlar.

İşte Rusya'nın gerçek dönekleri, gerçek hainleri bunlardır.

Şimdi Rusya'da ihanetten çok söz ediliyor. Eski jandarmalarla şimdiki gizli ajanlar, bu beceriksiz tutulmuşlar ve en aşağılık aracılar-bütün bunlar şimdi ihanet hakkında yazı yazıyorlar ve bu arada «demokratik sovyetleri ve komiteleri» gösteriyorlar. Hainler üzerine olan yalan konuşmaların, çok deneylerden geçmiş Rusya'nın gerçek hainlerini gizlemek için sadece bir maske olduğunu işçiler bilmeliler!

Kapitalistlerin ne istediklerini bilmek istiyor musunuz?

Onların para torbalarının çıkarlarının zaferi, Rusya'nın batışı pahasına da olsa. İstedikleri budur.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 13,
6 Ağustos 1917.
Başmakale

MOSKOVA KONFERANSINA KARŞIYIZ [62]

Karşı devrimin gelişmesi yeni bir aşamaya giriyor. Terör, baskınlar ve yıkmalardan kazanılanların yerleştirilmesine geçiliyor. Taşkınlık ve zorbalıklardan «anayasal yapının» «yasal yollarına».

Karşı devrimciler, devrim yenilebilir ve yenilmelidir, diyorlar. Ama bu yetmez. Ayrıca bunun için onay alınması gerekir. Bunu yaparken işler öyle düzenlenmeli ki «halkın» ve «ulusun» onayı kendiliğinden verilsin ve hem de yalnız Petrograd'da veya cephede değil, bütün Rusya'da. Bu takdirde zafer sürekli olacaktır. Bundan sonra şimdiye kadar kazanılanlar, karşı devrimin gelecekteki yeni zaferleri için temel olarak hizmet edebilirler.

İyi ama bu nasıl gerçekleştirilebilir?

Tüm Rus halkının biricik temsilcisi olan Kurucu

Meclisin toplanması hızlandırılabilir ve savaş ve çökme politikasının, terör baskınları ve tutuklamaların, işkence ve kurşuna dizmelerin onaylanması için ona baş vurulabilir.

Fakat burjuvazi buna yanaşmıyor. Çoğunluğunu köylülerin oluşturacağı Kurucu Mecliste karşı devrimci politikanın ne kabul edilmesini ne de onaylanmasını gerçekleştiremiyeceğini biliyor.

Bu nedenle Kurucu Meclisin ertelenmesini gerçekleştirmek istiyor (şimdiden gerçekleştirmiştir de). Toplanmasını tamamen önlemek için onu belki daha da çok geciktirecek.

Öyleyse «çıkış yolu» nerededir?

«Çıkış yolu», Kurucu Meclisin yerine «Moskova Konferansını» geçirmede bulunuyor.

«Çıkış yolu», Kurucu Meclisi «Moskova Konferansı» ile değiştirmek suretiyle burjuva-toprak sahibi üst tabakasının iradesini halkın iradesi olarak koymakta bulunuyor.

Karşı devrim için «çıkış yolu», tüccarlarla sanayicilerden, toprak sahiplerinden, bankerlerden, çarlık duması üyelerinden ve artık uysallaştırılmış olan menşeviklerle sosyal devrimcilerden bir konferans toplayarak, bunu «Milli Meclis» ilan ettikten sonra emperyalist ve karşı devrim politikasıyle savaş yüklerinin işçi ve köylülerin omuzlarına yüklenmesi onayının bu konferanstan alınmasında bulunuyor.

Karşı devrim ayrı bir parlamentoya, ayrı bir merkeze ihtiyaç duyuyor, bunu da sağlamak üzeredir.

Karşı devrimin« kamu oyunun» güvenine ihtiyacı var, bunu da sağlamak üzeredir.

Meselenin özü budur.

Bu konuda karşı devrim, devrim gibi aynı yolu tutuyor. Devrimden öğreniyor.

Devrimin kendi parlamentosu, kendi gerçek bir merkezi vardı ve kendini örgütlenmiş buluyordu.

Şimdi karşı devrim ayrı bir parlamento kurmaya çalışıyor ve onu sosyal devrimcilerle menşeviklerin yardımlarıyle-kaderin bir cilvesi Rusya'nın Kalbi Moskova'da kuruyor.

Hem de devrim parlamentosunu, burjuva-emperyalist karşı devrimin basit bir eklentisi derecesine düşürüldüğü, sovyetlerle işçi, köylü ve askerlerin komitelerine amansız bir savaş ilan edildiği bir zamanda.

12 Ağustos için Moskova'ya toplantıya çağırılan konferansın böyle koşullar altında kaçınılmaz olarak, lokavt ve işsizlikle tehdit edilen işçilere, toprak «verilmeyen» köylülere ve devrim günlerinde savaşa savaşa kazanılan özgürlüklerinden yoksun bırakılan askerlere karşı, karşı devrimin bir komplo organına-bu konferansı destekleyen sosyal devrimcilerle menşeviklerin «sosyalist ibareleri» ile maskelenmiş bir komplo organına-dönüşeceğini anlamak zor değildir.

Onun için ilerici işçilerin görevi şunlardır:

1. Konferansın halk temsilciliği maskesini aşağı indirerek onun karşı devrimci, halk düşmanı varlığını gün yüzüne çıkarmak.

2. Bu konferansı «Devrimin Kurtuluşu» bayrağı ile örten ve Rusya halklarını aldatan Menşeviklerle sosyal devrimcilerin foyasını meydana çıkarmak.

3. Toprak sahipleriyle kapitalistlerin... kârlarının «kurtarıcılarının» bu karşı devrimci oyunlara karşı kitlelerin protesto gösterilerini örgütlemek.

Devrim düşmanları, işçilerin aldatılmayacaklarını, devrimin mücadele bayrağını ellerinden bırakmıyacaklarını bilsinler.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker)
8 Ağustos 1917
Başmakale

BİR KERE DAHA STOCKHOLM ÜZERİNE [63]

Savaş sürüyor. Kanlı arabası korku salarak ve durmadan geçiyor. Bir Avrupa savaşından, adım adım bir dünya savaşına dönüşüyor ve durmadan yeni yeni devletleri çekiyor içine.

Aynı zamanda Stockholm Konferansının önemi zayıflıyor ve kayboluyor.

Uzlaşmacılar tarafından ilan edilen, «barış için mücadele» ve emperyalist hükümetler üzerine «baskı taktiği», yokluğa karıştılar.

Uzlaşmacıların, savaşın bitmesini hızlandırma ve çeşitli ülkelerin «çoğunluğa sahip yurt savunucuları» arasında bir anlaşma ile İşçi Enternasyonalini yeniden kurma yolundaki çabaları tamamen sonuçsuz kaldı.

Menşeviklerle sosyal devrimcilerin sık örülmüş bir emperyalist ağ içine alınan Stockholm girişimleri ya zayıf bir geçitle sonuçlanacak ya da emperyalist hükümetlerin elinde bir oyuncak haline gelecek.

Tüm Rusya Sovyet Kongresi delegelerinin Avrupa turnesi [64] ile «yurt savunucuları»nın ingiliz-fransız sosyal emperyalistleri toplantısında düzenlenen resmi ziyafetli «sosyalist» diplomasisinin, uluslararası işçi kardeşliğinin yeniden kurulmasını sağlayacak yol olmadığı bu gün herkesçe bilinen bir şeydir.

Partimiz daha Nisan Konferansında Stockholm'den ayrıldığında haklıydı.

Savaşın gelişmesi ve tüm dünya durumu sınıf çelişkilerini keskinleştirip sosyal savaşımların büyük çağını açıyor.

Savaşın sona erdirilmesine götürecek demokratik yollar işte bu noktada, yalnız bu noktada aranılmalıdır.

İngiliz ve fransız sosyal yurtseverlerinin görüşlerindeki bir «evrim»den, onların Stockholm'e gitme vb. kararlarından söz ediliyor.

Fakat meselede bir şeyi değiştirir mi bu? Rus sosyal yurtseverleriyle alman ve avusturya yurtseverleri de aynı şekilde (daha ingiliz ve fransızlarınkinden önce!) Stockholm Konferansına katılmaya karar vermediler mi? Onların bu kararının savaşın bitmesinin çabuklaşmasına yardımcı olacağını kim iddia edebilir?

Stockholm Konferansına katılan Scheidemann'ın partisi, bir taarruza geçen ve Galiçya ile Romanya'yı zapteden kendi hükümetini desteklemekten vaz geçti mi?

«Barış için mücadele»den ve Stockholm'den söz eden Renaudel ile Henderson'ın partileri aynı zamanda, Mezepotamya ile Yunanistan'ı zapteden kendi hükümetlerini desteklemiyorlar mı?

Bu gerçekler karşısında onların Stockholm'deki *ge-*

vezeliklerinin savaşın bitirilmesi bakımından ne anlamı olabilir ki?

Barış üzerine, savaş ve işgal politikasının kararlı bir şekilde desteklenmesini maskeleyen güzel ve iri laflar-bu eski, çok eski emperyalist, kitleyi aldatma yöntemlerini bilmeyen var mı?

Geçmişe kıyasla şimdi koşulların değiştiği, bu itibarla bizim de Stockholm'e karşı olan tutumumuzu değiştirmemiz gerektiği söyleniyor.

Elbette, koşullar değişti, ama bu değişme Stockholm'un lehine değil, yalnız ve yalnız aleyhine olmuştur.

Değişen her şeyden önce savaşın bir Avrupa savaşından, genel bunalımı son derecesine kadar büyültüp yayan bir dünya savaşı haline gelmesi olmuştur.

Bu nedenle hükümetlere «baskı» politikası ile bir emperyalist barış şansı son derece azalmıştır.

İkinci olarak değişen, Rusya'nın cephede taarruza geçmesi ve ülkenin iç yaşamını, özgülükleri kısıtlamak suretiyle taarruz politikasının gereklerine uydurmuş olmasıdır. Çünkü artık en sonunda anlamak gerek ki bir taarruz politikası «geniş özgürükler»le bağdaşamaz, devrimimizdeki gelişmenin dönüm noktası daha Haziranda başlamıştır. O zaman olaylar öyle gelişmiştirki bolşevikler hapishanelerde «yatarlarken», taarruzdan yana olan «yurt savunucuları» da zindancı rolü oynamışlardır.

Bu itibarla, «barış için savaşım» yandaşlarının durumu tutulamaz hale gelmiştir, çünkü nasıl eskiden yalanının çıkarılacağından korkmak gereği duymadan barıştan konuşulabiliyorduysa, bugün de, «yurt savunucuları»nca desteklenen taarruz politikasından sonra, barışa ilişkin sözler, «yurt savunucuları»nın ağzından küfreder gibi çıkıyor.

Bütün bunlar ne ifade ediyor?

Bunlar, Stockholm'deki barışa ilişkin «arkadaşça» konuşmalarla cephelerdeki kanlı eylemlerin asla bağdaştırılamaz şeyler olarak ortaya çıktığını, bunlar arasındaki çelişkinin iyicene kulaklarla işitilir ve gözlerle görülür hale geldiğini gösteriyor.

Bu nedenle Stockholm Konferansının dağılması kaçınılmazdır.

Bundan dolayı Stockholm'a karşı bizim tutumumuz da biraz değişmiştir.

Eskiden Stockholm girişiminin gerçek yüzünü ortaya koyuyorduk. Bu gün bunu yapmağa değmez, çünkü ne olduğunu o kendisi ortaya koyuyor.

Eskiden onun, kitleleri kandıran sahte bir barış oyunu olduğunu sergilemek gerekiyordu. Bu gün bunu yapmağa değmez, çünkü yerde yatana vurulmaz.

Bundan ancak, Stockholm yolunun barış yolu olmadığı sonucu çıkıyor.

Barış yolu Stockholm boyunca sürer gider; barışa ise işçilerin emperyalizme karşı sürdürdükleri devrimci savaşım götürür.

«Rabotschi i Soldat»
(İşçi ve Asker) No. 15
9 Ağustos 1917
Başmakale

MOSKOVA KONFERANSI NEREYE GİDİYOR?

Moskova Konferansı açıldı. Devrimin merkezi Petrograd'da değil de, ondan mümkün mertebe uzaktaki «Moskova sessizliğinde» açıldı.

Devrim günlerinde önemli görüşmeler doğal olarak, Çarlığın devrildiği, devrimin kalesi Petrograd'da yapılıyordu. O zamanları Petrograd'dan korkulmuyordu, herkes ona koşuyordu. Ama şimdi devrim günlerinin yerine karşı devrimin bulanık alaca karanlığa geçti. Şimdi Petrograd tehlikelidir, ondan şimdi vebadan korkar gibi korkuluyor ve şeytanın kutsal sudan kaçtığı gibi... ondan çok uzaklara, şimdi «fazla huzursuz olmayan», karşı devrimcilerin karanlık işlerini en kolay çevirebileceklerini sandıkları, Moskova'ya kaçılıyor.

«Konferans Moskova'nın özelliklerini taşıyor; Moskova fikirleri, Moskova havası, köhnemiş Petrograd'dan, bütün Rusya'yı zehirleyen bu çıban başından tamamen başka türlüdür.» (1 Ağustos tarihli «Wetscherneje Wremja»).

Karşı devrimciler böyle konuşuyorlar.

«Yurt savunucular» tamamen onlarla aynı düşüncededirler. -Moskova'ya, Moskova'ya!-diye «ülkenin kurtarıcıları» birbirlerine fısıldıyorlar ve Petrograd'dan sıvışıyorlar.

-Defolun- diye devrimci Petrograd onlara karşılık veriyor.

-Konferansınızı boykot ediyoruz-diye Petrograd'lı işçiler arkalarından bağırıyorlar.

Ya Moskova? Karşı devrimcilerin umduklarını yerine getirecek mi?

Öyle görünmüyor. Gazeteler Moskova'daki genel bir greve ilişkin haberlerle dolu. Moskova'lı işçiler greve girdiler. Moskova'nın işçileri aynen Petrograd'lı işçiler gibi konferansı boykot ediyorlar. Moskova Petrograd'dan geride kalmıyor.

Yaşasın Moskova'lı işçiler!

Şimdi ne olacak, yine mi kaçmak?

Petrograd'dan, Moskova'ya, ya Moskova'dan nereye?

Acaba Zarewokokschaisk'e mi?

Kötü, Versay'lı bayların hisselerinin durumu çok kötü görünüyor.

Konferanstan «Uzun Parlamento»ya [65]

Sayın «kurtarıcılar» Moskova Konferansını hazırladıklarında, sanki hiç bir şeye karar vermeyecek ve hiç bir şey yüklenmeyecek «basit bir konferans» topluyorlarmış gibi davrandılar. Ancak «basit konferans»tan yavaş yavaş bir «Devlet Konferansı», sonra «büyük bir Temsilciler Meclisi» oldu, şimdi de çok açık bir şekilde konferansın, yaşamımızın en önemli sorunları hakkında

karar verecek bir «Uzun Parlamento»ya dönüşmesinden söz ediliyor.

«Moskova Konferansında, bütün ülkeyi birleştirecek bir merkez biçimlendirilmezse Rusya'nın geleceği karanlık olacağa benziyor», diyor, Terek Kazaklarının başı Karaulow.» Bununla beraber böyle bir merkezin kurulacağına inanıyorum. Ve böyle bir üs,... kurulur kurulmaz Moskova Konferansı sadece yaşayan bir organ olmakla kalmayacak, aynı zamanda Cromwell'in zamanındaki «*Uzun Parlamento*»gibi çok uzun ve parlak bir varlık olasılığına da sahip olacak. Bana gelince, Kazakların temsilcisi olarak ben böyle birleştirici bir merkezin kurulmasını bütün yollara baş vurarak isteyeceğim» (11 Ağustos tarihli «Russkije Wjedomosti»nin akşam baskısı).

«Kazakların temsilcisi» böyle diyor.

Karaulow'un uzun konuşmasının kısa anlamı, karşı devrimin «birleşme merkezi» olarak Moskova Konferansıdır.

Delegelerine verdikleri talimatta, Don Kazakları aynı şeyi söylüyorlar:

«Hükümetin, şimdiye kadar olduğu gibi her hangi bir partiden değil, Moskova Konferansından veya Devlet Dumasının Geçici Komitesinden oluşturulması gerekir. Böyle bir hükümete sınırsız yetki ve tam bağımsızlık verilmelidir.»

Don Kazaklarının ordu danışmanı da böyle konuşuyor.

Kazakların bir güç olduklarını bu gün bilmeyen var mı?

Şunda hiç şüphe olamaz: Ya konferans yapılmaz, ya da o karşı devrimin bir «Uzun Parlamentosu»na dönüşür. Konferansı toplantıya çağıran menşeviklerle sosyal devrimciler, bilerek ya da bilmeyerek karşı devrimin örgütlenmesine yardımcı oldular.

Gerçek budur.

Bunlar Kimlerdir?

Karşı devrimin önde gelenleri kimlerdir?

Hepsinden önce, kazakların belli çevrelerinin peşinden geldiği askeri klik, subay kadrosunun yüksek rütbelileri.

İkinci olarak, başlarında Rjabuschinski, isteklerinden vaz geçmemesi halinde halkı «açlık» ve «sefalet» ile korkutan aynı Rjabuschinski olmak üzere sanayi burjuvamız.

Son olarak generalleri ve sanayicileri Rus halkı ile devrime karşı birleştiren Miljukow'un partisi.

Generallerle sanayiciler ve kadetleri 8-10 Ağustos günleri yaptıkları ön görüşmeler bunları yeterince göstermektedir.

«Birshowka», General Kornilow'un adı herkesin ağzında», diye yazıyor. Görüşmede, başta General Alexejew'in bulunduğu askeri parti denilen parti temsilcileriyle kazak birliğinin delegelerinin etkisi egemen durumda. General Alexejew'in ilk toplantıda yaptığı ve görüşmede büyük beğeni ile kabul edilen konuşma Moskova Konferansında yinelenecek» (11 Ağustos tarihli «Wetschernaja Birshowka»).

Bu konuşma, Miljukow'un önerisi üzerine özel bir bildiri olarak bastırılan konuşmanın aynıdır.

Bundan başka:

«General Kaledin büyük itibar görüyor. Gözler ve kulaklar özellikle ona çevrilmiş. Tüm askerler onun etrafında toplanıyorlar (11 Ağustos tarihli «Wetscherneje Wremja)!

Nihayet, şimdiye kadar devrilmiş ve daha devrilme-

miş aynı generallerin başta bulunduğu Jorj nişanı taşıyanlarla kazak birliklerinin ultimatomlarını herkes tanıyor.

Ayrıca ultimatomlar geciktirilmeden yerine getiriliyor, çünkü askerler «boş gevezeliği» sevmezler.

Şunda hiç kuşku yok: Askeri bir diktatorya kurulmak ve buna sağlam bir biçim verilmek üzeredir.

Yerli ve müttefik burjuvazi, onu «sadece» finanse edecek.

Görünüşe göre Moskova'ya da gitmek niyetinde olan Sir Buchana'nın konferansla bu kadar ilgilenmesi (bk. «Birshowka») rastlantı değildir.

Bay Miljukow'un zorba kahramanlarının sevinmeleri rastlantı değildir.

Rjabuschinski'nin, kendisini «ülkenin kurtarıcısı» olarak görmesi rastlantı değildir.

Ne İstiyorlar?

İstedikleri karşı devrimin tam zaferidir. Ön görüşmede alınan kararı dinleyin.

«Orduda yeniden disiplin kurulmalı ve otorite subaylara geçmelidir.»

Başka bir deyişle: Askerleri dizginleyin!

«Birleşik ve güçlü bir merkezi otorite, meslek kuruluşlarının kötü yönetimine son vermelidir.»

Başka bir deyişle: İşçi ve köylülerin sovyetleri düşürülmelidir.

Hükümet, «kararlı bir şekilde hareket ederek her türlü komite, sovyet ve benzeri başka örgütlere olan bağımsızlığın tüm izlerini silmelidir.»

Başka bir deyişle: Hükümet yalnız kazakların «sovyetlerine» ve Jorj nişanı taşıyanların «komitelerine» bağlı olmalıdır.

Kararda, «Rusya'nın kurtuluşunun» yalnız bu yolla mümkün olduğu pekiştiriliyor.

Çok açık, değil mi?

Sosyal devrimci ve menşevik sayın anlaşmacı baylar, «canlı kuvvetlerin» temsilcileriyle bir anlaşma yapmağa hazır mısınız şimdi? Yoksa acaba başka bir şey mi düşündünüz?

Zavallı anlaşmacılar...

Moskova'nın Sesi

Bu arada Moskova devrimci görevini yapıyor. Gazeteler, bolşeviklerin çağrısı üzerine Moskova'da genel grevin başlamış olduğunu bildiriyorlar, hem de halâ daha halk düşmanlarının yedeğinde bulunan Tüm Rusya Yürütme Komitesinin kararına karşı.

Yürütme Komitesi için ayıp ve utanç!

Yaşasın Moskova'nın devrimci proletaryası!

Moskova'daki yoldaşlarımızın sesi daha gür haykırsın, bütün ezilenleri ve köleleştirilenleri sevindirsin!

Dünyada daha hayatını ve özgürlüğünü devrimin davası uğruna koymağa hazır insanlar olduğunu tüm Rusya öğrensin!

Moskova grevde. Yaşasın Moskova!

«Proletari» (Proleter) No. 1
13 Ağustos 1917
Başmakale

KARŞI DEVRİM VE RUSYA HALKLARI

Demokratik dönüşümlerin yapıldığı devrim günlerinde hareket kurtuluş bayrağı altında ilerliyordu.

Köylüler toprak sahiplerinin egemenliğinden kurtuluyorlardı. İşçiler işletme müdürlerinin kaprislerinden kurtuluyorlardı. Askerler generallerin keyfi tutumlarından kurtuluyorlardı.

Kurtuluş hareketi ister istemez, Çarlığın yüz yıllar boyunca baskı altında tuttuğu Rusya halklarını da içine almak zorunda kalıyordu.

Halkların, «haklarda eşitliğine» ilişkin kararname, ulusal sınırlamaların fiilen kaldırılması, Ukrayna, Finlandiya, Beyaz Rusya kongreleri ve federatif cumhuriyet sorunu, ulusların kendi mukadderatlarını tayin etmelerinin resmen ilanı ve hiç bir engel çıkarılmayacağına dair olan resmi güvenceler-bütün bunlar Rus halklarının büyük kurtuluş hareketini gösteren şeylerdi.

Demokratik atılımlarla emperyalist burjuvazinin duvara sıkıştırıldığı ve toprak sahiplerinin ortadan kayboldukları devrim günlerinde durum böyleydi.

Toprak sahiplerinin (generaller!) iktidara dönmeleri ve karşı devrimci burjuvazinin zaferiyle durum tamamen değişiyor.

Özerklik üzerine söylenen «büyük sözler» ve «engel olunmayacağına» ilişkin resmi güvenceler unutuluyor. En inanılmaz engeller çıkarılıyor, halkların iç işlerine doğrudan karışmaya kadar ileri gidiliyor. Finlandiya'da gerekirse sıkı yönetim ilan edileceği korkusu verilerek Finlandiya eyalet meclisi [67] kaldırılıyor (9 Ağustos tarihli «Wetscherneje Wremja»).

Bilinemiyen bir amaçla Ukrayna'nın özerkliğini kaldırmak için Ukrayna Sekretaryasına ve Radasına [68] karşı saldırıya geçildi. Aynı zamanda, karşı devrimci şovenist kuvvetleri salıvererek ulusal kurtuluş düşüncesini kan seli içinde boğmak, Rusya halkları arasında bir uçurum, açıp, devrim düşmanlarını sevindirmek için aralarına düşmanlık tohumları ekmek amacıyle yeniden, eski iğrenç ulusal çatışmaları kışkırtma ve çirkin «ihanet» suçlaması yöntemlerine baş vuruluyor.

Böylece halkların bölünmez kardeş bir aile halinde birleşmeleri çalışmasına öldürücü bir darbe indiriliyor.

Çünkü ulusal «engellemeler» politikasının, halkları birleştirmeyıp, aksine böldüğü ve onlar arasındaki bölücü eğilimleri kuvvetlendirdiği kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Çünkü karşı devrimci burjuvazi tarafından yürütülen ulusal köleleştirme politikasının, burjuva basınının yalan yere ve iki yüzlüce o kadar gürültü kopardığı a-

sıl o Rusya'nın «parçalanması»na neden olmakla tehdit ettiği kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Çünkü milliyetleri karşılıklı olarak birbirlerine kışkırtma politikasının, halklar arasında karşılıklı güvensizliği ve düşmanlığı kuvvetlendirerek tüm Rusya proletaryasını parçalayan ve böylece devrimi temelinden sarsan iğrenç politikanın ta kendisi olduğu kendiliğinden ortaya çıkıyor.

İşte bundan dolayıdır ki bizim tüm sempatimiz, doğal olarak bu politikaya karşı mücadele eden, hakkı tam verilmemiş ezilen halklardan yanadır.

İşte bu nedenledir ki, biz kılıcımızın ucunu, halkın «özerkliği» maskesi altında emperyalist işgal ve zorla «birleştirme» politikası uygulayanlara karşı çeviriyoruz.

Biz halkların bir devlet bütünlüğü içinde birleşmesine kesinlikle karşı değiliz. Biz kesinlikle büyük devletlerin küçük parçalara bölünmesinden yana değiliz. Çünkü küçük devletlerin büyük devletler halinde birleşmesi, sosyalizmin gerçekleştirilmesini kolaylaştıran koşullardan biridir.

Fakat, biz bu birleşmenin mutlaka *gönüllü* olmasından yanayız, çünkü ancak böyle bir birleşme sağlam ve sürekli olur.

Ama bunun için, her şeyden önce Rusya halklarının, Rusya'dan ayrılmaya varıncaya kadar, kendi geleceklerini belirleme halklarının tam ve koşulsuz olarak tanınması gerekir.

Bundan başka, sadece sözlerle ifade edilen bu tanınmanın, halklara şimdi hemen ülkelerini ve siyasal yapılarının biçimlerini kendi kurucu meclislerinde belirttirmek suretiyle işle pekiştirilmesi gerekir.

Ancak böyle bir politika, halkların dostluğunu ve güvenini sağlamlayabilir.

Ancak böyle bir politika, halkların gerçek bir birleşimine yol açabilir.

Kuşkusuz ki Rusya halkları da yanılabilirler, kendi yaşamlarını biçimlendirmede şu veya bu hataları işleyebilirler. Bunlara ve her şeyden önce bunların proleterlerine bu hataları göstererek eleştiri ve inandırma yoluyla bu hataların düzeltilmesine çalışmak, Rus Marksistlerinin ödevidir. Fakat *hiç kimsenin* ulusların iç yaşama *zorla* karışarak hatalarını *zorla* «düzeltmeye» hakkı yoktur. Uluslar iç yaşamlarına ilişkin işlerde tam egemenliğe ve kendi iradelerine uygun hareket etme hakkına sahiptirler.

Bunlar Rus halklarının, devrim tarafından açıklanan ve şimdi karşı devrim tarafından çiğnenen temel istekleridir.

Karşı devrim iktidarda bulunduğu sürece, bu isteklerin gerçekleştirilmesi düşünülemez.

Rusya halklarının ulusal boyunduruktan kurtulmalarının tek yolu devrimin zaferidir.

Bundan sadece bir sonuç çıkarılabilir: Ulusal baskıdan kurtulma sorunu bir iktidar sorunudur. Ulusal baskının kökleri toprak sahipleriyle emperyalist burjuvazinin egemenliğinde bulunmaktadır. iktidarı proletarya ile devrimci köylülerin eline vermek demek, Rusya halklarının ulusal boyunduruktan tam kurtuluşunun gerçekleştirilmesi demektir.

Ya Rusya halkları işçilerin devrimci iktidar mücadelesini destekleyecekler ve sonra kurtuluşa erişecekler, ya da onu desteklemeyip kurtuluşlarını hiç görmeyecekler.

«Proletari» (Proleter) No. 1
13 Ağustos 1917
İmzasız makale

İKİ YOL

Bu günkü durumun baş sorunu savaş sorunudur. Ekonomik sıkıntı ve besin sistemi, toprak sorunu ve siyasi özgürlük, bütün bunlar bir tek genel savaş sorununun yan sorunlarıdır.

Gıda maddesi sıkıntısını doğuran nedir?

Ulaşım sistemini bozmuş olan ve şehri emeksiz bırakan uzun süreli savaş.

Mali ve ekonomik sıkıntıyı doğuran nedir?

Rusya'nın bütün kuvvetlerini ve kaynaklarını emmiş olan bitmek bilmeyen savaş.

Cephede ve memleket içindeki baskı önlemlerini yaratan nedir?

«Sert bir disiplin» isteyen savaş ve saldırı politikası.

Burjuva karşı devriminin zaferini sağlayan nedir?

Milyonlar isteyen tüm savaş süreci ve bu arada

müttefik burjuvazisi tarafından desteklenen yerli burjuvazinin, devrimin elde ettiği en önemli başarılar yok edilmedikçe kredi vermeye reddetmesi.

Bunlar ve daha bunlara benzer şeyler.

Bu itibarla, savaş sorununun çözümü, şimdi ülkeyi sık boğaz eden tüm bunalımların çözümü anlamına gelir.

Fakat bu nasıl yapılabilir?

Rusya'nın önünde iki açık yol bulunuyor.

Ya savaşın sürdürülmesi ve cephede başka *saldırılara* girişilmesi, ki bunun anlamı, iç ve dış borçlanmalarla para sağlanabilmesi için iktidarın ister istemez karşı devrimci burjuvaziye verilmesi demektir.

Bu takdirde ülkeyi «kurtarmak», emperyalizmin Rus ve müttefik haydutlarının çıkarları için savaş giderlerini işçilere ve köylülere (dolaylı vergiler!) yüklemek anlamına gelir.

Ya da devrimin daha da geliştirilmesi suretiyle köylülere toprak verilmesi, endüstride işçi denetiminin getirilmesi ve kapitalistlerle toprak sahiplerinin kazançları pahasına, yıkılan ekonominin düzeltilebilmesi için iktidarın işçi ve köyllüerin eline geçmesi, demokratik barış koşulları açıklanarak savaşa son verilmesi.

Bu takdirde ülkeyi kurtarmak emperyalist haydutların zararına olarak işçilerle köylüleri savaşın mali yüklerinden kurtarmak anlamına gelir.

Birinci yol, toprak sahipleriyle kapitalistlerin çalışanlar üzerinde diktatörlüğüne, ülkenin en ağır şekilde vergilendirilmesine, Rusya'nın yabancı kapitalistlere adım adım satılmasına (imtiyazlar!) ve Rusya'nın bir İngiltere, Amerika, Fransa kolonisine dönüşmesine götürür.

İkinci yol, batıda işçi devrimi çağını açar, Rusya'yı saran mali bağları koparır, burjuva egemenliğinin te-

mellerini sarsar ve Rusya'nın gerçek kurtuluş yolunu açar.

Birbirine karşıt iki sınıfın, emperyalist burjuva sınıfı ile devrimci proletarya sınıfının, çıkarlarını dile getiren iki yol bunlardır.

Üçüncü bir yol yoktur.

Bu iki yolu birbiriyle uzlaştırmak, emperyalizmle sosyalizmi bağdaştırmak kadar olanaksızdır.

Burjuvazi ile anlaşma (koalisyon) politikası ister istemez başarısızlığa mahkumdur.

Sayın «yurt savunucular», «çıkış yolu demokratik bir platform temeli üzerine bir *koalisyondur*», diye yazıyorlar Moskova Konferansı dolayısıyle («Iswestija» [69]).

Bu doğru değildir, sayın anlaşmacılar!

Üç kez burjuvazi ile koalisyon gerçekleştirdiniz, ve her keresinde yeni bir «iktidar bunalımına» girdiniz.

Niçin?

Çünkü burjuvazi ile bir koalisyon kurmak yanlış bir yol olduğu için, çünkü, o bu günkü durumun kötülüklerini maskelediği için.

Çünkü bir koalisyon ya boş bir sadadır veya emperyalist burjuvazinin elinde, «sosyalistler» eliyle kendi iktidarını sağlamlaştıran bir araçtır.

Şimdiki koalisyon hükümeti, iki kamp arasında bulunma deneyiminden sonra emperyalizmin tarafına geçmedi mi?

Karşı devrimin durumu sağlamlaştıktan sonra bu adımı atmak için «bu dünyanın güçlülerinin» onayını (kredisini de) almak amaciyle değilse, niçin toplandı öyleyse «Moskova Konferansı?»

«Fedakarlıklarda» bulunma ve «sınıfların kendilerini sınırlaması çağırısında bulunan Kerenski'nin, «konferans»daki konuşmasının amacı nedir? Tabii, ki «yurdun» ve «savaşın» yararına, eğer emperyalizmin sağlamlaştırılması için değilse şayet.

Ya Prokopowitsch'in, hükümetin «işletmelerin yöne timine işçilerin karıştırılmıyacağını» (işçi denetimi!) ilişkin açıklaması?

Ya aynı bakanın, «hükümetin toprak sorunu alanında hiç bir radikal reform girişiminde bulunamayacağına» ilişkin açıklaması?

Ya Nekrassow'un, «hükümetin özel mülke el koyma işine girişmeyeceğine» ilişkin açıklaması?

Emperyalist burjuvazinin davasına hizmet etmek değilse, nedir bunlar?

Koalisyonun, Miljukow'la Rjabuschinski için sadece hoş ve yararlı bir maske olduğu açık değil mi?

Sınıflar arasındaki anlaşma ve uzlaşma yolunun kitleleri aldatan ve yanıltan bir yol olduğu açık değil mi?

Hayır, sayın anlaşmacılar! Artık kararsızlıkların ve anlaşmaların olamıyacağı an gelmiştir. Moskova'da şimdiden açıkça, karşı devrimcilerin bir «komplosundan» söz ediliyor. Burjuva basını «Riga'nın teslimi» üzerine söylentiler yayarak denenmiş şantaj metodunu deniyor. Böyle bir anda iki şeyden birini seçmek gerekir.

Ya proletaryadan yana, ya da proletaryaya karşı olmak.

Petrograd ve Moskova proletaryası, «konferansı» boykot ediyor ve bununla devrimin *gerçek* kurtuluş yolunu gösteriyor.

Onun sesine kulak verin, yoksa yoldan çekilin.

«Proletari» (Proleter) No. 2
15 Ağustos 1917
Başmakale

MOSKOVA KONFERANSININ SONUCU

Moskova Konferansı bitti.

Her iki karşıt grubun şiddetli çatışmasından» sonra, Miljukow ile Zereteli arasındaki «kanlı kavgadan» sonra, «savaş» bittikten ve yaralılar kaldırıldıktan sonra herhalde şu sorunun sorulmasına izin verilir: Moskova «savaşı» nasıl bitti, kim kazandı, kim kaybetti?

Kadetler hoşnut ve sevinçliler. «Halk Özgürlüğü Partisi, sloganlarının tüm halkın sloganları olarak tanınmış olmasından gurur duyabilir», diyorlar («Rjetsch»).

«Yurt savunucular»da hoşnutlar, çünkü «demokrasinin bir zaferinden» söz ediyorlar (okz. «Yurt Savunucu»!) ve «demokrasinin Moskova Konferansından sağlamlaşmış olarak çıktığını temin ediyorlar» («Iswestija»).

«Canlı kuvvetlerin» temsilcilerinin alkış tufanı arasında, «bolşevizm yok edilmelidir», diyor konferansta Miljukow.

Bunun hazırlığındayız zaten, diye cevap veriyor Zereteli, çünkü bolşevizme karşı «özel bir yasa çıkarılmış bulunmaktadır». Ayrıca «devrim» (okz. Karşı devrim!) «sol tehlikeye karşı mücadelede daha tecrübesizdir»- önce biraz tecrübe sahibi olalım.

Kadetler, bolşevizmi bir defada yok etmektense, yavaş yavaş yok etmenin daha iyi olacağını ve hem de doğrudan kendi elleriyle değil, yabancı ellerle, aynı «sosyalistlerin», «yurt savunucuların» elleriyle yok etmeyi uygun buluyorlar.

«Canlı kuvvetlerin alkışları altında, «komiteler ve sovyetler kaldırılmalıdır», diyor general Kaledin.

Çok doğru, diye cevap veriyor Zereteli ona, ama daha erken, çünkü özgürlükçü devrimin yapısı (okz. karşi devrim!) «henüz tamamlanmadıysa» bu iskelet kaldırılamaz. Önce yapıyı «tamamlayalım», sonra bütün komitelerle birlikte sovyetler de ortadan kaybolacaklardır.

Ve Kadetler, komitelerle sovyetleri emperyalist mekanizmanın basit birer askıntısı derecesine indirmenin, bunları bir defada yok etmekten daha iyi olduğu konusunda onun düşüncesine katılıyorlar.

Sonuç, «genel sevinç coşkunluğu» ve «hoşnutluk».

Gazeteler, «sosyalist bakanlarla Kadet Partili bakanlar arasında şimdi konferanstan öncekine göre çok daha büyük bir kaynaşma hüküm sürdüğünü», boşuna yazmıyorlar («Nowaja Shisn»).

Kim kazandı, diye soruyorsunuz.

Kapitalistler kazandı, çünkü hükümet konferansta, «işçilerin işletmelerin yönetimine (denetim!) karıştırılmayacağını» yükümlendi.

Toprak sahipleri kazandı, çünkü hükümet konferensta, «toprak sorunu alanında hiç bir köklü reforma girişilmiyeceğini» yükümlendi.

Karşı devrimci generaller kazandı, çünkü Moskova Konferansında ölüm cezası onaylandı.

Kim kazandı, diye soruyorsunuz.

Karşı devrim kazandı, çünkü ülkenin Rjabuschinski ve Miljukow, Zereteli ve Dan ve Alexejew ve Kaledin türündeki tüm «canlı kuvvetlerini» etrafında toplamak suretiyle bütün Rusya çapında örgütlendi.

Karşı devrim kazandı, çünkü şimdi, halkın öfkesine karşı rahatça bir örtü ödevi gören sözüm ona «devrimci demokrasiyi» kullanımı altına aldı.

Karşı devrimciler artık şimdi yalnız değiller. Tüm «devrimci demokrasi» onlar için çalışıyor şimdi. Sayın «yurt savunucuların» ısrarla işledikleri, «Rus ülkesi»nin «kamu oyu» onların emrine hazır duruyor şimdi.

Moskova Konferansının sonucu karşı devrimin taçlandırılması olmuştur.

Şimdi «demokrasinin zaferinden» dem vuran «yurt savunucuları», zafer kazanan karşı devrimcilerin sadece uşakları olduklarının asla farkında değiller.

Bay Zereteli'nin «yalvara yakara» sözünü ettiği ve sayın Miljukow'un hiç bir karşı koymada bulunmadığı «haysiyetli koalisyonun» politik anlamı ancak ve ancak budur.

«Yurt savunucuların», emperyalist burjuvazinin «canlı kuvvetleriyle» birlikte devrimci proletaryaya ve yoksul köylülere karşı bir «koalisyonu». Moskova Konferansının sonucu işte budur.

«Yurt savunucuların» bu karşı devrimci «koalisyon»dan uzun süre yararlanıp yararlanamıyacaklarını en yakın gelecek gösterecektir.

«Proletari» (Proleter) No. 4
17 Ağustos 1917
Başmakale

CEPHEDEKİ YENİLGİMİZE İLİŞKİN GERÇEK

Aşağıda cephedeki birliklerimizin Temmuz yenilgisinin nedenlerine ilişkin belgesel nitelikte iki makalenin özetlerini veriyoruz.

Gerek Arsen Meritsch'inki («Djelo Naroda» da) ve gerekse W. Borrisow'un ki («Nowoje Wremja» da) [71] olsun, her iki makale, değersiz kişiler tarafından bolşeviklere karşı yayılan ucuz suçlamalara bakmaksızın, Temmuz yenilgisi nedenlerinin yansız bir incelemesini verme girişimini yansıtıyorlar.

Bu nedenle açıklamaları daha çok değer taşıyor.

A. Meritsch, makalesinde esas itibariyle yenilgide *suçlu* olanlar üzerinde duruyor. Öğrenildiğine göre suçlular, «o zamanki polis ve jandarmalar», fakat her şeyden önce, her hangi bir kimsenin «herhangi bir otomobiliyle» Tarnopol ve Tschernowizy mevkiinde savunmada bulunan orduyu dolaşarak askerlere geri çekilme emri veren birisidir. Maalesef yazar, bunun nasıl bir otomobil olduğu ve nasıl olup da komutanların bu açık tahrike izin verdikleri konusunda susuyor. Fakat açık ve belirgin bir şekilde *«kışkırtılmış bir geri çekilmeden»*, *«önceden düşünülüp hazırlanmış bir plana göre işlenmiş bir ihanetten»* ve aynı zamanda sırları kısa zamanda ortaya çıkaracak» bir incelemenin yapılmakta olduğundan söz ediyor.

Ya Bolşevikler? Ya «Bolşeviklerin ihaneti»?

Buna ilişkin tek satır ve tek kelime yok. A. Meritschn'in makalesinde.

W. Borrisow'un «Nowoje Wremja» daki makalesi daha da ilginç. Burada suçlulara, yenilginin *nedenlerine* göre daha az yer veriliyor.

Yazar açıkça bolşevizmi yenilgi suçlamasından temize çıkararak bunda söz konusu olan şeyin bolşevizm değil, aydınlığa çıkarılıp ortadan kaldırılması gereken «daha derin nedenler» olduğunu açıklıyor. Nasıl nedenlerdir bunlar? Her şeyden önce «generallerimizin tecrübesizliği ve bilgisizliği, birliklerimizin malzemelerinin yetersizliği ve askerlerin örgütlenmemiş olmaları karşısında, taarruz taktiği bizim için uygun değildir. Bundan sonra uzun süreden beri bir taarruz üzerinde ısrar eden ve bunu Haziranda da yaptıran bilgisiz ve tecrübesiz kimselerin karışmaları. Son olarak hükümetin cephedeki gerçek durumu dikkate almaksızın, müttefiklerin bir taarruzun gerekliliği yolundaki tavsiyelerine uymaya dünden razı olması.

Kısacası: «Biz» taarruza hiç bir yönüyle hazır değildik ve bu yüzden de taarruz kanlı bir serüven oldu.

Yani her şey, bolşeviklerin ve «Prawda»nın durma-

dan yineledikleri ve sadece taarruz isteyen herkes tarafından hakaretler yağdırılmasına neden olan uyarılarını doğruluyor.

Daha dün yenilginin suçunu üzerimize atan insanlar bu gün böyle konuşuyorlar.

Şimdi bolşevikleri, yenilgimizde suçlu oldukları suçlamasından aklamayı gerekli gören «Nowoje Wremja»nın, stratejik ve diğer açıklamaları ve fikirleri bizi tatmin etmekten çok uzaktır.

Aynı şekilde, A. Meritsch'in haberini asla tam bulmuyoruz.

Bununla beraber şunları saptamadan geçemiyeceğiz: Eğer bakan gazetesi «Djelo Naroda» bile, yenilgide gerçek suçlunun kim olduğunda suskunluğu sürdürmeyi olanaksız bulmuşsa, hatta (hatta!) yenilginin suçunu daha dün bolşeviklerin üzerine atan Suworin gazetesi «Nowoje Wremja» bile bu gün Bolşevikleri bu suçlamadan aklamayı gerekli görmüşse bu, her şeyin artık açığa çıktığını, yenilgiye ilişkin gerçeğin artık saklanamıyacak kadar göze batar hale geldiğini, askerlerin bizzat aydınlığa kavuşturdukları yenilginin suçluluğuna ilişkin gerçeğin her an suçlayanların yüzlerine çarpılabileceğini ve suskunluğu sürdürmenin felaket getirebileceğini... gösterir.

Devrim düşmanları tarafından - «Nowoje Wremja»daki sayın baylar türündeki kimseler tarafından - geliştirilen ve devrimin «dostları» tarafından - «Djelo Naroda»nın sayın bayları türündeki kimseler tarafından - desteklenen, yenilgide bolşeviklerin suçlu oldukları yolundaki suçlamanın *kesin olarak iflas ettiği* ortaya çıkıyor.

İşte yalnız ve yalnız bu nedenle bu sayın baylar yenilginin gerçek suçlularından söz etmeye karar verdiler.

Bu sayın baylar çok kuvvetli, batmakta olan gemiyi ilk olarak terkeden kurnaz fareleri anımsatmıyorlar mı?

Şimdi bunlardan hangi sonuçlara varılabilir?

Bize cephedeki yenilginin bir incelemesinden söz ediliyor, «gerçeğin» kısa zamanda ortaya çıkacağı öne sürülüyor. Fakat inceleme sonuçlarının dosyaya gireceğine, araştırmanın yansız yürütüleceğine ve suçluların lâyık oldukları şekilde cezalandırılacaklarına dair bize kim güvence verir?

Bunun için bizim birinci önerimiz şudur: *Askerlerin temsilcilerinin bizzat araştırma komisyonuna katılmalarını sağlamak.*

Ancak bu katılma sayesinde «kışkırtma ile sebep olunan geri çekilmenin» suçlularının doğru olarak incelenmesi sağlanabilir.

Bu birinci sonuçtur.

Bize yenilginin nedenleri anlatılıyor ve eski «hataların» tekrarlanmasına karşı uyarıda bulunuluyor.

Fakat «hataların» gerçekten hata olduğunu ve «önceden düşünülmüş bir plan» olmadığını bize kim temin edebilir? Kim temin edebilir ki, devrimin saygınlığını yok etmek ve böylece onun yıkıntıları üzerinde nefret edilen eski düzeni yeniden kurmak için Tarnopol'un teslimi «kışkırtıldıktan» sonra Riga ve Petrograd'ın teslimi için de kışkırtmada bulunulmayacak?

Bu nedenle ikinci önerimiz şudur: Bizzat askerlerin temsilcilerini üstlerinin faaliyetini denetlemekle görevlendirmek ve bütün şüphelileri vakit geçirmeden görevlerinden almak.

Devrimi ancak bu şekildeki bir denetim, büyük ölçüdeki çirkin kışkırtmalardan koruyabilir.

İkinci sonuç da budur.

«Proletari» (Proleter) No. 5
18 Ağustos 1917
İmzasız makale

CEPHEDEKİ TEMMUZ YENİLGİSİNİN NEDENLERİ ÜZERİNE

Cephedeki yenilginin suçu olduğu gibi üzerine atılmış olan bolşevizme karşı yapılan kötü iftiralar halâ herkesin anısındadır. Burjuva basını ile «Djelo Naroda», «Birshowka» ile «Rabotshaja Gaseta»dan provokatörler, «Nowoje Wremja» ile «Iswestija»nın eski çar uşakları, hepsi bir ağızdan, güya onların bildirdiklerine göre yenilgide suçlu olan bolşeviklere yıldırımlar yağdırdılar.

Şimdi, suçluların bolşevik saflarında değil, geri çekilme emri vermek ve askerler arasında panik yaratmak için «esrarengiz otomobillerle» dolaşanların saflarında aranması gerektiği ortaya çıkıyor (bkz: 16 Ağustos tarihli «Djelo Naroda»).

Bunları ne biçim «otomobiller olduğu ve bu esrarengiz otomobillerin dolaşmalarına izin veren *komutan-*

ların nerede oldukları konusunda «Djelo Naroda» muhabiri maalesef bir şey söylemiyor.

Şimdi, yenilginin nedeninin bolşevizmde değil, «daha derin sepebler» içinde, yani taarruz taktiğinin bizim için uygun olmamasında, taarruza hazırlanmamış olmamızda, «tecrübesiz ve bilgisiz generallerimizin olmasında» vb. aranması ortaya çıkıyor. (bkz. 15 Ağustos tarihli «Nowoje Wremja»).

Askerlerle işçiler, «Djelo Naroda» ile «Nowoje Wremja»nın sözü edilen sayılarını tekrar tekrar okuyarak:

1. Mayıs sonunda cephede girişilecek bir taarruza karşı uyarıda bulunduklarında bolşeviklerin ne kadar çok haklı olduklarına (bkz. «Prawda» sayıları)

2. Taarruz yanlısı propaganda yapan ve Haziran başında, Sovyet Kongresinde bolşeviklerin taarruza karşı verdikleri önergeyi düşüren menşeviklerle sosyal devrimcilerin liderlerinin ne kadar kötü niyetle hareket ettiklerine;

3. Temmuz yenilgisindeki sorumluluğun herşeyden önce, Devlet Duması adına daha Haziran başında cephede, «gecikmesiz bir taarruz», isteğinde bulunan Miljukow'la Maklakow'un, Schulgin'le Rodsjanko'nun üzerlerine düştüğüne, kanaat getirsinler.

Söz konusu edilen makalelerin özetleri şunlardır:

1. Arseni Meritsch'in bir yazısından özetler (16 Ağustos tarihli «Djelo Naroda»):

«Niçin? Niçin bu felaket aşağı yukarı aynı zamanda iki yerde -Tarnopol'de ve Tschernowizy'de- birden başımıza geldi? Orada bulunan alaylar neden birden bire cesaretsizliğe düştüler? Ne olmuştu? Bu ani moral değişmesinin nedeni nerden ileri geliyordu?

Subaylarla askerler gönülden cevap veriyorlar. Cevaplar hemen hemen kelimesi kelimesine birbirini tutuyor, ve her biri önemli bir ayrıntıyle korkunç tabloyu tamamlıyor...

Paniğe, en ileri hatların geriye doğru akmasına asıl neden olanları olarak o zamanki polislerle jandarmaları görüyorlar cephe askerleri.

Örgütlü mü gidiyorlar?

Bunu söyleyebilmek zor, diyor köylü asıllı, Sosyal Devrimciler Partisinde kayıtlı, Asker ve İşçi Milletvekilleri Sovyetinin yerel yürütme komitesi üyesi, zeki bir asker. -Fakat tek tek her olayda, panik yaratan, düşmanın yakınımızda olduğu, kuvvetinin sayısal üstünlüğü üzerine saçma sapan haberler yayan ve bir iki saat içinde bize karşı zehirli gaz atılacağını iddia edenlerin *yalnız eski* 'polisler' olduğu saptanabiliyordu... İçimizden bir çokları, bir zamanki polislerle jandarmaların *hatta bilinçli ajanlar olmayıp, sadece kaytarıcılar ve korkaklar olduklarını düşünüyorlar.*

Fakat bunlar, keskin sezgili, anlaşılmıyan ajan ve kışkırtıcıların sadık omuzdaşlarıdır...

İyi gözlem yeteneğine sahip aklı başında kimselerin bildirdiklerine göre, birliklerimizin utanç verici geri çekilmesi şöyle olmuştur...

Geniş cadde üzerinde bölükler halinde yürüyorlar..., bölükler arasında kısa aralıklar var...

Birdenbire toz bulutları yükseliyor... İleride kimsenin bilemediği bir tıkanıklık var... Bölükler duruyorlar, etrafta duranlar ve konuşanlar var... İlerde neler olduğunu ve yaklaşan toz sütunlarının ne anlama geldiğini görmek için herkes boynunu uzatıyor. Klakson çalarak hızla yaklaşan otomobiller görülüyor ve şöyle çığırışlar duyuluyor: «Geriye... geriye,,. Avusturyalılar.» Çağıranın kimler olduğu, otomobillerde kimlerin bulunduğu görülemiyor, çünkü hızla geçip gidiyorlar. Bazan güçlükle bir asker elbisesi ya da bir apolet par-

çası seçilebiliyor, fakat bazan hiç bir şey ayırt edilemiyor... Telaş tamam oluyor ama hiç kimse Avusturyalıların nerede olduklarını, uyarıda bulunanların kimler olduklarını doğru olarak bilmiyor, fakat her şey geriye doğru sökün ediyor... Daha ayılmadan yeni bir otomobil daha görünüyor. Yeniden çağırmalar: «Avusturyalılar!!! Avusturyalılar!!! Mevzileri boşaltıldı... Zehirli gaz. Daha çabuk, daha çabuk... geriye... geriye».

Yıldırım hızıyla çevreye yayılan bir salgın gibi herkesin tutulduğu bir panik vardı... Hiç aksaklık yapmadan işlenen, şaşılacak bir maharetle, önceden düşünülüp geliştirilen bir plana göre gerçekleştirildiği açık olan bir ihanet bu... Biz yirmi kadar numarasız o biçim otomobil saydık... Yedi tanesi durduruldu ve tabii içlerinde bizim alaylarla hiç ilgisi bulunmayan tamamen yabancı kimseler oturuyordu... Fakat on sekiz kadarı kaçtılar. Gürültüden ve ileri safların geri çekilmelerinden tamamen karışan bölükler geri döndüler ve kaçtılar... Avusturyalılar boş şehre girdiler, boş bir dış mahalleye girdiler ve bir pazar gezintisindeymiş gibi hep yürümeye devam ettiler ve gittikçe daha içerlere girdiler, onları kimse engellemedi...

Başka bir gruba, kısa süre önce Yarnopol'dan gelmiş, iki veya üçü üniversite rozetli bir kaç asker katılıyor. Hepsi de *kışkırtılan geri çekilme* tablosunu tamamlayan *ayrıntılar* ekliyorlar. Geri çekilmenin kahramanları düzenbazlar, hainler ve ajanlardı... Bunlar kimlerdir? *Bunu yakın gelecek cevaplandıracak?* Şimdiye kadar saptanıp izleri bulunamıyan diğerleri nerede saklanıyorlar? Hangi bayrak altında bu işi yapıyorlar? Bu caniyane eylemlerini hangi sloganlarla gizliyorlar? Tarnapol çekilmesinin dehşetini kendi gözleriyle gören cephe askerleri esrar perdesinin kısa zamanda herkes için kalkacağına utanç verici gizin ortaya

çıkmasıyle, Tarnopol'da harekette bulunan ve alçakça bir ihanetin ve aldatmanın kurbanı olan ordudan da utanç lekesinin silineceğine inanıyorlar.»

2. Borrisow'un, «Bolşevizm ve Yenilgimiz» başlığını taşıyan makalesinden alıntılar (15 Ağustos tarihli «Nowoje Wremja»):

«Biz Bolşevizmi, yenilgimizden sorumlu olduğu yolundaki suçlamadan aklamak istiyoruz. Ancak bu suretle başımıza gelen felaketin tekrarından kaçınabileceğimiz için, yenilgimizin gerçek nedenlerini ortaya koymak istiyoruz. Savaş sanatı için, askeri bir felaketin nedenini saklı bulunduğu yerde aramamaktan daha kötü hiç bir şey yoktur. Temmuz yenilgisi yalnız bolşevizmden ileri gelmiyor, o çok daha karmaşık nedenlerin bir sonucudur, yoksa yenilginin çok büyük ölçüye ulaşması bolşevik fikirlerin orduda güçlü ve son derece etkin olduğunu gösterir ki tabii böyle bir şey yoktur ve olamaz. Bolşevikler belki propagandalarının geniş etkileri üzerine kendileri şaşırdılar. Fakat sadece Bolşevikler söz konusu olsaydı, Rus ordusunun felaketinin şimdi geçmiş olduğu kabul olunabilirdi. Maalesef yenilginin aslı çok daha karmaşıktır: Askeri uzmanlar bunu daha 18 Haziran tarihli taarruzun başlamasından önce kestirdiler; 18 Haziranda «devrimci» alaylar, «kızıl» bayraklar vb. üzerine yayımlanan «coşturucu bildiriler» büyük bir tehlike taşıyorlardı.

Genel karargâha, 18 Haziranın sözde parlak, günlük sonuçlarına ilişkin hareket telgrafları ulaştığında, aslında parlak diye nitelenecek hiç bir şey olmadığını anlamıştık, biz sadece düşmanın zaferini sağlama bağlamak için şimdiki savaşta bırakmak zorunda kaldığı mevzileri ele geçirmiştik. Biz şöyle diyorduk: «Eğer Almanlar bir karşı vuruşla cevap vermezlerse bir başarıdan söz edebileceğiz! Ama karşı vuruş geldi ve Rus or-

dusu, 1815 yılındaki fransızlarınkine benzer şekilde birdenbire paniğe kapılmış insanların bir yığını haline dönüştü. Felaketin yalnız bolşevizmden değil, *ordunun yapısına* iyice yerleşmiş, *başkomutanlığın tanıyıp anlayamadığı* bir şeyden ileri geldiği açıktır. Bir gazete makalesinin olanak verdiği ölçüde biz yengimizin işte bu, bolşevizme kıyasla daha önemli olan nedenini saptamak istiyoruz, çünkü vakit daraldı.

Alman «militarizmi» savaş biliminin şu formülünü benimsemiştir: «*Taarruz, savaş hareketlerinin en kuvvetli şeklidir.*» Alman formülünün savaşın başlangıcından itibaren (büyük Samsonow ve Rennekampf yenilgileri) bizim için elverişsiz bir savaş biçimi olduğu görülmüştür. Tecrübesiz generaller ve tecrübesiz askerler için yalnız yanları güvenceye alınmış savunma mümkündür. Savaştaki doğal kayıplara uygun olarak hem generallerle subayların ve hem de erlerin birleşimi kötüleşmiş ve savunma bizim için en yararlı savaş biçimi haline gelmiştir. Siper harbinin gelişimi ve apaçık ortada olan malzeme kıtlığı da buna eklenirse bolşevik olmaya gerek kalmaz, bir taarruz karşısında uyanık olmak için eşyanın tabiatını anlamak yeter de artar bile. «Naronoje Slowo» gazetesi, B. W. Sawinkow'un söylediklerine göre bolşevik propagandasının etkisi altındaki asker kitlesinin, askerden kaçmanın yurda ihanet etme değil, «uluslararası sosyalizm» yanlısı olma olduğuna inanmaya başladıklarını yazıyor. Bizim asker malzememizi komitelerden daha iyi tanıyan her eski subay şunu diyecektir: Böyle düşünenler şerefli ve son derece akıllı olan erlerimizi çok küçük görüyorlar. Erler son derece sağ duyu sahibidirler; tam ve açık bir devlet kavramına sahiptirler; bir generalin ve bir subayın aynı şeklide asker olduklarını çok iyi bilirler ve halk sözünü, bu şerefli ismi küçük düşüren genel asker sözü ile değiştirme (saçma) yeniliği ile alay ederler, çünkü bu gün «askerlerden», en ileri aşamada bulunan askeri soysuzlar vardır. Bir «firarın» bir firar, yani aşağılık bir asker kaçağı olduğunu çok iyi bilirler. Eğer ordumuzun bu sağ duyu sahibi adamları bolşevikler tarafından propagandası yapılan «taarruzun reddedilmesi» fikrini gerçekleştirmeye başlamışlarsa, bu yalnız ve ancak eşyanın tabiatına ve bizim tüm savaş tecrübelerimize uygun düştüğü için olmuştur. Bir ingiliz ve fransız'a bir taarruzdan bahsedilmesi bir Rus'a taarruzdan söz edilmesinden farklıdır. Öbürleri mükemmel ve her türlü konfora sahip koşullar içinde yaşarlar ve güçlü topçuları herşeyi süpürüp atıncaya kadar beklerler ve ancak bundan sonra piyadeleri taarruza geçer. Buna karşın biz *her zaman ve her yerde saldırıyı insan yığını ile yürüttük, en iyi alaylarımızı tamamen yok ettik.* Nerde bizim hassa alayımız, nerde nişancı piyade erlerimiz? İki üç defa imha edilmiş ve bir o kadar noksanları tamamlanmış bir alay, bu tamamlama gerçekte olduğundan daha iyi elemanlarla yapılmış olsa bile, «taarruzun en kuvvetli savaş şekli» olduğunu zor kabul eder, hele bir de sonuçların bu büyük kayıpları haklı çıkarmadıkları düşünülürse. Bu deneylerden hareket ederek daha önceki baş komutanlık yalnız olağan üstü durumlar için taarruza hazır olduğunu bildirdi. 1916 Mayısında Brussilow'a Galiçya'da bir taarruza izin verilmesi böyle oldu. Elde edilen önemsiz sonuçlarıyle bu taarruz sadece deneyle kazanılmış vargıları doğruladı. Daha önceki başkomutanlık zamanında taarruzun yalnız savaş ruhunu yükselten bir düşünce olarak talimnamelerde bulunmuş olması ve fakat bu güne kadar gerçekleştirilmemesi en büyük olasılıktır. Fakat birdenbire savaş sanatına sığmayan bir şey oldu, komuta, «bilgisizliğin» ve «tecrübesizli-

ğin» eline geçti ve böylece de güya son derece gerekliymiş gibi genel bir «taarruz» yaygarası koparıldı. Sağlıklı bir savaş kuramını reddederek herkes, hemen her yerde bunu açıklıkla ham materyalla yapmak durumunda olduğumuzu, bundan başka alaylarımızın en değerli elemanlarının gideceğini ve böylece de birliklerin bundan sonra tamamen yedek ve değersiz elemanlardan oluşan kuruluşlar haline geleceğini kavramaksızın, özel devrim taburu, ölüm taburu, hücum taburu gibi şeylere inanmaya başladı. Bize, müttefiklerin bir taarruz isteminde bulundukları ve onlar tarafından, sadakatsizler olarak adlandırıldığımız söylenecektir. Biz yetenekli ve çalışkan fransız komuta heyeti hakkında, bu heyetin savaş sanatına ilişkin görüşünün, bilgisizlerin sözüm ona kamu düşüncesiyle aynı paralel ve zamana düşmüş olmasına inanamıyacak kadar yüksek görüşe sahibiz. Tabii, düşmanın merkezde bulunduğu ve bizim müttefiklerimizle birlikte etrafı tuttuğumuz bir savaş durumunda, bizim tarafımızdan düşmana indirilecek her darbe, elde edilen sonuca uygun düşmeyecek kadar insan kaybına malolsa bile, daima müttefiklerimizin yararınadır, çünkü böyle bir şey, düşman kuvvetlerini onlardan çeker. Bu bir eşyanın tabiatından ileri gelen bir şeydir, yoksa müttefiklerin merhametsiz olmalarından değil. Bunda akıllı ve ölçülü olma zorunluğu vardır. Sadece müttefikler istedi diye kendi halkının kırılmasına razı olunamaz. Savaş sanatı hiç bir hayale yer vermez. Kendilerini hayale kaptıranlar, onun tarafından derhal cezalandırılırlar. İyi yetişmiş bir komuta heyetine sahip olan düşman bunu bekler.»

«Proletari» (Proleter) No. 5
18 Ağustos 1917
İmzasız makale

O HALDE CEPHEDEKİ YENİLGİNİN SUÇLUSU KİMDİR?

Bu sorunun cevabı için, şimdi, her gün yeni malzeme ortaya çıkarıyor. Ve her gün, cephedeki Temmuz yenilgisinin sorumluluğunu bolşeviklerin üzerine atmak isteyenlerin ne kadar aşağılık, ne kadar bayağı hareket ettiklerini yeniden kanıtlayacak.

Sovyetlerin resmi organı «İswestija»nın 147. sayısında bir makale yayımlandı: «Mlynower Alayı Hakkındaki Gerçek». Bu makale birinci derecede siyasi önem taşıyan bir dokümandır.

7 Temmuz günü, Petrograd'daki olayların gürültüleri arasında, basında, içinde 607. Mlynower Alayının «kendiliğinden siperleri terkettiği», bunun Almanlara bizim bölgeye girme olanağı verdiği ve tüm felaketin «önemli ölçüde *bolşevik propagandasının etkisiyle* açıklanabileceği...» bildirilen genel karargâhın kim-

se tarafından beklenmeyen bir telgrafı yayımlanıyor. Zaten iftira edilmiş olan bolşeviklerin üzerine şimdi suç üstüne suç yağdırılıyordu. Bolşeviklere karşı olan kin sınır tanımıyordu. Tüm «*yurtsever*» basın her gün ateşi körüklüyor. İftira gittikçe gelişip büyüyor.

Daha çok kısa süre önce durum böyleydi.

Ve şimdi neler öğreniyoruz?

Genel karargâhın, tüm iftira kampanyasının başlangıcını olşuturan ilk en önemli haberinin baştan sona kadar uydurma olduğu ortaya çıkıyor. 607. Mlynower Alayının Alay Komitesi şimdi iftiracılara şu açıklamayla sesleniyor:

«... 6 Temmuz günü çarpışmada mıydınız?

Alayın 798 asker ve 54 subayla iki buçuk Werst (*) uzunluğundaki bir hattı savunduklarını biliyor musunuz? Yalnız 12 subayla 114 askerin hayatta kaldığını, fakat diğerlerinin yurt için öldüklerini (yüzde 75 kayıp) biliyor musunuz?

607. Alayın yedi saat süreyle eşi görülmemiş cehennemi bir ateş içinde bulunduğunu ve saat 8.30 da üslerine geri gitmeleri emrine rağmen saat on bire kadar (sabahın saat 3.30'undan itibaren) dayanabildiklerini biliyor musunuz?

Nasıl siperler içinde barındırdığımızı ve hangi teknik savunma araçlarına sahip olduğumuzu biliyor musunuz acaba?...»

Daha bununla bitmiyor. «İswestija», Tuğgeneral Goschtoft'la Gawrilow'un ve kurmay başkanı vekili Kolesnikow'la diğerlerinin imzalarını taşıyan resmi araştırmaya ilişkin dokümanlar ortaya koyuyor. Bu dokümanlarda şunları okuyoruz:

(*) 1 km. kadar olan bir Rus uzunluk ölçüsü birimi (çn.)

«Araştırmanın sonucuna göre... 607. Mlynower Alayı ile tüm 6. Tümen ihanet ve mevzileri kendiliklerinden terketme ile suçlanamaz .*Tümen 6 Temmuz günü savaşarak kaybolmuştur*... Sadece 16 topu olan tümen, 200'den fazla topla atış yapan düşmanın topçu ateşinde yok edilmiştir.»

Ve -kötü niyetli bolşevik propagandasından tek kelime yok.

Gerçekler böyle görünüyor.

Her fırsatta bolşeviklere saldırmak için daima hazır olan «Iswetija» bile bunun için şunları yazıyor:

«Ordunun devrimci düzenin yenilgide, suçu bulunmadığı muhakkak. Fakat bu düzene karşı yapılan iftiralar, yenilginin tüm sorumluluğunu bolşevik propagandasına ve bunu destekleyen komitelere yüklenmesine olanak sağladı.»

Evet böyle, «Iswetija»nın değerli bayları! Ama siz kendiniz -sormamıza izin verilirse- aynı şeyi yapmadınız mı? Aynen tüm kara yüzler güruhuna benzer şekilde, bolşeviklere karşı yapılan bayağı iftiraları ve aşağılık jurnalları bizzat yayımlamadınız mı? Asıl onu, bolşeviği asın, her şeyde o suçludur... diye bizzat bağırmadınız mı?

Fakat daha arkası var:

«Ve bu «(genel karargâhta imal edilen)» iftira bir raslantı değildir, sistemdir!» diye devam ediyor resmi «Iswestija». «Aynı şekilde genel karargâhın resmi bildirilerinde de alayın birliklerinin ihanetinden söz edildi... Fakat biz, yeteneksiz karşı devrimci generallerin, binlerce insanın hayatına malolan yeteneksizliklerinin sorumluluğunu nasıl ordu örgütlerinin üzerine yıkmak istediklerine tanığız... Başlangıçta bu küçük çapta, idi şimdi büyük çapta, yineleniyor... Çünkü karşı devrimci subaylar iftiracı bildirlerine dayanarak alayların dağı-

tılmasını, komitelerin kaldırılmasını isteyebiliyorlardı. İftiralara dayanarak yüzlerce insanı kurşuna dizebiliyorlar, *boşalan hapishaneleri yeniden doldurabiliyorlardı.* Ordudaki devrimci örgütleri yıkmak suretiyle orduyu, devrime karşı savaşa sürmek için tekrar kendilerine alet ediyorlardı.»

Demek işi bu dereceye kadar getirdik! «Iswestija»dan pişkin karşıtlarımız bile, karşı devrimci generallerin iftiralara dayanarak boş zindanları yeniden doldurduklarını itiraf etmek zorunda kalıyorlar. Bunlar, zindanları *kimlerle* doldurdular acaba, değerli baylar? Bolşeviklerle, enternasyonalistlerle! Ya sizler, «İswestija»nın değerli bayları, hapishaneler bizim yoldaşlarımızla doldurulurken siz ne yaptınız? Karşı devrimci generallere koro halinde, arkamızdan, «yakalayın onları, tutun onları!» diye bağırdınız. Devrimin en kötü düşmanlarıyle birlik olup, yıllarca süren fedakârlık dolu mücadele içinde devrim davasına bağlılıklarını kanıtlamış olan eski devrimcileri astınız. Kaledin, Alexinski, Karinski, Perewersew, Miljukow ve Burzew ile birlikte olup bolşevikleri hapislere attınız ve, «bolşeviklerin Alman parası aldığı», iftirası yayılırken ses çıkarmadan seyirci kaldınız!

Bir samimiyet gösterisi içinde «İswestija», şöyle sürdürüyor:

«Kuşkusuz ki onlar (yani karşı devrimci generaller), alayların ardarda mevzilerini terkettikleri yolundaki yalan bildirilerin bütün birliklerde, komşuları tarafından ve ülke içinden desteklenip desteklenmiyecekleri, komşularının cepheyi terkedip terketmedikleri, yerlerinde kalırlarsa kolayca düşmanın eline düşüp düşmeyecekleri hususlarında güvensizlik yaratacağını biliyorlardı.

Bütün bunları biliyorlardı, ancak devrime karşı kinleri gözlerini kör etmişti onların.

Ve böyle bir durumda alayların mevzilerini terketmeleri, kendilerine bunu öğütleyenleri dinlemeleri ve bir emrin yerine getirilip getirilmemesini toplantılarda konuşmaları gayet doğaldır. Panik büyüdü. Ordu vahşi bir sürüye döndü... Sonra hesaplaşma başladı: Askerler, ne ölçüde kendilerinin ve ne ölçüde subayların suçlu olduklarını biliyorlardı. Yüzlerce mektupla protesto ediyorlardı: Çarların devrinde biz ihanete uğradık ve satıldık, şimdi de ihanete uğradık ve satıldık ve bir de bunun için bizi cezalandırıyorlar!» («İswestija», no. 147)

Bu sözlerle neleri itiraf ettiğinin farkında mı «İswestija»? Bu sözlerin, bolşeviklerin taktiğine tamamen hak verme ve sosyal devrimcilerle menşeviklerin tüm durumlarının tam mahkumiyeti anlamına geldiğini anlıyorlar mı?

Nasıl! Çarlar yönetiminde olduğu gibi askerlerin şimdi de aynı şekilde aldatıldığını ve satıldığını kendiniz itiraf ediyorsunuz, askerler üzerinde korkunç bir kan davası güdüldüğünü kendiniz bizzat itiraf ediyorsunuz ve yine kendiniz bizzat bu kan davasını onaylıyorsunuz (ölüm cezası için oy veriyorsunuz), onu takdis edip destekliyorsunuz. Böyle insanlar hangi adla anılır?

Nasıl? Yüzbinlerce askerimizin hayatının bağlı olduğu generallerin davranışını devrime karşı duydukları kinin yönettiğini siz kendiniz söylüyorsunuz. Ve buna rağmen milyonlarca askeri bu generallere bizzat teslim ediyorsunuz, bununla beraber bizzat taarruz için takdisinizi esirgemiyorsunuz ve hal böyleyken Moskova Konferansında kendiniz bu generallerle kardeşlik kuruyorsunuz.

Fakat bunlarla bastonu kendi üzerinizde kendiniz kırıyorsunuz, sayın baylar! Bundan daha aşağıya düşebilir misiniz?

«İswestija»nın ifadesine göre, eğer genel karargâh Mlynower Alayına iftira etmişse, eğer o çirkin bir oyun oynanmasına izin vermişse, eğer yurt savunması düşüncesiyle değil de devrime karşı savaş düşüncesiyle hareket etmişse, eğer bütün bunlar doğruysa, Romanya cephesindeki olaylara ilişkin şimdiki haberlerini de tahrif edilmemiş olduğu hakkında hangi garantilere sahibiz? Gericiliğin cephede amaçlı ve bilinçli olarak yenilgi üstüne yenilgi tertip etmediği hakkında hangi garantilerimiz var?

«Cephedeki Yenilginin Suçlusu Kimdir?» adındaki broşür, «Priboi» Yayınevi, Petersburg, 1917

AMERİKAN MİLYARDERLERİ

Moskova Konferansının sonuçları gittikçe daha belirgin hale geliyor.

«Russkije Wjedomosti [72] (17 Ağustos tarihli akşam nüshası) şunları bildiriyor:

«Dün Halk Özgürlüğü Partisi MK nin bir toplantısı oldu. Raporu, MK üyelerine Moskova Konferansının sonuçlarına ilişkin fikir teatisinde bulunmayı öneren, Miljukow okudu. Konuşmacılar birlik içinde koalisyon ilkesinden yana konuştular. Toplantıya katılanların çoğunluğu, Moskova Konferansının kendisinden beklenebilecek olanın en çoğunu verdiğinde fikir birliğine vardılar.»

Buna göre bay Miljukow'un partisi hoşnuttur. Koalisyondan yanadır.

«Yurt savunucular», «Moskova Konferansı, bu tra-

jik anda, Rusya'daki tüm canlı kuvvetlerin çevresinde toplandığı, devleti tutan gerçek güç olarak ortaya çıkmayı bilen demokrasinin (yani «Yurt Savunucularının»?) bir zaferiydi», diye yazıyorlar (Iswestija» No. 146).

Şimdilik «Yurt Savunucuları» Partisi de hoşnut Hiç olmazsa öyle olduğu görünümü veriyor, çünkü od koalisyondan yanadır.

Ya hükümet? Moskova Konferansını o nasıl değerlendiriyor?

«Iswestija»ya (No. 146) göre «Geçici hükümet üyelerinin genel izlenimi» şöyledir:

«Konferans, kelimenin gerçek anlamıyle bir Devlet Konferansıydı. Genellikle hükümetin hem iç ve hem de dış politika çizgisi uygun bulundu. Hükümetin ekonomik programına karşı itirazlar öne sürülmedi. Aslında hükümetin toprak sorununda yürüttüğü politikaya da karşıt görüşler ileri sürülmedi!»

Tek kelimeyle, hükümet de aynı şekilde konferanstan hoşnuttur, çünkü o da, görüldüğü üzere, koalisyondan yanadır.

Mesele açıktır. Üç kuvvetten oluşan bir koalisyon -hükümet, kadetler ve «yurt savunucular»- doğmak üzeredir.

Kerenski-Miljukow-Zereteli firması yöntemindeki «şerefli koalisyon», yeni bir duruma kadar güvenceye alınmış olarak görülebilir. Moskova Konferansının birinci sonucu budur.

Kapitalist ilişkiler altında sermayesiz hiç bir girişim başa çıkamaz. Şimdi artık ortaya çıkan, başında hükümetin bulunduğu koalisyon Rusya'da en büyük girişimdir. Yeterli sermaye olmaksızın bu, bir saat, bir dakika varlığını sürdüremez, özellikle şimdi büyük paralar isteyen savaş içinde. Şimdi soruluyor:

Yeni (tamamen yeni!) koalisyon ne biçim sermayelerle yaşamayı düşünüyor?

«Birshowka»yı (17 Ağustos tarihli akşam nüshası) dinleyelim:

«Moskova Konferansının ve özellikle Amerikalıların bu konferansa karşı gösterdikleri sempatinin doğrudan sonucu, bize bildirildiğine göre, dış pazardan *beş milyarlık devlet borcu* alma olanağıdır. Borç *Amerikan pazarından* gerçekleştirilecektir. Bu borç sayesinde geçici hükümetin küçük mali programı gerçekleştirilebilecektir.»

Cevap açık. Koalisyon, sonradan Rus işçileriyle köylülerinin ölesiye çalışmak zorunda kalacakları Amerikan milyarlariyle yaşayacak.

Rus emperyalist burjuvazisi ile (Miljukow!) askerlerinin (Kerenski!) ve Rusya'nın «canlı kuvvetlerine» uşaklık yapan küçük burjuvazi üst tabakasının (Zereteli!) *sermayedarı* olarak amerikan emperyalist burjuvazisi. İşte bu günkü durumun manzarası bu.

Amerikan kapitalinin Moskova Konferansı için, beş milyarlık bir borçla kuvvetlendirilmiş «sempatileri» -konferansı toplayan sayın bayların ulaşmak istedikleri asıl bu değil miydi?

Bir zamanlar Rusya'da, sosyalizm ışığının batıdan geleceğini söylemek âdetti. Bu doğruydu da. Çünkü biz devrimi ve sosyalizmi batıdan öğrendik.

Rusya'da devrimci hareketin başlamasiyle durum biraz değişti.

1906 yılında Rusya'da devrim geliştiğinde, batı çarcı gericiliğe iki milyar Ruble vermek suretiyle tekrar düzelmesine yardımcı oldu. Ve o zamanlar Çarlık, Rusya'nın batı tarafından yeni bir mali köleliği pahasına gerçekten güçlendi.

Bu vesileyle o zamanlar, batının Rusya'ya yalnız

sosyalizmi değil, -milyarlar kılığında- gericiliği de soktuğu söylenirdi.

Bu gün çok daha çarpıcı bir manzara önümüze çıyor. Rus devriminin, emperyalizmin yere sermeye çalışmasına karşın, elde ettiklerini koruyabilmek için bütün kuvvetleri koştuğu bir anda, amerikan sermayesi, Rus devrimini yere vurmak suretiyle batıda büyümekte olan devrimci hareketi boğmak için Kerenski-Miljukow-Zereteli koalisyonuna milyarlar sağlıyor.

Durum böyle.

Fakat şurası açıktır: Batı Rusya'ya sosyalizm ve özgürlükten çok daha fazla, kölelik ve karşı devrim getiriyor.

Bir koalisyon bir birlikten başka bir şey değildir. Öyleyse Kerenski-Miljukow-Zereteli birliği kime karşı kuruluyor?

Şimdilik Moskova Konferansına katılmamış olanlara, bu konferansı boykot edenlere, konferansa karşı savaşanlara, yani Rusya'nın devrimci işçilerine karşı

Amerikan kapitalistleri tarafından finanse edilen, Rusya'nın devrimci işçilerine *karşı* kurulmuş bir «şerefli» Kerenski-Miljukow-Zereteli «koalisyonu». Böyle değil mi sayın «yurt savunucular»?

Bunu bilelim.

«Proletari» (Proleter) No. 6
19 Ağustos 1917
Başmakale

BU GÜN SEÇİMLER VAR

Bu gün Petrograd Şehir Duması seçimleri yapılıyor. Seçimlerin sonucu sizlere bağlı, işçi ve asker yoldaşlar. Seçimler genel ve eşittir. Her bir kadın ve erkek işçinin oyu, her bir askerin oyu, bir kapitalistin, bir ev sahibinin, bir profesör ya da memurun oyu gibi aynı değeri taşır. Eğer bu hakkı kullanmasını bilmezseniz bunun suçu yalnız ve yalnız size aittir, yoldaşlar.

Sokaklarda çar polislerine karşı savaşmasını bildiniz, şimdi de oyunuzu partimize vermek suretiyle kendi çıkarınız için mücadele etmesini bilin.

Karşı devrime karşı haklarınızı korumasını bildiniz, şimdi de bu günkü seçimlerde ona güvenmemeyi bilin.

Devrim hainlerinin maskesini indirmesini bildiniz,

şimdi de onlara, ellerinizi çekin, diye seslenmesini bilin.

Her şeyden önce önünüze *Miljukow'un partisi* olan *Halk Özgürlüğü Partisi* çıkar. Bu parti toprak sahipleriyle kapitalistlerin çıkarlarını savunuyor. Bu parti işçilere, köylülere ve askerlere karşıdır, çünkü endüstride işçi denetimine, çiftlik sahiplerinin topraklarının köylülere verilmesine karşı ve cephedeki askerlere karşı ölüm cezasından yanadır. Bu parti daha Haziran başında cephede ülkemize yüz binlerce insan hayatına mal olan, hemen bir taarruz isteyen Kadet Partisiyle iş birliği içindedir. Kadet Partisi karşı devrimin zaferi, işçilere, askerlere ve deniz erlerine karşı şiddet önlemleri için çalışan ve sonunda gerçekleştiren partidir. Miljukow'un partisine oy vermek demek, aslında, karısına, çocuklarına, cephedeki ve cephe gerisi ülke içindeki kardeşlerine ihanet etmek demektir.

Yoldaşlar! *Halk Özgürlüğü Partisine bir tek oy yok!*

Bundan başka önünüze «*Yurt Savunucular*», *yani Menşeviklerle Sosyal Devrimcilerin partileri* çıkarlar. Bu partiler şehirde ve köylük yerde mülk sahibi küçük girişimcilerin çıkarlarını savunurlar. Bunun için, sınıf savaşımı ciddi bir karaktere bürününce toprak sahipleri ve kapitalistlerle birlikte işçi, köylü ve askerlere karşı aynı kampta bulunurlar: Menşevik ve Sosyal Devrimci Partilerinin burjuvazi ile birlik içinde işçilerle askerleri silahsızlandırıp üzerlerine saldırdıkları Temmuz günlerinde durum böyleydi. Bu partilerin burjuva ile birlik içinde işçilere ve cephe askerlerine karşı şiddet önlemlerini ve ölüm cezasını onayladıkları, Moskova Konferansı günlerinde durum böyleydi.

Eğer karşı devrim bir zafer kazanmışsa bu, Sosyal Devrimci ve Menşevik Partilerinin toprak sahipleri ve

kapitalistlerle bir anlaşma yapmak suretiyle devrimi boğmada karşı devrime yardımcı olmaları sayesinde olmuştur.

Eğer şimdi karşı devrim kuvvetleniyorsa bu, sosyal devrimci ve menşevik partilerinin devrim bayrağı altında bunun buyruklarını yerine getirmek suretiyle onu halkın öfkesi karşısında örtmeleri sayesinde oluyor.

Bu paritlere oy vermek demek bunların işçilere ve yoksul köylülere karşı, karşı devrimle olan birliğine oy vermek demektir.

Bu partilere oy vermek demek, cephe gerisi ülke içindeki tutuklamaların ve cephedeki ölüm cezasının uygun olduğuna oy vermek demektir.

Yoldaşlar! «*Yurt Savunuculara*», *yani menşeviklerlerle sosyal devrimcilere tek oy yok!*

Nihayet önünüze «*Nowava Shisn*» *grubu*, 12 numaralı liste çıkar. Bu grup, yaşam ve hareketle ilişkilerini kaybetmiş, kökünden kopuk aydınların düşüncelerini dile getirir. Onun için de sürekli olarak devrimle karşı devrim, savaşla barış, işçilerle kapitalistler, toprak sahipleriyle köylüler arasında gider gelir.

Bir yandan işçilerden yanadır, diğer yandan kapitalistlerden de kopmak istemez. Bundan dolayı işçilerin ve askerlerin Temmuz gösterisinde utanmadan kenara çekildi.

Bir yandan köylülerden yanadır, diğer yandan toprak sahiplerinden de kopmak istemez. Bundan dolayı toprak sahiplerinin topraklarının hemen köylülere verilmesine karşıdır ve, toplanması belki temelli ertelenmiş olan Kurucu Meclisin beklenmesinden yanadır.

«Nowaja Shisn» grubu lafta barıştan yanadır ama işe gelince barışa karşıdır, çünkü emperyalist savaşı uzatacak olan «özgürlük istikrazının» desteklenmesini ister.

Fakat «özgürlük istikrazını» destekleyenler savaşın uzamasına, emperyalistlere yardım etmiş olurlar ve gerçekte enternasyonalizme karşı savaşırlar.

«Nowaja Shisn» grubu lafta tutuklamalara ve baskılara karşıdır ama gerçekte baskılardan ve tutuklamalardan yanadır, çünkü bu grup hem baskılardan ve hem de tutuklamalardan yana olan «yurt savunucularla» birlik kurmuştur.

Fakat «yurt savunucular» ile birlik kuranlar karşı devrime yardım etmiş olurlar ve gerçekte devrime karşı mücadele ederler.

İnsanları söylediklerine göre değil, yaptıklarına göre tanımayı öğrenin, yoldaşlar!

Partileri ve grupları verdikleri sözlere göre değil davranışlarına göre değerlendirmeyi öğrenin.

Eğer «Nowaja Shisn» grubu barış için mücadele etmeyi öneriyor, ama aynı zamanda «özgürlük istikrazını» da desteklemeyi istiyorsa, bunun emperyalistlerin ekmeğine yağ sürmek demek olduğunu bilin.

Eğer «Nowaja Shisn» grubu arada bir bolşeviklere göz kırpıyor, ama aynı zamanda «yurt savunucuları» destekliyorsa, bunun karşı devrimin ekmeğine yağ sürmek demek olduğunu bilin.

Bu tutarsız gruba, bunun 12 numaralı listesine oy vermek demek, karşı devrime hizmet eden «yurt savunucuların» hizmetine girmek demektir.

Yoldaşlar! *«Nowaja Shisn» grubuna bir tek oy yok!*

Bizim partimiz, köyde ve şehirde işçilerin partisidir, yoksul köylülerin partisidir, ezilenlerin ve sömürülenlerin partisidir.

Tüm burjuva partileri, tüm burjuva gazeteleri, tüm kararsız gruplar, ne olduğu belirsiz tüm gruplar, partimizden nefret ederler ve ona iftira ederler.

Hangi nedenlerle?

Şu nedenlerle:

Yalnız bizim partimiz kapitalistlerle toprak sahiplerine karşı devrimci mücadeleden yanadır.

Yalnız bizim partimiz, çiftlik sahiplerinin topraklarının hemen köylü komitelerinin eline geçmesinden yanadır.

Yalnız bizim partimiz, bütün kapitalistlere karşı, endüstride işçi denetimini istemektedir.

Yalnız bizim partimiz, kapatçılara (spekülasyon), ve yağmacılara karşı şehir ile köy arasındaki alış verişin demokratik örgütlenmesinden yanadır.

Yalnız bizim partimiz, cephede ve cephe gerisi ülke içinde karşı devrimin tamamen temizlenmesinden yanadır.

Yalnız bizim partimiz, sapmadan işçilerle köylülerin ve askerlerin devrimci örgütlerini savunuyor.

Yalnız bizim partimiz, kararlı ve devrimci bir biçimde barış ve halkların kardeşliği için savaşıyor.

Yalnız bizim partimiz, kararlı ve tutarlı bir biçimde iktidarın işçilerin ve yoksul köylülerin eline geçmesi için savaşıyor.

Yalnız ve yalnız bizim partimiz, cephede ölüm cezasını destekleme ayıbıyle lekelenmemiştir.

Burjuvazinin ve toprak sahiplerinin bizim partimizden niçin nefret ettiklerinin nedenleri bunlardır.

Bu gün niçin partimize oy vermek zorunda olduğunuzun nedenleri bunlardır.

Kadın ve erkek işçiler, askerler!

Oylarınızı bizim partiye, 6 numaralı listeye verin!

«Proletari» (Proleter) No. 7,
20 Ağustos 1917.
Başmakale

BİR DİZE KIŞKIRTMALAR DALGASI

Kışkırtma karşı devrimin denenmiş bir aracıdır.

1848 yılının Haziran kırımı, 1871 yılında Paris'in teslimi, devrimin yenilgiye uğratılması amaciyle cephede ve cephe gerisi ülke içindeki kışkırtmalar -burjuvazinin bu sinsi yöntemlerini bilmeyen var mı?

Fakat dünyanın hiç bir yerinde burjuvazi bu bozguncu yola bizde, Rusya'daki kadar küstahça ve sınırsız bir şekilde baş vurmamıştır.

Rjabuschinski açıkça ve tüm halkın önünde, gerekirse işçi ve köylülerin karşı koymasını kırmak için burjuvazinin, «açlığın ve sefaletin kemikli elini» yardıma çağırmaktan çekinmeyeceği ile tehdit etmedi mi?

Ve burjuvazi sözden uygulamaya geçmedi mi, fabrikaları ve işletmeleri durdurarak on binlerce işçiyi sokağa atmadı mı?

Bunun, bir kırım düzenleyerek devrimi kanda boğmak için düşünülmüş bir plan değil de bir rastlantı olduğunu kim söyleyebilir?

Fakat prokovasyonun asıl alanı ülke içi değil, cephedir.

Daha Martta, belli generallerin, «ellerinde olmayan koşullardan» dolayı, başarıya ulaşamadıkları Ri'ga'nın teslimine ilişkin bir planından söz ediliyordu.

Bu yılın Temmuz ayında Rus birlikleri Tarnopol ile Tschernowizy'yi boşalttılar. Burjuva basınının satılık yazarları bunun suçunu oy birliğiyle askerlere ve partimize yüklediler. Ve sonra? Sonra, «geri çekilmenin kışkırtılmış olduğu», «ihanetin önceden düşünülerek hazırlanmış bir plana göre ince oynandığı» ortaya çıktı. Bu arada belli generallere, ordunun bulunduğu yerde dolaşıp askerlere geri çekilmeyi emreden otomobillerin örgütleyicilerinden söz ediliyor.

Karşı devrimcilerin sade, ne yaptıklarını bilmeyen lafazanlar olduklarını kim söyleyebilir?

Şimdi sıra Riga'dadır. Telgraf, Riga'nın teslimi haberini getirdi. Burjuva basının satılık yazarları güya panik halinde kaçan askerlere karşı daha şimdiden bir saldırıya başladılar. Suçu devrimci askerlerin üzerine atmak çabası içinde olan karşı devrimci genel karargâh. «Wetscherneje Wremja» gibi aynı telden çalıyor. Eğer bu gün Newski-Prospekt'te, «Bolşeviklere Hayır!», sloganı altında gösteriler başlarsa şaşmayacağız.

Bu arada Riga bölgesindeki komiser vekili Woitinski'nin telgrafları, askerlere iftira edildiğinde hiç bir kuşkuya yer bırakmıyor.

Woitinski telgraflarında, «tüm Rusya önünde tanıklık ederim ki, askerler subayların bütün emirlerini

şerefle yerine getirmişler ve kendilerini ölüme atmışlardır», diye bildiriyor.

Bir görgü tanığı yazıyor bunu.

Fakat genel karargâh durmadan alayların kaçışından söz ediyor ve askerlere iftira atıyor.

Fakat burjuva basını ayrıca, cephede «ihanet» şarkısını okumaya devam ediyor.

Karşı devrimci generallere burjuva basınının askerlere karşı olan iftiralariyle belirli bir plan uyguladıkları belli değil mi?

Bu planın, Tarnapol ve Tschernowizy'de sahneye konulan diğer planın iki yumurtanın birbirine benzediği gibi, benzeri olduğu açık değil mi?

Son olarak, Rusya'da başlatılmış olan provokasyonlar dalgası, tamamen ortadan kaldırılması proletarya ile devrimci askerlerin ilk görevi olan, emperyalist burjuva diktatörlüğünün bir savaşım aracı olduğu açık değil mi?

«Proletari» (Proleter) No. 8,
22 Ağustos 1917.
Başmakale

SOSYAL DEVRİMCİLER PARTİSİ İÇİNDEKİ İŞBÖLÜMÜ

İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyetinin son toplantısında sosyal devrimciler, ölüm cezasının kaldırılmasına oy verdiler ve bolşeviklerin tutuklanmasına karşı yapılan protestoya katıldılar.

Tabii ki bu, çok güzel ve övülmeğe değer bir davranış.

Bununla beraber, bu arada küçük bir soru sormak istiyoruz.

Cephede ölüm cezasını *kim* getirdi, Bolşevikleri *kim* tutukladı?

Bunları yapanlar da *sosyal devrimcilerdi* (kadetlerle menşeviklerin iyi niyetli işbirliğiyle!). Bildiğimiz kadariyle başbakan A. F. Kerenski, Sosyal Devrimciler Partisi üyesidir. Adı, Petrograd Şehir Duması seçimlerinde Sosyal Devrimciler Partisi aday listesini şereflendirdi.

Bildiğimiz kadariyle Savaş Bakanı Yardımcısı B. W. Sawinkow da, aynı şekilde Sosyal Devrimciler Partisi üyesidir.

Fakat bu her iki seçkin sosyal devrimci yine de cephede ölüm cezasının yeniden getirilmesinin asıl failleridir (Bunların yanına general Kornilow'u da koymak gerekir, ancak o daha şimdilik Sosyal Devrimciler Partisine girmemiştir).

Bundan başka, bildiğimiz kadariyle Tarım Bakanı Tschernow da Sosyal Devrimciler Partisi üyesi olsa gerek.

Ve son olarak İçişleri Bakanı N. D. Awxntjew, yani Kerenski'den sonra bakan olarak en önemli sandalya sahibi, aynı şekilde Sosyal Devrimciler Partisindendir.

Fakat gene de asıl bütün bu saygı değer sosyal devrimciler cephede ölüm cezasını getirerek bolşevikleri tutuklamışlardır.

Bu partide ne biçim bir işbölümü var ki, bir kısım üyeler ölüm cezasının konmasına karşı çıkarlarken, diğerleri bunu kendileri getiriyorlar?...

Dikkate değer bir şey! saltçılığı (Mutlakiyeti) daha kısa süre önce devirdik, «Avrupa biçimi» yaşamaya başlayalıdan beri fazla bir zaman geçmedi ama «Avrupalılığın» ne kadar kötü yanları varsa, hemen hepsini kendimize malettik. Söz gelişi, Fransa'daki herhangi bir burjuva radikal partiyi ele alalım. Böyle bir parti kendini mutlaka sosyalist olarak adlandırır: Radikal «Sosyalist» Partisi, «Bağımsız Sosyalistler» Partisi vb., vb. Seçmenler ve kitleler karşısında bu partiler daima, özellikle seçimlerden önce ve bunlarla yarışan gerçek sosyalist partileri tarafından köşeye sıkıştırıldıklarında, «aşağıya» doğru hep «sol» deyimlerle görünürler.

Aynı zamanda bu aynı partinin, «Radikal Sosyalistler», «Bağımsız Sosyalistler» Partisinin, bakanları «yukarda», seçmenlerinin toplumcu isteklerine en ufak şekilde bile aldırmaksızın sessizce kendi burjuva işlerini yürütmeyi sürdürürler.

Sosyal Devrimciler de şimdi bunun tıpkısını yapıyorlar.

Şanslı bir parti! Ölüm cezasını kim getirdi? -Sosyal Devrimciler! Ölüm cezasına kim karşı çıktı?- Sosyal Devrimciler! Herkesi hoşnut ediyorlar...

Böyle yapmakla Sosyal Devrimciler, hem adlarının kötüye çıkmayacağını (yığınların sevgisini kaybetmeyeceklerini), hem de sermaye edineceklerini (bakanlık koltuklarını korumayı) umuyorlar.

Fikir ayrılıklarının her partide bulunduğu söylenecektir bize. Üyelerden bir bölümü böyle düşünür, başka bir bölümü başka türlü düşünür.

Tabii ki çeşitli fikir ayrılıkları vardır. Eğer bir kısmı cellattan yana, diğerleri cellata karşı iseler o zaman bir parti içindeki bu tür fikir ayrılıklarını gidermek oldukça güç bir mesele olur. Hele bir de partinin en sorumlu liderleri, yani bakanlar, cellatı tutuyorlar ve fikirleri de hemen uygulamaya konuyorsa, o zaman her politik düşünen kimse partinin politikasını sadece parti üyelerinin katıldıkları şu ya da bu protesto kararına göre değil, asıl bu bakanların eylemine göre yargılayacaktır.

Alçaklık silinmemiş bir leke olarak kalıyor. Sosyal Devrimciler Partisi, ölüm cezası partisi, işçi sınıfı liderlerini tutuklayan zindancılar partisi olarak kalıyor. Sosyal devrimciler, partilerinin en önde gelen üyelerinin ölüm cezasını yeniden getirmiş olmaları alçaklığından arınmayı hiç bir zaman başaramıyacaklardır.

Sosyal devrimciler, hükümetlerinin işçi partisi liderlerine karşı alçakça iftira kampanyası başlatması ve Lenin'e karşı yeni bir Dreyfus vakası [73] sahnelemeye kalkması lekesini silmeyi hiç bir zaman başaramıyacaklardır.

«Proletari» (Proleter) No. 9,
23 Ağustos 1917
İmzasız Makale

SARILARIN BİRLİĞİ

Rus devrimi hiç de diğerlerinden yalıtlanmış değildir. Batıdaki devrimci harekete sıkı sıkıya bağlıdır. Bunun da ötesinde o, dünya kapitalizminin temellerini yıkmağa çağrılan bütün ülkelerin proleterlerinin büyük hareketinin bir bölümüdür. Onun için devrimimizin her girişiminin yankılar yaratarak batıda bir akım başlatması, zaferlerinden her birinin tüm dünyadaki devrimci harekete canlılık kazandırarak onun daha da gelişmesini sağlayıp bütün ülkelerin işçilerini sermayeye karşı mücadeleye itmesi gayet doğaldır.

Batı Avrupa emperyalist haydutlarının bunları bilmemeleri olasılı değildir. Bundan dolayı Rus devrimine ölüm kalım savaşı ilan etmeyi kararlaştırdılar. İngiliz ve fransız kapitalistleri, daha devrimimizin başında ona karşı savaş açtılar. Basın organları, «Times»

[74] ile «Matin» [75], daha o zamanları devrimci sovyetleri ve komiteleri lekeleyerek dağıtılmasını istediler.

İki ay sonra emperyalistler, İsviçre'de yaptıkları bir gizli konferansta «büyüyen devrim» hareketine karşı mücadele önlemlerini bir kere daha açıkladılar ve bunda da darbelerini her şeyden önce Rus devrimine yönelttiler.

Şimdi açık saldırıya geçiyorlar. Fırsat olarak Riga'daki yenilgiyi ele alıyorlar. Tüm suçu askerlerin üzerine atarak bu arada Rusya'daki karşı devrimin daha da güçlendirilmesini istiyorlar.

«Birshewje Wjedomosti»nin telgrafına bakın.

Paris'den bir telgraf:

İkinci ordunun geri çekilmesi, *ya da daha doğrusu savaşmadan kaçışı* ve Riga'nın düşmesi burada *üzüntü, öfke ve nefret* uyandırdı.

«Matin», bu felaketin suçluları olarak, Rus pasifistlerinin *aynen eski Çarın kötü danışmanları kadar yeteneksiz olduklarını gösterdiklerini, ne var ki onlardan da daha çok zarar verdiklerini öne sürüyor.*

Gazete, *İşçi* ve *Asker Milletvekilleri Sovyetinin,* bu kadar acıklı ve somut derslere rağmen *ordu komiteleri gibi böyle saçma kuruluşları* halâ *tutmakta inat etmesini* anlamadığını belirtiyor.

Fransız kapitalistlerinin organı böyle yazıyor.

Bir telgraf da Londra'dan:

«Daily Chronicle» şunları yazıyor: «Herşeyden önce orduda disiplinin yeniden kurulması gerekir. Almanlar bu kadar hızlı ve önemli bir zaferi, Galiçya ile Bukowina'yı işgal etmelerini sağlayan aynı nedenlere, yani *Rus birlikleri içinde görülen itaatsizlik ve ihanete* borçludurlar.»

İngiliz emperyalistleri böyle diyorlar.

«...Savaşsız kaçış»... «Saçma ordu komiteleri»... «Disiplinin yeniden kurulması» (ölüm cezası onlarca yeterli görülmüyor!)... «Rus birlikleri içerisinde ihanet»...

Ölen Rus askerlerini bu biçim komplimanlarla yargılıyorlar bu para torbaları.

Ve, «ordunun bütün geri çekilme süresince düşmanlarla şerefle döğüştüklerini, birliklerin yarma harekatının olduğu yerde kendilerine verilen ödevleri itirazsız ve şerefle yerine getirdiklerini»!!! görgü tanıklarının ağır birliğiyle doğrulamalarına rağmen bunu yapıyorlar.

Ancak burada söz konusu olan tabii sadece kışkırtma, askerlere alçakça iftira atılması değildir.

Söz konusu olan, ingiliz ve fransız emperyalistlerinin askerlere iftira atmak suretiyle cephedeki başarısızlığı, Rusya'daki devrimci örgütlerin tamamen ortadan kaldırılması için kullanmaları, emperyalizm diktatörlüğünün kesin zaferini sağlamak istemeleridir.

İşin püf noktası budur.

Eğer Purischkewitsch'le Miljukow Riga'nın düşmesi üzerine sahte göz yaşları döküp askerlere iftira edip aynı zamanda sovyetlerle komitelere hakaretler yağdırıyorlarsa, bunun anlamı, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin kesin zaferini sağlamak için daha başka şiddet önlemleri isteme fırsatı bulduklarına seviniyorlar demektir.

Eğer batının kapitalistleri, Riga'nın düşüşü üzerine «duydukları üzüntüden» bu kadar çok söz ediyor, bu arada her şeyi askerlerin üstüne yıkıyor ve aynı zamanda «saçma ordu komitelerine» hakaretler yağdırıyorlarsa, bunun anlamı, Rusya'daki devrimci örgütlerin tümüne kesin öldürücü bir darbe vurma fırsatını ele geçirdiklerine seviniyorlar demektir.

Kuzey cephesinde ölen Rus askerlerine karşı yürütülen birleşik yalan ve iftira savaşının politik anlamı, yalnız budur.

Askerlere iftira atarak Riga'daki askeri başarısızlığı kan kaybeden Rus devrimine *karşı* kullanmak amaciyle kurulmuş bir Rus ve Avrupa emperyalistleri birliği, işte bugünkü durum budur.

İşçiler ve askerler bunu mimlesinler!

Bilsinler ki, batının işçileriyle birlik içinde batıdaki kapitalizmin temellerini sarstıkları takdirde ancak, Rusya'daki devrimin zafere ulaşması beklenebilir.

Bunu bilsinler ve emperyalistlerin sarı birliği karşısına bütün ülkelerin devrimci işçi ve askerlerinin kızıl bağlaşığını (ittifakını) çıkarmak için tüm güçleri toplasınlar.

«Rabotschi» (İşçi) No. 1
25 Ağustos 1917
Başmakale

YA O — YA O [76]

Olaylar hızlanıyor. Koalisyon üstüne koalisyon kuruluyor, cephedeki baskı önlemlerini içerdeki baskı önlemleri izliyor, ama yararı yok, çünkü günümüzün asıl kötülüğü olan ülkedeki genel bunalım durmadan yayılıyor ve gittikçe daha tehlikeli bir hal alıyor.

Ülke bir kıtlığın eşiğinde bulunuyor. Kazan ve Nishni-Nowgorod, Jaroslawl ve Rjasan, Charkow ve Rostow, Don havzası ve merkez endüstri sanayi bölgesi, Moskova ve Petrograd, cephe ve hemen cephe gerisi yurt içi-bütün buralar ve daha bir çok bölgeler ağır bir gıda bunalımı geçiriyorlar. Karşı devrim ajanları tarafından şimdilik henüz beceriksizce kullanılan açlık kavgası daha şimdiden başladı...

Her yerde, «köylüler tahılı teslim etmiyorlar», diye yakınmalar duyuluyor.

Fakat köylüler tahılı aptallıklarından değil, hükümete olan güvenlerini kaybettikleri ve ona artık yardım etmek istemedikleri için vermiyorlar. Martta ve Nisanda köylüler sovyetlere ve bununla birlikte hükümete güveniyorlardı ve hem şehirlere, hem de cepheye bol tahıl akıyordu. Şimdi çiftlik sahiplerinin ayrıcalıklarını koruyan hükümete olan güvenlerini yitirdikleri için artık tahıl yok ortada. Köylüler stok yapıyorlar ve daha iyi zamanların gelmesini beklemeyi uygun görüyorlar.

Köylüler tahılı kötü bir niyetten dolayı değil, ortalıkta karşılığında alabilecekleri hiç bir şey olmadığı için vermiyorlar. Köylülerin basmaya, ayakkabıya, demire, petrole, şekere gereksinimleri var, ama bu mallar onlara pek az miktarda veriliyor. Tahılı, fabrika ürünlerinin yerini tutamayan ve üstelik de değeri düşen kâğıt para karşılığında elden çıkarmanın da bir anlamı yok.

Biz, hem cephede ve hem de içerde aynı şekilde iyi çalışılmayacak kadar yetersiz olan ulaşım sistemindeki bozukluktan hiç söz etmiyoruz.

Bütün bunlar, ister istemez, köyü en iyi iş gücünden yoksun bırakarak ekilen yerlerin azalması sonucunu doğuran, ordu için sonu gelmez asker almalarla bağıntılı olarak, cephenin ve cephe gerisi iç kısımların aynı şekilde acısını çektikleri beslenme sistemi bunalımına yol açıyor.

Aynı zamanda, beslenme sistemi bunalımını kötüye götüren sanayi bunalımı büyüyüp genişliyor.

Kömür ve petrol kıtlığı, tekstil fabrikalariyle dökümhanelerin ve diğer işletmelerin durmasına yol açan demir ve pamuk bunalımı, bütün bunlar ülkeyi endüstrinin yıkılması, kitle halinde işsizlik ve tam bir mal yokluğu ile tehdit eden bilinen görünümlerdir.

Mesele sadece asıl savaş için çalışan fabrika ve işletmelerin aynı zamanda ülke için gereksinimlerini de aynı ölçüde sağlayamaması değil, fakat sermayenin bütün bu yoklukları ve bunalımı, ya eşya fiyatlarını yükseltmek (spekülasyon!) veya artan pahalılık karşısında daha yüksek ücret isteyen işçilerin direnişini kırmak (kapitalistlerin İtalyan grevleri!), ya da işletmeleri durdurmak (lokavtlar!) suretiyle işsizlik yaratmak ve işçilerin «ölçüsüz isteklerine» kesin bir son vermek üzere onları ümitsizliğe sevketmek için suni olarak şiddetlendirmişlerdir.

Don havzası kömür sanayicilerinin üretimi kıstıklarını ve işsizlik yarattıklarını herkes biliyor.

Pamuk kıtlığı üzerine yaygara koparan Hazar ötesi bölgesi pamuk ekicilerinin kendilerinin milyonlarca değerindeki pamuk stoklarını, kapatçı amaçlarla ortadan kaldırdıklarını herkes biliyor. Bunların dostları olan tekstil fabrikatörleri de bu kapatçılığın meyvelerinden yararlanıyorlar ve bunu bizzat örgütledikleri halde sahtekârca pamuk yokluğu üzerine yaygara kopararak fabrikalarını kapatıyorlar ve işsizliği ağırlaştırıyorlar.

Rjabuschinski'nin, «açlık ve sefaletin kemikli elleriyle devrimci proletaryanın gırtlağına yapışacağı», tehdidini herkes anımsıyor.

Kapitalistlerin sözden uygulamaya geçerek Moskova ile Petrograd'da bir boşaltmaya giriştiklerini ve bir çok işletmelerin kapatılmasını gerçekleştirdiklerini herkes biliyor.

Sonuç, sanayi hayatının yaklaşmakta olan felce uğraması ve tam bir mal yokluğu tehlikesidir.

Bu gün Rusya'nın geçirdiği ağır mali bunalımdan artık hiç söz etmiyoruz. Yılda üç milyar Ruble faiz verilmesi gereken 50 ila 55 milyar Ruble tutan borçlar,

üretici güçlerin gelişmesindeki genel gerileme karşısında Rus maliyesinin bu günkü zor durumunu çok açık bir şekilde gösteriyor.

Her hangi becerikli bir el tarafından o kadar başarıyla kışkırtılan cephedeki son «başarısızlıklar»la, genel manzara sadece tamamlanmış oluyor.

Ülke durmadan örneği görülmemiş bir felakete doğru gidiyor.

Kısa zamanda bin bir baskı önlemi getiren, fakat bir tek «sosyal reform» gerçekleştirmeyen hükümet, ülkeyi bu son derece büyük tehlikeden çıkarma gücüne asla sahip değildir.

Dahası var. Bir yandan emperyalist burjuvazinin isteklerini yerine getiren, diğer yandan ise «Sovyetlerle komiteleri» hemet ortadan kaldırmaya yanaşmayan hükümet, bu tutumuyla hem sağın ve hem de solun hoşnutsuzluğuna neden oluyor.

Bir yandan başında kadetlerin bulunduğu emperyalist klik, hükümeti bombardımana tutarak ondan devrime karşı «kararlı» önlemler almasını istiyor. Bu günlerde «genel valilerin bir askeri diktatörlüğü» ve «sovyetlerin tutuklanması» gerekliliğinden bahseden Purischkewitsch, kadetlerin özlem ve hırslarını açıkça dile getirmekten başka bir şey yapmıyor. Bunlar, Rublenin değerinin borsada kuvvetli bir düşüşüyle hükümeti baskı altına alan ve, «Rusya harp yapmalı, laf değil», diye paylayan («Daily Express», bkz. 18 Ağustos tarihli «Russkaja Wolja» [77]) müttefik sermayesi tarafından destekleniyorlar.

Tüm iktidar, yerli ya da müttefik, kapitalistlere, karşı devrimin sloganı budur.

Öbür yanda işsizlik ve topraksızlıkla karşı karşıya bulunan ve şiddet önlemleriyle ölüm cezasına tahammül etmek zorunda kalan geniş işçi ve köylü kitlelerinde büyük bir hoşnutsuzluk olgunlaşıp gelişiyor.

Anlaşmacı partilerin gücünü ve itibarını sarsan Petrograd'daki seçimler, daha dün anlaşmacılara güvenen köylü ve asker kitlelerinin, özellikle açık bir şekilde sola dönüşlerini yansıtıyor.

Tüm iktidar yoksul köylüler tarafından desteklenen proletaryaya, devrimin sloganı da budur.

Ya o - ya o!

Ya toprak sahipleri ve kapitalistlerle beraberlik ve sonra karşı devrimin tam zaferi.

Yada proletarya ve yoksul köylülerle beraberlik ve sonra devrimin tam zaferi.

Anlaşmalar ve koalisyonlar politikası başarısızlığa mahkumdur.

Çıkar yol nerededir?

Toprak sahiplerinden kopmak ve toprağı köylü komitelerine devretmek gerekiyor. Köylüler bunu anlayacaklar ve sonra tahıl bulunacaktır.

Kapitalistlerden kopmak ve bankalarla fabrika ve işletmeler üzerinde demokratik bir denetim kurmak gerekiyor. İşçiler bunu anlayacaklar ve bundan sonra «iş üretimi» artacaktır.

Şehirle köy arasındaki alış verişi demokratik esaslara göre örgütlemek suretiyle kapatçılar ve kapkaçlardan kopmak gerekiyor. Halk bunu anlayacak ve sonra açlık ortadan kalkacaktır.

Rusya'yı her taraftan saran emperyalist ağın yırtılması ve adil barış koşullarının açıklanması gerekiyor. Sonra niçin silah altında bulunduğunu ordu anlayacak ve şayet Wilhelm böyle bir barışa razı olmazsa Rus askerleri ona karşı arslanlar gibi savaşacaklardır.

Tüm iktidarın proletaryaya ve yoksul köylülere «devredilmesi» gerekiyor. Batının işçileri bunu anla-

yacaklar ve sonra kendiliklerinden emperyalist kliklerine karşı saldırıya geçeceklerdir.

Bu, savaşın sonu ve Avrupa'da işçi devriminin başlangıcı olacaktır.

Rusya'daki gelişimin ve tüm dünya durumunun gösterdiği çıkış yolu budur.

«Rabotschi» (İşçi) No. 1
25 Ağustos 1917.
İmzasız Makale

İSTEKLERİMİZ

Olaylar aralıksız birbirini izliyor. Moskova Konferansını Riga'nın teslimi ile sert önlemler alınmasına ilişkin istekler, cephedeki askerlere karşı yapılan başarısız kalmış kışkırtmayı «bolşeviklerin bir komplosuna» ilişkin kışkırtıcı söylentiler ve sert önlemler alınması için yeni istekler izliyor. Kışkırtıcı söylentilerin asılsızlığı ortaya çıktıktan sonra, geçici hükümeti devirerek askeri diktatörlük ilan etmek isteyen Kornilow'un açık eylemi başlıyor. Miljukow'un Halk Özgürlüğü Partisi bu arada, aynen Temmuz günlerinde olduğu gibi, hükümetten çekiliyor ve bu suretle açıkça Kornilow'un karşı devrimci komplosunu destekliyor.

Bunun sonucu, Kornilow'cu alayların, askeri diktatörlüğü kurmak amaciyle Petrograd'a yürümeleri, geçici hükümet tarafından Kornilow'un görevden alın-

ması, Kerenski tarafından bunalımın bildirilmesi, Kischkin'in komploya karışan Kadet Partisinden ayrılması, sözüm ona bir devrim komitesinin kurulmasıdır.

O halde şunlar birer gerçektir:

Güya «bolşevikleri» yere vurmak üzere Petrograd'a yürüyen Kornilow'a, yolu açmak için karşı devrimin bir «bolşevik komplosuna» gereksinimi vardı.

«Russkaja Wolja» ve «Birshowka»dan «Nowoje Wremja» ile «Rjetsch»e kadar tüm burjuva basını o günlerde, bir «bolşevik komplosuna» ilişkin söylentileri büyük bir gayretle yaymak suretiyle Kornilow'a yardım ettiler.

Kornilow'un bu günkü eylemi, cephedeki «başarısızlığı kullanarak karşı devrimin «kesin» zaferine yardımcı olmak için Temmuzda Tarnopol'lu, Ağustosta Riga'yı teslim eden karşı devrimci generallerin bilinen tertiplerinin bir devamıdır.

Kadet Partisi, aynen Temmuzda olduğu gibi, şimdi de, cephedeki hainler ve içerdeki en kötü karşı devrimcilerle aynı kampta bulunuyor.

Partimiz, Kadetleri, burjuva karşı devriminin ele başları olarak açığa vurduğunda haklıydı.

Partimiz, karşı devrime karşı kesin bir savaş ve daha Haziranın ilk günlerinde, «katılan» şahısların (Kaledin ve diğerlerinin) tutuklanmasını istediğinde haklıydı.

Karşı devrim daha dün ve yalnız Kornolow komplosuyla bağıntılı olarak başlamamıştır. En geç Haziranda, cephede taarruza geçen hükümetin sertlik önlemleri politikası uygulamaya başladığı zaman; karşı devrimci generallerin Tarnapol'u teslim ederek bütün suçu askerlerin üzerine yıktıktan sonra cephede ölüm cezasını yeniden getirmeyi gerçekleştirdikleri zaman;

kadetlerin müttefik sermayesinin yardımına dayanarak daha Temmuzda hükümeti baltalayıp geçici hükümette siyasal üstünlük sağladıkları zaman; MYK liderlerinin, menşevik ve sosyal devrimcilerin, kadetlerden ayrılarak Temmuz göstericileriyle birleşecekleri yerde silahlarını işçilere ve askerlere çevirdikleri zaman başlamıştı.

Bu bir gerçektir ve bunu inkâr etmek gülünç olur.

Koalisyon Hükümetiyle Kornilow'un partisi arasındaki bu günkü mücadele, devrim ve karşı devrim meselesi değil, karşı devrimci politikanın iki ayrı yönteminin karşılaşmasıdır. Bu arada devrimin en kötü düşmanı olan Kornilow'un partisi, eski rejimin yeniden kurulması koşullarını yaratmak için, Riga'nın teslimminden sonra Petrograd'a karşı bir savaş açmaktan çekinmiyor.

Şayet devrimci Petrograd'a gelecek olurlarsa, işçilerle askerler Kornilow'un karşı devrimci çetelerini kesin bir yenilgiye uğratmak için bütün önlemleri alacaklardır.

Devrimin savaş bayrağını yaşamları pahasına savunacaklardır.

Fakat onlar, devrim bayrağını, onlar için temelden yabancı bir diktatörlüğün yerine ondan daha az yabancı olmayan başka bir diktatörlük geçsin diye değil, Rus devriminin kesin zafer yolunu açmak için savunacaklardır.

Ülkenin savaş ve bunalımın sıkıntıları içinde boğulma teklihesi geçirdiği ve karşı devrimci akbabaların ona kesin bir çöküş hazırladıkları bu gün devrim, onu parçalanma ve yıkılmadan kurtarmak için gerekli bütün kuvvetleri ve araçları bulmak zorundadır.

Şimdi gerekli olan, hükümet eden grupların baş-

kaları tarafından dağıtılması ve diktatörlük gösterisi değil, burjuva karşı devrimin tamamen ortadan kaldırılması ve Rusya halklarının çoğunluğu yararına kararlı önlemlerin alınmasıdır.

Bu amaçla Bolşevik Partisi şunların yapılmasını istiyor:

1. Cephede ve içerde karşı devrimci generallerin hemen uzaklaştırılarak yerlerine asker ve subayların seçilmiş temsilcilerinin getirilmesi ve ordunun aşağıdan yukarıya tamamen demokratlaştırılması.

2. Yalnız başına orduda demokratik disiplini sağlama gücüne sahip devrimci asker örgütlerinin yeniden kurulması.

3. Her türlü sertlik önlemlerinin ve her şeyden önce de ölüm cezasının kaldırılması.

4. Çiftlik sahiplerinin topraklarının hemen köylü komitelerinin kullanımına verilmesi ve yoksul köylülere araç ve gereç sağlanması.

5. Yasal olarak sekiz saatlik iş gününün getirilmesi fabrika ve işletmelerle bankalar üzerinde özellikle işçi temsilcileri tarafından uygulanacak demokratik bir denetim sisteminin örgütlenmesi.

6. Para ekonomisinin tamamen demokratize edilmesi ve her şeyden önce sermaye ile kapitalist servetlerin acımasız biçimce vergilendirilmesi ve skandal yaratan savaş kazançlarına el konulması.

7. Kentlere gerekli gıda maddelerinin ve köylere gereksinimleri olan endüstri mallarının sağlanması için kentlerle köylük yerler arasında normal bir değişim sisteminin örgütlenmesi.

8. Rusya halklarının kendi geleceklerini tayin etme haklarının hemen ilan edilmesi.

9. Özgürlüklerin yeniden verilmesi, demokratik

cumhuriyetin karara bağlanması ve vakit geçirilmeden Kurucu Meclisin toplanması.

10. Müttefiklerle olan gizli anlaşmaların kaldırılması ve genel, demokratik barış koşullarının önerilmesi.

Parti, yarım yıldan beri savaşın ve genel bunalımın sıkıntıları içinde boğulma tehlikesi geçiren devrimin kurtuluşunun, bu istekler gerçekleştirilmeden olanaksız olduğunu açıklar.

Parti, bu isteklerin gerçekleştirilmesinin tek yolunun, kapitalistlerden koparak burjuva karşı devriminin tamamen ortadan kaldırılması ve iktidarın bütün ülkede devrimci işçilerle köylülere ve askerlere verilmesi olduğunu açıklar.

Ülkeyi ve devrimi yok olmaktan kurtaracak tek çare, tek olanak budur.

«Rabotschi» (İşçi), No.: 4
28 Ağustos 1917
Başmakale

Bunlar Kimlerdir?

Dün, karşı devrimi kışkırtanların kadetler olduğunu yazdık. Bunu yazarken biz sadece «söylentilere» değil, herkesçe bilinen olaylara da dayandık: Temmuz ayında Tarnopol'un düşmesi ve Ağustos ayında Kornilow'un komplosu esnasındaki kritik anlarda hükümetten çekilmesine. Çünkü hem temmuzda ve hem ağustosta kadetlerin cephedeki hainler ve içerdeki en kötü karşı devrimcilerle bir olup Rus halkına karşı durmaları bir raslantı olamaz.

«İswestija» ile «Yurt Savunucular», Kadetlerin bu en yakın müttefikleri, bizim Kadetlere ilişkin dünkü açıklamalarımızı bu gün sakınmasız doğruluyorlar.

«Yurt Savunucular», «Lwow bunun (yani askeri diktatrölüğün) yalnız General Kornilow tarafından değil, halen Genel Karargâhta eylenen görevlilerin belirli

bir grubu tarafından da istediğini saklamadı», diye yazıyor («İswestija»).

O halde:

Genel Karargâhın, karşı devrimin yüksek karargâhı olduğu *gerçektir.*

Karşı devrim kurmay heyetinin «kamu adamlarının belirli bir grubundan oluştuğu *gerçektir.*»

Bu «kamu adamları» kimlerdir?

Ötesini dinleyelim:

«İdeolojik ve kişisel bakımdan Kadet Partisi temsilcilerine çok yakın bulunan bir hayli kamu adamının komploya katıldıkları *kesinlikle saptandı*» («İswestija»).

O halde:

Daha dün ülkenin «diri kuvvetlerinin («Kadet Partisi temsilcileri» tarafından temsil edilen) kollarında yatan sayın «yurt savunucuların», bu gün bu insanları devrime karşı komplo yapan kimseler derecesine indirmek zorunda kaldıkları *gerçektir.*

Komplonun, «Kadet Partisi temsilcileri» tarafından örgütlenmiş olduğu ve onlar tarafından yönetildiği *gerçektir.*

Partimiz, devrimin zaferi için ilk koşulun kadetlerden kopma olduğunu iddia ettiğinde haklıydı.

Neler Kuruluyor?

Kornilow'un partisinin, devrimin en kötü düşmanı olduğunu, Kornilow'un, Riga'nın teslimindan sonra karşı devrimin zaferini sağlamak için Petrograd'ı da teslim etmekten çekinmiyeceğini dün yazdık.

Bu gün «İswestija»da bizim bu açıklamamızın sakınmasız doğrulanmasını buluyoruz:

«Ayaklanmanın asıl beyni olan kurmay başkanı General Lukomski, geçici hükümetin General Kornilow tarafından ileri sürülen isteğe uymaması halinde, cephedeki iç çatışmanın cephenin yarılmasına ve düşmanın bizim hiç beklemediğimiz yerde boy göstermesine yol açabileceğini açıklıyor.»

Bu, örneğin Petrograd'ın teslim edilmesi tehdidi gibi görünmüyor mu?

İşte size çok açık bir açıklama:

«General Lukomski, görüldüğüne göre komplonun başarısını sağlamak için vatana ihanet etmekten bile geri kalmayacaktır. General Kornilow'un isteğinin geri çevrilmesinin cephede vatandaş savaşına, cephenin açılmasına ve Almanlarla ayrı bir barış rezaletine yol açabileceği yolundaki korkutması, komplonun başarıya ulaşmasını sağlamak için Almanlarla bir anlaşmaya girişileceğine ilişkin kesin kararlılığı gösteriyor.»

Dinleyelim: «Almanlarla anlaşma», «cephenin açılması», «ayrı barış»...

«Komploya katılan kadetler, genel karargahta bulunmalarıyle «cephenin açılması» ve «Almanlarla anlaşma» tehdidini maskeliyorlar. Asıl «büyük vatan hainleri» bunlardır.

Bu «cephenin açılması» kahramanları, aylar boyu partimize çamur attılar, bizi «ihanet»le suçladılar ve «alman parasından» söz ettiler. Bankaların ücretli bu sarı yazarları, aylarca «Nowoje Wremja»da, «Birshowka» da, «Rjetsch» ve «Russkaja Wolja» da uzun uzun bu bayağı masalı yazdılar. Ya şimdi? Şimdi «yurt savunucular» bile cephedeki ihanetin, subayların ve onların ele başlarının işi olduğunu söylemek zorunda kalıyorlar.

İşçilerle askerler bunu akıllarında tutmalılar.

Burjuva basınının, askerlerle Bolşeviklerin «ihanetine» dair kopardığı kışkırtıcı yaygaranın sadece generallerle Kadet Partisinden «kamu adamlarının» gerçek ihanetlerini örtmek için olduğunu bilmeliler.

Burjuva basınının, askerlerin «ihanetine» ilişkin ulumalarının her zaman, bu basına akıl verenlerin, ihaneti hazırlamış olduklarının ve bunun suçunu askerlerin üzerine atmaya çalıştıklarının kesin bir kanıtı olduğunu bilmeliler.

İşçilerle askerler bunları bilmeliler ve bunlardan gerekli sonuçları çıkarmalılar.

Neler kurmak istediklerini bilmek istiyor musunuz?

«Cephenin açılmasını» ve «Almanlarla anlaşmayı» kuruyorlar, savaş yorgunu askerleri sonradan devrime karşı kullanmak üzere ayrı barış fikri ile kendileri için kazanmayı başaracaklarını sanıyorlar.

İşçilerle askerler, genel karargâhtan olan bu hainlere acımaması gerektiğini anlayacaklar.

Komplo Devam Ediyor...

Olaylar birbirini izliyor. Olaylar ve söylentiler büyük bir hızla ortaya çıkıyor. Kornilow'un Almanlarla görüşmelerde bulunduğuna ilişkin henüz doğrulanmamış bir söylenti dolaşıyor. Kesin olarak Kornilow'cu alaylarla devrimci askerler arasında Petrograd önlerinde silahlı çatışmalar olduğu söyleniyor. Kornilow' içerisinde kendini Rus devriminin düşmanı ve onun eriştiklerini ortadan kaldıracak diktatör olarak ilan ettiği bir «bildiri» çıkardı.

Düşmanı düşman olarak karşılayacağı yerde geçici hükümet, General Alexejew ile müzakereler yapma yolunu seçiyor, Kornilow'la tekrar tekrara görüşmele-

re girişerek, Rusya'ya açıkça ihanet eden komploculara ikna etmeye çalışıyor halâ.

Fakat, sözüm ona «devrimci demokrasi», «ülkenin bütün canlı kuvvetlerinin temsil olunacağı Moskova Konferansı örneği yeni bir özel konferans» için hazırlanıyor (bkz. «İswestija»).

Daha dün, «bolşevikler komplo düzenliyor», diye ortalığı velveleye veren, fakat bu gün Kornilow'un komplosu ortaya çıktıktan sonra seslerini kısan kadetler; aynı zamanda «sağ duyuya» ve «anlayışa» davet ediyorlar (bkz. Rjetsch).

Anlaşıldığına göre, bir bolşevik komplosundan bahisle ortalığı velveleye veren, ama kendileri devrime ve Rus halkına karşı bir komplo örgütleyen aynı «canlı kuvvetlerle» yeni bir anlaşma «gerçekleştirilmek» isteniyor.

Ancak bu anlaşmacılar hesaplarını kendilerine göre yapıyorlar. Çünkü ülkenin gerçek sahipleri olan işçilerle askerler devrim düşmanlarıyla görüşmelere girişilmesini istemiyorlar. Bölgelerden ve alaylardan gelen raporlar, işçilerin kuvvetlerini seferber ettiklerini ve askerlerin silah omuzda hazır beklediklerini bildiriyorlar. İşçiler açıkça, düşmanlarla düşmanlar olarak konuşma yolunu seçiyorlar.

Başka türlüsü de asla olamaz: Düşmanla savaşılır, görüşme yapılmaz.

Komplo devam ediyor, karşılamaya hazırlanın!

«Rabotschi» (İşçi) No.: 5
İkinci özel baskı
28 Ağustos 1917
Başmakale

BURJUVAZİ İLE BİR ANLAŞMAYA KARŞIYIZ

Çiftlik sahipleriyle kapitalistlerin karşı devrimi yere vurulmuştur ama daha kesin yenilgiye uğratılmamıştır.

Kornilow'cu generallere darbe indirilmiştir ama devrimin zaferi daha güvenceye alınmamıştır.

Niçin?

Anlaşmacılar, düşmanlara karşı acımasız bir savaş verecekleri yerde onlarla görüşmelerde bulundukları için.

«Yurt savunucular, çiftlik sahipleriyle kapitalistlerden kopacakları yerde onlarla anlaşma yoluna gittikleri için.

Hükümet, bunları yasa dışı ilan edeceği yerde bakanlıklara atadığı için.

General Kaledin Rusya'nın güneyinde devrime karşı bir ayaklanma örgütlüyor, ama arkadaşı General Alexejew kurmay başkanlığına atanıyor.

Rusya'nın başkentinde, Miljukow'un partisi açıkça karşı devrimi destekliyor, ama bu partinin temsilcileri olan Maklakow'la Kischkin bakanlıklara getiriliyor.

Devrime karşı bu caniyane tutuma bir son vermenin zamanıdır.

Düşmanla uzlaşma değil, savaş yapılması gerektiğinin kesin ve kararlı bir şekilde ilan edilmesinin zamanıdır.

Sloganımız, çiftlik sahipleriyle kapitalistlere, generallerle bankerlere karşı, Rusya halklarının çıkarlarından yana, barıştan, özgürlükten ve topraktan yana olmaktır.

Birinci ödev, burjuvazi ile çiftlik sahiplerinden kopmaktır.

İkinci ödev, bir işçi ve köylü hükümetinin kurulmasıdır.

«Rabotschi» (İşçi), No.: 9
31 Ağustos 1917
Başmakale

BUNALIM VE KOMİTE

Kornilow komplosundan ve hükümet iktidarının dağılmasından, komplonun kırılmasından ve bir Kerenski-Kischkin bakanlığının kurulmasından, «yeni» bir bunalımdan ve Zereteli ile Goz'un gene aynı Kerenski ile «yeni» müzakelerelerinden sonra nihayet «yeni» bir (tamamen yeni) beşli hükümetimiz var.

Kerenski, Tereschtschenko, Werchowski, Werderewski ve Nikitin.

Bir Beşler «Komitesi». Kerenski tarafından seçilerek yine onun tarafından onaylanan, Kerenski sorumlu, fakat işçilerle askerlerden ve köylülerden bağımsız «yeni» hükümet budur.

Bu hükümetin aynı biçimde, kadetlerden de bağımsız olduğunun söylenmesi tamamen saçmadır. Çünkü Kadet Partisinin hükümette resmi temsilcilerinin

olmaması, sadece hükümetin kadetlere tam bağımlılığını örtmek içindir.

Dışarıya karşı başkomutan olarak sosyal devrimci Kerenski. Gerçekte ise kurmayı ve bununla birlikte cephenin bütün iplerini elinde tutan kadetlerin adamı General Alexjew.

Dışarıya karşı kadetlerden bağımsız (gülmeyin!) «sol» bir komite. Gerçekte ise bunlar, ayrı ayrı bakanlıkları yöneten ve gerçekten bütün devlet işlerini ellerinde tutan kadetlerin kuklaları.

Lafla kadetlerden kopma. Fakat gerçekte, cephede ve içerde kadetlerin adamlarıyla uzlaşılıyor.

Kadetlerle olan ittifakı maskeleyen bir kulis olarak komite; çiftlik sahipleriyle kapitalistlerin diktatörlüğünü halkın öfkesine karşı koruyan bir maske olarak Kerenski diktatörlüğü-bu gün durum budur.

«Canlı güçlerin» temsilcileri arasında, koyu uzlaşmacı Zeretelli ile Awxentjew'in, dün kadetlerle gizli olarak yapılan anlaşmayı işçilerle köylülerin bütün düşmanlarını sevindirecek biçimde açık bir anlaşmaya dönüştürmek için çaba gösterecekleri yeni bir görüşme yapılması bekleniyor.

Ülkemiz son altı ay içinde üç ağır iktidar bunalımı yaşadı. Bu bunalımlardan her biri burjuvazi ile yapılan bir anlaşma ile halledildi, bu arada işçilerle köylüler her keresinde iyileştirici görevi yaptılar.

Niçin?

İktidar mücadelesine karışan sosyal devrimci ve menşevik küçük burjuva partileri her defasında çiftlik sahipleriyle kapitalistler tarafını tuttukları ve bu suretle mücadelenin kadetlerin yararına sonuçlanmasını sağladıkları için.

Kornilow komplosu, kadetlerin karşı devrimci özünü tamamen açığa çıkarmıştır. «Yurt savunucular» üç

gün süreyle kadetlerin ihanetini bağırıp çağırdılar, üç gün boyunca karşı devrimle daha ilk çatışmada parçalanan koalisyonun yaşayamayacağını bağırıp çağırdılar. Sonra ne oldu? Bütün bunlara rağmen, onları suçlayıp karalayan aynı kadetlerle maskelenmiş bir koalisyonu kabul etmekten daha iyi bir şey bulamadılar.

Daha dün MYK nin «yurt savunucular» dan oluşan çoğunluğu, kulisler ardında gizli ve işçilerle köylülerin hayati çıkarları uğruna kadetlerle yapılan anlaşmaların sonucu olarak ortaya çıkan beşler komitesini oyla «desteklemeyi» kararlaştırdı.

Böyle bir günde, şiddetlenmiş iktidar bunalımı gününde, iktidar mücadelesinin şiddetlendiği bir günde menşeviklerle sosyal devrimciler, Kornilow'un yere serildiği bir zamanda, çiftlik sahipleriyle kapitalistlerin gene iktidar iddiasında bulunmalarına yardım ettiler, bir kere daha karşı devrimci kadetlerin işçilerle köylüleri aldatmalarına yardım ettiler.

MYK'ndeki dünkü oylamanın siyasal anlamı yalnız ve yalnız budur.

İşçilerle köylüler bunu bilsinler ve bundan gerekli sonuçları çıkarsınlar.

Aynen, dünün açık koalisyonları gibi bu günün maskelenmiş koalisyonunun da ömrü kısa olacaktır: Çiftlik sahibiyle köylü arasında, kapitalistle işçi arasında sürekli bir anlaşma olamaz. Bu nedenle iktidar mücadelesi sadece sona ermemiş olmakla kalmayarak, aksine gittikçe kuvvetlenip keskinleşiyor.

İşçiler, sosyal devrimcilerle menşeviklerin kitleler üzerindeki etkileri devam ettiği sürece, bu mücadelede yenilgiye uğramalarının kaçınılmaz olduğunu bilmeliler.

İşçiler, iktidarı ele geçirmek için köylü ve asker kitlelerinin uzlaşmacılardan, yani sosyal devrimciler-

le menşeviklerden ayırarak devrimci proletarya etrafında birleştirmek gerektiğini bilmeliler.

Bunu unutmayıp sosyal devrimcilerle menşeviklerin ihanetini köylülerin ve askerlerin önüne sererek bunların gözlerini açmalılar.

Artık arkamızda bıraktığımız bunalımdan aldığımız ders şudur: Kitleler üzerindeki sosyal devrimci-menşevik etkisine karşı acımasız mücadele, köylülerle askerleri proletarya partisinin bayrağı etrafında birleştirmek için yorulmadan çalışma.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 1
3 Eylül 1917
Başmakale

KENDİ YOLUNDA

Almanya'daki 1848 devriminin güçsüzlüğünü Marks, başka şeyler yanında, orada devrimi hızlandırarak mücadele ateşi içinde onu kuvvenlendirecek kuvvetli bir karşı devrimin olmamasıyle açıklıyor.

Biz Rusların bu konuda kendimizden yakınmamıza ihtiyacımız yok, çünkü bir karşı devrimimiz, hem de oldukça kuvvetli bir karşı devrimimiz var. Generallerin ve burjuvazinin son karşı devrim eylemleriyle devrimci hareketin karşı akımı, devrimin, asıl karşı devrim savaşlarında gelişip güçlendiğini bilhassa açıklıkla gösterdi.

Artık ölmüş görünen, Temmuz ve Ağustosta burjuvazinin tertipleriyle ezilmiş olan sovyetlerle komiteler, bu savaşların ateşinde yeniden canlanarak yeni gelişme kazandılar.

Bu örgütlerin omuzlarında devrim, karşı devrim üzerine zafere yükseldi.

Kornilow, karşı devriminin düzensiz bir geri çekilme içinde bulunduğu ve Kerenski'nin, vicdansızca yabancıların zaferini benimsediği bu gün, bu örgütler olmaksızın; demir yolcuların, askerlerin, denizcilerin, köylülerin, işçilerin, posta ve telgraf görevlilerinin ve diğerlerinin «kendi başına buyruk» komiteleri ve bunların mücadeleci eylemi olmaksızın, devrimin süpürülüp atılmış olacağı bilhassa açıkça ortaya çıkıyor.

Bu örgütlere daha çok değer vermek zorundayız. Bu örgütlerin kurulmasında ve yerleşmesinde daha enerjik çalışmak zorundayız. «Kendiliğinden kurulan» komiteler, yaşayıp gelişmeliler, kuvvet kazanıp yenmeliler. Devrim dostlarının sloganı bu olmalıdır.

Yalnız düşmanlar, yalnız Rus halkının can düşmanları bu örgütlere darbe vurabilirler.

Bu arada Kerenski Hükümeti, karşı devrim saldırısının ilk günlerindenberi «kendiliğinden» kurulan komiteleri güvenilmez olarak gördü. Kornilow'a karşı savaşamayan ve savaşmak istemeyen Kerenski Hükümeti, kitlelerden ve kitle hareketinden, karşı devrimden korktuğundan daha çok korkuyor. Kornilow'cu eylemlerin ilk gününden itibaren, halkın karşı devrime karşı savaşı için Petrograd Komitesinin yoluna engeller koyarak Kornilow'a karşı savaşımın bu baltalanışını aralıksız sürdürdü.

Fakat bu da yetmedi: Kerenski Hükümeti, 4 Eylül günü özel bir emir çıkararak devrimci komitelere açık bir savaş açtı ve bunları yasa dışı ilan etti. Bu komitelerin eylemini, «başına buyruk eylemler» olarak niteledikten sonra şu açıklamayı yaptı.

«Bundan sonra başına buyruk eylemlere artık izin verilmeyecek ve geçici hükümet bunlarla izinsiz girişilmiş cumhuriyete zararlı eylemler olarak mücadele edecektir.»

Görünüşe göre Kerenski, «Komite»nin henüz bir konsolosluğa dönüşmediğini ve kendisinin Rusya Cumhuriyetinin ilk konsolosu olmadığını unuttu.

Görünüşe göre Kerenski, «Komite» ile «Konsolosluk» arasında bir hükümet darbesi bulunduğunu ve ancak bunu yaptıktan sonra bu biçim emirlerin çıkarılabileceğini bilmiyor.

Kerenski, cephedeki ve içerdeki, «gücünü kendinden alan» komitelere karşı mücadele, sadece ve sadece Kaledin'le Kornilow'a dayanabileceğini ve bunu yaparken bunlardan sonuncusunun sonunu düşünmekle iyi yapmış olacağını bilmiyor...

Biz, Kerenski'nin, yattığı pusudan yürüttüğü bu girişime devrimci komitelerin layık olduğu biçimde karşılık vereceklerine inanıyoruz.

Kesin kanımız odur ki, devrimci komiteler *kendi yollarından ayrılmayacaklardır.*

Ve eğer, «komite» ile devrimci komitelerin yolları kesin olarak ayrıldıysa, bu daha çok «komite» için kötüdür.

Karşı devrimci tehlike daha geçmedi. Yaşasın devrimci komiteler!

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 3
6 Eylül 1917
Başmakale

KADETLERDEN KOPMA ÜZERİNE

Kornilow darbesinin yalnız olumsuz yanı yok. Yaşamdaki her olay gibi bunun da olumlu bir yanı var. Kornilow'un eylemi, doğrudan devrimin yaşamına yönelikti. Bunda kuşku yok. Ancak devrime karşı bir darbe olması ve bütün toplumsal güçleri harekete geçirmesi dolayısıyle Kornilow'un komplosu, bir yandan devrimi hızlandırarak onu daha büyük eyleme ve örgütlenmeye itti, diğer yandan ise sınıfların ve partilerin maskesini düşürerek onların gerçek yüzlerini ortaya çıkarıp, gerçek fizyonomilerinin tanınmasına yardım etti.

Nerdeyse varlıklarını yitirmiş olan cephedeki komitelerle içerdeki sovyetlerin birden canlanarak yeni eylemler geliştirmeleri onun sayesinde olmuştur.

Daha dün Kadetlerle bir anlaşma yapma çabaları içinde «çırpınan»lar da dahil olmak üzere, bu gün herkesin Kadetlerin karşı devrimci niteliğinden konuşmaya başlaması onun sayesinde olmuştur.

Bütün bu olanlardan sonra sosyal devrimcilerle menşeviklerin bile kadetlerle bir koalisyonu artık doğru bulmadıkları bir gerçektir.

Hatta Kerenski tarafından kurulan Beşler «Komitesi»nin bile kadetlerin resmi temsilcileri olmaksızın yetinmek zorunda kaldığı bir gerçektir.

«Demokratik» partiler için kadetlerden kopmanın kaçınılmaz bir hal aldığı söylenebilir.

Kornilow darbesinin olumlu yanı budur.

Fakat kadetlerden *kopmak* ne demektir?

Sosyal devrimcilerle menşeviklerin, belli bir partinin üyeleri olarak kadetlerden kopup ayrıldıklarını kabul edelim. Bu onların, bunu yapmakla emperyalist burjuvazinin temsilcileri olarak kadetlerin politikasından koptukları anlamına gelir mi?

Hayır, bu o anlama gelmez.

«Yurt savunucularını», 12 Eylül için hazırlanan demokratik konferansta kadetlerin katılmadığı yeni bir hükümet kurduklarını ve Kerenski'nin böyle bir karara uyduğunu kabul edelim. Bu, onların bunu yapmakla, emperyalist burjuvazinin temsilcileri olarak kadetlerin politikasından koptukları anlamına gelir mi?

Hayır, bu o anlama gelmez.

Fransa emperyalist cumhuriyeti bize, sermaye temsilcilerinin, kendileri hükümete girmeksizin kulisler arkasında yabancı ellerle çalışarak, bu şekilde ülkeyi rahatça soyabilmek için hükümete küçük burjuva «sosyalistlerinin» girmelerini sağladıklarına ilişkin sayısız örnekler verir. Fransa'nın para babalarının, «sosyalistleri» (Briand!, Viviani!) nasıl hükümetin ba-

şına yerleştirerek kendileri geride durup sınıflarının politikasını başarıyla yürütmeyi becerdiklerini tarihten biliyoruz.

Rusya'da da kadetçi bir politika izlemeyi tek olasılı politika olarak gören-söz gelimi Rusya'nın haraç ödemekle yükümlü bulunduğu müttefik sermayenin baskısıyla, yada başka koşullar sonucu- kadetsiz böyle bir kabinenin varlığı da son derece olasılıdır.

Başka çare yoksa, kadetlerin böyle bir kabineye hiç bir itirazda bulunmayacaklarını söylemeye gerek yok, çünkü neticede kadetçi politikayı kimin yürüttüğünün hiç önemi yoktur: Asıl sorun bu politikanın yürütülmesidir.

Sorunun ağırlık noktası açıkça, hükümetin kimlerden oluştuğunda değil, onun politikasında bulunuyor.

Onun için sadece görünüşte değil, gerçekten kadetlerden kopmak isteyen bir kimse, her şeyden önce kadetlerin politikasından kopmak zorundadır.

Fakat kadetlerin politikasından kopmak demek, çiftlik sahiplerinden kopmak ve birkaç büyük kuvvet sahibi bankaya ağır bir darbe olacağından çekinmeksizin, bunların topraklarını köylü komitelerine vermek demektir.

Kadetlerin politikasından kopmak demek, kapitalistlerden kopmak ve bu amaçla kapitalistlerin kârlarına el koymak zorunda kalınacağından çekinmeksizin, üretim ile bölüşümü işçilerin denetimi altına koymak demektir.

Kadetlerin politikasından kopmak demek, müttefiklerin emperyalist klikleri için ağır bir darbe anlamına geleceğinden çekinmeksizin, yağma savaşından ve gizli anlaşmalardan kopmak demektir.

Menşeviklerle sosyal devrimciler, kadetlerden bu biçim bir kopmayı isteyebilirler mi?

Hayır, isteyemezler. Çünkü bununla, «yurt savunucuları», yani cephede savaş ve içerde uzlaşma yanlısı olmaya son vermiş olurlar.

Öyleyse menşeviklerle sosyal devrimcilerin, kadetlerden kopmaya ilişkin bitmek bilmeyen yaygaralarının sonu nereye varıyor?

Kadetlerden lafda bir kopmaya ve başka hiç bir şeye.

Mesele, Kornilow komplosu başarısızlığa uğradıktan ve Miljukow partisinin karşı devrimci özü ortaya çıktıktan sonra bu parti ile açık bir anlaşma yapmanın işçilerle askerler arasında asla hoş karşılanmamış olmasıdır: Menşevikelrle sosyal devrimciler ancak böyle bir anlaşmaya yanaşabiliyorlar. Bir zamanki ordularının tümünü birden kaybettiler. Bunun için onlar açık bir anlaşma yerine maskelenmiş bir anlaşma yapmak zorunda kaldılar. Kadetlerden kopma yaygarası da, kulisler ardında kadetlerle yapılan anlaşmayı örtmek içindir. Görünüşte, «kadetlere hayır!» diye bağırılıyor. Fakat gerçekte, kadetlerle bağlaşma yapılıyor. Görünüşte bunun anlamı şu: Kadetlerin bulunmadığı bir hükümet! Gerçekte hükümettekilere isteklerini yaptıran, yerli ve keza müttefik, kadetlerden yana bir hükümet.

Fakat bundan, Rusya'nın emperyalist burjuvazi ile açık bir anlaşma yapmasının çok tehlikeli olduğu politik bir gelişme dönemine girildiği sonucu çıkıyor. Emperyalist burjuvazinin iradesini yerine getirmekle görevli olmalarına rağmen, kuruluşları itibariyle kadetlerin bulunmadığı bir sosyal şovenist hükümetler dönemini yaşıyoruz.

Bu günlerde ortaya çıkan «Komite», böyle bir hükümetin kuruluşu için ilk deneyi gösteriyor.

12 Eylül için saptanan konferansın, şayet bir güldürü ile bitmezse, aynı şekilde belki biraz «daha sol» bir hükümet kurmaya çalışacağı kabul edilebilir.

Böyle kadetçi olmayan hükümetlerin yüzünden maskelerini indirerek onların gerçek kadetçi niteliğini kitlelere göstermek, ilerici işçilerin görevidir.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 3
6 Eylül 1917
İmza: K. St:

İKİNCİ AŞAMA

Devrimin birinci aşaması çarlığa karşı savaş simgesi altında başladı. O zamanlar devrimin asıl kuvvetleri işçilerle askerlerdi. Fakat kuvvetler yalnız bunlardan ibaret değildi. Liberal burjuvazi (Kadetler) ile ingiliz ve fransız kapitalistleri de sahnede idi. Bunlardan birinciler, kendilerine İstanbul'un yolunu açmaya gücü yetmediği için çardan ayrıldılar. Sonuncular ise, Almanya ile ayrı bir barış yapmak istediği için çarı bıraktılar.

Böylece, çarlığı saheneden kaybolmak zorunda bırakan, belli bir kapalı koalisyon ortaya çıktı. Bununla beraber, daha Çarlığın yıkılışının ertesi günü, bu kapalı koalisyon açık bir koalisyona dönüştü ve geçici hükümetle Petrograd Sovyeti, yani kadetlerle «devrimci demokrasi» arasında belirlenmiş bir anlaşma şeklini aldı.

Fakat bu kuvvetler tamamen ayrı amaçlar peşindeydiler. Kadetlerle ingiliz ve fransız kapitalistlerinin, kitlelerin devrimci heyecanını büyük emperyalist savaş yararına kullanmak için sadece küçük bir devrim istemelerine karşın, işçilerle askerler büyük toprak sahiplerini devirmek, emperyalist burjuvaziyi altetmek, savaşın sona ermesini sağlamak ve adil bir barışı güvence altına almak için eski rejimin kökten yıkılmasına ve büyük bir devrimin tam başarıya ulaşmasına çalışıyorlardı.

Bu temel çelişki, devrimin sonraki gelişmesinin esasını oluşturuyordu. Bu aynı zamanda başlangıçta, koalisyonun kadetlerden kopma olasılığını da tayin ediyordu.

Sonuncusu, yani Ağustos bunalımı da içinde olmak üzere, iktidar bunalımı denilen bütün bunalımlar bu çelişkinin ifadesidir.

Bu bunalımlardan hep emperyalist burjuvazi başarılı çıkıp işçilerle askerlerin bir bunalımın her çözümünde aldatılmış olmalarına rağmen koalisyonun şu veya bu biçimde ayakta kalmış olması yalnız emperyalist burjuvazinin sermaye gücü ve iyi örgütlenmiş olmasiyle değil, aynı zamanda, kararsızlık içindeki küçük burjuvazinin üst tabakalariyle bunların, genellikle bir küçük burjuva ülkesi olan ülkemizin geniş küçük burjuva kitlelerinin, peşlerinden gittikleri partilerinin, yani Sosyal Devrimci ve Menşevik Partilerinin, her defasında barikatın öbür yanında durmaları ve iktidar mücadelesini kadetler yararına sonuçlandırmış olmalarıyle de açıklanabilir.

Üyeleri ortak bir mücadele cephesi içinde ortaya çıkıp silahlarını «bolşevik» işçilerle askerlere çevirmekle koalisyon, Temmuz günlerinde en yüksek gücüne erişti.

Moskova Konferansı bu bakımdan sadece Temmuz günlerinin yankısı idi ve bu arada bolşeviklerin konferansa alınmaması, «şerefli koalisyonun» ülkenin «canlı kuvvetleriyle» pekiştirilmesi için güvence teşkil ediyordu, çünkü bolşeviklerin *ayrılması koalisyonun* kadetlerle sağlamlaştırılması için gerekli bir koşul olarak görülüyordu.

Kornilow ayaklanmasına kadar durum böyleydi.

Kornilow'un eylemiyle birlikte görünüm değişiyor.

Kadetlerle olan birleşmenin, Kornilow ve Kaledin'le, yalnız bolşeviklere karşı değil, aynı zamanda tüm Rus devrimine, devrimin başardıklarının kalıcılığına karşı da bir birleşmeye dönüşme tehlikesi gösterdiği daha Moskova Konferansında belliydi. Moskova Konferansının boykot edilmesi ve Moskova'lı işçilerin protesto grevi bu toplantının karşı devrimci niteliğini ortaya koyuyor ve komplocuların planlarını boşa çıkarıyordu. O zaman bunlar, bu anlamda sadece bir uyarı değil, aynı zamanda bir hazır olma çağırısıydı da. Bilindiği gibi bu çağrı havada bir ses olarak kalmadı, bir çok kentler tarafından, protesto grevleriyle hemen yanıtlandı...

Bu korku salıcı bir işaretti.

Kornilow ayaklanması, yalnızca tutulmuş devrimci öfke birikimine yol vererek, sadece önüne konulmuş olan engelleri kaldırarak ona hız verdi ve ileriye doğru harekete geçmesini sağladı.

Ve burada, söz ve vaatlerin etkin eylem ve doğrudan doğruya savaşla sınandığı karşı devrimci güçlerle, savaşın ateşinde devrimin gerçek dost ve düşmanları, işçilerle köylülerin ve askerlerin gerçek müttefikleri ve onların davalarına ihanet edenler kendilerini gösterdiler.

O kadar zahmetle, çeşitli materyalden inşa edilen geçici hükümet, Kornilow başkaldırısının ilk vuruşunda çöktü.

«Acı», fakat gerçek: Koalisyon, «devrimin kurtuluşu» hakkında gevezelik yapmaya gelince, bir iktidar izlenimi bırakıyor, devrimi gerçekten ölüm tehlikesinden kurtarmaya gelince zavallı bir hiç olarak ortaya çıkıyor.

Kadetler hükümetten çekiliyorlar ve açıkça Kornilow'un adamlariyle dayanışma içine giriyorlar.

Her renk ve çeşitten emperyalistler, bankerler ve fabrikatörler, işletme sahipleri ve vurguncular, büyük toprak sahipleri ve generaller, «Novoje Wremja»nın kalem haydutları ve «Birshowka»nın aşağılık kışkırtıcıları- hepsi, başta Kadet Partisi olmak üzere ingiliz-fransız emperyalist klikleriyle ittifak içinde, devrime ve devrimin başardıklarına karşı savaş için karşı devrimcilerle bir kampta buluşuyorlar.

Kadetlerle birleşmenin, köylülere karşı büyük toprak sahipleriyle, işçilere karşı kapitalistlerle ve askerlere karşı generallerle birleşme olduğu açığa çıkıyor.

Miljukow'a evet diyenlerin, bununla aynı hamurdan yoğrulan Kornilow'a da evet demek zorunda oldukları ve devrime karşı cephe aldıkları açığa çıkıyor.

Bu gerçeğin açıkça bilinmemesi sonradan, Rus devriminin ikinci aşaması olan yeni devrimci kitle hareketinin de temelini oluşturuyor.

Birinci aşama nasıl kadetlerle yapılan koalisyonla (Moskova Konferansı!) *sona eriyorsa,* ikincisi de bu koalisyonun yıkılması, kadetlere karşı açık bir savaş açılmasıyle *başlıyor.*

Generallerle kadetlerin karşı devrimine karşı yapılan savaşta, şimdi ölmüş görünen cephedeki ve içerdeki komitelerle sovyetler yeniden dirilip güçleniyorlar.

Generallerle kadetlerin karşı devrimine karşı verilen savaşımda işçi, asker, denizci, köylü ve demir yolcuların, posta ve telgraf görevlilerinin yeni devrimci komiteleri ortaya çıkıyorlar.

Bu savaşın ateşinde Moskova ve Kafkasya'da, Petrograd ve Ural'da Odessa ve Charkow'da yeni yerel iktidar organları biçimleniyorlar.

Burada söz konusu olan, doğal olarak önemi az olmamakla beraber, bu günlerde daha çok sola kaydıkları kuşkusuz olan sosyal devrimcilerle menşeviklerin yeni kararları değildir.

Söz konusu olan, burjuva basınının, «Djen» ve «Wolja Naroda»nın korkak dar kafalılarını hayaliyle korkutan «bolşevizmin zaferi» de değildir.

Söz konusu olan, kadetlere karşı yürütülen *savaşımda* ve bunların *iradelerine* karşı olarak, karşı devrim birliklerini açık savaşımda yenilgiye uğratan yeni bir iktidarın doğmasıdır.

Söz konusu olan, bu iktidarın savunmadan taarruza geçmekle büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin ister istemez hayati çıkarlarını hedef alması ve bu suretle geniş işçi ve köylü kitlelerini etrafında toplamasıdır.

Söz konusu olan, «tanınmayan» bu iktidarın, olayların gelişimi sonucu, kendi «yasallaştırılması» sorununu gündeme getirmeye zorlanması ve bu arada, karşı devrimci komplocularla olan açık ilişkisi gün yüzüne çıkan «resmi» iktidarın dayanaktan olma yoksun olduğunun ortaya çıkmasıdır.

Son olarak söz konusu olan, daha dün Kornilow'cu karşı devrime karşı kesin bir savaş vermekten korkan Kerenski Hükümetinin bu gün artık gittikçe yeni kentlere ve bölgelere hızla yayılan

devrimin yeni akımı karşısında, cephede ve içerde Kornilow ve adamlariyle birlik kurması ve aynı zamanda devrim kalabalığıyla işçilerin, askerlerin ve köylülerin «kendiliğinden oluşan» komitelerinin dağıtılması için emir vermesidir.

Fakat Kerenski, Kornilow ve Kaledin arasındaki anlaşma ne kadar büyük olursa, halkla hükümet arasındaki uçurum o kadar geniş ve sovyetlerle geçici hükümet arasındaki kopma olasılığı o kadar büyük olacaktır.

Eski anlaşmacı sloganlar hakkındaki ölüm kararı, tek tek partilerin kararlarında değil, bu gerçeklerdedir.

Kadetlerle kopmanın derecesini büyüksemekten çok uzağız. Bu kopukluğun şimdilik sadece formal nitelikte olduğunu biliyoruz. Fakat başlangıç olarak böyle bir kopukluk bile büyük bir ileri adım sayılır. Gerisini kadetlerin kendileri getireceklerini sanmak yanlış olmaz. Daha şimdiden Demokratik Konferansı boykot ediyorlar. Merkez Yürütme Komitesinin kurnaz stratejileriyle, «ağa düşürülmesi gereken», ticaret ve endüstri temsilcileri kadetlerin peşinden gidiyorlar. Bunların bu yolda gitmeye devam edecekleri, fabrika ve işletmeleri durdurmayı sürdürerek ve «demokrasinin» organlarına krediler vermeyi reddederek bunalımı ve açlığı kasten keskinleştirecekleri düşünülebilir. Şayet bunalım ve açlıkla mücadele ederse bu arada demokrasi ister istemez burjuvaziye karşı kararlı bir mücadelenin içine girecek ve kadetlerle olan kopukluğunu derinleştirecektir...

Bu görüş ve ilişkiden bakılınca 12 Eylül için saptanan Demokratik Konferans, özellikle belirleyici bir önem taşıyor. Konferansın nasıl sona ereceği, iktidarı

«alıp almayacağı», Kerenski'nin «yumuşayıp yumuşamıyacağı» hususlarının hepsi, şimdilik cevapları olanaksız olan sorulardır. Konferansın girişimcileri, belki bir «anlaşma» için kurnazca düşünülmüş bir formül bulmaya çalışacaklardır. Fakat mesele tabii bu değildir. Devrimin önemli sorunları, özellikle iktidar sorunu, konferanslarda çözümlenmezler. Bununla beraber kesin olan bir şey var: Konferans son günlerin olaylarından sonuçlar çıkaracak, kuvvet oranını saptayacak ve Rus devriminin artık geçmişe ait olan birinci aşamasiyle bundan böyle gelişmekte olan ikinci aşaması arasındaki farkı ortaya çıkaracaktır.

Ve biz şunları öğreneceğiz:

Eskiden, yani birinci aşamada, mücadele Çarlık ve onun kalıntılarına karşı idi. Şimdi, yani ikinci aşamada, mücadele büyük toprak sahiplerine ve kapitalistlere karşı yapılıyor.

Eskiden kadetlerle ittifak. Şimdi onlardan kopma.

Eskiden Bolşeviklerin yalıtlanarak yalnız bırakılması. Şimdi kadetlerin yalıtlanarak yalnız bırakılması.

Eskiden ingiliz-fransız sermayesi ile ittifak ve savaş. Şimdi ingiliz-fransız sermayesinden, olgunlaşmakta olan kopma ve barış, adil ve genel bir barış.

Devrimin ikinci aşaması, Demokratik Konferansın da kararlaştıracağı, yalnız ve yalnız bu yolu tutacaktır.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 6
9 Eylül 1917
İmza: K. Stalin

YABANCILAR VE KORNİLOW'UN KOMPLOSU

Kornilow'un komplosu ile bağıntılı olarak son zamanda, yabancıların kitleler halinde Rusya'dan ayrıldıkları görülüyor. Burjuva basınının ücretli yazarları bu olayla, «barış söylentileri» veya hatta «bolşeviklerin Petrograd ve Moskova'daki zaferi» arasında bağıntı kurmaya çalışıyorlar. Fakat bu, yabancıların ayrılmalarının gerçek nedenini okurlardan saklamak için sarıların büyük gürültüyle başvurdukları, düşünceden ve incelikten yoksun bir oyundan başka bir şey değildir. Rusya'yı terketmenin gerçek nedeni, bazı yabancıların Kornilow komplosundaki inkâr kabul etmeyen suç ortaklığıdır. Şimdi bu yürekli sayın baylar, ne olur ne olmaz diye, sorumluluktan kaçma çabası içine girmiş bulunuyorlar.

Bilindiği üzere, Petrograd'a yürüyen «kan dökücü» tümenin eşliğindeki zırhlı otomobillerde bulunanları yabancılar oluşturuyorlardı.

Bilindiği üzere, genel karargahtaki bazı elçilik temsilcileri Kornilow'un kompolosundan sadece bilgi sahibi olmakla kalmamışlar, kompolonun hazırlanmasında Kornilow'a yardım da etmişlerdir.

Bilindiği üzere, İngiltere'den Moskova Konferansına gelerek genel karargaha giden «Times»ın ve Londra'daki emperyalist kliğin bir ajanı olan serüvenci Aladjin, Kornilow ayaklanmasında baş rolü oynamıştı.

Bilindiği üzere, Rusya'daki enseçkin elçiliğin önde gelen belli bir temsilcisi, daha haziran ayında açıkça Kaledin ve benzerlerinin karşı devrimci tertipleriyle yakın ilişki kurmuş ve patronlarının kasasından yaptığı önemli ölçüdeki para yardımlarıyla bu ilişkilerini pekiştirmişti.

Bilindiği üzere, «Times» ve «Temps» [79], Kornilow ayaklanmasının başarısızlığa uğramasından duydukları hoşnutsuzluğu gizlememişler ve devrimci komitelerle sovyetlere iftira ve küfürler yağdırmışlardı.

Bilindiği üzere, geçici hükümetin cephedeki komiserleri, Rusya'da orta Afrika'daki Avrupalılar gibi hareket eden bazı yabancıları açıkça uyarma zorunluğunu duymuşlardı.

Bilindiği üzere, kitleler halinde yabancıların Rusya'yı terketmeleri aslında, büyük değer taşıyan tanıkları elinden kaçırmak istemeyen Rus makamları Rusya'dan ayrılmalara karşı önlemler alma zorunluğunu duyduğu halde, Buchana'nın (Buchana'nın bizat kendisinin!) açıklamalar korkusu ile ingiliz kolonisi üyelerine Rusya'yı terketmeleri için talimat vermek suretiyle kendiliğinden giriştiği önlemlerle bağıntılı olarak

başlamıştı. Şimdi Buchana, Büyük Britanya Büyükelçisinin kendi talimatı üzerine Petrograd'daki Britanya kolonisinin tüm üyelerine Rusya'yı terketmeleri yolunda emir verdiği «söylentilerini» «kesin olarak» yalanlıyor (bkz. «Rjetcsh»). Fakat en başta bu garip «yalanlama», «söylentilerin» doğrulanmasından başka bir şey değildir. İkinci olarak, eğer bazı yabancılar (*hepsi* değil, bazıları!) ayrılmış-yani kaçmış-bulunuyorlarsa, uydurma «yalanlamalara» bu gün kim gereksinim duyar?

Söylendiği gibi, bütün bunlar biliniyor ve sık sık yinelenmiştir.

Bütün bunları sağır sultan bile duydu.

Eğer bütün bunlardan sonra, bazı «hükümet çevreleri» ve özellikle burjuva basını meseleyi örtbas etmeye çalışıp suçu Bolşeviklerin üzerine yıkıyorlarsa, bu, hem bu çevrelerin ve hem de bu basının «belirli yabancıların» karşı devrimci niyetlerini tamamen paylaştıklarının ve buna candan katıldıklarının su götürmez kanıtıdır.

«Sosyalist Düşünce»nin organı olan «Djen» gazetesini dinleyin.

«Yabancıların (İngilizlerle Fransızların) kitleler halinde Rusya'dan ayrılmalarıyla ilgili olarak, geçici hükümet çevrelerinde şu hususlar üzüntüyle gözlemleniyor: İçinde bulunduğumuz bozuk durum karşısında yabancıların hoş olmayan durumlarla karşılaşmak istememelerine şaşılmaz. Bolşeviklerin tam zaferi halinde yabancı devletlerin temsilcilerinin Rusya'yı terketme yolunu seçecekleri maalesef sebepsiz yere konuşulmuyor» (10 Eylül tarihli «Djen»).

Bolşevizm hortlağından dehşete uğrayan dar düşünceli kimselerin organı böyle yazıyor.

Geçici hükümetin kimse tarafından bilinmeyen bazı «çevreleri» de üstelik «üzülerek», böyle gözlemliyorlar.

Şunlardan kuşku duymak olanak dışıdır: Bütün ülkelerin sarı renkte olanları birleşerek Rus devrimine karşı bir komplo hazırlıyorlar; banka organlarının sözde yazarları büyük yaygara kopararak ileri sürdükleri, «bolşevik tehlikesine» ilişkin sözlerle bu çalışmayı örtmeye çabalıyorlar; kimsenin tanımadığı hükümet «çevreleri», ingiliz ve fransız emperyalistlerinin isteklerine uyarak utanmadan bolşevikleri gösterip Rusya'daki, «bozuk duruma» ilişkin yalan sözlerle, kaçan suçluları bayağıca maskelemeye çalışıyorlar.

Güzel bir manzara...

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 8,
12 Eylül 1917
İmza: K.

DEMOKRATİK KONFERANS ÜZERİNE

Demokratik Konferans bu gün açılıyor.

Neden bir Sovyet Kongresi değil de bir konferans toplandığı hakkında konuşmak istemiyoruz. Kongre tarafından seçilen MYK'nin, zor bir tarihi anda Sovyet Kongresine değil de, burjuva unsurların katıldığı bir konferansa baş vurmakla yalnız basit bir şekil hatası işlemekle kalmayıp, onaylanamayacak biçimde, devrimci sınıfların iradesi yerine karşı devrimci sınıfların iradesini geçirdiği de kuşkusuzdur. MYK liderlerinin her ne pahasına olursa olsun oy hakkı ayrıcalığı olanları getirme düşüncesinde oldukları açıktır.

Bundan başka biz, doğrudan ya da dolaylı şekilde karşı devrimi destekleyen, seçme hakkı ayrıcalıklılara oy hakkı verildiği halde, açık savaşımda karşı devrim birliklerini yenilgiye uğratan çok sayıda işçi ve asker sovyetinin, iktidar sorununa ilişkin karar vermek üzere toplanan bir konferansta bu haktan yoksun bırakılmış olmalarından da söz etmiyeceğiz. Devrimler tarihinin gösterdiği üzere, genellikle burjuvazi işçilerle köylüleri ancak zarar ve tehlikeyi göze almak pahasına savaşmakta seve seve serbest bırakmış, fakat daima zaferle çıkan işçi ve köylülerin kendi zaferlerinin meyvelerinden yararlanmalarına, kendilerinin iktidara gelmelerine karşı mücadele temiştir. MYK'nin bu konuda sonuna kadar burjuvazinin yolunu tutma ayıbıyla lekeleneceğine inanmadık... Cephede ve içerde taşrada, orta Rusya'da ve Charkow'da, Don havzasında ve Sibirya'da, Samara'da ve Dwinsk'de çok sayıda işçi ve asker örgütünün devrimin haklarının bu çok açık zedelenmesine karşı enerjik biçimde protestoda bulunmaları son derece doğaldır. Fakat söylediğimiz gibi biz bundan söz etmeyeceğiz. Asıl soruna gelelim.

Konferans, «devrimci bir devlet iktidarının örgütlenmesi» için gerekli olan koşulları saptamak için toplandı.

O halde devlet iktidarı nasıl örgütlenmeli?

Şurası muhakkak ki, ancak sahip olunan bir şey örgütlenebilir. Başkalarının sahip olduğu bir iktidar örgütlenemez. Sahibi olmadığı, Kerenski'nin elinde toplanmış ve bir zamanlar Kerenski tarafından Petrograd'da «Sovyetlerle bolşeviklere karşı kullanılmış olan iktidarı örgütlemeye girişen bir konferans. Böyle bir konferans, sözden işe geçmek için yaptığı daha ilk girişimde en aptalca bir duruma düşebilir.

Öyleyse iki şeyden biri:

Ya konferans her şeye rağmen iktidara gerçekten «el koyacak» ki bu takdirde ancak konferans tarafından ele geçirilen devrimci bir iktidarın örgütlenmesinden söz edilebilir ve edilmelidir.

Ya da konferans iktidara «el koymayacak», Kerenski'den kopmayı gerçekleştirmeyecek, ki bu takdirde de iktidarın örgütlenmesine ilişkin konuşmaların yozlaşarak boş gevezeliğe dönüşmesi kaçınılmaz olur.

Fakat bir an için, bir mucizeyle iktidarın ele geçirildiğini ve işin sadece onun örgütlenmesine kaldığını kabul edelim. Buna göre iktidar nasıl örgütlenmelidir? Hangi esas üzerine kurulmalıdır?

-Burjuvazi ile koalisyon esası üzerine, diye cevap veriyorlar, Awxentjew ile Zereteli bir ağızdan.

-Burjuvazi ile koalisyon olmaksızın kurtuluş yoktur, diye yaygara koparıyorlar, «Djen» ile «Wolja Naroda» ve emperyalist burjuvazinin öteki papağanları.

Fakat burjuvazi ile altı aylık bir koalisyonumuz var geride. Sıkıntıdan ve kıtlık ızdırabından, savaşın uzamasından ve ekonomik çöküntüden, dört defa iktidar bunalımından ve Kornilow ayaklanmasından, ülkenin bitkinliğinden ve batının sermaye köleliğinden başka bize bu koalisyon ne verdi?

Bay uzlaşmacılara bu kadarı yetmez mi?

Koalisyonun gücünden ve kuvvetinden, devrimin «tabanının genişletilmesinden» vb. söz ediliyor. Fakat burjuvazi ile olan koalisyon, kadetlerle olan koalisyon, Kornilow ayaklanmasının daha ilk üflemesinde hemen parçalanıp toz oldu? Kadetler hükümetten kaçmadılar mı? Koalisyonun «kuvveti» ve burada devrimin «tabanının genişlemesi» nerede kaldı?

Bay uzlaşmacılar, kaçaklarla birlik kurarak «devrimi kurtarmanın olanaksız olduğunu hiç anlamayacaklar mı?

Devrimi ve devrimin başardıklarını Kornilow ayaklanması günlerinde kim korudu?

«Liberal burjuvazi mi acaba? Ama o günlerde bunlar devrime ve onun komitelerine karşı olan Kornilow'

un adamlarıyla aynı kampta bulunuyorlardı. Miljukow'la Maklakow şimdi bunu gayet açık olarak söylüyorlar.

Ticaret ve endüstri sınıfları mı acaba? Fakat o günlerde bunlar aynı şekilde Kornilow'la aynı kampta bulunuyorlardı. Bunu Kornilow'un eski genel karargahındaki kimseler-Gutschkow, Rjabuschinski ve yandaşları-şimdi gayet açık olarak söylüyorlar.

Burjuvazi ile koalisyon kurmanın, Kornilow ve Lukomski ile birlik kurma olduğunu sayın anlaşmacılar hiç mi anlamayacaklar?

Kapitalist lokavtçıların üretimi kasıtlı olarak kıstıkları olaylarla kanıtlandığı halde, endüstri bunalımının kötüye gideceğinden söz ediliyor... Tüccar kapatçıların pamuk, kömür ve diğer maddeleri ortadan kaldırdıkları olaylarla kanıtlandığı halde, ham madde yokluğundan konuşuluyor... Kapatçı bankalar, tahıl sevkiyatını yapaysal olarak durdurmakla, kanıtlar gösterilerek suçlandıkları halde kentlerde kıtlıktan söz ediliyor... Burjuvazi ile koalisyon olmanın, seçim hakkı ayrıcalığı olanlarla koalisyon olmanın, dolandırıcı ve kapatçılarla, kapkaççı ve lokavtçılarla birlik olmak demek olduğunu hiç mi anlamayacaklar?

Yalnız büyük toprak sahipleriyle kapitalistlere, her derece ve renkten emperyalistlere, yalnız bunlara karşı savaşmak ve bunları yenilgiye uğratmakla ülkenin açlıklık ve sıkıntıdan, ekonomik tükenmişlik ve mali çöküntüden, parçalanma ve perişanlıktan kurtarılabileceği kendiliğinden anlaşılmıyor mu?

Sovyetlerle komiteler devrimin öncüsü olduklarını kanıtladıklarına, ayaklanan karşı devrimi yenilgiye uğrattıklarına göre, bundan şimdi ülkede devrimci iktidarın asıl sahiplerinin bunların, ama yalnız bunların olması gerektiği ortaya çıkmıyor mu?

Devrimci iktidarın nasıl örgütleneceği soruluyor.

Fakat şimdi o, konferansın dışında, belki konferansa karşı olarak, karşı devrimle savaşılarak, burjuvazi ile gerçek bir kopma zemini üzerinde, bu burjuvazi ile savaşılarak, devrimci işçilerle köylülerin ve askerlerin içinde örgütleniyor.

Bu devlet iktidarının unsurları, cephedeki ve içerdeki devrimci sovyetlerle komitelerdir.

Bu devlet iktidarının özü, konferansta oluşturulması gereken sol kanattır.

Konferansın, ya bu devrimci devlet iktidarının oluşturulmasını benimseyip gerçekleştirmesi, ya da kayıtsız şartsız Kereski'ye teslim olarak ortadan silinmesi gerekir.

MYK dün, Kadètlerle bir koalisyon kurmayı reddetmekle devrimci yolu izleme girişiminde bulundu.

Fakat tek ciddiye alınabilecek burjuva partisi kadetlerdir. Sayın anlaşmacılar, burjuva çevrelerinde kendisiyle bir koalisyona gidilebilecek başka kimse bulunmadığını biliyorlar mı?

Seçme için yeterince yüreklilik gösterebilecekler mi?

Bekleyelim.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 10
14 Eylül 1917
Başmakale

İKİ ÇİZGİ

Devrimin temel sorunu iktidar sorunudur. Devrimin niteliği, gidişi ve sonucu tam olarak, iktidarın kimlerin elinde bulunduğu, hangi sınıfların iktidarda olduğu ile belirlenir. İktidar bunalımı denilen bunalım, sınıfların iktidar mücadelesinin açığa vurmasından başka bir şey değildir Devrimci bir çağa asıl damgasını vuran şey bundaki iktidar mücadelesinin en keskin ve açık bir nitelik kazanmasıdır. Bizdeki «süreğen» ve birde üstelik savaş, bunalım ve kıtlıkla şiddetlenen iktidar bunalımı, bundan doğuyor. Bu günlerde iktidar sorununun konuşulmadığı bir tek «konferans» ve «kong re» olmadığı gerçeği de bundan ileri geliyor.

Bu, Alexandra Tiyatrosunda toplanan Demokratik Konferansta da konuşulmak zorunda kalındı.

Bu konferansta, iktidar sorunu ile ilgili olarak iki çizgi ortaya kondu.

Birinci çizgi, Kadet Partisiyle açık koalisyon çizgisidir. Bunu menşeviklerle sosyal devrimci saflarından «yurt savunucular» ileri sürüyorlar. Konferansta bunun savunmasını, koyu anlaşmacı Zereteli yaptı.

İkinci çizgi, Kadet Partisinden temelli kopma yanlısı olan çizgidir. Bu, partimiz ve sosyal devrimci, menşevik saflarından olan enternasyonalistler tarafından öne sürülüyor. Bunun konferanstaki savunmasını Kemenew yaptı.

Birinci çizgi, halk üzerinde emperyalist burjuva iktidarının kurulmasına götürür. Çünkü kadetlerle koalisyon kurmanın, kendisine toprak verilmeyen köylü üzerinde büyük toprak sahibinin egemenliği, işsizliğe mahkum edilen işçi üzerinde kapitalistin egemenliği savaşa, sıkıntıya, açlığa ve yok olmaya terkedilmiş çoğunluk üzerinde azınlığın egemenliği demek olduğunu koalisyon hükümeti denemesi göstermiştir.

İkinci çizgi, büyük toprak sahipleriyle kapitalistler üzerinde halk iktidarının kurulmasına götürür. Çünkü Kadet Partisinden kopmak demek, köylüye toprak, işçiye kontrol ve çalışan çoğunluğa haklı bir barış sağlamak demektir.

Birinci çizgi, mevcut hükümete güven ifade ediyor ve tüm iktidarı ona bırakıyor.

Güvensizlik ifade eden ikinci çizgi, iktidarın işçi, köylü ve asker sovyetlerinin gerçek temsilcilerine geçmesi için mücadele çizgisidir.

Birbiriyle uzlaşmaz bu iki çizginin uzlaştırılmasını hayal eden insanlar var. Örneğin bunu, konferansta kadetlere karşı, fakat şayet (!) çıkarlarından vaz geçerlerse (!) kapitalistlerle koalisyondan yana çıkan

Tschernow yapıyor. Tschernow'un «tutumunun» tutarsızlığı ortada, ancak burada söz konusu olan tutumun çelişkili oluşu değil, bunun yardımıyle Zereteli takımının gizlice Kadet Partisiyle bir koalisyonu getireceğidir.

Çünkü bu tutum Kerenski'ye, konferansın platformundan hareketle hükümeti, sonradan uygulamaya koymamak üzere, istenen her platformu imzalamaya hazır olan Buryschkin ve Kischkin gibi çeşitli insanlarla tamamlama yolunu açıyor.

Çünkü işte asıl bu iki yüzlü «tutum», eline istişari «ön parlemento» şeklinde bir silah vermek suretiyle Kerenski'nin sovyetlere ve komitelere karşı mücadelesini kolaylaştırıyor.

Tschernow'un çizgisi Zereteli'nin çizgisinin aynıdır, sadece bu bir kaç saf kimseyi «koalisyonun» ağına düşürmek için «kurnazca» maskelenmiştir.

Konferansın Tschernow'un izinden gideceğini kabul ettirecek sebepler var.

Bununla beraber konferans baş vurulacak son yer değildir.

Yukarıda açıklanan her iki çizgi, gerçekte varolanı ifade ediyorlar. Ve gerçekte bizim bir değil, iki devlet iktidarımız var: Bir resmi iktidar, yani Komite ve bir resmi olmayan iktidar, yani sovyetler ve komiteler.

Daha şimdilik bilinçli ve açık amaçlı olarak yürütülmeyen bu iki iktidar arasındaki mücadele, bu günkü durumun karakteristik özelliğidir.

Konferansın iktidar sorununu Komitenin yararına kararlaştıracak çareyi bulmak için toplandığı açıktır.

Fakat, maskeli ya da maskesiz, sayın anlaşmacılar şunları bilmeliler: Komite yanını tutanlar burjuva ikti-

darını kurarak ister istemez işçi ve asker kitlelerle anlaşmazlığa düşerler ve sovyetlerle komitelere karşı cephe almak durumunda kalırlar.

Son sözün devrimci komitelerle sovyetlere ait olduğu sayın anlaşmacıların bilgileri dışında olamaz.

«Rabotschi Putj»(İşçinin Yolu), No.: 12
16 Eylül 1917
Başmakale

TÜM İKTİDAR SOVYETLERE!

Devrim yürüyor. Temmuz günlerinde ateş altına alınan ve Moskova Konferansında «toprağa verilmiş» olan devrim yeniden doğruluyor. Eski engelleri yıkarak yeni bir iktidar yaratıyor. Karşı devrimin ilk savunma hattı alındı. Kornilow'dan sonra Kaledin de geri çekilmeye geçti. Ölmüş görünen Sovyetler mücadele ateşi içinde yeniden canlanıyorlar. Öncülüğü yeniden ele alarak devrimci kitleleri ileriye götürüyorlar.

Tüm iktidar sovyetlere! - yeni hareketin sloganı budur. Kerenski hükümeti yeni harekete karşı mücadeleye geçiyor. Daha Kornilow ayaklanmasının ilk günlerinde devrimci komitelerin dağıtılacağı yolunda göz dağı verdi ve Kornilow darbesinel karşı verilen mücadeleyi, «başına buyrukluk» olarak aşağıladı. Komitelere karşı sürdürülen savaş, o günden bu yana gittikçe

kuvvetlenerek son günlerde açık bir savaşa dönüşmeye başladı.

Simferopol Sovyeti, komploya katılmış olan ve yeter derecede bilinen Rjabuschinski'yi tutukluyor. Fakat buna cevap olarak Kerenski hükümeti, «Rjabuschniski'nin serbest bırakılması ve onu yasa dışı tutuklayan kişilerden hesap sorulması için «önlemler» buyuruyor («Rjetsch»).

Taşkent'te tüm iktidar sovyetin eline geçiyor, eski memurlar değiştiriliyor. Kerenski hükümeti buna, «şimdilik daha gizli tutulan, ama İşçi ve Asker Milletvekilleri Taşkent Sovyetindeki gemi azıya almış kimselerin akıllarını başlarına getirmek için alınmış bir dize önlemlerle» cevap veriyor («Russkije Wjedemosti»).

Sovyetler Kornilow ve suç ortakları olayının titiz ve çok yönlü bir araştırmasını istiyorlar. Fakat Kerenski hükümeti bu isteğe, «araştırmayı çok dar tutarak Kornilow'un suçunun sadece bir isyan olarak değil, memlekete ihanet olarak nitelenmesini olanaklı kılacak çok önemli bir kaç kaynağa baş vurmamakla cevap veriyor» (Schubnikow'un raporu, «Nowaja Shisn»).

Sovyetler burjuvaziden, özellikle kadetlerden kopulmasını istiyorlar. Fakat Kerenski hükümeti buna, Kischkin ve Konowalow gibi kimselerle görüşmeler yaparak, bunların hükümete girmelerini isteyerek ve hükümetin Sovyetlerden «bağımsız olduğunu» bildirerek cevap veriyor.

Tüm iktidar emperyalist burjuvaziye! -Kerenski hükümetinin sloganı budur.

İki iktidarımız olduğu kuşkusuzdur: Kerenski ile hükümetinin iktidarı ve sovyetlerle komitelerin iktidarı.

Bu iki iktidar arasındaki savaşım, bu günkü durumun karakteristik özelliğini oluşturuyor.

Ya Kerenski hükümetinin iktidarı ve bununla birlikte büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin egemenliği, savaş ve sıkıntı.

Ya da Sovyetlerin iktidarı ve bununla birlikte işçilerle köylülerin egemenliği, barış ve sıkıntının son bulması.

Mesele yaşamın bizzat kendisi tarafından, ancak ve ancak bu şekilde ortaya konuluyor.

Her iktidar bunalımında, bu sorun, devrim tarafından ortaya atılmıştır. Her defasında sayın anlaşmacılar açık bir cevaptan kaçınmışlar ve iktidarı düşmanların eline vermişlerdir. Anlaşmacılar Sovyet Kongresi yerine konferansı topladıklarında, yine çekingen davranmak ve iktidarı burjuvaziye bırakmak istiyorlardı. Fakat hesabı yanlış yaptılar. Artık kaçınılamıyacak zaman gelmiştir.

Yaşamın yönelttiği açık soru, açık ve kesin bir cevap istiyor.

Ya Sovyetlerden yana, ya da onlara karşı!

Sayın anlaşmacılar, seçimlerini yapmalılar.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 13
17 Eylül 1917
Başmakale

«Djelo Naroda»nın sosyal devrimcileri, bolşeviklerden hoşnut değiller. Bolşeviklere küfrediyorlar, iftira ediyorlar, hatta en sonunda işi tehdit etmeye kadar götürüyorlar. Neden dolayı? «Dizginsiz demagoji«den dolayı, «grup sekterliği» yüzünden, «bölünme politikasından» ve «devrimci disiplin» yokluğundan dolayı. Kısaca: Bolşevikler, «Djelo Naroda»nın sosyal devrimcileriyle bir birliğe karşı oldukları için.

«Djelo Naroda»nın sosyal devrimcileriyle bir birlik... Fakat bu tarz bir birliğin şimdi olanaklı olup olmadığına siz kendiniz karar verin.

Petrograd'daki Demokratik Konferans bol konuşmalı tartışmalarla sürüp giderken ve konferansın girişimcileri devrimin «kurtuluşu» için telâş içinde formüller geliştirirken, Buchanan ile Miljukow tarafından teşvik edilen Kerenski hükümeti «kendi» yolunda ilerlerken, Rusya'da kendiliğinden azimle, varlığı için inatçı bir mücadele veren yeni bir iktidar, gerçek bir halk iktidarı, gerçek bir devrimci iktidar serpilip büyüyor. Bir yandan devrimin başında, tamamen yok edilmeyerek sadece geriye çekilen ve ne olur ne olmaz diye hükümetin ardına saklanan karşı devrime karşı mücadelenin başında bulunan sovyetlerimiz var. Diğer yanda, karşı devrimcileri saklayan, Kornilow'un adamlariyle (kadetler!) anlaşan, sovyetlere savaş ilan eden ve kendisi parçalanmamak için onları parçalamaya çalışan Kerenski hükümeti.

Bu savaşımda kim yenecek? Şu anda meselenin özü budur.

Ya sovyetlerin iktidarı, ki bu devrimin yengisi ve haklı barış demektir.

Ya da Kerenski hükümetinin iktidarı, ki bu karşı devrimin yengisi ve Rusya tamamen mahvoluncaya kadar savaş demektir.

Konferans bu soruna karar vermiyor, sadece, tabii çok gecikmiş olarak, bu mücadeleyi yansıtıyor.

Onun için şimdi önemli olan devrimin «kurtuluşu» için genel bir formül geliştirmek değil, Kerenski hükümetine karşı savaşımlarında sovyetleri doğrudan desteklemektir.

Devrimci birlik cephesi mi istiyorsunuz? Sovyetleri destekleyin, Kerenski hükümetinden kopun, birlik kendiliğinden gelir. Birlik cephesi tartışmalarla değil, savaşımla kurulur.

Sovyetler kadetçi komiserlerin uzaklaştırılmasını istiyor. Fakat Kerenski hükümeti istenmeyen komiserleri zorla kabul ettiriyor ve zor kullanmakla tehdit ediyor...

Siz kimden yanasınız, «Djelo Naroda»nın sayın bayları, sovyetlerden yana mı, yoksa Kerenski'nin komiserlerinden yana mı?

Taşkent'te, çoğunluğunu sosyal devrimcilerin oluşturduğu sovyet, eski memurları uzaklaştırarak iktidarı eline aldı. Fakat Kerenski hükümeti ceza önlemlerine başvurarak eski memurların tekrar alınmasını, sovyetin cezalandırılmasını vb, istiyor.

Siz kimden yanasınız, «Djelo Naroda»nın sayın bayları, Taşkent Sovyetinden yana mı, yoksa Kerenskinin cezalandırma önlemlerinden yana mı?

Cevabı yok. Çünkü bizim hiç bir protestodan, «Djelo Naroda» yandaşlarının, bay Kerenski'nin bu karşı devrimci uygulamalarına karşı giriştikleri bir tek mücadele eyleminden haberimiz yok.

İnanılacak şey değil, ama doğru. Komitede oturan Petrograd sosyal devrimcisi Kerenski, Taşkent Sovyetinde bulunan sosyal devrimcilere karşı «makineli tüfeklerle» silahlanmış olarak savaşa geçiyor, buna karşılık Sosyal Devrimciler Partisinin merkez organı «Djelo Naroda» derin bir suskunluk içinde, sanki hiç bir mesele yokmuş gibi davranıyor. Sosyal devrimci Kerenski, Taşkent'teki sosyal devrimcilerle çarpışmak üzeredir, fakat Kerenski'nin kırım «emrini» basan «Djelo Naroda», görünüşe göre yansızlığı korumak için bunu susarak geçiştirmek istiyor.

Bu nasıl bir partidir ki üyeleri, merkez organının açık sabrı yanında karşılıklı birbirlerinin gırtlağına sarılıyorlar.

Bize devrimci cephenin birliğinden söz ediliyor. Fakat kiminle kurulacak bu birlik?

Kendi düşüncesi olmayan, susan, Sosyal Devrimciler Partisiyle mi?

Sovyetleri parçalamak isteyen Kerenski grubu ile mi?

Yoksa, devrim ve onun başarıları adına yeni bir iktidar yaratan Taşkent'li sosyal devrimciler grubu ile mi?

Biz Taşkent Sovyetini desteklemeye hazırız, biz devrimci sosyal devrimcilerle yan yana savaşacağız, onlarla bir birlik cephesi oluşturacağız.

Fakat «Djelo Naroda»nın yandaşları, aynı zamanda hem Taşkent'lileri hem de Kerenski'yi desteklemenin olanaksız olduğunu -çünkü Taşkentlileri destekleyen Kerenski'den kopar- hiç anlamıyacaklar mı?

Kerenski hükümetinden kopmayarak «yansızlığı» korudukları takdirde, Taşkentli yoldaşlarının davasına ihanet ettiklerini hiç anlayamıyacaklar mı?

Bolşeviklerle bir birlik cephesi istemeden önce, evvela kendi partilerinde birliği kurup ya Kerenski'den, ya da sol sosyal devrimcilerden gayet açık şekilde kopmak gerektiğini hiç mi anlamıyacaklar?

Bolşeviklerle bir birlik cephesi mi istiyorsunuz? Kerenski hükümetinden kopun, iktidar uğruna savaşım larında sovyetleri destekleyin, o zaman birlik olacaktır.

Niçin Kornilow ayaklanması günlerinde birlik o kadar kolay ve basit oluşmuştu?

Çünkü o zaman birlik, bitmek tükenmez tartışmaların sonucu olarak değil, karşı devrime karşı direkt savaşımdan doğdu.

Karşı devrim daha yok olmadı. O sadece geri çekildi ve Kerenski hükümetinin ardına saklandı. Eğer devrim, üstünlüğü kazanmak istiyorsa, karşı devrimin bu ikinci siper hattını da ele geçirmek zorundadır. Bu yenginin tamamlanması asıl sovyetlerin başarılı iktidar mücadelesinde bulunmaktadır. «Barikatın öbür yaka-

sına» geçmek, sovyetlerin ateşi altına girmek istemeyen, devrimin yengisini isteyen herkes, Kerenski hükümetinden koparak sovyetlerin savaşımını desteklemek zorundadır.

Devrimci cephenin birliğini mi istiyorsunuz?

Komiteye karşı sovyetleri destekleyin, kararlı ve sonuna kadar karşı devrime karşı savaşımı destekleyin sonra birlik gayet doğal olarak, aynen Kornilow ayaklanması günlerinde olduğu gibi, kolayca ve kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Sovyetlerle misiniz, yoksa onlara karşı mısınız. Seçiminizi yapın, «Djelo Naroda» yandaşları!

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 14
19 Eylül 1917
Başmakale

ZİNCİRLERİ HAZIRLIYORLAR

Anlaşma mekanizması işlemeye başladı. Siyasal uğrak yeri olan Kış Sarayında ziyaretçiler karınca gibi kaynıyor. Burada kimlere rastlanmıyor ki! Moskovalı Kornilow yandaşları ile Petrograd'lı Sawinkow yandaşları, Kornilow'cu «bakan» Nabokow ile silahsızlandırma kahramanı Zereteli, sovyetlerin yeminli düşmanı Kischkin ile kötü ünlü lokavtçı Konowalow, siyasal kaçaklar (kadetler!) partisi temsilcileri, Berkenheim türünde kooperatif kodamanları, eczacılar (sosyal devrimciler!) partisi temsilcileriyle Deushetschkin türünde sağcı Semtswo yandaşları, Komiteden siyasal ara bulucularla ünlü para babaları. Kış Sarayının şerefli ziyaretçileri bunlar.

Bir yanda kadetlerle sanayiciler.

Diğer yanda «yurt savunucuları» ile kooperatifçiler.

Öbür yanda dayanak olarak kooperatifçiler ve «yurt savunucular» ordusu, çünkü «yurt savunucular» sovyetleri kaybettikten sonra eski yerlerine, yani kooperatifçilere geri dönmek zorunda kaldılar.

Kischkin, «yurt savunuculara», «Bolşeviklerle aranıza bir çizgi çekerek onlardan ayrılırsanız, burjuvazi ile demokrasi ortak bir cephe oluşturacaktır», diyor.

«Başüstüne», diye yanıtlıyor Awxentjew'e, «burjuvazi bolşevizmin gelişmesini demokrasiden daha az dikkate almamak ve bir koalisyon hükümetinin kurulması için çalışmak zorunda», diye hatırlatıyor.

«Başüstüne», diye yanıtlıyor Awxentjew.

Dinleyin: Buna göre bolşevizme, yani sovyetlere, yani işçilerle askerlere karşı savaşım için bir koalisyon hükümetine gereksinim duyuluyor.

Nabokow, «ön parlamento 'istişari bir organ' olmalı ve hükümet bundan 'bağımsız' olmalı», diyor.

«Başüstüne», diye yanıtlıyor Zereteli. Çünkü onun, «geçici hükümetin ön parlamentoya karşı biçimsel bir sorumluluk taşımamasına karşı bir itirazı yoktur («Rjetsch»).

Kadetlerin deklerasyonunda, «hükümeti ön parlamento oluşturmuyor, tersine oluşumunu, yetkilerini ve iç tüzüğünü saptamak suretiyle ön parlamentoyu hükümet kuruyor», deniliyor.

Zereteli, «aynı fikirdeyim», diyor ve ilave ediyor, «hükümet bu kuruluşu onaylamalı («Nowaja Shisn») ve 'yapısının' kurallarını saptamalı» (Rjetsch»).

Ve bay Kerenski, Kış Sarayının bu namlı simsarı, otoriter sesini yükseltiyor:

1. «Devlet iktidarının örgütlenmesi ve kabinenin tamamlanması, bu gün yalnız geçici hükümetin hakkıdır».

2. «Bu konferans» (ön parlamento), «bir parlamentonun haklarına ve işlevlerine sahip olamaz.»

3. «Geçici hükümet bu konferansa karşı sorumlu olamaz» («Rjetsch»).

Kısacası, Kerenski Kadetlerle «tamamen aynı fikirdedir» ve «yurt savunucular», «başüstüne», diyorlar. Bundan başka daha ne istenir?

Prokopowitsch Kış Sarayından ayrılırken boşuna açıklamadı: «Anlaşmaya varılmış gözüyle bakılabilir.»

Tabii konferans daha dün, kadetlerle bir koalisyona karşı olduğunu açıkladı. Ama yeminli anlaşmacılara bundan ne? Eğer bir sovyet kongresi yerine konferansı toplamak suretiyle devrimci demokrasinin iradesini saptırmaya karar vermişlerse, neden bu konferansın iradesini saptırmasınlar? Zor olan sadece ilk adımı atmaktır.

Tabii konferans, ön parlamentonun hükümeti «kuracağına, hükümetin ön parlamentoya karşı «sorumlu olduğuna» daha dün karar verdi. Ama bundan yeminli anlaşmacılara ne? Eğer koalisyon gelişip büyüyorsa ve kararlar koalisyonu sarsacaksa, konferansın kararlarının ne değeri var?

Zavallı «Demokratik Konferans!»

Zavallı, kolay kanan saf delegeler!

Liderlerinizden, her biçimiyle bir ihanet bekleyebiliyor muydunuz?

Güçlerini kitlelerin devrimci hareketinde değil de düzmece burjuva politikacılarının uzlaşmacı kombinasyonlarından oluşturan küçük burjuva sosyal devrimcilerle menşeviklerin bağımsız bir politika izleyemeyeceklerinin iddia ettiğinde, partimiz haklı idi.

Anlaşma politikasının devrimin yararlarına ihanet sonucunu doğuracağını öne sürdüğünde, partimiz haklı idi.

Şimdi herkes, «yurt savunucular» grubu siyasal batkınlarının (mülki), devrim düşmanlarının sevincine, Rusya halklarına kendi elleriyle zincirler hazırladıklarını görüyor.

Kadetlerin, hoşnutluklarından ellerini oğuşturup, baştan zafer ilan etmeleri boşuna değildir.

Suçluluk bilinci içindeki tavırlariyle bay uzlaşmacıların, «dayak yemiş köpekler gibi» etrafta başları eğik dolaşmaları boşuna değildir.

Evet, zafer şenlikleri yapıyorlar.

Ama «zafer»leri sürekli değildir ve sevinçleri sadece geçici bir süre içindir, çünkü hesaplarını ev sahibisiz, halksız yapıyorlar.

Çünkü aldatılmış olan işçilerle askerlerin kesin sözlerini söyleyecekleri ve bu yalan «zaferin», bu iskambil kağıtlarından kurulu bu yapısını devirecekleri saat yaklaşıyor.

Eğer tüm koalisyon yağmasiyle birlikte kendi sarıldıkları «yurt savunması» da güme giderse, bunda suç sayın anlaşmacıların kendilerinin olacaktır.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 19
24 Eylül 1917
Başmakale

BURJUVA DİKTATÖRLÜĞÜ HÜKÜMETİ

Konferansla ilgili sahtekarlıklardan ve hükümetin dedikodulu bir biçimde yıkılışından, Moskova borsacılariyle «konuşulduktan» ve bay Buchanan nezdinde yapılan esrarengiz ziyaretlerden, Kış Sarayındaki muhabbet saatlerinden ve anlaşmacıların bir dize ihanetlerinden sonra, nihayet, «yeni» (tamamen yeni!) bir hükümet ortaya çıktı.

«Kabinenin» çekirdeğini oluşturan altı kapitalist bakanla bunların hizmetinde bulunan ve bunların istek lerini yerine getiren on «sosyalist» bakan.

Hükümet ilanı daha yayımlanmadı, ama temel ilkeleri biliniyor: «Anarşiye karşı mücadele» (anlaşılan sovyetlere karşı!), «huzursuzluğa karşı mücadele» (anlaşılan grevlere karşı, «ordunun savaş gücünün yükseltilmesi» (anlaşılan savaşın sürdürülmesi ve «disiplin!»).

Kerenski-Konowalow hükümetinin «programı» genel olarak budur.

Denmek istenen şunlardır. Köylülere toprak verilmeyecek, işçiler kontrol elde edemiyecekler ve Rusya barışa kavuşamıyacak.

Kerenski-Konowalow hükümeti savaş ve burjuva diktatörlüğü hükümetidir.

On «sosyalist» bakan, emperyalist burjuvazinin, arkasında işçilerle askerler ve köylüler üzerindeki egemenliğinin sağlamlaştırılması için çalışacağı kulis olarak hizmet ediyorlar.

Kornilow'un doğrudan ve general usulü basit bir şekilde yapmak istediğini, «yeni» hükümet yavaş yavaş ve hiç bir gürültüye meydan vermeden, bizzat «sosyalistler» aracılığiyle gerçekleştirmeye çalışacaktır.

Burjuva diktatörlüğü, proletaryanın ve devrimci köylülerin diktatörlüğünden neile ayrılır?

Şununla: Burjuva diktatörlüğü, küçük bir azınlığın, çoğunluğa karşı, sadece zor kullanmak suretiyle gerçekleştirilebilen ve çoğunluğa karşı iç savaşı gerekli kılan, çoğunluk üzerindeki egemenliğidir. Buna karşılık burjuva ve devrimci köylü diktatörlüğü, çoğunluğun azınlık üzerindeki egemenliği olarak, asla iç savaş olmaksızın gerçekleşebilir. Bundan ancak «yeni» hükümetin politikasının, askerleri işçilere veya cepheyi cephe ardı içeriye karşı kışkırtarak devrimin gücünü kanda boğma, başarısız parça eylemleri kışkırtma politikası olacağı sonucu çıkıyor.

Ayrıca şununla: Burjuva diktatörlüğü kulisler ardında çalışan ve kitleleri aldatmak için herhangi güzel bir örtücüğe ihtiyacı olan gizli, kapalı bir diktatörlüktür. Buna karşılık proletarya ve devrimci köylü diktatörlüğü, ne iç politikada aldatmaya ve ne de dış politikada gizli diplomasiye gereksinimi olmayan açık bir

diktatörlüktür, kitlelerin bir diktatörlüğüdür. Bundan da bizim burjuva diktatörlerinin, örneğin savaş ve barış sorunu gibi ülke için hayati önem taşıyan sorunlarda kitlelerin bilgisi olmaksızın, onların arkasında ve kitlelere ihanet etmek suretiyle karar vermeyi deneyecekleri sonucu çıkıyor.

Kerenski-Konowalow hükümetinin daha ilk girişimleri bunları gayet açık olarak kanıtlıyor. Kendiniz karar verin. En sorumlu dış politika yerleri, en önde gelen kadetler ve Kornilow'cularla dolduruluyor. Tereschtschenko Dışişleri Bakanı, Nabakow Londra'da Büyükelçi, Maklakow Paris'de Büyükelçi, Jefremow, şimdi uluslararası (geçici!) bir barış konferansının toplandığı, Bern'de Büyükelçi. Ve kitlelere yabancı, hatta onlara açıkça düşman olan bu insanlar savaş ve barış, milyonlarca askerin hayatının bağlı olduğu sorunlar hakkında karar verecekler.

Daha devam edelim: Gazete haberlerine göre, Tereschtschenko, Werchowski ve Werderewski bu gün, cephedeki genel durumun görüşülmesi yanında Tereschtschenko'nun katılacağı, genel karargahta bulunan yabancı devletlerin askeri temsilcilerinin bir görüşmesinin de olacağı genel karargaha gidiyorlar («Birshowka»nın akşam baskısı)... Bütün bunlar, bay Tereschtschenko'nun Sancho Pansa'sı olarak ünlü Zereteli'nin de birlikte götürüldüğü müttefikler konferansının beklentisi içinde oluyor. Kendilerini emperyalizmin davasına vermiş bu insanlar, yerli ve yabancı emperyalistlerin çıkarlarından başka ne konuşabilirler ve savaş ve barış üzerine, kulisler ardında yapılan görüşmeleri halkın çıkarlarına ihanetten başka ne sonuç ortaya koyabilir?

Şunlar kesindir: Kerenski- Konowalow hükümeti emperyalist burjuva diktatörlüğünün bir hükümetidir.

İç savaşın kışkırtılması bu hükümetin iç politikasıdır. Kapalı kapılar ardında savaş ve barış üzerine kararlar vermek de onun dış politikasıdır. Amacı, Rus halkının çoğunluğu üzerinde azınlık egemenliğini kurmaktır.

Bu hükümetin maskesini düşürerek kitlelere onun gerçek karşı devrimci yüzünü göstermek, Rus devriminin öncüsü olarak proletaryanın ödevidir. Geniş asker ve köylü tabakalarını etrafında toplayarak, onları vakitsiz eylemlerden alıkoymak, proletaryanın ödevidir. Safları daha da sıklaştırarak yorulmadan gelecek savaşımlar için hazırlanmak, proletaryanın ödevidir.

Başkentin işçileriyle askerleri, Kerenski-Konowalow hükümetine güvensizliklerini bildirmek ve kitleleri, «kendi sovyetleri etrafında daha sık toplanmaya ve parça eylemlerden uzak durmaya», çağırmak suretiyle ilk adımı atmış bulunuyorlar.

Şimdi söz taşranın.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 21,
27 Eylül 1917
Başmakale

YORUMLAR

DEMİRYOLCULAR GREVİ VE DEMOKRASİ BATKINLARI

Görünüşe göre görkemli bir şekilde düzenlenen ve kusursuz olarak örgütlenen demiryolcular grevi [81] sona eriyor, Üstün çıkan demiryolcular oldu, çünkü Kornilow'la «yurt savunucular» ortak kampının çürük koalisyon hükümetinin tüm ülke demokrasisinin hücumuna dayanamıyacağı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Greve neden olan etkenin demiryolcuların kötü niyetinin değil, Komitenin devrim düşmanı politikası olduğuna bu gün herkes anlıyor. Ülkenin greve demiryolcuları komiteleri tarafından değil, Kerenski ile Nikitin'in karşı devrimci tehditleri tarafından zorlandığını bu gün herkes anlıyor. Bu grevin başarısızlığa uğramasının belki de demiryollarının askerileştirilmesi ve emperyalist burjuva iktidarının sağlamlaştırılması demek olacağını bu gün herkes anlıyor. Demiryolcular Kerenski

ile Nikitin'den çıkan yakışıksız iftiralara karşı aşağıdaki ağır suçlama ile cevap vermekte haklıdırlar:

«Biz yurt ihaneti işlemedik, Kerenski ve Nikitin yurttaş, *ama siz ideallerinize ihanet ettiniz ve geçici hükümet, verdiği sözleri tutmadı.* Şimdi ise artık hiç bir söz ve tehdit bizi bir daha durduramaz».

Söylendiği gibi, bütün bunlar açıktır ve herkesçe biliniyor.

Bu arada ortaya çıkıtığı gibi, dünyada kendilerini demokrat diye adlandıran ve bu nedenle, yaptıklariyle suyu «Rjetsch» ve «Nowoje Wremja» haydutlarının değirmenine çevirdiklerini anlamaksızın ya da anlamak istemeksizin, bu zor anda demiryolculara taş atmada sakınca görmeyen insanlar var.

Sözünü ettiğimiz, menşevik «Rabotschaja Gaseta» nın redaksiyonudur.

Gazete, grev liderlerini, grev ilan etmek suretiyle «felakete yardımcı olmakla» suçlayan ve tehdit ederek şunları açıklıyor:

«Demokrasi, demiryolcuların kurmay heyetini *bağışlamıyacaktır.* Tüm ülkenin ve tüm demokrasinin çıkarları bu kadar kolayca tehlikeye sokulamaz» («Rabotschaja Gaseta», No.: 170).

İnanılacak şey değil ama doğru: Aslında demokrasinin zerresine sahip olmayan soysuzlaşmış bir gazete, gerçek demokrasiye, çalışan demiryolculara karşı tehditler savurma hakkını buluyor kendinde.

«Demokrasi bunu bağışlamayacak»... Fakat hangi demokrasi adına konuşuyorsunuz, «Rabotschaja Gaseta» sayın baylar?

Acaba tarafınızdan uzlaklaştırılan ve konferansta iradesini değiştirdiğiniz sovyetlerin demokrasisi adına mı?

Fakat bu demokrasi adına konuşma hakkını size kim verdi?

Yoksa konferansta sovyetlerin iradesini değiştiren ve Kış Sarayındaki «görüşmeler» sırasında konferansın kendisine ihanet eden Zereteli ile Dan, Liber ile diğer sahtekarlar adına mı konuşmak istiyorsunuz?

Fakat size, bu demokrasi hainlerini «ülkenin tüm demokrasisi» ile bir tutma hakkını kim verdi?

«Rabotschaja Gaseta» ile «tüm ülke demokrasisinin» yollarının, geri getirilemeyecek şekilde birbirlerinden ayrıldığını ne zaman anlayacaksınız?

Zavallı demokrasi batkınları...

RUS KÖYLÜLERİ VE KAFASIZLARIN PARTİSİ

Hükümetin sovyetlere karşı mücadelesine ilişkin temel sorunda Sosyal Devrimciler Partisinin beraberlik içinde bir karara varmadıklarını yazalı daha çok olmadı. Sosyal Devrimcilerin sağ kanadı, «anarşist» sovyetlerin dağıtılmasını isteyip (Taşkent'i düşünün!) ceza önlemlerine giriştiği ve fakat sol kanat sovyetleri desteklediği halde, hamletvari kuşkulara kapılmış Tschernow'cu merkez, daha hala kendine ait bir görüşe sahip olmayıp «yansız kalmayı» yeğliyordu. Tabii merkez sonradan «kendi düşündü taşındı» ve Sosyal Devrimciler Partisi üyelerini Taşkent'ten geri çağırarak ceza önlemleri politikasını destekledi. Fakat sosyal devrimciler Taşkent Sovyetinden ayrılmayınca, bir de üstelik sovyetlerin değil, asıl Kerenski ve yandaşlarının «eylemlerinin» karşı devrimci olduğu ortaya çıkınca, bu geri çağırmanın yalnızca Sosyal Devrimciler Partisinin aşağılanmasını ortaya koymuş olduğunu bu gün bilmeyen kaldı mı?...

Sosyal Devrimciler daha bu işin içinden sıyrılıp çıkamamışken, tekrar yeni ve daha zor bir meselenin içine girdiler. Bunların ön parlementodaki toprak sorununa ilişkin oylarını biliyoruz.

Mesele, ön parlementoda 14 Ağustos tarihli deklerasyon üzerindeki tartışmalar sırasında sol sosyal devrimcilerin, yönetim için bütün toprakların köylü komitelerine verilmesine ilişkin bir öneri getirmesidir. Bu önerinin desteklenmesinin demokrasinin görevi olduğunun söylenmesine hâlâ gerek var mı? Toprak sorununun devrimimizin temel sorunu olduğunun söylenmesine hâlâ gerek var mı? Ne çıksa beğenirsiniz ortaya? Bolşeviklerle solcu sosyal devrimciler toprakların köylülere verilmesini önermelerine ve sağcı sosyal devrimciler Liberdan'larla birlikte bu öneriye karşı çıkmalarına karşın, Tschernow'cu merkez daha hâlâ kendisine ait bir kanata sahip olmadığından çekimser kaldı.

«Köylü Bakanı» Tschernow, toprakların köylülere verilmesinden yana karar veremiyor ve buna ilişkin kararı köylülerin iradesini saptıranlara bırakıyordu.

«Tek bir sosyalizm» ve «tarım devrimi» partisi olan Sosyal Devrimciler Partisinin, Rus devriminin kritik anında, köylülerin temel sorunu üzerine ortaya koyacak açık ve kesin bir kararı yoktu.

Gerçekten, bir kafasız gevezeler partisi!

Zavallı Rus köylüsü...

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 21
27 Eylül 1917
İmzasız Makale

İŞÇİLERE KARŞI SAVAŞ

Daha bir hafta önce burjuva basını, Don havzası işçilerine karşı bir kışkırtma kampanyası açtı. «Anarşi», «işletmelerin yıkılması», hizmet personelini «tutuklamalar ve kötü muameleler» -satılık burjuva gazeteleri tarafından bunlar üzerine yayılamayacak hiç bir tüyler ürpertici hikaye yoktur. Daha o zamanlar, Don işçilerine karşı bir savaş hazırlandığı, böyle bir savaş için hükümete yol gösterildiği kestirilebiliyordu. Ve gerçekten hükümet, burjuva ücretli yazarlarının yaygarası karşısında sessiz kalmadı. Ne de olsa o, bir burjuva diktatörlüğü hükümeti. Gazete haberlerine göre, geçici hükümetteki Ekonomi Başkomitesi, tabii ki Kerenski'nin «onaylayıcı tutumu» ile, Charkow'a ve Don Havzasına... diktatörlük yetkileriyle donatılmış bir kişi göndermeyi yararlı bulmuştur. Bu kişi, sanayicileri

işletme faaliyetlerini devam ettirmeye sevk etmek ve işçi kitlesi üzerine yatıştırıcı etkide bulunmakla görevlendiriliyormuş. Hükümetin sahip olduğu bütün baskı araçları, gönderilecek kişinin emrine veriliyor» (26 Eylül tarihli «Torgowo-Promyschlennaja Gaseta» [84]).

Dikkat edilsin: «Baskı ve zorlama araçları» ile bir «diktatör»... Kime karşı gönderiliyor daha şimdilik adı bildirilmeyen bu «diktatör»? Acaba caniyane bir şekilde işsizliği ağırlaştırmak için üç aydanberi kasıtlı olarak üretimi kısan ve şimdi herkesin gözleri önünde lokavtlar örgütleyerek ülkenin ekonomik düzenini bozmakla tehdit eden Don girişimcilerine karşı mı?

Değil tabii!

Ekonomi Baş Komitesi kendisi, bütün suçun «kötü niyetli kışkırtıcılarda» olduğunu, girişimcilerde suç bulunmadığını açıklıyor. Çünkü, «eldeki haberlere göre meydana gelen aşırılıklar kötü amaçlı kışkırtıcı gruplar tarafından yaratılmıştır» (aynı yerde).

İşte her şeyden önce asıl onlara karşı gönderiliyor, «zor ve baskı araçları» ile donatılmış «diktatör».

Ama daha hepsi bu kadar değil: «Birshowka»nın bir haberine göre, Charkow Sanayi Konferansı aşağıdaki kararları almıştır:

1. «Memur ve işçilerin işe alınmaları ve işten çıkarılmaları yalnız işletmelerin hakkı olarak açıklanır.»

2. «İşçi Milletvekilleri Sovyetinin yönetime ve üretim üzerindeki denetime karışması yerinde değildir.»

3. «İşletmeler, İşçi Milletvekilleri Sovyeti, Yürütme Komitesi ve sendikaların üyelerinin geçim ve ödeme giderlerini yüklenemez.»

4. «İşçiler için, durumlarını hafifletecek hiç bir ücret zammı yapılmayacak» (27 Eylül tarihli «Birshewyje Wjedomosti»).

Kısaca: Sanayiciler işçilere ve onların örgütlerine savaş ilan ediyorlar.

Lokavtçı Konowalow hükümetinin, işçilere karşı olan bu savaşın başına geçmekte kusur etmeyeceğini söylemeye gerek yok.

Fakat işçiler mücadelesiz teslim olmayacaklarından bunun için bir «diktatöre» ve «baskı ve zor araçlarına» gereksinim duyuluyor.

Mesele gayet basit olarak kendiliğinden aydınlanıyor.

Yurt savunması için çalışan işletmelerin askerileştirilmesi projesini hazırladığı için, Sawinkow'a karşı devrimci dendi.

Bu projenin uygulamada gerçekleştirilmesini istediği için Kornilow ihanetle suçlandı.

İşçi kitlelerine karşı bir savaş açılması ve onların örgütlerinin yıkılması için her türlü «baskı ve zor araçlariyle» donatılmış saltık bir diktatörü «duraksamasız» Don Havzasına gönderen bir hükümeti nasıl adlandırmalı?

Sayın «sosyalist» bakanlar, bunun için ne diyebilirler?

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 22
28 Eylül 1917
İmzasız Makale

ÖYLEYSE DAHA UZUN SÜRE BEKLEYEBİLİRSİNİZ.

Bu günün ayırıcı özelliği, hükümetle halk kitleleri arasında kapatılamaz bir uçurumun bulunmasıdır. Devrimin ilk aylarında olmayan ve ancak Kornilow ayakalanmasının sonucu olarak açılan bir uçurum.

Çarlığın yenilgisinden sonra, daha devrimin ilk günlerinde iktidar, emperyalist burjuvazinin eline geçti. İktidara işçilerle askerler değil kadetçi emperyalistlerin bir grubu geldi. Bu nasıl olabilmişti ve o zamanlar burjuva temsilcilerinden bu grubun egemenliği aslında nereye dayanıyordu Mesele işçilerin, özellikle de askerlerin, burjuvaziye güvenmeleri ve onunla birlik içinde olunca ekmek ve toprağı, barış ve özgürlüğe kavuşacaklarını umut etmeleridir. Burjuva egemenliğinin o zamanki dayanağı, kitlelerin burjuvaziye karşı «bilinçsiz olarak körü körüne güvenir» bir

tutum içinde bulunmalarıydı. Burjuvazi ile koalisyon sadece bu güvencin ve egenemliğin ifadesiydi.

Fakat altı aylık devrim, iz bırakmadan geçmedi. Burjuvazi ile olan koalisyon, kitlelere ekmek yerine açlık, ücret yükseltilmesi yerine işsizlik, toprak yerine boş sözler, özgürlük yerine sovyetlere karşı savaşım, barış yerine Rusya bitkin düşünceye kadar savaş ve Kornilow'un insanlarının Tarnapol ve Riga'daki ihanetini verdi. Kornilow ayaklanması sadece altı aylık koalisyon deneyinin sonucunu verdi, kadetlerin ihanetini açığa vurdu ve onlarla anlaşma politikasının kötülüğünü gösterdi.

Bütün bunlar tabii sessiz sedasız geçmedi. Kitlelerin burjuvaziye «bilinçsiz olarak körükörüne inanma» tutumları kayboldu. Kadetlerle koalisyon, onlardan kopma izledi. Burjuvaziye güvenmenin yerini, onlara duyulan nefret aldı. Burjuva egemenliği güvenilir dayanağını kaybetti.

Gerçi anlaşmacılar buna rağmen, «yurt savunucuların» uzlaşmacı safsataları yoluyla, hile ve yalanlarla, Buchanan'ın ve Kornilow'un kadetçi adamlarının yardımıyla, işçilerle askerlerin apaçık güvensizliklerine aldırmaksızın eski burjuva diktatörlüğünün «yeni» bir hükümetini oluşturmayı, modası geçmiş ve acı çektirmiş koalisyonu hileli şekilde yeniden kurmayı başardılar.

Ancak bu koalisyon, Kış Sarayında meydana geldiği, ülkede yalnız direnme ve karşı koyma ile karşılandığı için, evvela özden ve güçten yoksundur.

İkincisi, dayanağı olmadığı için hükümet sağlam değildir, çünkü kendisini sadece nefretle karşılayan kitlelerin güven ve sempatisine sahip değildir.

Hükümetle ülke arasındaki kapatılamaz uçurum bundan ileri geliyor.

Buna rağmen eğer bu hükümet iş başında kalabiliyor, bir azınlığın iradesini yerine getiren bu hükümet şayet kendisine düşman olduğu açıkça belli olan bir çoğunluğa hükmetmeye koyuluyorsa, yalnız bir şey için çaba göstereceği açıktır: Kitlelere karşı şiddet önlemleri. Böyle bir hükümetin başka bir dayanağı yoktur ve olamaz da.

Onun için Kerenski-Konowalow hükümetinin ilk girişiminin Taşkent Sovyetini yıkma, olması bir raslantı değildir.

Bu hükümetin esrarengiz bir «diktatör» göndermek suretiyle Don havzasındaki işçi hareketini bastırmaya girişmiş olması da bir raslantı değildir.

Dünkü oturumunda, «görevleri anarşi ile savaşmak ve huzursuzlukları bastırmak olan geçici hükümet yerel komitelerinin kurulmasına («Birshowka») karar vermek suretiyle köylü «huzursuzluklarına» savaş ilan etmesi de bir raslantı değildir.

Bütün bunlar raslantı değildir.

Kitlelerin güvenine sahip olmayan ama buna rağmen iktidarda kalmak isteyen bir burjuva diktatörlüğü hükümeti, «anarşi» ve «huzursuzluklar» olmaksızın yaşayamaz, çünkü bunlarla savaşmak suretiyle varlığını haklı çıkarmaya çalışır. Rüyalarında, bolşeviklerin «bir ayaklanma örgütlediklerini ya da köylülerin çiftlikleri «yağma ettiklerini» veya demiryolcuların, «kasıtlı olarak tehlikeli bir greve giriştiklerini» ve bu suretle cepheyi ekmeksiz bıraktıklarını görüyorlar... Bütün bunlara, işçilere karşı köylüleri, içeriye karşı cepheyi kışkırtarak sliahlı bir müdahalenin gereksinimi yaratmak ve bu suretle sağlam olmayan durumunu bir süre için sağlamlaştırmak için gereksinimi var.

Çünkü sonunda, ülke güvenliğine sahip olmayan ve kendisine kitlelerin nefreti yöneltilmiş olan bir hükümetin, «*iç savaş kışkırtıcısı bir hükümetten* başka bir şey olamayacağının herhalde anlaşılması gerekir.

Geçici hükümetin yarı resmi gazetesi olan «Rjetsch» hükümeti, «iç savaşın açılması için zamanın seçimini bolşeviklere bırakma» konusunda boş yere uyarmıyor ve ona boş yere, onlar (bolşevikler!) «genel bir eyleme geçmek için elverişli zamanı seçinceye kadar» bekleyip sabretmelerini salık vermiyor (Çarşamba günkü «Rjetsch»).

Evet, bu onu halkın kanına susatıyor ...

Fakat umutları boşuna ve çabaları gülünçtür.

Bilinçli ve örgütlü bir biçimde devrimci proletarya zafere doğru yürüyor. Köylülerle askerler birlik ve güvenlik içinde proletaryanın etrafında toplanıyorlar. Şu çağrı gittikçe daha yüksek işitiliyor: Tüm iktidar Sovyetlere!

Kış Sarayındaki kağıttan koalisyon... bakalım saldırıya dayanabilecek mi?

Bolşeviklerin zamansız ve parça parça eylemlerini mi istiyorsunuz?

Öyleyse daha uzun süre bekleyebilirsiniz, sayın Kornilow'cular.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 23,
29 Eylül 1917
Başmakale

YORUMLAR

BELİRSİZLER PARTİSİ VE RUS ASKERLERİ

Çarlık devrinde Sosyal Devrimciler Partisi her yerde çiftlik topraklarının köylülere verilmesi gerektiğini bağırıyordu. Köylüler o zamanlar sosyal demrimcilere inanıyorlar ve onun etrafında toplanıyorlardı, çünkü bu partiyi kendi köylü partisi olarak görüyorlardı.

Fakat Çarlığın yıkılmasından ve devrimin yengisinden sonra lafdan işe geçileceği ve nihayet sosyal devrimcilerin toprağa ilişkin «değerli sözlerini» gerçekleştirileceği zaman geldi. Fakat... («meşhur «fakat!») sosyal devrimciler yalpalıyorlar ve köylülere, toprak meselesinde, toplanması da üstelik geriye atılmış olan, Kurucu Meclise kadar beklemelerini salık veriyorlardı.

Toprak ve köylüler üzerine bağırıp çağırmanın, gerçekte toprağın köylülere verilmesinden daha kolay olduğu anlaşılıyordu. Bilindiği üzere, sosyal devrimciler hep köylülerin meselesinin, kendilerini «üzdüğünden» söz ettiler; fakat sonra laflardan işe geçilmesi gereken zaman geldiğinde gizlice ortadan kaybolmayı ve Kurucu Meclisin ardına saklanmayı yeğlediler...

Köylüler buna büyük bir tarım hareketiyle, çiftlik topraklarına kendiliklerinden «el koymakla», «yabancı» araç gereçleri kendilerine maletmekle karşılık verdiler ve bu suretle sosyal devrimciler tarafından izlenen bekleme politikasına karşı güvensizliklerini gösterdiler.

Sosyal devrimci bakanlar köylülere hiç bir şey borçlu değillerdi ve bunun için de toprak komitelerinden düzinelerce, yüzlerce köylüyü tutukladılar. Sosyal devrimci vaatleri gerçekleştirdikleri için sosyal devrimci köylüleri tutuklatan sosyal devrimci bakanlar-karşımıza çıkan manzara bu.

Sonuç, Sosyal Devrimciler Partisinin tamamen parçalanmasıdır. Bu, özellikle ön parlementodaki oylama sırasında kendini açık birşekilde gösterdi. Oylamada ortayla birlikte Tschernow, Sosyal Devrimciler Partisinin bu Hamlet'i, düşünce derinliği içinde çekimser kalırken, sol sosyal devrimciler toprakların hemen köylülere verilmesinden yana ve sağ sosyal devrimciler buna karşı oylarını kullandılar.

Bunun cevabı, askerlerin kitleler halinde Sosyal Devrimciler Partisinden ayrılmaları oldu.

Fakat askerlerin Sosyal Devrimciler Partisinden şimdiye kadar ayrılmamış olan başka bir bölümü, «partinin MK'ne başvurarak», ısrarla, artık «belirsizliğe» son verilerek partinin birliğinin kurulmasını istiyor.

Dinleyin:

«Petrograd, Zarskoje Selo, Peterhof vb. yerlerden alay ve özel birliklerin askeri örgütleri temsilcilerinin birleşik konferansı, partinin bu günkü zor anında, partinin belirsiz görünümüne son verildikten sonra parti-

nin yaşama gücündeki bütün unsurlarını toplayacak bir program temeli üzerinde parti çoğunluğunun birleştirilmesi gerektiği görüşündedir ...ve bunun için tarımca faydalanılabilir tüm toprakların gecikmeden köylü komitelerinin yöenitimine verilmesini salık verir. («Djelo Naroda»).

O halde yine «toprakların *hemen* devri» sorunu!

Askerler bu isteğin kabulü temeli üstünde, sosyal devrimciler içindeki «partinin yaşama gücü olan bütün unsurlarının» birleşebileceklerini umuyorlar.

Safdil insanlar! Bir dize başarısızlıklardan sonra, devrimci Kamkow ile kadet Awxentjew'i ve «belirsiz» Tschernow'u bir kere daha bir arabaya koşmak istiyorsunuz!

Artık Sosyal Devrimciler Partisinin varolmadığını anlamanın zamanıdır, asker yoldaşlar. Bu gün sadece, bir bölümü Sawinkow serüvenciliğine karışmış, diğer bir bölümü devrimci saflarda kalmış, üçüncü bir bölümü ise çaresizlik içinde yerinde sayan ve bununla uygulamada Sawinkow'un adamları için örtme görevi yapan «belirsiz» bir yığın var ortada.

Bunu anlamanın ve bununla birlikte birleştirilemeyecek bir şeyi birleştirmek istemeye son vermenin zamanıdır...

İKTİDARDAKİ KOMPLOCULAR

Bu gün Burzew, gazetesi «Obschtscheze Djelo»da [85] şunları yazıyor:

«Şimdi artık tam kesinlikle söylenebilir: Aslında Kornilow'un bir komplosu olmamıştı. Gerçekte tamamen başka bir şey olmuştu: *Hükümetin General Kornilow'la, bolşeviklere karşı savaşım üzerine bir anlaşması vardı!* Hükümet temsilcilerinin General Kornilow'la anlaştıkları şey -Bolşeviklere karşı mücadele-, hem demokratik ve hem de sosyalist, çeşitli partilerin temsilcilerinin en çok özlemini çektikleri rüyalarıydı. Uğursuz 26 Ağustos gününe kadar bunların hepsi, general Kornilow'u hali, yaklaşmakta olan bolşevik tehlikesine karşı kurtarıcı olarak görüyorlardı.»

Bir «komplo» değil, bir «anlaşma», diye yazıyor Burzew, italik harflerle.

Haklı. Bu meselede kesin olarak haklı. Bolşeviklere, yani işçi sınıfına, devrimci orduya ve köylülere karşı bir komplo örgütlenmesi hakkında bir anlaşma yapıldı -*devrime karşı bir komplo üzerine bir anlaşma.*

Kornilow darbesinin daha ilk günlerinden beri biz buna işaret ediyoruz, düzinelerce ve yüzlerce olay bunu kanıtlıyor, kimse tarafından aksine açıklama yapılmaması bunda hiç bir kuşkuya yer bırakmıyor.

Ve buna rağmen, komplocular iktidarda veya iktidarın yakınında bulunuyorlar. Ve buna rağmen oyun sürdürüyor, bir araştırma kandırmacası yapılıyor, «devrimcilik» yapılıyor...

Komplocularla bir koalisyon, bir komplo hükümeti -demek ki sayın «yurt savunucular»ın işçilerle askerlere armağanları bu.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 23,
29 Eylül 1917
İmzasız Makale

KAĞITTAN BİR KOALİSYON

Bozukluk ve kargaşa üzerine yazılar yazılıyor ve konuşuluyor. Bunların hayaliyle baskılara girişilip bu arada sık sık «anarşik» ruhlu işçiler araştırılıyor. Fakat kimse, fabrikaları durdurup işçileri işsizliğe mahkum etmek suretiyle sık sık kargaşa ve bozukluk yaratanların ve kasıtlı olarak bunların daha da kötüleşmesine neden olanların kapitalistler olduğunu açıkça söylemek istemiyor. «Birshowka» bu sorunla ilgili olarak ilginç haberler veriyor.

«Rus-fransız pamuk ipliği şirketinin Moskova ili Pawlowski Possad'daki fabrikasında, bakan Prokopowitsch başkanlığında, Orechowo-Sujewo bölgesi komisyonunda düzenlenen anlaşmanın yerine getirilmemesi sonucu bir anlaşmazlığa düşüldü. Fabrika 4000 kadar işçi çalıştırıyor. İşçi komitesi, iş verenlerin hakem kararına uymak istememeleri ve iş üretimini kasıtlı olarak düşürmeleriyle meydana gelen tehlikeli durum üzerine Çalışma Bakanlığının dikkatini çekti. Dört ay süren görüşmeler yapıldı. Şimdi tehlike, işletmenin çalışmasını durdurmasına kadar büyüdü. Bununla aynı zamanda rus-fransız şirketine ait fabrika yönetimi, işçilerin hakem kararına uymak istemediklerini, aşırı ve yıkıcı eylemlerde bulunmakla tehdit ettiklerini bir yazıyle Fransız Büyükelçiliğine bildirdi. Fransız Büyükelçiliği anlaşmazlığın giderilmesinde yardımcı olunmasını Dışişleri Bakanlığından rica etti.»

Sonra? Sonra «hem fabrika yönetiminin», hem de «Fransız Büyükelçiliğinin», kapitalist lokavtçıları temize çıkarmak için aynı şekilde işçilere iftirada bulundukları ortaya çıktı.

Dinleyin:

«Mesele Çalışma Bakanlığının Moskova Komiserine havale edildi. Komiser anlaşmazlığı yerinde inceledikten sonra, *fabrika yönetiminin uyuşmazlık mahkemesi kararlarına uymayı sistemli olarak reddettiğini* Çalışma Bakanlığına bildirdi. Çalışma Bakanlığı Moskova Komiserinin raporunu Dışişleri Bakanlığına gönderdi.»

Görüldüğü üzere, karşı devrimci bir bakanlığın komiseri bile işçilerin haklı olduğunu itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Fakat daha hepsi bu kadar değil. Aynı «Birshowka» daha da ilginç başka bir olayı bildiriyor.

«Moskova'dan Çalışma Bakanlığına bildirildiğine göre, 3000 işçi çalıştıran A. W. Smirnow'un fabrikasının yönetimi, ham madde ve yakıt maddesi darlığı ve zorunlu hale gelmiş genel bakım dolayısiyle fabrikanın

kapandığını haber verdi. Moskova yakıt maddeleri dairesi ile Moskova işletme danışma bürosu temsilcilerinden oluşan bir komisyon fabrikanın işçi komitesi ile birlikte fabrikada bir inceleme yaparak üretim için yeterli ham maddenin bulunduğu ve bakımın işletme durdurulmadan da yapılabileceği gerekçesiyle fabrikanın durdurulması için gösterilen nedenlerin yerinde olmadığı sonucuna vardı. Bundan sonra *işçiler fabrikanın sahibini tutukladılar. Yerel İdare meclisi fabrikaya el konulmasını bildirdi.* Anlaşmazlığın çözümüne Pakrowsk Yürütme Komitesi ile geçici hükümetin bölge komiseri katılıyor.»

Olaylar bunlar.

Sosyal devrimci ve menşevik saflarından anlaşmacılar bütün dünyaya haykırarak, ülkenin «canlı kuvvetleri» ile bir koalisyonun gerekliliğini bildiriyorlar ve hep birlikte Moskovalı sanayicileri gösteriyorlar. Bu arada durmadan, söz konusu koalisyonun yalnız Kış Sarayındaki beyanata bağlı koalisyon değil, ülkedeki gerçek koalisyon olduğunu vurguluyorlar.

Soruyoruz:

Kasıtlı olarak işsizliği artıran fabrikatörlerle, geçici hükümet komiserlerinin iyi niyetleri sonucu yaptıklarından dolayı bu fabrikatörleri tutuklayan işçiler arasında herhangi bir gerçek koalisyon düşünülebilir mi?

Suçlu lokavtçılarla koalisyonu öğüp bitiremeyen «devrimci» boşboğazların aptallıklarının bir sınırı var mıdır acaba?

Bu gülünç koalisyon kahramanları, bu gün Kış Sarayının duvarları arasında meydana getirilen ve daha baştan başarısızlığa mahkum olan kağıttan koalisyonun dışında başka hiç bir koalisyonun olanak dışı olduğunu anlamıyorlar mı?

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu), No.: 24
30 Eylül 1917
İmzasız makale.

KÖY AÇLIK ÇEKİYOR

Şimdi herkes şehirlerdeki gıda maddeleri bunalımından söz ediyor. Açlığın «kemikli elli» hayali, şehirler üzerinde dolaşıyor. Fakat kimse açlığın köye de girdiğini itiraf etmek istemiyor. Kimse şimdi, «tarımsal huzursuzlukların» ve «kargaşalıkların» yarısından çoğunun açlıktan ileri geldiğini anlamak istemiyor.

İşte size bir köylünün tarımsal «huzursuzluklara» ilişkin mektubu:

«Sizden kargaşalıkların neden ileri geldiğini, bilgisiz insanlar olan biz köylülere anlatmanızı rica ediyorum. Bunların hepsini serserilerle külhanbeylerin ve sarhoş işsiz güçsüzlerin yaptığını sanıyorsunuz, bunda yanılıyorsunuz. Bunlar, serseriler veya boş gezenler değil, açlığın akıllarını başlarından aldığı insanlardır. Örneğin ben size Arefinski bölgesinin Murom çevresindeki

durumu bildireyim. Bizi burada açlıktan öldürmek istiyorlar. Bizlere ayda adam başına beş pfund (*) un veriyorlar. Bunu bilin ve kendinizi bizim yerimize koyun. Bununla nasıl yaşanabilir? Kargaşalık yaratanlar yalnış içki sarhoşu kimseler değil, bizzat açlıktan sarhoş olan bizleriz» (bkz. «Birshowka»).

«Djen» ve «Russkaja Wolja»nın ucuz burjuva yazarları durup dinlenmeden, köyün bolluk içinde olduğu, köylülerin malları bulunduğu vb. yolunda yakışıksız yakınmalarda bulunuyorlar. Bununla beraber, olaylar inkâr edilemez bir şekilde köyün bitkinliğini, iskorbüt ve açlıktan ileri gelen diğer hastalıkları dile getiriyorlar. Bu hal ne kadar uzun sürerse, köyün durumu o kadar ağırlaşacaktır, çünkü Kerenski Konowalow hükümeti köy için ekmek yerine yeni ceza önlemleri hazırlıyor ve yaklaşmakta olan kış, köylüye yeni, çok daha ağır koşullar vadediyor.

Aynı köylü şunları yazıyor:

«Kış kapının önünde duruyor, nehirler donacak ve sonra biz açlıktan ölmek zorunda kalacağız. Demiryolu istasyonu bize çok uzaktır. Ekmek aramak için yollara dökülecegiz. Ne derlerse desinler bize ama açlık buna zorluyor bizi» («Birshowka»).

Bir köylünün anlamlı fıkrasıdır bu.

Sosyal devrimcilerle menşevik saflarında anlaşmacılar, bağıra bağıra, koalisyonun ve koalisyon hükümetinin her şeyi kurtaran gücünü övüyorlar. Şimdi hem bir «koalisyonumuz» ve hem de bir «koalisyon» hükümetimiz var. Soruyoruz:

Öyleyse bu hükmetin herşeyi kurtaran gücü nerede?

(*) Yarım kiloluk bir ağırlık birimi (ÇN.)

Açlık çeken köye bir takım cezalardan başka ne verebiliyor?

Köylünün bu basit mektubunun, onların koalisyon çamurunun ölüm kararını bildirdiğini anlamıyorlar mı sayın anlaşmacılar?

FABRİKALARDA AÇLIK

Fabrika çevreleri daha da ağır bir sıkıntının içine düştü. Fabrika halkının başına ilk defa gelmeyen kıtlık, şimdi buralarda çok şiddetli şekilde kendini gösteriyor. Savaştan önce yılda 400 ila 500 milyon pud (*) tahıl ihraç eden Rusya, savaşın sürdüğü bu günlerde kendi işçilerini besleyemeyecek duruma düşmüştür. Fab rikalarda iş durduruluyor. fabrika çevrelerinde ekmek ve yiyecek maddeleri bulunmadığı için işçiler iş yerleririni terk ediyorlar.

Çeşitli çevrelerden haberler geliyor:

«Schuja'dan şu telgraf çekiliyor: Bütün bölgede biçkihaneler çalışmalarını durdurdu. Ekmek yok. İşçiler yiyecek maddeleri alamadıkları için, Korjukowo şeker fabrikası durma tehlikesi gösteriyor. Pancarlar çürümeye başladı. Jarzewo pamuklu iplik ve dokuma fabrikasının (Smolensk ili) 12 000 kişilik halkı çaresizlik içinde bulunuyor. Un ve bulgur stokları tamamen tükendi, il beslenme komitesi yardımcı olamıyor. Yiyecek maddeleri alamayan işçiler arasında kaynaşma başlıyor. Huzursuzluklar çıkması kaçınılmaz. Kuwschinow firmasının kağıt fabrikası yaşlılar meclisi (Twer ili) şu telgrafı çekiyor: İşçiler açlıkla karşı karşıya bulunuyor. Hiç bir yerden ekmek sağlanamıyor. Acele yardım rica olunur. Witschunga'daki Morokin firması müdürlüğü şu telgrafı çekiyor: Beslenme sorunu korku

(*) 16,38 kg.lık eski bir Rus ağırlık ölçü birimi (ÇN.)

verici bir nitelik alıyor. İşçiler açlık çekiyorlar ve galeyana geliyorlar. Olağan dışı beslenme önlemleri alınması gerekiyor. Aynı firmanın işletme komitesi, bakanlığa şu telgrafı çekti: Kıtlık başladığı için işçilere acele un sağlanması önemle rica olunur.»

Olaylar bunlar.

Tarımsal bölgeler, fabrika bölgelerinden çok az mal alabildiklerinden yakınıyorlar. Bunun sonucu bunlar da fabrika bölgelerine, aynı şekilde az tahıl veriyorlar.

Fabrika bölgelerindeki tahıl darlığı, işçilerin fabrikaları bırakmalarını, fabrikalarda işin kısılmasını ve bu nedenle köye giren mal miktarının daha da azalmasını, bunun sonucu olarak fabrikalara verilen tahıl miktarında yeniden bir azalmayı, fabrikalardaki açlığın daha da kötüye gitmesini ve yeniden işçilerin fabrikalardan ayrılmalarını doğuruyor.

Soruyoruz:

İşçilerle köylüleri demir bir kıskaç içinde tutan bu uğursuz çemberden çıkmanın yolu nedir?

Sözüm ona koalisyon hükümetinin açlık çeken sanayi bölgelerine, esrarengiz bir şekilde gönderdiği şüpheli «diktatörlerden» başka buralara verebileceği daha bir şey var mı?

Bu güne kadar destekledikleri emperyalist burjuvazinin, Rusya'yı, yağmacı savaşa son verilmesinden başka çıkış yolu olmayan bir çıkmaza sürüklediğini, sayın anlaşmacılar anlıyorlar mı?

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 26
3 Ekim 1917
İmzasız makale.

KENDİ KENDİNİ CEZALANDIRMA

Kısa süre önce Taşkent'te, şimdi Rusya'da olan bir çokları gibi, çok bayağı bir olay oldu. Taşkent'in işçileriyle askerleri, olayların devrimci mantığına uyup, eski yapısıyle sovyetlerin yürütme komitesine karşı güvensizliklerini bildirdiler, devrimci yeni bir komite seçtikten sonra Kornilow'cu makamları devirerek yenilerini kurdular ve iktidarı ellerine aldılar. Taşkent'in «anarşik» sovyetine karşı savaş ilan etmek için geçici hükümetin adamlarına bu yetti. Fakat olaylar, sovyetin çoğunluğu itibariyle sosyal devrimci olduğunu ve anarşist olmadığını gösterdi. Fakat bundan, geçici hükümetin «barış ve savaş stratejisi uzmanlarına» ne!

Kerenski'nin etrafında kuyruk sallayan «Djelo Naroda»nın sosyal devrimci Hamletleri, Taşkent Sovyetini çok ciddi olarak «karşı devrimci» ilan ettiler, Taşkent Sovyetinden sosyal devrimcilerin geri çekilmesini istediler ve Türkistan'da «devrimci bir düzenin» gerekliliğini bildirdiler.

Eski MYK bile, zavallı Taşkentlilere bir tekme atma yükümlülğünde gördü kendini...

Taşkent devrimci sovyetini, hükümetin ve ajanlarının karşı devrimci darbelerine karşı, tam ve kararlı bir şekilde, yalnız bizim partimiz destekledi.

Ya sonra ne oldu?

Sadece bir kaç hafta geçti, «hırslar yatıştı». Dün Taşkent'ten gelen bir delege bize Taşkent «hikayesinin» gerçek yüzünü anlattı -ve meydana çıktı ki, geçici hükümet ajanlarının karşı devrimci hareketlerine rağmen Taşkentliler, şerefle devrimci görevlerini yerine getirmişler.

İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti, Taşkent'li yoldaşlar için bir güven kararını *oybirliğiyle* kabul ederek, sovyet, bütün fraksiyonların oylarıyle Taşkent devrimci demokrasisinin haklı isteklerini desteklemeye tam olarak hazır olduğunu bildiriyor. Bu arada Schirokowa, oy verme gerekçesini açıklarken, Sosyal Devrimciler Partisi adına, partisinin Bolşeviklerin kararı için oy kullanacağını açıklıyor.

Pekiyi ama nasıl oluyor da sosyal devrimciler Taşkent Sovyetinden geri alınıyor? Sovyetin bu «karşı devrimci niteliği yakışıksız saldırılara uğraması nerede kaldı?

Sosyal devrimcilerin bu «dönüşümünü» selamlıyoruz şimdi: geç olması hiç olmamasından daha iyi.

Fakat «Djelo Naroda»nın liderleri, iki hafta önce korkakça Taşkent Sovyetinden ayrılmakla acımasız bir şekilde kendi kendilerini cezalandırmış olduklarını anımsıyorlar mı?

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 27
4 Ekim 1917
İmzasız makale.

Burzew geçenlerde, «Obschtscheje Djelo», gazetesinde şunları yazıyordu: «Asla bir Kornilow *komplosu* yoktur», sadece Kornilow'la Kerenski hükümeti arasında, askeri bir diktatörlük kurmak amaciyle bolşeviklerle sovyetlerin kökünü kazımak için «bir anlaşma vardı». Görüşünü kuvvetlendirmek için Burzew, «Obschtscheje Djelo»nun 6. sayısında Kornilow'un, komplonun tarihini anlatan ve bir dize belgelerden oluşan bir «memorandumunu» yayınlıyor. Tamamen Burzew'in işi olan bu girişimin en yakın amacı, Kornilow için elverişli bir hava yaratarak ona karşı yürütülecek bir dâvayı olanaksız kılmaktır.

Kornilow'un materyali tam olmaktan uzaktır. Kornilow'un ihanet etme suçlamasından temize çıkmaya çalışması bir yana o , örneğin komploya karışan belli

ve örgütlerden, özellikle de genel karargahtaki -tanıkların ifadelerine göre- tamamen bağımsız rol oynayan yabancı büyükelçiliklerin belirli temsilcilerinden söz etmiyor. Kornilow'un «memorandumunun» Burzew'in dedektif redaksiyonundan geçtiğini ve Burzew'in, «memorandumdan» belki çok önemli bir kaç yeri çizdiğini de söylemek gerekir. Bütün bunlara rağmen, «memorandumun» büyük belgesel değeri var. Bu dokümana karşı aynı şekilde önemli tanık ifadeleri çıkarılmadığı sürece, ona tam bir doküman olarak bakacağız.

Bu nedenle okuyucuyla bu doküman üzerine konuşmayı gerekli görüyoruz.

Bunlar Kimlerdir?

Kornilow'un esindiricileri ve danışmanları kimlerdir, özellikle o, komplocu niyetlerine kimleri ortak etmiştir?

Kornilow, «ülkenin durumu ve ordu ile ülkeyi tam bir çöküşten kurtarmak için alınacak önlemler sorununun görüşülmesine katılmak için, en geç 29 Ağustos günü genel karargahta bulunmaları telgrafla rica edilen M. Rodjansko, Prens G. Lwow ve Miljukow'dan yararlanmak istedim», diyor.

Kendi itirafına göre, Kornilow'un baş danışmanları bunlardır.

Fakat hepsi bu kadar değil. Danışmanlarla esinleyenlerden başka bir de Kornilow'un umut bağlayıp güvendiği ve komplosunu beraberce gerçekleştireceğini düşündüğü asıl işbirlikçiler vardı.

Dinleyin:

Başkan olarak başkomutan, bakan ve başkan yardımcısı olarak Kerenski ve Sawinko, general Alexejew, amiral Koltschak ve Flonenko ile bir savunma konseyi

planı hazırlanmıştı. Tek kişi diktatörlüğü arzu edilmez bir şey olarak görüldüğünden, bu savunma konseyi *kolektif bir diktatörlük sürdürecekti.* Diğer bakanlıklar için Tachtamyschew, Pokrowski, Ignatjew, Aladjin Plechanow, Lwow ve Sawoiko öngörülüyordu.»

Kornilow'u esinleyen ve onun tarafından esinlenen, Kornilow'la birlikte halkın arkasında sinsice hazırlanan ve Moskova Konferansında ona alkış toplayan sayın komplocuların değerli topluluğu böyle bir görünüm gösteriyor. Halk Özgürlüğü Partisi lideri olarak *Miljukow;* belli çevreler konseyinin başı olarak *Rodsjanko;* sanayicilerin başı olarak *Tretjakow;* sosyal devrimcilerin arasındaki «yurt savunucuların» lideri olarak *Kerenski;* menşeviklerin arasındaki «yurt savunucuların» üstadı olarak *Plechanow;* Londora'daki bilinmeyen bir firmanın adamı olarak *Aladjin.* İşte Kornilow darbesinin güveni ve umudu, karşı devrimin özü ve canı bunlardı.

Tarihin bunları unutmayacağını ve çağdaşlarının da hakkıyla değerlendireceklerini umuyoruz.

Amaçları

Amaçları «basit ve açıktır»: «Ordunun savaş gücünü yükseltmek» ve «Rusya'nın kurtuluşu» için «içerinin düzeltilmesi».

Ordunun savaş gücünün yükseltilmesi için Kornilow şunu söylüyor:

«Savaş alanındaki ölüm cezasına ilişkin yasanın derhal yeniden getirilmesi gerekliliğine işaret ettim.»

İçerinin düzeltilmesi ile ilgili olarak da sözlerini şöyle sürdürüyor Kornilow:

«Ordunun içerden aldığı yedek kuvvetler, morali bozulmuş, eğitimsiz, propaganda ile kışkırtılmış bir asker yığınından ibaret kaldıkça, ordunun savaş gücünü yeniden kurmak için alınacak önlemlerin istenen başarıyı sağlayamıyacağını düşündüğümden, ölüm cezasıyle devrimci savaş mahkemelerine ilişkin yasanın iç bölgeleri de kapsaması zorunluğuna işaret ettim.»

Fakat daha hepsi bu değil. Kornilow, «savaşın amaçlarına ulaşılması için»... üç ordu olması gerektiği görüşündedir: «Biri siperlerdeki, diğer ikisi ise, biri işçiler ve diğeri demiryolcular ordusu olmak üzere cephe gerisinde, yani içerde. «Diğer bir deyimle, bütün sonuçlarıyla birlikte askeri «disiplinin», yurt savunması için çalışan işletmelere ve demiryollarına da yayılması «gereklidir», yani bunların askerileştirilmesi» zorunludur.»

O halde: Cephede ölüm cezası, içerde ölüm cezası, işletmelerin ve demiryollarının askerileştirilmesi, ülkenin bir «savaş» karargahına dönüştürülmesi ve bütün bunların sonucu olarak da, Kornilow'un başkanlığında askeri diktatörlük. İşte komplocular topluluğunun amaçları bunlardır.

Bu amaçlar, daha Moskova Konferansından önce ün yapmış, özel bir «raporda» yer almıştı. Bunlar «Kornilow'un istekleri» olarak Kornilow'un «momerandumunda» ve telgraflarında yineleniyorlar.

Kerenski hükümetinin, bu «isteklerden» bilgisi var mıydı?

Kuşkusuz, evet.

Kerenski hükümeti, Kornilow'la aynı fikirde miydi?

Açıkça, evet.

Kornilow şunları söylüyordu: «Bay Sawinkow ve Filonenko tarafından imzalanmış bulunan, ordunun ve ülke içinin düzeltilmesi için alınacak önlemlere ilişkin raporu imzaladım ve geçici hükümetin, Kerenski, Nekrassow ve Tereschtschenko'dan oluşan resmi olmayan

bir toplantısına sundum. Rapor görüşüldükten sonra bana hükümetin, benim tarafımdan önerilen bütün önlemlerde aynı fikirde olduğu, bununla beraber bunların yerine getirilmesinin hükümet önlemlerinin bir temposu meselesi olduğu bildirildi.»

24 Ağustos günü, Kornilow'a «isteklerinin geçici hükümet tarafından en yakın zamanda yerine getirileceğini» bildiren Sawinkow da aynını söylüyor.

Kornilow'un amaçlarının neler olduğunu Halk Özgürlüğü Partisi biliyor muydu?

Kuşkusuz evet.

Kornilow'la aynı fikirde miydi?

Açıkça evet. Çünkü Halk Özgürlüğü Partisinin merkez organı olan, «Rjetsch» gazetesi, general Kornilow'un ülküsünü tamamen paylaştığını» açıkça bildiriyor.

Partimiz, Halk Özgürlüğü Partisinin bir burjuva diktatörlüğü partisi olduğunu öne sürdüğü zaman haklıydı.

Partimiz, kulis olarak Kerenski hükümetinin, böyle bir diktatörlüğü örtmeye yaradığını öne sürdüğü zaman haklıydı.

Kornilow'cuların ilk darbeyi atlattıkları şimdi, iktidarda bulunan komplocular yeniden, «ordunun savaş gücünün yükseltilmesinden» ve «içerinin düzeltilmesinden» söz etmeye başlıyorlar.

İşçilerle askerler, «ordunun savaş gücünün yükseltilmesinin» ve içerinin düzeltilmesinin», içerde ve cephede ölüm cezası anlamına geldiğini unutmamalılar.

Planları

Planları da aynen amaçları gibi, basit ve açıktır: Bolşevizmin kökünü kazımak, sovyetleri dağıtmak, özel askeri valilik olarak Petrograd'ı temizlemek, Kronstadt'ı silâhsızlandırmak. Kısacası, devrimi yok etmek. Üçüncü süvari kolordusuna bunun için gereksinim duyuldu. «Vurucu tümene» bunun için gereksinim duyuldu.

Petrograd askeri valiliğinin sınırlarının saptanması üzerine Kornilow'la yapılan bir görüşmeden sonra, Sawinkow Kornilow'a şunları söylüyor:

«Lawr Georgijewitsch, böylece istekleriniz en yakın zamanda geçici hükümet tarafından yerine getirilecek, ancak bu arada hükümet Petrograd'da ciddi karışıklıklar olabileceğinden kaygı duyuyor. Takriben 28 veya 29 Ağustos günü için bolşeviklerin Petrograd'da önemli bir eyleminin beklendiğini herhalde biliyorsunuz. Geçici hükümet tarafından kabul edilen isteklerinizin açıklanmasının bolşeviklerin eylemini teşvik ve tahrik edeceği doğaldır. Gerçi burada yeteri kadar birliğe sahibiz ama bunlara kesin olarak güvenemiyoruz. İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin yeni yasaya karşı tutumlarının ne olacağının daha belli olmaması bu güveni daha da azaltıyor. Hükümete karşı cephe almaları olasıdır ki, bu takdirde birliklerimize hiç güvenilmez. Bu nedenle, üçüncü süvari kolordusunun Ağustos sonunda Petrograd'a gelerek geçici hükümet emrinde hazır bulunması için emir vermenizi rica ediyorum. Bolşeviklerden başka, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyeti üyelerinin de eyleme geçmeleri halinde onlara karşı da yürümek zorunda kalacağız.»

Sawinkow bununla en kararlı ve acımasız bir şekilde vurmak gerektiğini söylüyordu. Kornilow'un buna cevabı, «başka türlüsünün asla düşünülemiyeceği» idi. Bolşeviklerle İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin bir eylemi başlar başlamaz, bu en sert şekilde ezilecekti.

Bu önlemlerin hemen uygulanması için üçüncü süvari kolordusu ve yerli tümenin komutanı general Krymow'a Kornilow tarafından iki «görev» verilmişti.

«1. Benim tarafımdan» (Kornilow) «veya doğrudan, bolşeviklerin eyleminin başladığı haberi garnizona ulaşır ulaşmaz hemen kolordu ile Petrograd'a harekete geçip şehir işgal edilecek, bolşevik eylemine katılan Petrograd garnizonuna bağlı birlikler ve petrograd halkı sihlasızlandırılacak ve sovyetler dağıtılacak.

2. Bu görevin yerine getirilmesinden sonra general Krymow, topçu ile kuvvetlendirilmiş bir tugayı Oranienbaum'a gönderecek ve oraya vardıktan sonra Kronstadt garnizonundan, müstahkem mevkiin silahsızlandırılması ve karaya çıkılması istenecek.

Kronstadt müstahkem mevkiin silahsızlandırılmasına ve garnizonun çekilmesine Başbakan, 8 Ağustosta muvafakat etti ve deniz kuvvetleri kurmayının buna ilişkin raporu, Başbakanın kararı ile birlikte amiral Maximow'un bir mektubu ile Başkomutanın kurmay başkanına gönderildi.»

Değerli komplocular heyetinin devrime ve onun başarılarına karşı izledikleri yol budur.

Kerenski hükümeti bu müthiş planın tümünden haberdar olmakla kalmamış, aynı zamanda onun hazırlanmasına da bizzat katılarak Kornilow'la beraber bunu uygulamayı düşünmüştür.

O zamanları daha Savaş Bakanlığını yürüten Sawinkow bunu açıkça bildiriyor. Herkesçe bilinen onun bu bildirisi daha kimse tarafından yalanlanmamıştır.

Bildiride şöyle deniyor:

«Tarihsel gerçeklik adına şu hususu açıklamayı kendime görev biliyorum: Petrograd'da savaş durumu ilanını sağlamak ve, ne taraftan gelirse gelsin, geçici hükümete karşı herhangi bir karşı koyma girişimini

bastırmak için, Başbakan adına sizden» (Kornilow'dan) «bir süvari kolordusu rica ettim...»

Oldukça açık olsa gerek.

Kornilow'un planından Kadet Partisinin haberi var mıydı?

Kuşkusuz evet.

Çünkü bu partinin merkez organı olan «Rjestch» Kornilow ayaklanmasından önceki akşam büyük bir gayret içinde, bir «bolşevik ayaklanmasına» ilişkin kışkırtıcı söylentiler yayarak, Kornilow'un Petrograd'a ve Kronstadt'a baskın yapmasının yolunu yaptı.

Çünkü Kornilow'un «memorandumundan» anlaşıldığına göre, Kadet Partisinin temsilcisi bay Maklakow Sawinkow'la Kornilow arasında yapılan, Petrograd'a baskın planı hakkındaki bütün görüşmelere «şahsen» katılmıştır. Bildiğimiz kadariyle Maklakow'un o zaman geçici hükümetin içinde veya yakınında hiç bir resmi görevi yoktu. Partisinin temsilcisi olarak değilse, başka hangi sıfatla katılabildi bu görüşmelere?

Olaylar bunlar.

Kerenski hükümetinin, Kornilow karşı devrimine dayanan ve ondan sadece belli bir «kararsızlıkla» ayrılan bir burjuva karşı devrim hükümeti olduğunu ileri sürdüğü zaman, partimiz haklıydı.

Karşı devrimin ideolojik ve politik yönetiminin Kadet Partisi Merkez Komitesinde yürütüldüğünü öne sürdüğü zaman, partimiz haklıydı.

Eğer komplocuların, Petrograd ve Mogilew karşı devrimci planı başarısızlığa uğramışsa, bunun suçlusu Kerenski ve Kornilow veya Maklakow ve Sawinkow değil, bunların dağıtmak istedikleri ve fakat karşılarında tutunamadıkları sovyetlerdir.

Kornilow'un adamlarının, anlaşmacıların yardımı ile iktidarı ele geçirmeyi başararak toparlandıkları şu

sırada, sovyetlere karşı mücadele yeniden gündeme getiriliyor. İşçilerle askerler, Kornilow'un adamlarının hükümetine karşı mücadelelerinde sovyetleri desteklemedikleri takdirde askeri diktatörlüğün demir pençesi altına girme tehlikesine uğrayacaklarını unutmamalılar.

Emperyalist Burjuva Diktatörlüğü

Kuruluşu üzerinde, devrime karşı komplocuların- Kornilow ve Miljukow, Aladjin ve Filonenko, Kerenski ve Prens Lwow, Rodsjanko ve Sawinkow- birleştikleri, «kollektif diktatörlük», ne anlama geliyor? Hangi siyasal kılıklara sokulmak isteniyordu bu diktatörlük?

«Kollektif diktatörlüğün» kurulup örgütlenmesi için hangi kurumları gerekli görüyorlardı?

Belgeleri konuşturalım:

«General Kornilow, doğmuş olan zor durumdan tek çıkış yolunun, yalnızca askeri diktatörlük ilan etmek olabileceğine kendisinin de inanıp inanmadığını, Filonenko'ya sordu.

Filonenko, eğer gerçek bir diktatör düşünürsem bugünkü durum içinde böyle bir diktatörü yalnız general Kornilow'un şahsında tasarımlayabilirim, karşılığını verdi. Filonenko'nun tek kişi diktatörlüğüne karşı şöyle itirazları vardı: General Kornilow kendisi, siyasal durumu anlamıyordu, bu nedenle onun diktatörlüğü sorumsuz güçlü adam egemenliğiyle sonuçlanabilirdi. Demokratik ve cumhuriyetçi çevrelerin ise buna karşılık, sonunda tek kişi diktatörlüğüne karşı çıkmaları zorunlu idi.

General Kornilow: Pekiyi ama hükümet hiç bir önlem almıyorsa ne yapılabilir?

Filonenko: Bir komite kurularak bir çıkış yolu bulunabilir. Hükümet üyelerinden, sadece olağan üstü

irade gücüne sahip olanların dahil olacağı küçük bir savaş kabinesi kurulmalı. Buna «savunma konseyi» denilebileceği gibi başka herhangi bir ad da verilebilir- isim önemli değil-. Kerenski, general Kornilow ve Sawinkow'un mutlaka içinde olması gereken bir kabine. Bu küçük kabine, ülke savunmasını birinci görevi olarak kabul etmeli. Bu biçim içinde komitenin planı hükümet tarafından kabul edilmek zorundadır.

Kornilow: Haklısınız. Bir komitenin kurulması zorunludur, hem de ne kadar mümkünse o kadar çabuk...» («Nowoje Wremja»).

Ve devamı:

«Başkan olarak Başkomutanın, Bakan ve Başkan Yardımcısı olarak A. F. Kerenski'nin ve bay Sawinkow, general Alexejew, amiral Koltschak ve bay Filonenko'nun bulunacakları savunma konseyi planı hazırlandı.

Bu savunma konseyini bir kolektif diktatörlük yürütecekti, çünkü tek kişi diktatörlüğü kurulması arzu edilmeyen bir şey olarak görülüyordu» («Obschtscheje Djelo»).

Komite, buna göre, Kornilow-Kerenski «kolektif diktatörlüğüne» giydirilecek siyasal bir biçimdi.

Şimdi herkes, Kornilow «ayaklanması» başarısızlığa uğradıktan sonra komiteyi kurduğunda, Kerenski'nin başka yollarla *aynı Kornilow diktatörlüğünü* getirdiğini görüyor.

Şimdi herkes, ünlü gece oturumunda Kerenski kominesinden yana olmakla, MYK'nin general Kornilow'un karşı devrimci planını kabul ettiğini görüyor.

Şimdi herkes, açık ve kapalı, Kornilow'cuları sevindirecek şekilde heyecanla Kerenski komitesini savunduklarında, «Djelo Naroda»-nın aklı evvellerinin, kendileri de farkında olmadan devrime ihanet ettiklerini görüyor.

Komitenin, karşı devrim diktatörlüğünün örtülü bir şekli olduğunu iddia ettiğinde, partimiz haklıydı.

Ama yalnız başına komiteyle «başa çıkılmaz». Demokrasi meyvesini tatmış bir ülkenin, başka herhangi bir «demokratik» örtü olmaksızın sade bir komite aracılığıyle «yönetilmesinin» olanaksız olduğu, karşı devrim ustalarının gözünden kaçamazdı. Bir komite biçiminde «kolektif diktatörlük» -kuşkusuz! Ama onu niçin böyle açık göstermeli? Onu herhangi bir «ön parlamento» ile örtmek daha iyi olmaz mı? Devlet aygıtı komitenin elinde bulunduktan sonra, bu «demokratik ön parlamento» varsın sessizce yaşasın ve gevezeliğini yapsın!

Komite için destek ve kulis görevi görecek ve komitenin kendisine karşı sorumlu olacağı (gülmeyin!) bir «ön parlamento» planını ilk hazırlayanların, Kornilow'un vekili Sawaiko ile Londora'da bulunan bilinmeyen bir firmanın ajanı bay Aladjin ve Miljukow'un dostu olan Kornilow'un kendisi oldukları biliniyor.

Bir belgeyi konuşturalım:

«General İornilow'la çevresi bir komitenin kurulması üzerinde durduklarında, bununla, ülkeye karşı sorumlu olacak bir kurum düşünmüşlerdi.

M. M. Filonenko, Aladjin tarafından hazırlanan ve Kurucu Meclis toplanıncaya kadar, kendisine karşı hükümetin mutlak surette sorumlu olacağı temsil organı projesinin en çok inanmış taraftarlarından biridir.

Aladjin'in planına göre bu temsil organında bulunacak olanlar şunlardı: «IV. Devlet Duması üyeleri (sağ kanatla, etkin olmayan bütün üyeler hariç), ilk üç Dumanın sol unsurları, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetleri Merkez Yürütme Komitesinin bir delegasyonu (partilerin temsilcilerinin sayıları sınırlandırılmaksızın) ve Breschko-Breschkowskaja, Kropotkin, Figner v.d. gibi temsil organı tarafından bizzat seçilecek en önde gelen devrimcilerden 10-20 kişi. Demekki «ön parlemento» fikrini ilk olarak ortaya atan, A.F. Aladjin olmuştur» («Nowoje Wremja»).

Demekki Kornilow-Kerenski «kollektif diktatörlüğü» için dayanak olacak «temsil organının» «ön parlamentosu» bu.

Kurucu Meclisin «toplanmasına kadar» hükümetin sorumlu olacağı bir organ olarak «ön parlamento»; Kurucu Meclis toplanıncaya kadar bunun yerini tutacak «ön parlamento», toplanması ertelendiği takdirde Kurucu Meclisin yerine geçecek «ön parlamento»; Kurucu Meclisin toplanmasını geriye atmanın «yasal dayanağını (hukukçular, sevinin!) oluşturan «ön parlamento», Kurucu Meclisi *engellemenin bir yolu* olarak «ön parlamento» - devrime karşı olan komplocuların karşı devrimci «demokrasinin» tüm anlamı işte budur.

Kerenski'nin, iki gün içinde toplanan Kornilow'cu «ön parlementoyu» onaylamak suretiyle devrime karşı olan komplocuların *aynı karşı devrimci planını* başka yollarla uygulamaya koyduğunu şimdi herkes görüyor.

Awxentjew ve Dan'ın, «ön parlamentoyu» örgütlediklerinde ve bu amaçla bir dize aldatmacalara giriştiklerinde, açık ve örtülü Kornilow'cular dan yana ve devrimle devrimin başarılarına karşı çalıştıklarını şimdi herkes görüyor.

Kurucu Meclis için yaygara koparan, fakat aynı zamanda Kornilow'cu «ön parlamentoyu» sağlamlayan «Djelo Naroda» ukalalarının, Kurucu Meclisin önlenmesi için çalıştıklarını şimdi herkes görüyor.

«Demokratik Konferansın» sorumlu gevezelerinin -Zereteli ve Tschernow, Awxentjew ve Dan- vardıkları nokta, Kornilow'un öğrencileri olmaktan ibarettir.

Birinci Sonuç

Yukarda incelenen belgelerden anlaşıldığı üzere, Kornilow olayında karşımıza, ne geçici hükümete karşı girişilmiş bir ayaklanma, ne de tutuklu bir generalin basit bir serüvenciliği değil, doğrudan doğruya devrime karşı girişilmiş örgütlü, iyi düşünülmüş tam bir komplo çıkıyor.

Komplonun örgütleyicileri ve esinleyicileri şunlardır: Generallerin karşı devrimci bölümü, Kadet Partisi temsilcileri, Moskova'lı iş adamlarının temsilcileri, geçici hükümetin «en iyi sır saklayan» üyeleri ve -önemine göre en son sırada değil- belirli elçiliklerin belirli temsilcileri (Kornilow'un «memorandumu» bunlar hakkında susuyor).

Yani, Moskova Konferansında Kornilow'u, «Rusya'nın kabul edilmiş lideri; olarak «kutlayanların» hepsi.

«Kornilow'un komplosu», emperyalist burjuvazinin, devrimci sınıfları olan proletarya ve köylülere karşı bir komplosudur.

Komplonun amacı, devrimin ezilmesi ve emperyalist burjuva diktatörlüğünün kurulmasıydı.

Komplocular arasında ayrılıklar vardı, fakat bu ayrılıklar ancak nicel tabiatta olup sadece önemsiz farklardı. Bunlar, «hükümet önlemlerinin temposunda» ifadelerini bulmuşlardı: Kornilow'un fazla düşünmeksizin «doğrudan ileri atılmasına» karşın, Kerenski dikkat ve itina ile ilerlemek istiyordu. Fakat ana meselede hepsi birleşiyorlardı: Saf insanları yanıltmak için, «demokratik ön parlamento» ile maskelenen bir komitenin «kolektif diktatörlüğü» biçiminde emperyalist burjuva diktatörlüğünü kurmak.

Emperyalist burjuva diktatörlüğünün karakteristik özellikleri nelerdir?

Her şeyden önce böyle bir diktatörlük, savaş düşkünü ve sömürücü bir azınlığın, çalışan ve barışa susamış olan çoğunluk üzerindeki egemenliğidir. Kornilow'un «momerandumunu» okuyalım, hükümet üyeleriyle yapılan «görüşmelere» bir göz atalım: Bunlarda devrime karşı baskı önlemlerinden, burjuva rejiminin sağlamlaştırılması ve emperyalist savaşın uzatılması yollarından söz ediliyor; fakat bunlarda toprak isteyen köylülere, ekmek isteyen işçilere, barış özlemi çeken yurttaşlar çoğunluğuna ilişkin tek kelime bulunmuyor. Bundan da öte, «memorandumun» tümü, kitleleri demir yumruk altında tutma gerekliliği, hükümetin dizginlerinin küçük bir diktatörler kümesinin elinde bulunması zorunluğu koşuluna dayanıyor.

İkincisi, emperyalist burjuva diktatörlüğü, kulisler ardına saklanarak kitleleri yanıltan, gizli örtülü bir diktatörlüktür. «Memorandumu» incelersek sayın komplocuların, kulisler ardındaki karanlık planlarını ve tertiplerini yalnız kitlelerden değil, kendi arkadaşlarından ve parti dostlarından da gizli tutmak için nasıl gayretle çalıştıklarını görüyoruz. Kitleleri aldatmak için bir «demokratik» ön parlamento planı da birlikte hazırlandı. Çünkü cephede ve içerde ölüm cezası getirilirse demokrasiden nasıl söz edilebilirdi? Kitleleri kandırmak için «Rusya Cumhuriyeti» tabelası muhafaza edildi. Çünkü sınırsız bir şekilde, iktidar beş kişilik küçük bir diktatörler kümesinin elinde bulunursa cumhuriyetten nasıl söz edilebilirdi?

Son olarak, emperyalist burjuva diktatörlüğü, kitlelere karşı zor kullanımına dayanan bir diktatörlüktür. Böyle bir diktatörlüğün kitlelere karşı sistemli bir şekilde şiddet önlemleri uygulamaktan daha sağlam bir dayanağı yoktur ve olamaz da. Cephede ve içerde ölüm cezası, sanayi işletmelerinin ve demiryollarının

askerileştirilmesi, kurşuna dizmeler, bu diktatörlüğün silahlarıdır. Sertlikle desteklenen «demokrasi» aldatmacası; «demokrasi» aldatmacası ile örtülen sertlik-işte emperyalist burjuva diktatörlüğünün başlangıcı ve sonu budur.

Komplocular Rusya'da işte böyle bir diktatörlük kurmak istiyorlardı.

İkinci Sonuç

Komplonun nedenini biz asla bireysel kahramanların kötü niyetlerinde aramak niyetinde değiilz. Aynı şekilde, komployu, girişimcilerinin iktidar hırsıyla da izah etmek niyetinde değiliz. Karşı devrimci komplonun nedenleri çok daha derinlerde yatmaktadır. Bunların, emperyalist savaşın koşullarında aranması gerekiyor. Karşı devrimciler komplosunun gelişip büyüdüğü yer, geçici hükümetin Haziran ayı içinde benimsediği cephedeki saldırı politikasında aranmalıdır. Savaşan devletlerin hepsinde, emperyalist savaş atmosferi içindeki saldırı politikası, özgürlükleri kaldırma, savaş durumu ilan etme ve «sert bir disiplin» getirme zorunluğunu doğurmuştur. Çünkü geniş özgürlüklerin bulunduğu yerlerde kitlelerin cezalandırılmadan, uluslararası haydutların düzenledikleri kıyıma sürülmesi düşünülemez. Bu konuda Rusya ayrı tutulamazdı.

Yerli ve yabancı emperyalist kliklerin baskısı altında, Haziran ayı içinde cephede taarruz ilan edilir. Askerler seslerini çıkarmadan taarruza geçmek istemezler. Alayların dağıtılmasına başlanır. Bu önlemin etkisiz kaldığı görülür. Bunun sonucu, ordu «savaşa elverişsiz» ilan edilir. Ordunun savaş gücünün yükseltilmesi için Kornilow (yalnız Kornilow da değil), önce askerlerin toplantı ve gösterilerini yasakladıktan sonra, cephedeki ölüm cezasına ilişkin yasanın kabul edilmesini ister. İçerde askerlerle işçiler bunu protesto ederler ve bu suretle cephe askerlerini ayaklanmaya teşvik ederler. Buna karşılık olarak burjuvazinin desteklediği cephe generalleri ölüm cezasının içerde de uygulanmasını ve aynı zamanda sanayi işletmeleriyle demiryollarının askerileştirilmesini isterler. Diktatörlük planı ile komplo sadece bu önlemlerin mantıki bir gelişimidir, «Sert disiplinin yeniden yaratılması» ile Kornilow'un «momerandumunda» canlı bir şekilde anlatılan, karşı devrimin gelişiminin kısa hikayesi budur. Emperyalist savaş koşulları altındaki bir taarruzun gereklerinden doğan karşı devrim, cephede başladı. Komplonun amacı mevcut olan karşı devrimi tüm Rusya'ya yayarak örgütlemek ve bir biçim vermekti.

3 Haziran çarcı Dumasının katıksız gericileri, daha Haziran başında müttefiklerle en yakın bir ilişki içinde, «hemen» bir taarruza geçilmesini istedikleri zaman, ne yaptıklarını biliyorlardı. Karşı devrimin deneylerden geçmiş bu öncüleri, taarruz politikasının ister istemez karşı devrimi doğuracağını biliyorlardı.

Partimiz o zaman, Sovyet Kongresindeki açıklamasında uyarıda bulunarak cephede taarruza geçmenin devrim için büyük bir tehlike anlamı taşıdığına parmak bastığında haklıydı.

Partimizin açıklamasını reddeden «yurt savunucuların» liderleri, böyle yapmakla siyasal olgunluğa erişmediklerini ve ideolojik bakımdan emperyalist burjuvaya bağımlı olduklarını bir kere daha doğruladılar.

Şimdi bundan ne sonuç çıkıyor?

Çıkarılacak yalnız bir sonuç vardır. Burada incelenen komplo, emperyalist savaşın ve taarruz politikasının gereklerinden doğan karşı devrimin bir devamıdır. Bu savaş ve bu politika sürdürüldüğü sürece, karşı devrim komploları tehlikesi ortadan kalkmayacaktır. Dev-

rimi bu tehlikeye karşı korumak için emperyalist savaşa son verilmesi, her türlü taarruz politikası olanağının ortadan kaldırılması, demokratik bir barışın kazanılması zorunludur.

Üçüncü Sonuç

Kornilow ve «suç ortakları» tutuklandılar. Hükümet tarafından kurulan araştırma komisyonu meseleyi «seri muhakeme usulü» ile hallediyor. Geçici hükümet en yüksek adli amir rolünde. Kornilow'la suç ortaklarına âsi rolü, «Rjetsch» ve «Nowoje Wremja»nın sayın baylarına ise Kornilow'un savunucuları rolü düştü. Sansasyon meraklıları, «heyecanlı bir dâva olacak», diyorlar. «Djelo Naroda» kehanette bulunarak, «dâva bir çok önemli şeyleri ortaya çıkaracak», diye yazıyor.

Ayaklanma kime karşı yöneltilmişti? Tabii ki devrime karşı. Nerede bulunuyor acaba bu devrim? Tabii ki geçici hükümette, çünkü darbe geçici hükümete karşı yöneltilmişti. Nasıl insanlardan oluşuyor acaba bu devrim? «Vazgeçilmez» Kerenski'den, Kadet Partisi temsilcilerinden, Moskova'lı «iş adamlarının» temsilcilerinden ve bu centilmenlerin (kibar beylerin-çn.) arkasında duran bir Sir'den (sayın baydan - çn.). Birinci ses: «Ama Kornilow yok aralarında ya!» İkinci ses: «Ne demek Kornilow? O suçlu sandalyasında oturacak...»

Her neyse, perdeyi burada kapatalım. Kornilow gerçekten devrime karşı bir komplo örgütledi. Ama o yalnız değildi. Onun Miljukow, Rodsjanko, Lwow Maklakow, Filonenko ve Nabokow adında esinleyicileri, Kerenski, Sawinkow, Alexejew ve Kaledin adında yardımcıları vardı. Bunların ve bunlara benzeyen sayın bayların şimdi rahat ve serbest etrafta dolaştıkları, dolaşmakla da kalmayıp bir de üstelik Kornilow'unkilerden hiç de aşağı kalmayan koşullara göre ülkeyi «yönettikleri» doğru değil mi? Ne de olsa Kornilow'cu yardakçıların ülkeyi, çıkarlarına uygun şekilde «yönettikleri» Rus ve ingiliz-fransız emperyalist burjuvazisinin desteğine sahipti. O halde yalnız Kornilow'a karşı bir dâvanın bayağı ve gülünç bir komedi olduğu açık değil mi? Fakat buna karşılık devrime karşı girişilen komplonun asıl suçlusu olan emperyalist burjuvazi nasıl dava edilebilecek? Önce bu sorunu çözün bir kere, Adalet Bakanlığının bilgiç uzmanları!

Burada söz konusu olan şeyin, mahkeme güldürüsü olmadığı açık. Söz konusu olan, Kornilow'un eyleminden, büyük gürültülerle girişilen tutuklamalardan ve «sıkı» soruşturmalardan sonra, iktidarın yine tamamen Kornilow'un adamlarının eline «geçmesidir». Kornilow'un silah zoruyla yapmak istedikleri, başka yollarla da olsa şimdi adım adım, ama kararlı bir şekilde, Kornilow'un iktidarda bulunan adamları tarafından yapılıyor. Hatta Kornilow'cu «ön parlemento» gerçekleştirilmiş durumda.

Mesele, devrime karşı girişilen komplonun başarıyla önlenmesinden sonra, bizim yine komplocuların, yani aynı Kerenski ve Tereschtschenko'nun, aynı Kadet Partisi ve iş adamları temsilcilerinin, aynı Sir'lerin ve bunlara benzeyen generallerin iktidarı altına girmemizdir. Evet yalnız Kornilow noksan, fakat kendisi olmadan önemli hiç bir devlet işi halledilmeyen ve öğrenildiğine göre bağlaşma konferansında Rusya veya İngiltereyi -hangisini olduğu tam bilinmiyor- temsil etmeye koyulan Sir Alexejew, Kornilow'dan daha mı kötü?

Mesele, bu komplocular «hükümetine» daha fazla katlanılamıyacağıdır.

Mesele, bu komplocuların hükümetine güvenmenin,

devrimi yeni komplolar tehlikesiyle karşı karşıya bırakmak demek olduğudur.

Devrime karşı olan komplocuların elbette yargılanmaları gerekir. Ama bunun bir mahkeme güldürüsü, bir gösteriş mahkemesi değil, gerçek bir mahkeme, bir halk mahkemesi olması gerekir. Bu mahkemenin işi, bugünkü komplocular hükümetinin, çıkarları uğruna çalıştığı emperyalist burjuvadan iktidarın alınmasına bakmak olmalıdır. Bu mahkemenin işi, bütün iktidar organlarının (-aşağıdan yukarıya kadar- Kornilow'cu unsurlardan tamamen temizlenmesine bakmak olmalıdır.

Emperyalist savaşa son verilmeden ve demokratik bir barış elde etmeden devrimi, karşı devrimin komplolarına karşı korumanın olanaksız olduğunu yukarda söyledik. Fakat şimdiki hükümet iş başında kaldığı sürece, demokratik bir barış asla düşünülemez. Böyle bir barışın kazanılması için, bu hükümetin devrilerek yerine yeni birisinin getirilmesi zorunludur.

Bu amaçla, iktidarın yeni devrimci sınıfların, yani proletarya ile devrimci köylülerin eline geçmesi zorunludur. Bu amaçla, iktidarın devrimci kitle örgütlerinde, yani İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetlerinde toplanması zorunludur.

Bu sınıflarla bu örgütler, yalnız ve yalnız bunlar devrimi Kornilow'un komplosundan kurtardılar. Devrimin zaferini sağlayacak olanlar da yalnız bunlardır.

Emperyalist burjuva ile bunların ajanları olan komploculara ilişkin mahkeme asıl bunlar üzerinde duracaktır.

İki Soru

Birinci soru. Bir kaç hafta önce ilk kez hükümetin (Kornilow'un değil, hükümetin) devrime karşı olan

komplosuyla ilgili utancalı açığa vurmalar basında görüldüğü zaman, MYK'deki bolşevik grubu, Kornilow efsanesi döneminden olan o zamanki hükümet üyeleri olan Awxentjew'le Skobelew'e yöneltilmiş bir soru getirdi. Soruda geçici hükümeti suçlayan açığa vurmalar karşısında Awxentjew'le Skobelew'in, eğer şereflerini korumak ve demokrasi karşısındaki yükümlülüklerini yerine getirmek istiyorlarsa, yapmaları gereken açıklamalarla ilgileniliyordu. Grubumuzun sorusuna aynı gün MYK'nin bürosu katıldı ve bu suretle soru «tüm devrimci demokrasinin» sorusu olmuş oldu. O zamandan bu yana bir ay geçti, her biri öncekinden daha utancalı olan ifşaat üstüne ifşaat yapılıyor, ancak Awxetjew'le Skobelew sanki dillerini yutmuşlar, sanki bu onları hiç ilgilendirmiyormuş gibi susmaya devam ediyorlar. Okurlarımız, bu «sorumlu» yurttaşların basit nezaket kurallarını hatırlayarak «tüm devrimci demokrasi» tarafından kendilerine yöneltilen soruyu artık cevaplandırmalarının zamanı geldiği kanısında değiller mi?

İkinci soru. Kerenski hükümetine ilişkin yeni açığa vurmalar bütün hızıyla sürerken, «Djelo Naroda» okuyucularına çağrıda bulunarak, ne olursa olsun bu hükümete «katlanmalarını» ve Kurucu Meclisi «beklemelerini» istedi. «Ülkenin kurtuluşu» için kendi elleriyle bu hükümeti kuran insanların ağzından şimdi böyle «katlanma» sözleri duymak muhakkak ki eğlendirici. Gerçekten bu hükümeti, istemiyerek ve kaygı duyarak sadece «kısa bir süre» «katlanmak» amaciyle mi kurdunuz?... Fakat Kerenski hükümetine katlanmak ne demektir? Bunun anlamı, milyonlarca halkımızın kaderini, devrime karşı komploculara ellerine bırakmak demektir. Bunun anlamı, savaş ve barışa ilişkin kararların verilmesini, emperyalist burjuva ajan-

larının ellerine bırakmak demektir. Bunun anlamı, Kurucu Meclisin kaderini, hep pusuda yatan karşı devrimcilerin elerine bırakmak demektir. Kendi siyasal kaderini, devrime karşı komploculardan oluşan bir hükümetin kaderine bağlamış bir «sosyalist» partiye ne demeli? Sosyal Devrimciler Partisi liderlerinin «saflığından» söz ediliyor. «Djelo Naroda»nın «dar görüşlülüğünden» söz ediliyor. Sosyal devrimcilerin «sorumlu» liderlerinin bu «erdemlerden» asla yoksun kalmayacaklarına hiç bir kuşku yok. Ancak,... okuyucular, politikadaki saflığın ihanetle sınırdaş olan bir suç olduğu kanısında değiller mi?

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu)
No: 27-28-30 4, 5 ve 7 Ekim 1917
İmza: K. Stalin

KURUCU MECLİSİ KİM ENGELLİYOR?

Anlaşmacılığın yalancı pehlivanları bol bol ön parlamentodan konuşur ve bunların figüranları, Kurucu Meclisi engelliyor diye bolşeviklerle mücadele ederlerken, karşı devrimin düzenleyicileri de Kurucu Meclisin fiilen önlenmesi için güçlerini deniyorlar.

Don kazakları liderlerinin, «halk hazır değildir» diye, Kurucu Meclis seçimlerinin ertelenmesi önerisiyle geldiklerinden bu yana daha bir hafta geçti.

Bundan iki gün sonra, kadetçi «Rjetsch»le sıkı işbirliği halinde çalışan «Djen» gazetesi şunları ağzından kaçırdı: «Tarımsal huzursuzluklar... dalgası belki de Kurucu Meclis seçimlerinin ertelenmesi sonucunu doğuracaktır.»

Ve dün telgrafla, Moskova'daki «tanınan kişilerin», yani şimdi geçici hükümete egemen olan aynı sayın bay

ların, Kurucu Meclis seçimlerini «olanaksız bulduklarını» haberi geldi.

«Devlet Duması üyesi N.N. Lwow, ülke içindeki anarşi karşısında, teknik ve siyasal düşüncelerle seçimlere gitmenin şimdilik olanaksız olduğunu açıkladı. Kusmin-Karawajew ise buna, hükümetin Kurucu Meclise hazır olmadığını, hiç bir kanun tasarısı hazırlanmamış olduğunu ekledi.»

Burjuvazinin Kurucu Meclis seçimlerini önlemek istediği açık.

Karşı devrimci ön parlamento biçiminde «demokratik bir paravan yaratmak suretiyle geçici hükümetteki durumunu sağlamlaştıran burjuvazi, şimdilik kendisini, Kurucu Meclisi bir kere daha «ertelemek» için yeterince güçlü sayıyor.

«İswestija» ve «Djelo Naroda»nın sayın anlaşmacıları bu tehlikeye karşı neyi ileri sürebilirler?

Eğer geçici hükümet, «ülkenin sesini dinleyerek» ve «bilinen kişilerin» izinde dolaşarak Kurucu Meclis seçimlerini ertelerse, buna karşı neyi ileri sürebilirler?

Acaba itibarını yitirmiş ön parlamentoyu mu? Fakat Kerenski hükümetinin sürekli hatalarını örtmek için Kornilow'un planına göre yaratılıp toplanan ön parlamento, toplanması geciktiği taktirde Kurucu Meclisin yerine geçmek için kuruldu zaten. Kornilow'un bu eksik doğumu, Kurucu Meclis mücadelesinde ne iş yapabilir?

Acaba gücünü yitirmiş MYK mi? Fakat bazan demiryolculara, bazan sovyetlere karşı cephe alan, kitlelerden kopmuş bu kurumun ne otoritesi olabilir ki?

Acaba «Djelo Naroda»nın, hakkında o kadar iğrenç iki yüzlülükle büyük laflar ettiği, «büyük Rus devrimi mi»? Fakat devrimin Kurucu Meclisle bağdaşmaz olduğunu, «Djelo Naroda»nın ukalaları kendileri söylüyorlar («ya devrim ya da Kurucu Meclis»!). «Devrimin gücüne» ilişkin boş lafların Kurucu Meclis için mücadelede nasıl bir gücü olabilir?

O halde burjuvazinin karşı devrimci darbelerine karşı ileri sürülebilecek kuvvet nerededir?

Bu kuvvet, gelişmekte olan Rus devrimidir. Anlaşcılar ona inanmıyorlar. Fakat bu, Rus devriminin gelişmesini, köyü kapsamasını ve büyük toprak sahipleri iktidarının temellerini söküp atmasını engellemez.

Sovyet Kongresine [86] karşı savaşan ve Kornilow'cu ön parlamentoyu sağlamlaştıran menşeviklerle sosyal devrimciler, bununla Kurucu Meclisin engellenmesinde burjuvaziye yardımcı oluyorlar. Fakat bu yolda, gelişmekte olan devrimle karşılaşacaklarını bilsinler.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 28
5 Ekim 1917
Başmakale

KARŞI DEVRİM SEFERBER OLUYOR SAVUNMA İÇİN HAZIR OLUN!

Devrim yaşıyor. Kornilow ayaklanmasını boşa çıkardı, cepheyi sarstı, şehirden şehre yayıldı, sanayi bölgelerine hayat getirdi, şimdi büyük toprak sahipleri iktidarının temellerini yıkıp atacağı köylere yayılıyor.

Anlaşmacı politikanın son dayanağı çöküyor. Kornilow darbesine karşı mücadele, işçilerle askerlerin anlaşmacı hayallerini yıktı ve bunları bizim partimiz etrafında topladı. Büyük toprak sahiplerine karşı mücadele, köylülerin anlaşmacı hayallerini de yıkacak ve bunları işçilerle askerlerin etrafında toplayacak.

«Yurt savunuculara» karşı mücadele içinde ve bunların iradesine karşı, işçilerin, askerlerin ve köylülerin devrimci cephesi oluşuyor. Anlaşmacılara karşı mücadele içinde ve bunların iradesine karşı olarak bu cephe gelişip güçleniyor.

Devrim, güçlerini seferber ederek menşevik ve sosyal devrimci anlaşmacıları başından atıyor.

Aynı zamanda karşı devrim de kuvvetlerini seferber ediyor.

İlk olarak, karşı devrimin merkezi ve ocağı olan Kadet Partisi mücadeleyi açarak Kornilow'dan yana propagandayı başlatıyor. Kadet Partisi iktidarı alarak Suworin'ci çığırtkanlar sürsünü salıverip, sosyal devrimci-menşevik-Kornilow'cu, ön parlamentoda kendine bir örtü sağladıktan ve karşı devrimci generallerin desteğini kendisi için güvence altına aldıktan sonra şimdi yeni bir Kornilow eylemi hazırlıyor ve devrimi yok etmekle tehdit ediyor.

Moskova'daki «bilinen çevrelerin birliği», lokavtçılarla «açlığın kemik elinin» birliği, işçilerle köylülerin boyunlarına ilmiği geçirmede ve içerde sovyetleri, cephede komiteleri dağıtmada Kornilow'a yardımcı olan aynı birlik, iki gün içinde *«ikinci Moskova Konferansını» topluyor.* «Kazak kıtaları birliğinin» temsilcilerini özellikle bu konferansa dâvet ediyor.

Cephede, özellikle güneyle batıda, Kornilow'cu generallerin gizli birliği, hararetle devrime karşı yeni bir savaş örgütleyerek bu karanlık «işe» elverişli tüm kuvvetleri etrafında topluyor...

Bu arada Kerenski hükümeti, Kornilow'la birlikte devrime karşı komplo örgütleyen aynı hükümet, Petrograd'ın Almanlara teslimindan sonra Rjabuschinski ile Buryschkin ve Kaledin'le Alexejew'in birliğinde, devrime karşı daha da tehlikeli yeni bir komplo örgütlemek üzere Moskova'ya kaçmaya hazırlanıyor.

Kuşkular olanak dışıdır. Devrim cephesinin karşıtı olarak karşı devrim cephesi, kapitalistlerle büyük toprak sahiplerinin, Kerenski hükümetinin ve ön parla-

mentonun cephesi doğuyor ve kuvvetleniyor. Karşı devrim yeni bir Kornilow darbesi hazırlıyor.

Kornilow'cu karşı devrimin ilk komplosu boşa çıkarıldı. Fakat karşı devrim yok edilmedi. O sadece geri çekilerek Kerenski hükümetinin ardına saklanıp yeni pozisyonlara büründü.

Devrimi uzun süre her tehlikeye karşı güvence altına almak için Kornilow'cu karşı devrimin şimdi hazırlanmakta olan ikinci komplosunun tamamen ezilmesi gerekir.

Karşı devrimin birinci eylemi, işçilerle askerler, içerdeki sovyetlerle cephedeki komiteler tarafından başarısızlığa uğratıldı.

Sovyetlerle komiteler, karşı devrimin ikinci eylemini büyük devrimin bütün gücüyle yok etmek için bütün önlemleri almak zorundalar.

İşçilerle askerler, köylülerle deniz erleri, *barış, ekmek, toprak* ve *özgürlüğün* söz konusu olduğu mücadelenin, kapitalistlerle çiftlik sahiplerine, kapatçılarla vurgunculara, hainlerle düşman tarafına kaçanlara, örgütlenmekte olan Kornilow'cu karşı devrimle kesin olarak ilişkilerini kesmek istemeyen herkese karşı olduğunu bilmeliler.

Kornilow'cu karşı devrim seferber oluyor-savunma için hazır olun!

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 32
10 Ekim 1917
Başmakale

ÖN PARLAMENTOYU KİM İSTİYOR?

Bir kaç hafta önce Kornilow, sovyetlerin dağıtılmasını planlayıp askeri bir diktatörlük örgütlediği zaman aynı zamanda bir de «demokratik» ön parlamento kurmaya karar vermişti.

Hangi amaçla?

Sovyetlerin yerine ön parlamentoyu geçirdikten sonra, bununla Kornilow diktatörlüğünün karşı devrimci özünü örtmek ve halkı Kornilow'cu «reformların» gerçek amaçları üzerine aldatmak için.

Kornilow ayaklanmasına son verilmesinden sonra, «yeni» bir burjuva koalisyon diktatörlüğü kurmuş olan Kerenski ile kadetler, Tschernow'la Moskova'lı sanayiciler, aynı zamanda Kornilow'cu ön parlamentoyu da kurmayı kararlaştırdılar.

Hangi amaçla?

Acaba sovyetlere karşı mücadele için mi? Acaba Kornilow'cu karşı devrimden sadece az bir farkla ayrılan Kerenski rejimini örtmek için mi? Awxentjew, ön parlamentonun «anayurdun kurtuluşu» için kurulduğunu öne sürüyor. Tschernow, ön parlamentonun amacının, «ülkenin ve cumhuriyetin kurtarılması» olduğunu söylemek suretiyle Awxentjew'in savını daha da geliştiriyor. Ama askeri diktatörlüğü getirerek onu ön parlamento ile maskelediği zaman, Kornilow da «ülkeyi ve cumhuriyeti kurtarmak» istiyordu. Awxentjew-Tschernowvari kurtuluş, Kornilowvari olandan hangi bakımdan ayrılıyor?

O halde ön parlamento denen bu günkü Kornilow'un noksan yaratığı hangi amaçla kuruldu?

Ön parlamentonun ilk mimarlarından biri ve Kadet Partisi Merkez Komitesinin bir üyesi olan, Devlet Duması Geçici Komitesi eski ve ön parlamentonun şimdiki üyelerinden bay Adshemow'u dinleyelim. Onu dinleyelim, çünkü o diğerlerinden daha açıktır.

«Öncelikle ön parlamentonun görevi, hükümete bir destek sağlayarak ona, bu gün doğal olarak sahip olmadığı iktidarı vermek olmalıdır.»

Fakat hükümet hangi maksatla gereksinim duyuyor bu iktidara? Kime karşı kullanılacak bu?

Dinlemeye devam edelim:

«Asıl mesele», diyor Adshemow, «ön parlamentonun sınamada başarılı olup olmayacağı, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetlerinin gerektiği gibi hakkından gelip gelemiyeceğidir. Aynen Kurucu Meclisin iki ayrı içinde aynı örgütlerin yeniden karşı karşıya getirilecekleri gibi, sovyetle ön parlamentonun karşı karşıya bulunduklarına kuşku duyulamaz. Eğer ön parlamento sınavı kazanırsa iş yoluna girebilir» (bkz Pazar günkü «Djen»).

Bu hoş görülebilir! Açık ve, istenirse, namusluca konuşulduğu söylenebilir. Sovyetlerin hakkından gelmek için, ön parlamento hükümeti iktidarla donatıyor. Çünkü sovyetlerin karşısına yalnız ön parlamento çıkarılabilir. Ön parlamentonun, ülkenin kurtuluşu için değil, sovyetlere karşı mücadele için yaratıldığını şimdi öğreniyoruz. Demokrasi saflarından kaçan menşeviklerle sosyal devrimcilerin, «devrimin kurtuluşu» için değil, sovyetlere karşı mücadelesinde burjuvaziye yardımcı olmak üzere ön parlamentoya sığındıklarını şimdi öğreniyoruz. Sovyet Kongresine karşı ümitsiz bir mücadele sürdürmeleri boşuna değil.

«Eğer ön parlamento sınavı kazanırsa işlerin yoluna girebileceğini» umuyor bay Adshemow.

Kornilow'un eksik doğmuş yaratığının «sınavı kazanmaması» ve karanlık işinin yoluna girmemesi için, işçilerle askerler bütün önlemleri alacaklardır.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 32
10 Ekim 1917
İmzasız makale.

SOVYETLERİN İKTİDARI

Devrimin ilk günlerinde, «tüm iktidar sovyetlere!» sloganı yeni bir şeydi. Nisanda «sovyetlerin iktidarı» ilk defa olarak geçici hükümetin iktidarının karşısına çıkarılıyor. Başkentteki çoğunluk o zaman için daha Miljukow ve Kutschkow'suz geçici hükümetten yanadır. Haziranda bu slogan işçilerle askerlerin ezici çoğunluğu tarafından kabul edilir. Geçici hükümet artık başkentte yalıtlanmıştır. Temmuzda «tüm iktidar sovyetyetlere!» uğruna başkentin devrimci çoğunluğu ile Lwow-Kerenski hükümeti arasında bir savaş alevlenir. Taşranın geriliğine dayanan anlaşmacı MYK, hükümetin tarafına geçer. Savaşım hükümet lehine sonuçlanır. Sovyet iktidarının yandaşları, yasa dışına çıkmış ilan edilirler. Bunu «sosyalist» baskılarla «cumhuriyetçi» hapishanelerin, Bonapart entrikalarıyla askeri dar-

belerin, cephedeki kurşuna dizmelerle içerdeki «konferansların» acılı dönemi izler. Ağustosun sonuna kadar böyle gider. Ağustos sonunda durum göze çarpacak şekilde değişir. Kornilow ayaklanması, devrimin bütün güçlerini gayrete getirir. Temmuz ve Ağustosta cansız görünen cephedeki komitelerle içerdeki sovyetler, «birden» canlanırlar. Yeniden canlılık kazanmış olarak sovyetler Sibirya ve Kafkasya'da, Finlandiya ve Ural'da, Odesa ve Charkow'da iktidarı ellerine alırlar. Bunun yapılmaması, yani iktidarı almamak devrimin yok edilmesi olurdu. Fakat bu şekilde, Nisanda Petrograd'daki bolşeviklerin «küçük bir grubu» tarafından ortaya atılan, «sovyetlerin iktidarı», sloganı Ağustos sonunda Rusya'daki devrimci sınıfların hemen hemen genel onayını kazanır.

«Sovyetlerin iktidarı»nın, yalnız herkesçe kabul edilen bir slogan olmakla kalmayıp, devrimin zaferi uğruna verilen savaşımda tek güvenilir yol, bu günkü durumdan çıkabilmek için tek çare olduğu bu gün artık herkesce bilinmektedir.

«Tüm iktidar sovyetlere!», sloganının nihayet gerçekleştirilmesi gereken zaman gelmiştir.

Fakat «sovyetlerin iktidarı», ne anlama gelir ve onu diğer her türlü iktidardan ayıran farklar nelerdir?

İktidarın sovyetlere geçmesinin, «benzeşik demokratik» bir hükümet kurma«sosyalist» bakanlardan bir «kabine» oluşturma ve genel olarak geçici hükümeti oluşturan şahıslarda «önemli» değişiklikler yapma anlamına geldiği söyleniyor. Ancak bunlar doğru değildir. Burada söz konusu olan, hiç bir suretle geçici hükümetin bir üyesinin yerine başka birini getirmek değildir. Önemli olan, yeni devrimci sınıfların ülkedeki duruma egemen olmaları gerektiğidir. Mesele, iktidarın proletaryanın ve devrimci köylünün eline geçmesi-

dir. Ancak bunun için sadece hükümeti değiştirivermek yetmez. Bunun için, her şeyden önce bütün dairelerde ve devlet kurumlarında köklü bir temizliğe girişilmesi, her yerde Kornilow'un adamlarının kovularak yerlerine işçi sınıfından ve köyden devrime bağlı kimselerin getirilmesi gerekir. Ancak bundan sonra ve yalnız bu durumda «merkezde ve merkez dışında» iktidarın sovyetlere geçtiğinden söz edilebilir.

Geçici hükümetteki «sosyalist» bakanların herkesin bildiği çaresizlikleri neyle açıklanabilir? Bu bakanların, geçici hükümetin dışında bulunan kimselerin elinde zavallı bir oyuncak haline gelmeleri neyle açıklanabilir («Demokratik Konferanstaki» Tschernow ve Skobelew'in, Sarudny ve Peschechonow'un «raporlarını» hatırlayın!)? Her şeyden önce bunların, memurları değil, memurların bunları idare etmeleriyle. Diğerleri yanında, daha hala, bakanların en önemli isteklerinin, bir kulağından girip öbür kulağından çıktığı çarlık zamanı bürokratlariyle hükümetin her türlü devrimci önlemini baltalamaya hazır insanların oturduğu her dairenin bir kale oluşturmasiyle .İktidarın yalnız sözle değil fiilen de sovyetlere geçmesi için bu kalelerin alınması, kadetçi-çarcı rejimin uşaklarının buralardan uzaklaştırılarak yerlerine seçilebilen ve çıkarılabilen, devrime bağlı güçlerin getirilmesi gerekir.

İktidar sovyetlere demek, cephedeki ve içerdeki bütün hükümet dairelerinde baştan sona yapılacak esaslı bir temizlik demektir.

İktidar sovyetlere demek, cephedeki ve içerdeki bütün amirlerin seçilebilir ve çıkarılabilir olması demektir.

İktidar sovyetlere demek, kentlerde ve köylerde, orduda ve donanmada, bürolarda ve dairelerde, demiryollarında ve posta telgraf bürolarında bulunan «iktidar temsilcilerinin» seçilebilir ve çıkarılabilir olmaları demektir.

İktidar sovyetlere demek, proletarya ve devrimci köylü diktatörlüğü demektir.

Bu diktatörlük, Kornilow'la Miljukow'un daha kısa süre önce, Kerenski ile Tereschtschenko'nun da katılmalarıyla kurmak istedikleri emperyalist burjuva diktatörlüğünden tamamen farklıdır.

Proletarya ve devrimci köylü diktatörlüğü demek, demokratik barış, üretim ve bölüşüm üzerinde işçi denetimi, toprağın köylülere verilmesi, halka ekmek sağlanması yararına, çalışan çoğunluğun sömüren azınlık, yani çiftlik sahipleriyle kapitalistler, kapatçılarla bankerler üzerindeki diktatörlüğü demektir.

Proletarya ve devrimci köylü diktatörlüğü demek, kulisler ardındaki komplo ve hilelere başvurulmaksızın, herkesin gözleri önünde gerçekleşen açık bir diktatörlük, kitlelerin bir diktatörlüğü demektir. Çünkü böyle bir diktatörlüğün, işçileri işlerinden çıkarmak suretiyle işsizliği keskinleştiren kapitalist lokavtçıların, gıda maddeleri fiyatlarını artırarak açlığa sebep olan bankerlerle vurguncuların korunmayacağının saklamasına gerek yoktur.

Proletarya ve köylü diktatörlüğü demek, kitlelerin düşmanlarının iradesini kırmak için kitlelere karşı hiç bir zor kullanmadan yürütülen bir diktatörlük demektir.

«Tüm iktidar sovyetlere!», sloganının sınıfsal içeriği budur.

İç ve dış politika olayları, uzayıp giden savaş ve şiddetli barış arzusu, cephedeki yenilgiler ve başkentin savunulması sorunu, geçici hükümetin çürümüşlüğü ve Moskova'ya «taşınması» sorunu, sıkıntı ve kıtlık işsizlik ve bitkinlik-bütün bunlar Rusya'nın devrim-

ci sınıflarını, önüne geçilemez bir şekilde iktidara doğru itiyor.

«Tüm iktidar sovyetlere!», devrimci sloganının nihayet gerçekleştirilmesi gerektiği an geldi.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 35
13 Ekim 1917
Başmakale

BİR KÜSTAHLIK SINAVI

Devrimin atılımıyle duvara sıkıştırılmış olan kısa ömürlü burjuva kahramanları hükümeti, Petrograd'dan kaçmayı düşünmediğine, başkenti teslim etmek niyetinde olmadığına ilişkin bir yığın yalan söyleyerek kendini kıskaçtan kurtarmaya çalışıyor.

Başkentin durumunun «kaygı verici» bulduğu için hükümetin, Moskova'ya «göçeceği», herkesin duyacağı şekilde daha dün açıklandı (İswestija!). Daha dün açıkça, hükümetin başkentin giriş yerlerinden topların uzaklaştırılmasını istemekle Petrograd'ın teslim edeceğinden konuşuluyordu. (Yurt Savunma Komisyonu [87]. Devrime karşı girişilen komplo esnasında Kerenski ile Kornilow'un omuzdaşı olan çiftlik sahibi Rodsjanko, Petrograd'la donanmanın ve sovyetlerin ortadan kaldırılmasını arzu ettiği için, «teslime» ilişkin

hükümet kararını daha dün selamladı. Hükümetten Petrograd'la donanmanın süratle bırakılmasını isteyen «Londura», daha dün bu karara katıldı. Bütün bunlar daha dün oldu... Fakat bu gün hükümetin dehşete uğramış kısa ömürlü kahramanları, başkenti savunmaya kesin kararlı donanma ve garnizon önünden panik içinde geriliyorlar. Korkakça çelişkilere düşerek ve birbirlerinin yalanlarını kanıtlayarak gerçeği ört bas etmeye, daha dün başarısız ve beceriksizce ihanet etmek istedikleri devrim önünde kendilerini haklı çıkarmaya çalışıyorlar.

Bu arada Kerenski'nin «taşınmanın» ilkbahara kadar ertelendiği yolundaki «kesin» açıklaması, Kischkin'in, hükümetin bir kaç bölümünün daha şimdiden Moskova'ya taşınmış olabileceği yolundaki aynı şekilde kesin açıklamasıyle çürütülüyor. «Yurt Savunma Komisyonu» raportörü B. Bogdanow (hiç bir suretle bolşevik değil!), yine aynı şekilde kesin olarak şunları açıklıyor: «Hükümette *Petrograd'ı terketme* arzusu ortaya çıktı. Bu arada demokrasinin geniş tabakaları hükümetin ayrılmasiyle *Petrograd'ın teslimi* olasılığı arasında bağıntı kuruyorlar» (İswestija»). Akşam gazetelerine göre «hükümetin Moskova'ya gitmesinden yana olanların... oy çokluğuna sahip olduklarından asla sözetmek istemiyoruz» (Russkije Wjedomosti»).

Geçici hükümetin bu zavallı mahlukları! Şimdiye kadar hep halkı aldatmış olan bu yaratıklar, bozgun içindeki gerileyişlerini kitleler önünde örtmek için yeni bir aldatmacadan başka başvuracak başka bir şey bulamazlar mıydı?

Fakat, bu ömürleri kısa kahramanlar sadece aldatmayla sınırlı kalırlarsa, kısa ömürlü kahramanlıkları da kalmaz ortada. Gerilemeye başlamış olan Kerenski, yalan ardına sığınıp bir dize suçlamalarda bulunuyor

ve partimizi göstererek, «kargaşalığın yeniden canlanması», «devrimin tehlikeli düşmanları», «kitlelerin yıldırılması ve moral bozukluğuna uğratılması», «masum kurbanların kanı bulaşmış eller» vb. hakkında gevezeliklerde bulunuyor.

Kornilow ve Sawinkow'la beraber devrime karşı komplo örgütleyen ve hile ile üçüncü süvari kolordusunu başkente çeken aynı Kerenski, «devrimin düşmanlarına» karşı küfürler yağdırıyor...

Ekmek fiyatlarını yükseltmek suretiyle köy halkını kargaşalıklara ve kundakçılığa iten aynı Kerenski, «kargaşalıkların yeniden canlanmasına» karşı küfürler savuruyor. Sosyal devrimci «yurt savunucuların» «Wlast Naroda» gazetesini okuyup kendiniz karar verin:

«Muhabirlerimizden bir kaçı bize, dondurulmuş fiyatların yükseltilmesiyle son huzursuzluklar arasında bağıntı kurulması gerektiğini yazıyorlar. Yeni fiyatlar, hemen genel bir hayat pahalılığına yolaçtı. Eskiye nazaran kitleleri daha kolay kargaşalıklara iten hoşnutsuzluk, öfke ve yüksek sinir gerginliği bunun sonuçlarıdır!!. (No. 140).

Wonljarljarski ve Schtschukin gibi ahlaksız kimselerin yönetimi altında Ochrana ve jurnalcilik kurumlarını yeniden canlandırmak suretiyle devrimi kirleten, onun temiz ahlakını lekeleyen aynı Kerenski, «kitlelerin moral bozukluğuna uğratılmasına» küfrediyor...

Tüm rejimini demokrasi üzerinde tek baskı aracı haline getiren, Finlandiya sahiline çıkan ve aslında mevcut olmayan bir birlik vasıtasiyle «Demokratik Konferansı» gayet açık şekilde baskı altına alan ve bunda general Chabalow'la başarı ile yarışan aynı Kerenski, «baskıya» karşı küfrediyor.

Bu yılın Haziran ayı içinde cephedeki serüvenci

taarruzun kurbanı on binlerce askerin gerçekten masum kanı kendi ellerine bulaşmış olan aynı Kerenski, masum kurbanların kanlarının bulaştığı «ellerden» söz ediyor...

Dünyada her şeyin bir sınırı olduğu söylenir. Fakat ömrü kısa burjuva kahramanlarının küstahlığının sınır tanımazlığı açık değil mi?

«İswestija», «Cumhuriyet Konseyi» üyelerinin bütün sıralardan sürekli ve kuvvetli alkışlarla Kerenski'yi selamladıklarını bildiriyor. Uşak zihniyetli ön parlamentodan, Kerenski'nin vaftiz babalığı ettiği Kornilow darbesinin bu eksik doğumundan biz de zaten başka türlü bir şey beklemiyorduk.

Fakat bu bayların tümü-gerçek solculara karşı gizli şiddet önlemleri hazırlayanlar ve gerekse bu şiddet önlemlerini peşinen alkışlayanlar-, karar saatı çaldığında, hepsinin de aynı derecede ihanet etmek istedikleri ve fakat kandırmayı başaramıyacakları devrime hesap ve cevap vereceklerini bilsinler.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 37
15 Ekim 1917
Başmakale

DEVRİMİN GREV KIRICILARI

Kornilow'un adamı Kaledin, Moskova Konferansında Kadetlerin coşkun alkışları arasında, «sovyetlerin ve komitelerin kaldırılması gerekir», dedi.

Anlaşmacı Zereteli ona cevap verdi: «Çok doğru, ancak daha zamanı değil, çünkü «eğer özgür devrimin» (yani karşı devrim mi acaba?) «yapısı daha tamamlanmamışsa bu iskelet uzaklaştırılamaz».

İlk olarak Kornilow, Rodsjanko, Miljukow ve Kerenski'nin karşı devrimci komplosunun oluşturulmaya başlandığı, Ağustos başlarında Moskova Konferansında oluyordu bu.

O zaman komplodan «hiç bir şey çıkmadı»: Komplo Moskova'lı işçilerin siyasal grevi ile önlendi. Fakat Zereteli, Milçukow, Kerenski ve Kaledin arasındaki koalisyon gerçekleşti. Bu, bolşevik işçilerle askerlere kar-

şı bir koalisyondu. Bu arada ortaya çıktı ki, bu koalisyon, ardında sovyetlere ve komitelere, devrime ve devrimin başarılarına karşı kuralına uygun bir komplonun hazırlandığı sadece bir kulisti. Sonradan bu komplo Ağustos sonlarında patlak da verdi.

Sosyal devrimcilerle menşevikler Moskova Konferansının «canlı kuvvetleriyle» koalisyona övgüleriyle Kornilow'cu komplocuların işini görüverdiklerini bilemiyorlar mıydı? «Djelo Naroda»nın liberal küçük burjuvalarıyle «İswestija»nın burjuva çığırtkanları, bolşevikleri «yalıtlamak» ve sovyetlerle komiteleri sarsmak suretiyle sadece karşı devrimin işini gördüklerini ve devrimin grev kırıcıları olarak hizmet gördüklerini bilemiyorlar mıydı?

Kornilow ayaklanması her şeyi ortaya serdi. Kadetlerin ve onlarla yapılan koalisyonun karşı devrimci özünü açığa vurdu. O, generallerle kadetlerin birliğinin, devrimi tehdit eden tüm tehlikesini açığa vurdu. O, «yurt savunucuların», kendilerine karşı Kaledin'le anlaştıkları cephedeki komiteler ve içerdeki sovyetlersiz devrimin yok edilmiş olacağını somut olarak gözler önüne serdi.

Bilindiği üzere Menşeviklerle sosyal devrimciler, Kornilow ayaklanmasının zor anlarında, Kaledin ve diğer «canlı kuvvetlerle», kendilerine karşı koalisyon kurdukları aynı Kronstadt'lıların ve aynı «bolşevik» sovyetlerin ve komitelerin koruyuculuğu altına girmek zorunluğunu duydular.

Ders çok değerli ve etkiliydi.

Ama... insan belleği zayıftır. Özellikle «İswestija» ile karaktersiz «Djelo Naroda»dan karşıya geçenlerin belleği.

Kornilow ayaklanmasından bu yana bir aydan fazla geçmedi. Kornilow karşı devrimin tamamen geçmiş

olduğunun düşünülmesi gerekirdi. Halbuki bu kısa süre içinde, kaderin ve Kerenski'nin iradesiyle tekrar yeni bir Kornilow serüveni aşamasına girdik. Kornilow tutuklandı. Fakat Kornilow karşı devriminin öncüleri iktidarda bulunuyorlar. «Canlı kuvvetlerle» oluşturulan eski koalisyon başarısızlığa uğratıldı. Fakat buna karşılık Kornilow'un adamlariyle yeni bir koalisyon oluşturuldu. Kazakların atamanı Karaulow'un hayal ettiği gibi, Moskova Konferansı «uzun parlamentoya» dönüşmedi. Ama buna karşılık, «eski sovyet örgütünün yerine geçirilmek» için toplanan Kornilow'un ön parlamentosu kuruldu. Karşı devrimcilerin Moskova'daki ilk konferansı sona erdi. Fakat buna karşılık, bu günlerde karşı devrimcilerin Moskova'da liderleri büyük toprak sahibi Rodsjanko'nun «*sovyetlerle donanma yok edilir ve Petrograd Almanlar tarafından alınırsa sevineceğini*», açıkça ilan ettiği ikinci bir konferansı açıldı. Hükümet sanki Kornilow'u mahkum ediyormuş gibi davranıyor. Fakat gerçekte Kornilow ve Kaledin'le anlaşmak, devrimci birlikleri Petrograd'dan uzaklaştırmak, Moskova'ya kaçmaya koyulmak ve baltık donanmasının imhası ile Petrograd'ın Almanlar tarafından alınmasını ve... Kornilow'un tahta çıkmasını sabırsızlıkla bekleyen şanlı müttefiklerimizle sarmaş dolaş olarak Petrograd'ı teslim etmek suretiyle Kornilow'un «dönüşünü» hazırlıyor.

Eskisinden daha tehlikeli olacak yeni bir Kornilow ayaklanmasının arifesinde olduğumuz açık değil mi?

Şimdi bizden çok uyanık bulunmamızın ve savaşa tam hazır olmamızın istendiği açık değil mi?

Sovyetlerle devrimci komitelerin şimdiye kadar olduğundan daha çok gerekli oldukları açık değil mi?

Kornilow'lardan kurtulmanın çaresi nerededir,

gelmekte olan karşı devrim saldırısını kitle hareketinin bütün şiddetiyle yere serebilmek için devrim, dayanağını nerede bulacaktı?

Tabii ki uşak zihniyetli ön parlamentoda değil.

Tek kurtuluş yolunun sovyetlerde ve bunların ardında duran işçi ve asker kitlelerinde bulunduğu açık değil mi?

Yaklaşan karşı devrime karşı devrimi kurtarma görevinin yalnız ve yalnız sovyetlere düştüğü açık değil mi?

Bu örgütleri koruyup sağlamlaştırmanın, işçi ve köylü kitlelerini bunlar etrafında toplamanın, bu örgütleri kongreleri ve tüm Rusya kongrelerinde birleştirmenin her devrimcinin ödevi olduğunun söylenmesi gerekir.

«İswestija» ile «Djelo Naroda»nın, Kornilow günlerinin ağır sınavlarını unutmuş olan dönekleri, bunun yerine, bir kaç gündenberi ateşli ateşli sovyetleri itibardan düşürmek, sovyetlere karşı kışkırtmalarda bulunmak, bölge kongreleriyle tüm Rusya kongresini engellemek, sovyetleri çözmek ve yıkmak için çalışıyorlar.

«Yerel sovyetler önemini yitiriyor», diye yazıyor «İswestija». «Sovyetler, demokratik bir örgüt olmayı bıraktılar...

Biz geçici sovyetler örgütünün yerine, tüm devlet ve yerel yaşamı kapsayacak, sürekli, geniş kapsamlı ve çok yanlı bir örgütü geçirmek istiyoruz. Saltçı egemenlik ve onunla birlikte tüm bürokratik rejim düştüğü zaman biz, içlerinde tüm demokrasinin barınabileceği, geçici barakalar olarak Milletvekilleri Sovyetlerini kurduk. Bundan böyle artık barakaların yerine yeni düzenin daimi taştan binası yapılıyor ve katlar birbiri arkakasına yapılıp bitirildikçe insanlar «yavaş yavaş barakaları terkederek kitle halinde daha rahat oturma yerlerine taşınmaları doğaldır.»

Sovyetler Merkez Yürütme Komitesinin, sovyetlerin dayanması sayesinde ancak, zavallı varlığını güç bela kurtaran aynı Merkez Yürütme Komitesinin organı, her türlü utanma duygusundan yoksun «İswestija»-bunu söylüyor Topallayarak «İswestija»nın ardından giden karaktersiz «Djelo Naroda»dan Ljankin-Tjapkin (*) de, filozofça şunu ekliyor: Sovyet kongresi önlenmelidir, çünkü devrimin ve Kurucu Meclisin «kurtuluşu» buna bağlıdır.

Duydunuz mu söylenenleri? «Geçici örgütmüş». Çarlığı ve onun keyfi egemenliğini deviren devrimci sovyetler için söyleniyor bu. «Sürekli ve çok yanlı örgütmüş». Alexejew ile Kerenski'nin önünde dalkavukluk eden uşak zihniyetli ön parlamento bu. «Geçici barakalarmış». Kornilow'un birliklerini dağıtan devrimci sovyetler için söyleniyor bu. «Daimi taş yapıtmış.» Gevezeliği ile, seferber olan karşı devrimi örtmek için toplanan Kornilow'un eksik doğumu ön parlamento bu. Bir yanda hareketli devrimci yaşamının faliyeti ve gürültüsü. Diğer yanda karşı devrimci bir makamın «rahatlığı» ve hoşluğu. «İswestija» ile «Djelo Naroda» döneklerinin Smolny-Enstitüsü «barakalarından» Kış Sarayının «taştan yapıtına» geçmede acele etmeleri ve bizzat kendilerini «devrim liderliğinden» Sir Alexejew'in uşakları derecesine düşürmeleri ne garip şey?

Sovyetler kaldırılmalı, diyor Alexejew.

Başüstüne, diyor, İswestija, siz hele bir Kış Sarayının «taştan yapıtındaki» son katın yapımını tamamlayın, biz de arada «Smolyn-Enstitüsünün» barakalarını yıkacağız.

(*) Gogol'un «Müfettiş» komedisinde bir şahiş. Almanca redaksiyon.

Sovyetlerin yerine ön parlamento geçmeli, diyor Mister Adschemow.

Başüstüne, diye yanıt geliyor ona «Djelo Naroda»dan, yalnız önce Sovyet Kongresini önleyelim.

Ve bunları onlar, yeni bir Kornilow eyleminin arefesinde, karşı devrimin Moskova'da kongresini topladığı, Kornilow çetelerinin kuvvetlerini seferber ettiği, köylerde kargaşalıklar örgütlediği, şehirlerde açlığa ve işsizliğe sebep olduğu, Kurucu Meclisin engellenmesini hazırladığı ve devrime karşı yeni bir eylem için açıkça cephedeki ve içerdeki kuvvetlerini topladığı bir anda yapıyorlar.

Devrime ve onun başarılarına karşı doğrudan bir ihanetten başka nedir bu?

Devrimin ve onun örgütlerinin bayağı grev kırıcıları değil de nedir bunlar?

«İswestija» ve «Djelo Naroda»nın bu bayları, «bir zamanlar» olduğu gibi gelecekteki bir Kornilow darbesinin zor anlarında «dilenerek ellerini açar» ve karşı devrime karşı korunmaları için yalvaracak olurlarsa, sovyetler içinde örgütlenmiş işçilerle askerler nasıl davranmalı bunlara karşı?...

Grev kırıcılarını bir el arabası üstünde fabrikanın önüne götürmek işçilerde gelenektir.

Köylüler ortak bir davanın grev kırıcılarını, gösterme direği önüne dikmeyi gelenek haline getirmişlerdir.

Devrimin ve onun örgütlerinin nefret edilmeye layık grev kırıcılarını gerektiği şekilde tanıtmak için sovyetlerin bir çare bulacaklarından kuşku duymuyoruz.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 37
15 Ekim 1917
İmzasız makale.

MERKEZ KOMİTESİ OTURUMUNDAKİ KONUŞMA
16 Ekim 1917

Ayaklanma günü amaca uygun seçilmelidir. Kararı [88] ancak bu şekilde anlamak gerekir. Hükümetin saldırısının beklenmesi gerektiği söyleniyor, fakat bir saldırının ne olduğunun bilinmesi gerekir. Ekmek fiyatlarının yükseltilmesi, kazakların Don bölgesine gönderilmesi ve benzeri, bütün bunlar aslında saldırıdır. Eğer askeri bir saldırı olmazsa, ne zamana kadar beklenecek? Kamonew'le Einowjew'in önerdikleri, objektif olarak karşı devrim için hazırlama ve örgütlenme olanağı verir. Karşı devrime örgütlenme fırsatı vermemek için neden kendimize ayaklanma gününü ve koşulları bizzat saptama olanağını sağlamayalım?

Stalin yoldaş, uluslararası ilişkilerin analizine geçer ve şimdi davaya daha çok inanmak gerektiğine işaret eder. Burada iki çizgi var: Bunlardan biri, devri-

min zaferi rotasını muhafaza ediyor ve Avrupa'ya bakıyor. Diğeri devrime inanmıyor ve sadece muhalefet olmayı bekliyor. Birliklerin taşınmasına razı olmayı reddetmekle, Petrograd Sovyeti ayaklanma yolunu tutmuş bulunuyor. Kerenski'ye karşı çıktığı için donanma daha şimdiden ayaklandı. O halde bizim kesin ve kararlı bir şekilde ayaklanmaya geçmemiz zorunludur.

MK Genel Kurul toplantısındaki kısa açıklama.

«ETRAFIMI KUVVETLİ BOĞALAR ÇEVİRDİ»

Bolşevikler hazır olma parolasını verdiler. Durumun nazik bir hal alması ve devrime bir saldırı planlayan, başkenti Wilhelm'e teslim ederek devrimi başsız bırakmaya çalışan, devrimci orduyu Petrograd'dan uzaklaştırarak başkentte bir kırım yapmak isteyen karşı devrimin kuvvetlerinin seferber olması, bu parolanın verilmesine yol açtı.

Fakat partimizin devrimci savaş çağrısını herkes aynı şekilde anlamadı.

İşçiler onu «kendi usüllerince» anladılar ve silahlanmaya başladılar.

Onlar, yani işçiler pek çok «akıllı» ve «okul görmüş» aydından çok daha keskin görünüyorlar.

Askerler işçilerden geri kalmadılar. Daha dün başkent garnizonu alay ve bölük komiteleri toplantıların-

da, devrim ve onun öncüsü Petrograd Sovyeti için hayatlarını koymaya ve sovyetin ilk çağrısı üzerine silahlara sarılmaya ezici bir çoğunlukla karar verdiler.

İşçilerle askerler böyle davranıyorlar.

Diğer tabakaların durumu başka türlü.

Burjuvazi, işin zor yanının nerede olduğunu biliyor. «Fazla laf yapmaksızın», Kış Sarayına topları yerleştirtti, çünkü onun inşallah tarih tarafından unutulmayacak, «genç subayları» ve «subay öğrencileri» var.

«Djen» ve «Wolja Naroda»nın burjuva ajanları, bolşevikleri kara yüzlerle «karıştırarak» ve «ayaklanma zamanını» öğrenmek için onları sıkıştırarak partimize karşı savaş açtılar.

Burjuva papağanları, Kerenski'nin hizmetindeki Binnasik ve Dan, «MYK» imzasiyle bir çağrı çıkardılar. Çağrıda eyleme geçilmemesini bildirerek, «Djen» ve «Wolja Naroda» gibi «ayaklanma zamanını» öğrenmek ve işçilerle askerleri Kischkin ve Konowalow'un önünde diz çökmeye sevketmek istiyorlar.

Fakat «Nowaja Shisn»in korkmuş sinir argınları, daha fazla susamadıklarından, dayanamayıp bolşeviklerin ne zaman hücuma geçeceklerini kendilerine söylememiz için bize yalvarıyorlar.

Bir kelimeyle: İşçilerle askerler sayılmazsa gerçekten şöyle söylenebilir: İftira ve ihbar eden, tehdit eden ve yalvaran, soruşturan ve araştıran «kuvvetli boğalar sardı etrafımı».

Cevabımız:

Burjuvaziye ve «aygıtına» gelince: Onlarla ayrıca görüşeceğiz.

Burjuvazinin ajanlarına ve ücretli askerlerine gelince: Onları gizli haber alma örgütüne havale ediyoruz. Oradan bilgi edinebilirler ve yetkili efendilerine de, yürüyüş yolu, «Djen»in kışkırtıcıları tarafından

saptanmış olan «eylemin» «günü» ve «saatı» hakkında bilgi verebilirler.

Binassik, Dan ve Kerenski'nin Merkez Yürütme Komitesindeki, diğer uşaklarına gelince: İşçilere, askerlere ve köylülere karşı, Kischkin-Kerenski hükümeti yanında yeralan böyle kahramanlara biz hesap vermiyoruz. Fakat bunları, bu grev kırıcı kahramanların, daha dün önlemeye çalıştıkları, fakat bu gün sovyetlerin baskısı altında toplamaya zorlandıkları Sovyet Kongresi önünde hesap vermelerini sağlayacağız.

«Nowaja Shisn»in sinir argınlarına gelince, bunların aslında bizden ne istediklerini tam olarak bilmiyoruz.

Şayet zamanında, örneğin Finlandiya'ya, kaçmak için korku içindeki aydınların kuvvetlerini önceden seferber etmek için ayaklanmanın «gününü» öğrenmek istiyorlarsa, bunun için biz kendilerini sadece takdirle karşılayabiliriz, çünkü biz «aslında» kuvvetlerin seferber edilmesinden yanayız.

Fakat şayet sinirlerini yatıştırmak için ayaklanma gününü soruyorlarsa, bu taktirde de onlara, ayaklanma «günü» saptanmış ve bolşevikler tarafından «kulaklarına» fısıldanmış olsa bile, bunun bizim sinir argınları için rahatlatıcı en ufak bir katkısı olmayacağını söyleyebiliriz: Sadece histeri vb. gibi yeni sorunlar akacaktır ortaya.

Fakat eğer partimizden uzaklaşmak için bize karşı bir gösteriden başka bir şey düşünmüyorlarsa, bunun için onları yine de takdir ederiz: Çünkü onların bu akıllıca girişiminin, evvela olasılı «komplikasyon» ve «başarısızlıklarda» unutulmayacak muhakkak; ikinci olarak da bu, «Nowaja Shisn»in ikinci kez (Temmuz günleri!) devrim saflarında Burzew ve Suworin'in karanlık kalabalığına kaçtığını en sonunda anlaya-

cak olan işçilerle askerlerin bilincine açıklık getirecektir. bizim genellikle açıklıktan yana olduğumuzu da herkes bilir.

Ama belki de şimdi, entellektüel tutarsızlığın anayurt batağında bulunan hemen herkes bir yaygara yükselttiği için susamazlar. Gorki'nin, «Susulamaz»ı da bununla açıklanamaz mı? İnanılmaz, ama doğru. Büyük toprak sahipleriyle bunların yaltakçıları, köylüleri ümitsizliğe ve açlık «kargaşalığına» ittikleri zaman, bunlar sessizce oturup susuyorlardı. Kapitalistlerle bunların yardakçıları, bütün Rusya'da işçilere lokavt hazırlayıp işsizlik yarattıkları zaman, bunlar sessizce oturup susuyorlardı. Karşı devrim başkenti teslim etme ve orduyu ordan uzaklaştırma çabası içindeyken bunlar susmasını bildiler. Ama şimdi, devrimin öncüsü olan Petrograd Sovyeti, aldatılan işçilerle köylüleri korumak için ayağa kalktığında, «artık daha fazla susamıyorlar.» Ve buldukları ilk söz, karşı devrimi değil, aksine, gerçi ara sıra heyecanla andıkları, fakat sorumluluk dolu en zor anlarda vebadan kaçar gibi kaçtıkları, devrimi kınama sözüdür.

«Tuhaf» değil mi bu?

Rus devrimi az otorite devirmemiştir. Onun gücü kendini, diğer şeyler yanında başlıca, «büyük isimler» önünde asla eğilmemesinde gösterir. Onları hizmetine almış, ya da kendisinden öğrenmek istemedikleri zaman hiçliğe atmıştır. Bunlardan, yani sonraları devrim tarafından kenara atılan «büyük isimlerden» pek çokları var. Plechanow, Kropotkin, Breschkowskaja, Sassulitsch ve *eski* olmalarından başka dikkate değer bir özellikleri olmayan, hemen bütün eski devrimciler Bu temel şöhretlerin Gorki'yi uyutmamasından korkarız. Bunun, Gorki'yi «ölesiye» onlara, yani arşive çekmesinden korkarız.

Kuşkusuz, herkesi mutlu kılan bir şey vardır... Devrim ne ölülerine acımasını, ne de onları mezara taşımasını bilir...

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 41
20 Ekim 1917
İmzasız Makale

NEYE GEREKSİNİMİMİZ VAR?

Şubatta askerlerle işçiler çarı düşürdüler. Ancak çara karşı kazandıkları zaferden sonra, iktidarı kendi ellerine almak istemediler. Kötü başların, yani sosyal devrimcilerle menşeviklerin öncülüğünde, işçiler ve askerler iktidarı gönüllü olarak büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin temsilcilerine teslim ettiler: Miljukow'a Lwow'a, Gutschkow'la Konowalow'a.

Yenenlerin büyük bir hatasıydı bu. Cephedeki askerlerle içerdeki işçiler ve köylüler şimdi bu hatanın cezasını çekmek zorunda kalıyorlar.

İşçiler Çarı devirdiklerinde, ekmek ve iş bulacaklarına inanıyorlardı. Fakat bunun yerine pahalılık ve kıtlık, lokavt ve işsizlik «buldular».

Niçin?

Şunun için, çünkü hükümette, işçileri açlıkla yola

getirmek isteyen kapitalistlerle kapatçıların temsilcileri bulunuyordu.

Köylüler çarı devirdiklerinde, kendilerine toprak verileceğine inanıyorlardı. Fakat bunun yerine onlar, milletvekillerinin tutuklanmaları ve ceza önlemleriyle «karşılaştılar».

Niçin?

Şunun için, çünkü hükümette köylülere hiç bir suretle toprak vermek istemeyen büyük toprak sahiplerinin temsilcileri bulunuyordu.

Askerler çarı devirdiklerinde, barışa kavuşacaklarına inanıyorlardı. Fakat bunun yerine, bir de daha gelecek sonbahara kadar uzatılmak istenen uzun bir savaş «buldular».

Niçin?

Şunun için, çünkü hükümette, savaştan vurguncu kârlar elde ettikleri için savaşın «çabuk» bitmesi işlerine gelmiyen ingiliz-fransız bankerlerinin yardakçıları bulunuyordu.

Halk çarı devirdiğinde, iki ya da üç ay içinde Kurucu Meclisin toplanacağına inanıyordu. Fakat bu arada Kurucu Meclisin toplanması bir kere ertelendi ve şimdi düşmanlar gayet açık olarak onu tamamen önleme çalışması içindeler.

Niçin?

Şunun için, çünkü hükümette, Kurucu Meclisin zamanında toplanması işlerine gelmeyen halkın düşmanları bulunuyor.

Şubat devriminin zaferinden sonra iktidar büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin, bankerlerle kapatçıların, vurguncularla çapulcuların elinde kaldı. İşçilerle askerlerin büyük hatası burada bulunuyor, cephede ve içerdeki bu günkü tüm kötülüklerin nedeni bundan ileri geliyor.

Bu hatanın hemen düzeltilmesi gerekiyor. Daha fazla duraksamanın, tüm devrimi yok etmekle tehdit ettiği an gelmiştir.

Büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin bu günkü hükümetinin yerine, yeni bir hükümetin, bir işçi, köylü hükümetinin geçirilmesi zorunludur.

Halk tarafından seçilmemiş ve halka karşı sorumlu olmayan bu günkü gasıp hükümetinin, halk tarafından tanınan, işçi, asker, köylü temsilcileri tarafından seçilen ve bu temsilcilere karşı sorumlu olan bir hükümetle değiştirilmesi zorunludur.

Kisckin-Konowalow hükümeti yerine, bir İşçi ve Asker Milletvekilleri Hükümetinin geçirilmesi zorunludur.

Şubatta yapılmayan şeyin şimdi yapılması zorunludur.

Ancak ve ancak bu şekilde barış, ekmek, toprak ve özgürlük elde edilebilir.

İşçiler, askerler, köylüler, kazaklar, bütün çalışanlar!

Bu günkü büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin hükümeti yerine, yeni bir hükümetin, bir işçi ve köylü hükümetinin iktidara gelmesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, köylülerin isteklerine uygun olarak çiftlik sahiplerinin toprak üzerindeki hakkını kaldırarak, hiç bir ödeme yapmadan toprak sahiplerinin tüm topraklarını köylü komitelerine vermesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, çarın gizli anlaşmalarını açıklayarak geçersiz ilan etmesini ve bütün savaşan uluslara adil bir barış önermesini istiyor musunuz?

Rusya'nın yeni hükümetinin, kıtlığı ve işsizliği, sıkıntıyı ve pahalılığı kasıtlı olarak artıran lokavtçılarla kapatçıların bu zararlı eylemlerinin hepsine bir son vermesini istiyor musunuz?

Eğer bunları istiyorsanız, tüm güçlerinizi toplayarak tek vücut halinde ayağa kalkın, toplantılar düzenleyerek heyetler seçin ve isteklerinizi bunlarla, yarın Smolny'de açılacak olan Sovyet Kongresine ulaştırın.

Eğer hep birlikte ve kararlı bir şekilde hareket ederseniz, halkın iradesine karşı çıkmaya kimse cesaret edemiyecektir. Ne kadar güçlü, örgütlü ve kuvvetli çıkarsanız ortaya, eski hükümet yeni hükümete yerini o kadar sessiz ve kolay bırakacaktır. Sonra tüm ülke cesurca ve azimle halklara barış, köylülere toprak, açlara ekmek ve iş sağlama savaşımına geçecektir.

İktidarın İşçi, Asker ve Köylü Milletvekilleri Sovyetlerine geçmesi zorunludur.

İktidara, sovyetler tarafından seçilip değiştirilebilen ve sovyetlere karşı sorumlu olan yeni bir hükümetin gelmesi zorunludur.

Ancak böyle bir hükümet, Kurucu Meclisin zamanında toplanmasını sağlayabilir.

«Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) No.: 44
24 Ekim 1917
Başmakale

NOTLAR

[1] Enternasyonalistlerin uluslararası konferansı 5-8 Eylül (23-26 Ağustos) 1915 günleri arasında, Zimmerwald'da yapıldı. Konferans, bildirisinde dünya savaşını emperyalist bir savaş olarak ilan etti; savaş kredilerini kabul eden ve burjuva hükümetlerine katılan «sosyalistleri» mahkum etti; Avrupa işçilerini savaşa karşı ve ilhaksız ve harçsız bir barıştan yana mücadeleye girişmeye çağırdı. Enternasyonalistlerin ikinci konferansı, 24-30 (11-17) Nisan 1916 tarihleri arasında Kiental'da oldu. Kiental'da kabul edilen bildiri ve kararlar, savaşa karşı uluslararası devrimci hareketin geliştirilmesinde daha ileri bir adım teşkil ediyordu. Fakat ne Kiental ve ne de Zimmerwald konferansı, bolşeviklerin şu sloganlarını kabul etmedi: Emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi, kendi emperyalist hükümetlerinin savaşta yenilgiye uğraması, III. Enternasyonalin örgütlenmesi. 6

[2] «Jedinstwo» (birlik) grubu 1917 Martında örgütsel şekil aldı; aşırı sağcı menşevikleri «yurt savunucular» altında birleştirdi; Plechanow'la eski tasfiyecilerden Burjanow ve Jordanski bu grupta öncülük rolü oynadılar. Grup, sakınmasız geçici hükümeti destekledi, emperyalist savaşın sürdürülmesini istedi ve kara yüzlerle beraber bolşeviklere karşı kışkırtıcılık yaptı. Ekim büyük sosyalist devrimi günlerinde bu grubun üyeleri, karşı devrimci «Yurdun Ve Devrimin Kurtuluşu Komitesi»ne katıldılar. 9

[3] «Rjetsch» (Söyleşi)-günlük gazete, 1906 Şubatından 26 Ekim 1917'ye kadar Petersburg'da çıkan, Kadet Partisinin merkez organı. 17

[4] «Djen» (Gün)- 1912'denberi Petersburg'da çıkan ve banka sermayesi tarafından finanse edilen gazete; likivadatör menşeviklerin elinde bulunuyordu; karşı devrimci eyleminden dolayı 26 Ekim 1917 tarihinde yasaklandı. 17

[5] Miljukow'un gazetecilerle yaptığı bir mülakatı dolayısiyle «Prawda», 25 Mart 1917 günlü 17. sayısında, geçici hükümetin dış politikasını karakterize eden, «Emperyalistlerin Politikasına Son!» başlığı altında bir başmakale yayımladı.

«Prawda», Şubat devriminden sonra (5 Mart 1917 tarihinden itibaren) Bolşevik Partisinin merkez organı olarak çıktı. 15 Mart 1917 günü RSDİP (B) MK Bürosunun genişletilmiş bir toplantısında, J. W. Stalin'in «Prawda»nın redaksiyon heyetine gönderilmesine karar verildi.

Nisan 1917 de Rusya'ya dönüşünden sonra Lenin,

«Prawda»nın yönetimini üzerine aldı. «Prawda»nın en yakın arkadaşları şunlardı: W. M. Molotow, J. M. Swerdlow, M. S. Olminski, K. N. Samoilowa ve diğer yoldaşlar. «Prawda»nın redaksiyonu 5 Temmuz 1917 günü harp okulu öğrencileri ve kazaklar tarafından tahrip edildi. Temmuz günlerinden sonra W. I. Lenin yasa dışılığa itildiğinde, J. W. Stalin parti merkez organının sorumlu redaktörü oldu. RSDİP (B) MK'ndeki askeri örgüt, «Rabotschi i Soldat» (İşçi ve Asker) adı altında, 23 Temmuz 1917 den itibaren çıkmaya başlayan bir gazete çıkarmayı başardı. Partinin Merkez Komitesi, «Rabotschi i Soldat» gazetesinin, partinin bir merkez organı kuruluncaya kadar bunun işlevini yerine getirmesi için direktif verdi. Temmuzdan Ekime kadar olan dönem içinde, partinin merkez organı, işçilerle askerlerin Bolşevik Partisi etrafında toplanmaları ve silahlı ayaklanmanın hazırlanması için büyük iş gördü. Bolşeviklerin merkez organı, 13 Ağustostan itibaren «Proletari» (Proleter) adı altında, bunun yasaklanmasından sonra, «Rabotschi» (İşçi) adı altında ve sonra «Rabotschi Putj» (İşçinin Yolu) olarak çıktı. Bunlardan sonuncusu 26 Ekim 1917 tarihine kadar çıkmasını sürdürdü. 27 Ekim 1917 tarihinden bu yana Bolşevik Partisinin merkez organı, yeniden «Prawda» adı altında yayımlanmaktadır. 19

[6] «Wetscherneje Wremja» (Akşam)- A. S. Suworin tarafından kurulan gerici yönde bir akşam gazetesi; 1911'den 1917'ye kadar Petersburg'da çıkmıştır. 19

[7] «Djelo Naroda» (Halkın Dâvası)- 15 Mart 1917'den Ocak 1918'e kadar Petrograd'da çıkan, sosyal devrimcilerin gazetesi. 21

[8] Sonderbund- İsviçre'nin yedi katolik Kantonunun 1845 de kurulan gerici birliği; ülkenin siyasal

bakımdan bölünmesini tutuyordu. 1847 yılında bu birlikle, İsviçre'deki devlet iktidarının merkeziyetçiliğinden yana olan diğer Kantonlar arasında silahlı bir mücadele patlak verdi. Savaş, bu birliğin yenilgisi ve İsviçre'nin bir devlet federalizminden birleşik bir federal devlete dönüşmesiyle sona erdi. 23

[9] RSDİP (B) nin VII. Tüm Rusya Konferansı (Nisan Konferansı), 24-29 Nisan 1917 tarihleri arasında Petrograd'da yapıldı. Bu konferans bolşeviklerin ilk yasal konferansı olup partinin yaşamında bir parti kongresi olarak rol oynadı. W. I. Lenin, bu günkü durum hakkındaki raporda daha önce Nisan tezlerinde sunduğu savları geliştirdi. J. W. Stalin konferansta, W. I. Lenin tarafından verilen, bu günkü durum ve milli meseleye ilişkin kararın desteklenmesi için bir konuşma yaptı. Konferans, Rusya'da sosyalist devrime karşı ortaya çıkan ve milli mesele konusunda nasyonal şoven bir tutum içinde bulunan Kamenew, Rykow, Sinowjew, Bucharin ve Pjatakow'un oportunist teslimiyetçi tutumlarını mahkûm etti. Nisan Konferansı, Bolşevik Partisini, burjuva demokrasinin sosyalist devrime doğru gelişmesi mücadelesine soktu. Bkz. Milli meseleye ilişkin Nisan Konferansı kararı, «Parti Toplantıları, Parti Konferansları ve MK Genel Kurul Kararlarında SBKP (B)» 1. bölüm, 6. baskı, Moskova 1940, s. 233 (Rusça). 26

[10] RKP (B) nin VIII. Parti Kongresi 18-23 Mart 1919 tarihleri arasında Moskova'da yapıldı. Parti kongresi, Bucharin'le Pjatakow'un milli meseledeki şovenist büyük devlet tasarımını kesin olarak reddetti. Bkz. RKP (B) nin Parti Kongresi tarafından kabul edilen programı, «Parti Toplantıları, Parti Konferansları ve MK

Genel Kurul Kararlarında SBKP (B)» 1. bölüm, 6. baskı, Moskova 1940, s. 281-295 (Rusça). 27

[11] Bkz. «Komiternin II. Kongresi» Temmuz- Ağustos 1920, Moskova 1934, s. 492 (Rusça). 27

[12] Schingarjow'un telgrafı, W. I. Lenin'in «Prawda»nın 15 Nisan 1917 günü çıkan 33. sayısında yayımlanan, «Toprak Sahipleriyle Köylüler Arasında Gönüllü Bir Anlaşma mı?» adlı makalesine aynen alınır (bkz. W. I. Lenin, «Eserleri», 4. baskı, c. 24, s, 108 Rusça). 31

[13] Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi tarafından toplanan İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetlerinin Tüm Rusya Konferansı 29 Mart-3Nisan 1917 tarihleri arasında Petrograd'da yapıldı; Konferans Menşeviklerle sosyal devrimcilerin etkisi altında idi. 38

[14] 18 Nisan 1917 günü müttefik devletlere gönderilen geçici hükümetin Dışişleri Bakanı ve kadetlerin lideri Miljukow'un notası, çarlık tarafından imzalanan anlaşmalara geçici hükümetin bağlılığını doğruladığı ve hükümetin emperyalist savaşı sürdürmeye hazır olduğunu bildirdi. Bu nota Petrograd işçileriyle askerleri arasında büyük öfkeye sebep oldu. 40

[15] Çarın gözdesi Kszesinski Sarayı, Şubat devrimi günlerinde devrimci askerler tarafından işgal edildi. Merkez Komitesi ile bolşeviklerin Petrograd Komitesi, RSDİP (B) nin MK'nin askeri örgütü, bir askeri örgütü, bir asker klübü ve işçilerle askerlerin diğer örgütleri buraya yerleştirildi. 42

[16] Marienpalast'taki görüşmeden sonra geçici hükümet, 22 Nisan 1917 günü Miljukow'un notası için bir «açıklama» yayımladı. Açıklamada, «düşmana karşı kesin zafer» sloganından «halkların özerkliği esası üzerine sürekli bir barışın sağlanmasını» anladığını bildiriyordu. İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyetinin anlaşmacı Yürütme Komitesi, hükümetin düzeltme ve «açıklamalarının» tatmin edici olduğunu ve «meselenin halledildiğini» açıkladı. 43

[17] Bund (Polonya, Litvanya ve Rusya'daki Genel Yahudi İşçi Birliği) 1897 Ekiminde kuruldu (bkz. J. W. Stalin: «Eserleri», c. 1, s. 395, Rusça (Almanca baskısı s. 345), not 7). 49

[18] Bölge ve işçi semtleri temsilcilerinin bir kongresinde seçilen Schlüsselburg bölgesi devrimci halk komitesi, toprak sorununun çözümü için önlemler aldı. Bu komitenin toprak komisyonu şu kararları aldı: 1. Kiliselerle, manastırlara, çarlık ailesine ve özel kişilere ait kullanılmayan toprakların toplumca ekilmesi; 2. gerekli canlı ve cansız gereçlerin özel çiftliklerden, depolardan vb. en az bir fiyatla alınması. Bu karar uyarınca çevre komiteleri, çevrenin tüm toprak fonlarını denetimleri altına aldılar, tarım araçlarının demirbaş sayımını yaptılar, ormanların korunmasını sağladılar, nadasa bırakılmış toprakların sürülmesi işini yoluna koydular vb. 53

[19] 3 Mayıs 1917 tarihli «Soldatskaja Prawda»nın (Askerlerin Prawdası) 13. sayısının ekinde, RSDİP (B) nin VII. Tüm Rusya Konferansının (Nisan Konferansı) kararları yayımlandı. 60

[20] Petrograd bölge dumaları seçimlerinin hazırlıkları Nisan 1917 de başladı. «Prawda» ve Bolşevik Partisi Petrograd Komitesi ve bölge komiteleri, işçilerle askerlerin seçimlere etkin biçimde katılmalarını ve oylarını bolşeviklerin listeleri için vermelerini istedi.

10 Mayıs 1917 günü, RSDİP (B) Petrograd Komitesi J. W. Stalin'in katılmasiyle bir toplantı yaptı. Toplantıda şehir komisyonu ile bölge komisyonları, yerel seçim kampanyasının seyri üzerine rapor verdiler. Petrograd bölge dumaları seçimleri 27 Mayıs-5 Haziran 1917 günleri arasında yapıldı. J. W. Stalin, «Petrograd'daki Yerel Seçimlerin Sonuçlarına Dair» adlı makalesini seçim sonuçlarına ayırdı (bkz. bu cildin 84. sayfası). 61

[21] Trudowiki veya «Trudowaja Gruppa»: 1906 Nisanında I. Devlet Dumasının köylü milletvekilleri tarafından kurulan küçük burjuva demokratlarının küçük bir grubuydu. 1917 yılında bu grup, Halk Sosyalistleri partisi ile birleşmiştir. 65

[22] «Halk sosyalistleri»- 1906 yılında sosyal devrimcilerin sağ kanadının bir bölümünden meydana gelmiştir. Halk sosyalistleri tarafından ileri sürülen istekler, meşruti monarşi çerçevesini aşmıyordu. Lenin bunları «sosyal kadetler» ve «sosyal devrimci menşevikler» olarak isimlendirdi. 1917 Şubat devriminden sonra Halk Sosyalistleri Partisi, diğer küçük burjuva «sosyalist» partileri arasında aşırı sağcı bir tutum takındı. Ekim devriminden sonra halk sosyalistleri, karşı devrimci örgütlere katıldılar. 65

[23] «Rabotschaja Gaseta» (İşçi Gazetesi)- Menşevik Partisinin, 7 Mart 1917'den itibaren yayımlanmaya başlayan merkez organı. Ekim devriminden hemen sonra gazete yasaklandı. 66

[24] «Ara Grup» («Birleşik sosyal demokratların bölgeler arası grubu») 1913 yılında Petersburg'da ortaya çıktı. Buna Trotçki'ci menşeviklerle partiden ayrılmış olan, bir zamanki bolşeviklerin bir bölümü dahildi. Birinci dünya savaşı sırasında, ara grup merkeziyetçi bir görüşü benimseyerek bolşeviklere karşı mücadele etti. 1917 yılında, ara grup, Bolşevik Partisinin çizgisi ile birleştiğini ilan etti. Bu nedenle bolşevikler 1917 Mayısındaki Petrograd bölge dumaları seçimlerinde bu grupla bir blok oluşturdu. RSDİP (B) VI. parti kongresinde, «ara grup» partiye kabul edildi. Baştaki Troçki ile beraber bu grubun bir çok üyeleri sonradan halk düşmanları olarak ortaya çıktılar. 68

[25] «Nowaja Shisn» (Yeni Hayat)- Nisan 1917'den itibaren Petrograd'da çıkan menşevik gazetesi. Martow'u tutan menşeviklerle yarı menşevik yöndeki aydınlar bunun etrafında gruplanmışlardı. «Nowaja Shisn» grubu sürekli olarak anlaşmacılarla bolşevikler arasında duraksadı; Temmuz günlerinden sonra bu grubun üyeleri, menşevik «yurt savunucular»la birlikte bir birlik kongresine katıldılar. Ekim devriminden sonra, bolşeviklerle birleşen bir kaç kişinin dışında, grup, sovyet iktidarına karşı düşmanca bir tutum takındı. «Nowaja Shisn» gazetesi 1918 yazında yasaklandı. 68

[26] İlk Tüm Rusya Köylü Kongresi, 4-28 Mayıs 1917 günlerinde Petrograd'da toplandı. Kongrede çoğunluğu sosyal devrimcilerle bunlara yakın olan gruplar oluşturuyordu. İllerden gelen köylü delegelerin ezici bölümü köyün kulak üst tabakasını temsil ediyordu. 74

[27] «Askerin Hakları Deklerasyonu», asker kişilerin temel hakları üzerine orduya ve donanmaya gönderilmiş bir emirdi. Bu emir, geçici hükümetin Savaş Bakanı Kerenski tarafından 11 Mayıs 1917 tarihinde çıkarılmıştı. Deklerasyon 1917 devriminin ilk günlerinde askerlerin elde ettiği haklara önemli sınırlamalar

getiriyordu. Petrograd Sovyetinin sosyal devrimci-menşevik Yürütme Komitesi, «Askerin Hakları Deklerasyonunu» selamlıyordu; fakat askerlerle deniz erleri buna karşı protesto gösterileri düzenliyorlar ve deklerasyonu haksızlık deklerasyonu olarak adlandırıyorlardı. 74

[28] «Wetschernaja Bischowka» (Akşam Borsa Gazetesi)- «Birshewyje Wjedomosti» (Borsa Haberleri) gazetesinin akşam baskısı. «Birschewyje Wjedomosti», 1880'denberi Petersburg'da çıkan bir burjuva gazetesiydi. «Birshowka» adı, basının satılmışlığını ve prensipsizliğini anlatmak için kullanılan bir isimdi. 1917 Ekim sonunda gazete, Petrograd Sovyetinin devrimci askeri komitesi tarafından yasaklandı. 74

[29] İsviçre Sosyalist Partisi Sekreteri Robert Grimm 1917 Mayısında Rusya'ya geldi. Haziran başında burjuva gazeteleri, Grimm'in Almanya ile Rusya arasında ayrı bir barış için zemin yoklaması göreviyle geldiği haberlerini yazdılar. Bununla bağıntılı olarak geçici hükümet, Grimm'i Rusya'dan çıkardı. 78

[30] Petrograd Sovyeti tarafından hazırlanıp toplantıya çağrılan ilk İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyeti Tüm Rusya Kongresi, 3-4 Haziran 1917 günlerinde toplandı. Kongredeki çoğunluk sosyal devrimcilerle (285 delege) menşeviklere (248 delege) aitti. O zamanlar sovyetlerde azınlığı oluşturan bolşeviklerin 105 delegesi vardı. Bolşevikler, kongrede savaşın emperyalist karakterini ve burjuvazi ile anlaşmanın kötülüğünü açığa vurdular. Geçici Hükümetin tutumu ve savaş üzerine yaptığı konuşmalarında W. I. Lenin, menşeviklerle sosyal devrimcilerin anlaşmacı sloganlarına karşı tüm iktidarın sovyetlere geçmesi iddiasını ileri sürdü.

Kongre menşeviklerle sosyal devrimcilerin etkisi altında bulunuyordu. 82

[31] Wolja Naroda» (Halk İradesi)- 29 Nisan-24 Kasım 1917 tarihleri arasında Petrograd'da çıkan, Sosyal Devrimciler Partisinin sağcı kanadının organı. 86

[32] «Petrograd'ın bütün çalışanlarına, bütün işçilere ve askerlere» çağrısı, askerlerle işçilerin RSDİP (B) Petrograd Komitesi ve Merkez Komitesi tarafından 10 Haziran 1917 günü için saptanan gösterisi ile ilişkili olarak yazıldı. Bildiri ilk defa 9 Haziran günü şehrin mahallelerine dağıtılan bir bildiri şeklinde basıldı. 10 Haziran günü bildiri, «Prawda»da ve «Soldatskaja Prawda»da çıkacaktı; fakat 10 Hazirandan önceki gece Bolşevik Petrograd Komitesi ve Merkez Komitesi gösteriyi geri bıraktığından, bildiri «Prawda»nın ve «Soldatskaja Prawda»nın stereotip plaketlerinden kesilip çıkarıldı. Yalnız «Soldatskaja Prawda»nın az sayıda nüshasından çağrı çıkmıştı. 13 Haziran günü çağrı, «Prawda»nın 80. sayısında, «Gösteriye İlişkin Gerçek», adlı makaleden hemen sonra yayımlandı. 17 ve 18 Haziran 1917 günleri, «Prawda» çağrıyı 18 Haziran için kararlaştırılan yeni gösteri vesilesiyle bir kez daha yayımladı. 89

[33] «Okopnaja Prawda» (Siperlerin Prawdası)- 30 Nisan 1917'den itibaren Riga'da çıkan bolşevik gazetesi. Gazetenin ilk sayıları, Nowoladoga Alayının Askeri Komitesi tarafından, askerlerin kendi yarattıkları olanaklarla çıkarıldı. Gazete 7. sayıdan (17 Mayıs 1917) itibaren RSDİP (B)'nin Riga Komitesi Rus Seksiyonu ve Askeri Örgütünün organı, 26. sayıdan (5 Temmuz 1917) itibaren, önce Riga Komitesinde ve sonra Letonya MK nezdinde olmak üzere, XII. Ordu Askeri Örgütünün organı oldu. 21 Temmuz 1917 günü ya-

saklandı, ancak iki gün sonra-23 Temmuz günü- «Okopnaja Prawda»nın yerine «Okopny Nabat» (Siper Hücum Çanı) gazetesi, Letonya Sosyal Demokrasisi birleşik örgütlerinin organı olarak çıkmaya başladı ve Riga'nın Almanlar tarafından alınmasına kadar yayımını sürdürdü. 12 Ekimden itibaren, «Okopny Nabat» Wenden şehrinde tekrar çıkmaya başladı. 29 Ekim 1917'den itibaren, gazete tekrar eski adı olan «Okopnaja Prawda» adını aldı. O günden itibaren Şubat 1918'e kadar aralıksız çıktı. 94

[34] «Soldatskaja Prawda» (Askerlerin Prawdası)- 15 Nisan 1917 tarihinden itibaren RSDİP (B) Petrograd Komitesi Askeri Örgütünün, 19 Mayıstan itibaren RSDİP (B) MK Askeri Örgütünün organı olarak çıkan bolşevik gazetesi. «Soldatskaja Prawda» gazetesi, Petrograd askerleri ve işçileri arasında çok tutulan bir gazeteydi. İşçiler gazetenin çıkması ve cephe askerleri arasında parasız olarak dağıtılması için para yardımında bulunuyorlardı. Gazete, yarısı cepheye giden, 50 000 baskıya kadar yükseldi. 1917 yılının Temmuz günlerinde, «Soldatskaja Prawda», «Prawda» ile aynı zamanda tahrip edildi ve geçici hükümet tarafından yasaklandı. Ekim devriminden sonraki ilk günlerde yeniden yayımlandı ve Mart 1918 e kadar devam etti. 98

[35] «Trud» (İş) matbaası. Bolşevik gazetelerini ve kitaplarını basan bu matbaa RSDİP (B) Merkez Komitesi tarafından 22 Nisan 1917 tarihinde alındı. «Prawda»nın çağrısı üzerine askerlerle işçiler, matbaanın satın alınması için parayı kendileri sağladılar. Matbaa 6 Temmuz günü harp okulu öğrencileri ve kazaklar tarafından tahrip edildi. 98

[36] Bolşeviklerin ikinci (olağanüstü) Petrograd Şehir Konferansı, 1 Temmuz 1917 günü toplandı. 32 220 parti üyesini temsilen 145 delege hazır bulunuyordu. O zamanlar cephede başlamış olan taarruzla ve geçici hükümetin, devrimci alayları Petrograd'dan uzaklaştırma, şehri devrimci işçilerden boşaltma ve benzeri girişimleriyle bağıntılı olarak Petrograd'da ve tüm ülkenin diğer yerlerinde gerginleşen siyasal durum nedeniyle olağanüstü bir konferansın toplanması zorunlu olmuştu. 3-5 Temmuz olaylarıyle ilgili olarak konferans, toplantısını kesti ve ancak 16 Temmuzda yeniden toplandı. Bütün çalışması J. W. Stalin'in doğrudan yönetimi altında oldu. 101

[37] Moskova'daki olağanüstü konferans-Moskova Devlet Konseyi-, Geçici hükümet tarafından 12 Ağustos 1917 günü toplandı. Konferansa katılanların çoğunluğunu çiftlik sahipleri, burjuvazi, generaller, subaylar ve kazakların üst tabakasının temsilcileri oluşturuyordu. Sovyetler ve MYK tarafından gönderilen delegasyon, menşeviklerle sosyal devrimcilerden meydana gelmişti. Kornilow, Alexejew, Kaledin ve diğerleri, konferansta devrimin bastırılması için bir program geliştirdiler. Kerenski konuşmasında, devrimci hareketi bastıracağı ve köylülerin çiftlik topraklarına el koyma girişimlerine son vereceği tehdidinde bulundu. Bolşevik Partisi Merkez Komitesi, J. W. Stalin tarafından yazılan bir çağrıyla proletaryayı Moskova Konferansına karşı protestoya çağırdı. Bolşevikler, konferansın açılış günü Moskova'da 400 000'den fazla kişinin katıldığı, bir günlük bir grev düzenlediler. Bir dize başka şehirlerde de protesto gösterileri ve grevleri yapıldı. J. W. Stalin, bir çok makalesini Moskova Konferansının karşı devrimci özünün ortaya serilmesine hasretti.

[38] 5 Temmuz 1917 günü baltık savaş donanmasının erlerinden bir delegasyon Helsingfors'dan Petrograda geldi. Bunun nedeni, geçici hükümetin baltık do-

nanması gemilerini, Petrograd'daki 3 ve 4 Temmuz gösterisine aktif olarak katılan Krostadt'lı devrimci deniz erlerine karşı savaş için kullanmaya girişilmesiydi. 7 Temmuz günü, 67 kişilik baltık delegasyonu geçici hükümetin emri üzerine tutuklandı. 105

[39] Geçici hükümetin emri üzerine ve sosyal devrimci-menşevik MYK'nin onayıyle, 11 Temmuz 1917 günü Sesrorezk işçileri silahsızlandırıldı. İşçilere ültimatom verilerek silahlarını teslim etmeleri istendi ve silah zoruyla tehdit edildi. Sestrorezk silah fabrikası işletme komitesinin bolşevik üyeleri tutuklandılar. 105

[40] Geçici hükümet tarafından 8 Temmuz 1917 tarihinde yayımlanan deklerasyon, 3-5 Temmuz olaylarından sonra geçici hükümetle sosyal devrimcilerin ve menşeviklerin, kitleleri yatıştırmak için verdikleri bir dize demagojik vaatleri içeriyor. Geçici hükümet emperyalist savaşın sürdürülmesini istedi, fakat Kurucu Meclis seçimlerinin tayin edilen günde -17 Eylülde- yapılacağını vaadetti. Sadece biçimsel niteliğine rağmen 8 Temmuz deklerasyonu, hükümete girmeleri için bu deklerasyonun kaldırılmasını şart olarak öne süren kadetlerin hücumuna uğradı. 111

[41] Kamkow'cular -1917 Şubat devriminden hemen sonra oluşan, Sosyal Devrimciler Partisinin sol kanadının liderlerinden biri olan B. Kamkow'un (Katz) yandaşları. 113

[42] «Karşı Devrimin Bir Başarısı», adlı makale «Proletarskoje Djelo» (Proleter Dâvası) adındaki Krons tadt gazetesinin 19 Temmuz 1917 tarihli 5. sayısında, «Karşı Devrimin Bir Zaferi» başlığı altında yayımlandı. 121

[43] Friedrich Schiller'in, «Die Verschwârung des

Fiesco zu Genua», adlı trajedisindeki (3. perde, 4. sahne) kahramanlardan biri olan Tunus'lu zenci Muley Hasan'ın sözleri. 124

[44] A. Henderson -İngiliz İşçi Partisi liderlerinden biri. Birinci dünya savaşı sırasında Henderson, sosyal şoven ve Lloyd George hükümetinin üyesiydi.

A. Thomas-Fransa'nın Sosyalist Partisi liderlerinden biri, birinci dünya savaşı esnasında sosyal şovendi ve fransız bakanlar kuruluna dahildi. 124

[45] «Petrograd'ın bütün çalışanlarına, tüm işçilere ve askerlere» çağrısı 3-5 Temmuz olayları dolayısıyle bolşeviklerin II. Petrograd Şehir Konferansı adına yazıldı. Çağrı, 25 Temmuz 1917 günü (gazetede tarih olarak yanlışlıkla birinci sayfada 24 Temmuz verilmiştir) «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 2. sayısında basıldı; 1 Ağustos günü işçilerle askerlerin isteği üzerine, 8. sayıda bir kere daha basıldı. 126

[46] Sosyal devrimcilerle menşeviklerin, «tarihi» diye niteledikleri 21 Temmuz konferansı, kadetlerin hükümette çekilmeleri ve Kerenski'nin çekileceğini bildirmesi üzerine ortaya çıkan hükümet bunalımı ile ilgili olarak, geçici hükümet tarafından toplanmıştı. Konferansa burjuva partileriyle anlaşmacı partilerin temsilcileri katıldılar. Konferansta kadetler, sovyetlerden ve demokratik partilerden bağımsız, zorlayıcı önlemler yardımıyle orduda disiplini yeniden kurabilecek vb. bir hükümet kurulmasını istiyorlardı. Sosyal devrimcilerle menşevikler bu istekleri kabul ederek yeni bir hükümet kurması için Kerenski'ye yetki verdiler. 129

[47] Demokrat amerikan ozanı Walt Whitman'ın bir şiirinden sözler (bkz. «Devrimci Şiirler Derlemesi»,

RSDİP Petersburg Komitesi tarafından yayımlanmış, 1916, s. 9, Rusça). 130

[48] 1-3 ve 16-20 Temmuz tarihlerinde toplanan bolşeviklerin olağanüstü Petrograd şehir konferansı (bkz. Not 36) ile 15,16 Temmuz 1917 günleri yapılan menşeviklerin ikinci şehir konferansı kastedilmiştir. 132

[49] «Kurucu Meclis Seçimleri», makalesi, geçici hükümet tarafından 17 Eylül 1917 günü yapılması saptanan Kurucu Meclis seçimleriyle ilgili olarak başlayan seçim kampanyası nedeniyle yazıldı. Makalenin birinci bölümü 5 Temmuz 1917 tarihli «Prawda'nın 99. sayısında çıktı. Fakat Temmuz günlerinden sonra «Prawda» yasaklandığından makalenin basılması kesildi. Makale ancak 27 Temmuz 1917'de, «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 4. sayısında tam olarak basılabildi. 137

[50] Tüm Rusya Köylü Birliği, 1905'te ortaya çıkmış bir küçük burjuva örgütüydü. Birlik, siyasal özgürlük, bir Kurucu Meclis toplanmasını, toprak üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılmasını istiyordu. 1906 yılında köylü birliği dağıldı. 1917 yılında yeniden faaliyete geçti ve 31 Temmuzda Moskova'da bir Tüm Rusya Kongresi topladı. Kongre açıkça, geçici hükümetin desteklenmesinden yana ve çiftlik topraklarına köylülerce el konulmasına karşı çıktı. 1917 sonbaharında, Köylü Birliği Merkez Komitesinin bir kaç üyesi, köylü ayaklanmalarına karşı zorlayıcı önlemlere katıldılar. 137

[51] Sonradan Köylü Milletvekilleri Petrograd Sovyetinde adı geçen, Petrograd Garnizonu Köylü Milletvekilleri Sovyeti, 14 Nisan 1917'de Petrograd birliklerinin ve bir kaç işletmenin temsilcileri tarafından kuruldu. Adı geçen sovyet, ödemesiz olarak toprağın köylülerin kullanımına verilmesi için mücadele etmeyi

asıl görev edindi. Köylü Milletvekilleri Petrograd Sovyeti, sağcı sosyal devrimcilerin yönetiminde bulunan, Köylü Milletvekilleri Tüm Rusya Sovyetinin anlaşmacı politikasına karşı savaşım verdi. Sosyalist Ekim devriminden sonra söz konusu sovyet, köylerde sovyet iktidarının örgütlenmesine ve toprağa ilişkin kararnamenin uygulanmasına etkin bir şekilde katıldı. 1918 Şubatında eski ordunun dağıtılmasiyle ilişkili olarak, sovyet, faaliyetine son verdi. 140

[52] RSDİP (B) VI. parti kongresi 26 Temmuz-3 Ağustos 1917 günleri arasında Petrograd'da toplandı. Parti kongresinde şu raporlar okunup görüşüldü: MK'nin siyasal ve örgütsel raporu; savaş ve uluslararası durum; sendika hareketi; siyasal ve ekonomik durum; Kurucu Meclis seçimleriyle ilgili kampanya. Kongre yeni bir parti statüsünü kabul etti ve özel bir kararla gençlik birlikleri kurulmasını kararlaştırdı. J. W. Stalin, MK'nin hesap verme raporunu sundu ve siyasal duruma ilişkin raporu okudu. Kongre, partinin sosyalist devrim rotasını engellemek isteyen Bucharin'le Preobrashenski'nin Trotçki'ci önerilerini reddederek J. W. Stalin tarafından önerilen siyasal duruma ilişkin kararı kabul etti. Kongre, partiyi silahlı ayaklanmaya, sosyalist devrime yöneltti. 144

[53] Friedrich Adler-Avusturya sosyal demokrasisinin liderlerinden biri. 1916 yılında savaşı protesto etmenin bir belirtisi olarak Avusturya Başbakanı Stürgkh'i vurdu ve bunun için 1917 Mayısında ölüm cezasına çarptırıldı. 1918 yılında hapisten çıkan Adler, Ekim devrimine karşı düşmanca bir görüşü benimsedi. 145

[54] 4 Temmuz 1917'de işçi mahallelerinde şu bildiri dağıtıldı:

«Petrograd'lı işçi ve asker yoldaşlar! Karşı devrimci burjuvazi açıkça devrime karşı eyleme geçtikten sonra, İşçi, Asker ve Köylü Milletvekilleri Bütün Rusya Sovyetinin Yürütme Komitesine, barışçıl ve örgütlü bir gösteriyle bildirmeye hakkı vardır.

Yaşasın devrimci işçilerin, devrimci askerlerin iradesi!

Yaşasın sovyetlerin iktidarı!

Koalisyon hükümeti yıkıldı; yapmak için kurulduğu görevleri yerine getiremeyip dağıldı. Devrim, büyük ve en zor görevlerle karşı karşıyadır. Devrimci proletarya, devrimci ordu ve devrimci köylü ile el ele verip, kararlı bir şekilde halkın kazandıklarının yerleştirilip sağlamlaştırılması için çalışacak yeni bir devlet iktidarına gerek var. Ancak, İşçi, Asker ve Köylü Milletvekilleri iktidarı böyle bir devlet iktidarı olabilir.

«Tüm iktidar sovyete!» sloganını duyurmak için, Petrograd'ın devrimci garnizonu ile işçiler dün eyleme geçtiler. Biz, alaylarda ve işletmelerde tutuşan bu hareketin, Petrograd'ın tüm işçi, asker ve köylülerinin barışçıl ve örgütlü bir irade gösterisi olması için çağrıda bulunuyoruz.

RSDİP Merkez Komitesi
RSDİP Petrograd Komitesi
RSDİP Bölgelerarası Komitesi
RSDİP MK Askeri Örgütü
İşçi ve Asker Milletvekilleri
Sovyetinin İşçiler Bölümü
Komisyonu.» 151

[55] «Listok Prawdy» (Prawda Gazetesi). 6 Temmuz 1917 günü, redaksiyonu harp okulu öğrencileri tarafından tahrip edilen «Prawda»nın yerine çıktı. «Listok Prawdy» de, «Sukünet ve Metanet» başlığı altında

RSDİP (B) Merkez Komitesi ile Petrograd Komitesinin ve Askeri Örgütün bir çağrısı yayımlandı. 152

[56] «Shiwoje Slowo» (Özlü Söz)-Ekim devrimine kadar Petrograd'da çıkan Kara Yüzler tipi bulvar gazetesi. 1917 yılında bu gazete, bolşeviklere karşı bir kırım propagandası yürüttü. 153

[57] «İftiracılar Mahkeme Önüne!» adlı bildiri gazetesi, 5 Temmuzdan sonra RSDİP (B) Merkez Komitesi tarafından çıkarıldı ve 9 Temmuz 1917 günü RSDİP (B)'nin Helsingfors Komitesi tarafından yayımlanan, «Wolna» (Dalga) gazetesinde tekrar basıldı. Bu bildiri gazetesinde şöyle deniliyordu: Karşı devrim, kitleler arasına karışıklık sokmak ve onları devrimin en sevilen liderlerine ve en değerli savaşçılarına karşı kışkırtmak suretiyle en basit şekilde devrimi başsız bırakmak istiyor... Biz geçici hükümetten ve İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyeti Merkez Yürütme Komitesinden, pogrom kahramanlariyle, tutulmuş iftiracıların işçi sınıfı liderlerinin hayatına ve şerefine karşı giriştikleri alçakça komplonun geciktirilmeden ve açık bir şekilde bütün ayrıntılarıyle araştırılmasını istiyoruz... İftiracılar ve iftiraları yayanlar mahkeme karşısına! Pogrom kahramanları ve yalancılar teşhir direğine!». 154

[58] Besrabotny- D.s. Manulski'nin takma adı. 157

[59] 27 Temmuz 1917 günü, «Bogdan Chmelnizki» Ukrayna alayının cepheye giden kafileleri Kiew ve Kiew cıvarındaki tren istasyonlarında kazaklar ve süvariler tarafından topa tutuldu. 162

[60] 1 Numaralı emir, 1 Mart 1917 günü, askerlerin Devlet Duması Geçici Komitesiyle, bunun oluşturduğu askeri komisyona karşı artan güvensizliklerini bildiren devrimci birliklerin temsilcilerinin isteği üze-

rine Petrograd Sovyeti tarafından verilmişti. Emirde, birliklere (bölüklere, taburlara vb.) askeri komiteler seçmeleri ve temsilcilerini İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetine göndermeleri bildiriliyor, birliklerin silahları askeri komitelerin emrine veriliyor, askeri komite emirlerinin, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin emir ve kararlarına vb, ters düşmediği hallerde ancak yerine getirilmesine izin veriliyordu. 166

[61] J. W Stalin'in sözünü ettiği, 1917 Temmuzunda Lenin tarafından yazılan «Sloganlara Dair» adlı broşürdür (bkz. W. I. Lenin, «Eserleri», 4. baskı, c. 25, s. 164, rusça). 170

[62] «Moskova Konferansına Karşıyız», başlıklı makaleyi J. W. Stalin, 5 Ağustos 1917 günü Moskova Konferansına karşı cephe alan RSDİP (B) Merkez Komitesi adına yazdı. MK, kendi kararını ve bir bildiri gazetesi basmaya ve merkez organında Moskova Konferansı ile ilgili bir seri makale yayımlamaya karar verdi. «Moskova Konferansına Karşıyız», adlı makale, önce «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 14. sayısında başmakale olarak, sonra 12 Ağustos 1917'de bir Krostadt gazetesi olan «Proletarskoje Djelo»da ve 13 Ağustos ta, «Proletari» gazetesinin 1. sayısında Parti MK'nin çağırısı olarak yayımlandı. Bundan başka, «Moskova Konferansına Karşıyız», makalesi bildiri gazetesi olarak da çıktı.

Çağırıda ve bildiri gazetesinde makalenin son satırlarında şu sözler yer aldı:

«Yoldaşlar! Gösteriler düzenleyin ve Moskova Konferansına karşı protesto kararları alın! Putilow işçilerine katılın ve bu gün 'konferans'a karşı protesto belirtisi olarak saldırıya ve kovuşturmaya uğrayan parti basını yararına para toplanmasını örgütleyin. Kışkırtmalara kapılmayın ve bu gün hiç bir suretle sokak eylemlerine girişmeyin!» 179

[63] Stokholm'de bir konferans toplanması çalışmaları 1917 Nisanında hararetlendi. Danimarkalı sosyal demokrat Borgjerg Petrograd'a gelerek Danimarka, Norveç ve İsveç işçi partilerinin birleşik komitesi adına Rusya'nın sosyalist partilerini barış anlaşması sorunu ile ilgili olarak Stokholm'de toplanacak bir konferansa katılmaya çağırdı. Sosyal Devrimci-Menşevik Yürütme Komitesi ve sonra da İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti, konferansa katılmaya ve çağrı girişimini kabul etmeye karar verdiler. Bolşeviklerin VII. Tüm Rusya Konferansı (Nisan Konferansı) Stokholm Konferansına kesin olarak karşı olduğunu bildirdi ve bunun emperyalist yüzünü açığa çıkardı. 6 Ağustos günkü MYK toplantısında Stokholm Konferansı tartışılırken, Kamenew konferansa katılma istemiyle ortaya atıldı. MYK'nin bolşevik fraksiyonu Kamenew'in bu ortaya çıkışına karşı cephe aldı, partinin merkez komitesi, Kamenew'in çizgisini mahkûm etti ve merkez organında partinin bu soruna ilişkin görüşlerini açıklamayı kararlaştırdı. 9 Ağustos günü, «Rabotschi i Soldat» gazetesinde Stalin'in, «Bir Kere Daha Stokholm üzerine» başlıklı makalesi ve 16 Ağustos günü, «Proletari» gazetesinde W. İ. Lenin'in, «Stokholm Konferansı Dolayısıyle Kamenew'in Merkez Yürütme Komitesindeki Ortaya Çıkışı Üzerine», başlıklı mektubu yayımlandı. 182

[64] İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi, Nisan 1917'de Stokholm'deki konferansı hazırlayacak bir heyeti yansız ve müttefik devletlere göndermeye karar verdi. İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin I. Tüm Rusya Kongresi, Petrog-

rad Sovyetinin bu kararını onayladı. Heyet, çeşitli sosyalist partilerin delegeleriyle görüşmeler yapmak üzere İngiltere, Fransa, İtalya ve İsveç'i ziyaret etti. Fakat Stokholm Konferansı gerçekleşmedi. 182

[65] 13 yıl (1640'dan 1653'e kadar) varlığını sürdüren, 17. yüzyılın ingiliz burjuva devrimi dönemindeki parlamentoya uzun parlamento adı verildi. 187

[66] Sözde ön konferans veya «malum çevrelerin resmi olmayan konferansı» 8-10 Ağustos 1917 günleri Moskova'da oldu. Bu konferansın amacı, burjuva-büyük toprak sahibi çevrelerle asker kliğini birleştirmek ve yaklaşan devlet konseyi için ortak bir platform geliştirmekti. 188

[67] 1917 Mart ayı sonunda toplanan Finlandiya Eyalet Meclisi, Finlandiyanın özerkliğinin gerçekleştirilmesini istedi. Geçici Hükümetle yapılan uzun ve bir sonuç alınamıyan görüşmelerden sonra, 5 Temmuz 1917 günü, Finlandiya Meclisi, tüm Rusyayı ilgilendiren kurumlar için yetkili askeri yönetim, askerlik yasası çıkarma ve dış politika hariç, Finlandiya'da meclis iktidarının yaşamın bütün alanlarını kapsamasını sağlayan, «en yüksek iktidar yasasını» kabul etti. Geçici Hükümet Finlandiya Meclisince kabul edilen yasanın Kurucu Meclis iradesine karşı olduğunu bildirerek eyalet meclisini dağıttı. 193

[68] Ukrayna Merkez Rada'sı, 1917 Nisanında Ukrayna'nın burjuva ve küçük burjuva partileri ve grupları tarafından kuruldu. Temmuz olaylarından hemen önce Rada Genel Sekreterliği, Ukrayna'da en yüksek yönetim organı olarak örgütlendi. Petrograd'daki Temmuz gösterisinin ezilmesinden sonra, ulusal köleleştirme politikası izleyen geçici hükümet, Don havzasını, Jekaterinoslaw bölgesini ve Ukrayna'nın başka bir kaç

bölgesini kendi ülkesinden ayırdı. Ukrayna'da en büyük yetki geçici hükümetin tayin ettiği bir özel komisere geçti. Bununla beraber Rada'nın önde gelenleri, yaklaşmakta olan Proletarya devrimi tehlikesi karşısında hemen geçici hükümetle bir anlaşma yaptılar ve Rada, Ukrayna'da, burjuva nasyonalist karşı devriminin sığınağı oldu. 193

[69] «Iswestija Petrogadskowo Sowjete rabotschich i soldatskich deputatow» (İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti Haberleri) - 28 Şubat 1917'den itibaren çıkan bir gazete. I. Tüm Rusya Sovyet Kongresinde, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetlerinin Merkez Yürütme Komitesi kurulduktan sonra gazete, MYK'nin organı oldu ve 1 Ağustos 1917'den (132. sayıdan) itibaren, «Iswestija Zentralnowo ispolnitelnowa komiteta i Petrogradskowo Sowjeta raboschich i soldatskich deputatow» (İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti ve Merkez Yürütme Komitesi Haberleri) adı altında yayımlandı. Gazete bütün bu süre boyunca menşeviklerle sosyal devrimcilerin elinde bulunuyor ve Bolşevik Partisine karşı amansız bir savaşım veriyordu. 27 Ekim 1917'de, II. Tüm Rusya Sovyet Kongresinden sonra Iswestija, sovyet iktidarının resmi organı oldu. Tüm Rusya Merkez Yürütme Komitesi ve Halk Komiserleri Konseyinin Petrograd'dan Moskova'ya taşınmaları dolayısiyle, Mart 1918'de gazetenin yeri değiştirildi. 198

[70] 19 Ağustos 1917 günü alman ordusu Riga önündeki cepheyi yarmaya başladı. Rus birlikleri düşmana karşı enerjik bir direnme gösterdiler, fakat Kornilow'un şahsındaki başkomutanlık, geri çekilme emri verdi ve 21 Ağustos günü Riga almanlar tarafından işgal edildi. Kornilow, devrimci Petrograd'ı tehlikeye sok-

mak, devrimci birliklerin Petrograd'dan gönderilmelerini etkilemek ve karşı devrimci komplonun uygulanmasını kolaylaştırmak için Riga'yı teslim etti. 199

[71] «Nowoje Wremja» (Yeni Zaman)- 1868'den itibaren Petersburg'da çıkan bir gazete; soylular ve memur büroksasisi gerici çevrelerin bir organıydı. 1905 yılında Kara Yüzler'in bir organı oldu. 1917 Ekimi sonunda yasaklandı. 203

[72] «Russkije Wjedomosti» (Rus Haberleri)- 1863'ten itibaren Moskova'da yayımlanan ve liberal büyük toprak sahipleriyle burjuvazinin çıkarlarını temsil eden bir gazete. Öteki karşı devrimci gazetelerle birlikte, 1918 yılında yasaklandı. 218

[73] Dreyfus vakası, Fransa'nın gerici çevreleri tarafından tertiplenmiş kışkırtıcı bir dâva idi. Dâvada fransız genel kurmayının bir subayı olan yahudi Dreyfus, 1894 yılında bir savaş mahkemesi tarafından, herkesçe bilinen düzmece bir suçlama üzerine casusluk ve vatan ihanetinden dolayı ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Fransa'nın kamu oyunda alevlenen, Dreyfus'un savunulması hareketi, mahkemenin ahlaksızlığını açığa çıkardı ve cumhuriyetçilerle kralcılar arasındaki siyasal mücadeleyi keskinleştirdi. 1899 yılında Dreyfus affedilerek serbest bırakıldı. 1906 yılında yeniden muhakeme edilerek beraat ettirildi. 232

[74] «The Times»- 1788'denberi Londra'da çıkan, ingiliz büyük burjuvazisinin etkin bir gazetesi. 233

[75] «Le Matin»- 1884'tenberi Paris'te yayımlanan bir burjuva gazetesi. 233

[76] «Ya O-Ya O» adlı makale, daha önce bazı kısaltmalarla 24 Ağustos 1917 tarihli «Proletari» gazetesinin 10. sayısında «Çıkış Yolu Nerededir?» başlığı altında yayımlandı. 236

[77] «Russkaja Wolja» (Rus İradesi)- Büyük bankaların parasıyle kurulan ve 15 Aralık 1916'dan 25 Ekim 1917'ye kadar Petrograd'da yayımlanan burjuva gazetesi. 239

[78] «Komplo Devam Ediyor», adlı makale, 28 Ağustos 1917 tarihli «Rabotschi» gazetesinin 5. sayısında yayımlandı. O gün gazete Kornilow darbesi dolayısıyle, beklenen sayısının yanında bir sayfalık bir özel sayı çıkardı. Ertesi günü, yani 29 Ağustosta, «Komplo Devam Ediyor», makalesi «Rabotschi»nin 6. sayısında, «Siyasal Yorumlar», başlığı altında yeniden basıldı. 245

[79] «Le Temps»- 1829'dan 1842'ye ve 1861'den 1942'ye kadar Paris'te çıkan burjuva gezetesi. 269

[80] Petrograd Sovyetinin kararı, 27 Eylül 1917 tarihli «Rabotschi Putj» gazetesinin 21. sayısında yayımlandı. 293

[81] Demiryolcular grevi, 1917 yılının 24 Eylülünde başladı ve 26 Eylülünde bitti. Demiryolu memur ve işçileri, ücret ve maaşların yükseltilmesini, sekiz saatlık iş gününün getirilmesini ve gıda maddelerinin sağlanmasının düzeltilmesini istiyorlardı. Grev, ülkenin bütün demiryollarını içine aldı ve sanayi işçileri yanında sempati ve destek buldu. 294

[82] 14 Ağustos deklerasyonu- sözde devrimci demokrasinin programı- Moskova Devlet Konseyinde, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyeti MYK'nin sosyal devrimci-menşevik çoğunluğu, Köylü Milletvekilleri Tüm Rusya Sovyeti Yürütme Komitesi ve diğer örgütler adına Tscheidse tarafından okundu. Deklerasyon, geçici hükümetin desteklenmesini istiyordu. 296

[83] Liberdans- 25 Ağustos 1917 günü, «Sosyal Demokrat» adındaki bolşevik Moskova gazetesinin 141.

sayısında D. Bjedny'nin, «Liberdan» başlığı altındaki tefrikası yayımlandıktan sonra yandaşlariyle birlikte menşevik liderleri olan Liber ve Dan'a yakıştırılan lakâp. 296

[84] «Torgowo-Promyschlenneja Gaseta» (Ticaret ve Endüstri Gazetesi)- 1893'ten 1918'e kadar Petrograd'da çıkan burjuva gazetesi. 298

[85] «Obschtscheje Djelo» (Ortak Dâva)- 1917 Eylül ve Ekim aylarında W. Burzew tarafından Petrograd'da çıkarılan günlük akşam gazetesi. Gazete Kornilow'u destekleyerek sovyetlerle bolşeviklere karşı azgın bir iftira kampanyası sürdürdü. 407

[86] Köylü Milletvekilleri bölge ve vilayet temsilcilerinin katıldığı, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetlerinin II. Tüm Rusya Kongresi, 25 Ekim 1917'de Petrograd'da açıldı. Kongre, 25 ve 26 Ekim günlerinde olmak üzere sadece iki toplantı yaptı. Kongrenin açılışı esnasında 649 delege vardı. Kongrenin sayısal bakımdan en kuvvetli fraksiyonu, delegelerinin sayısı 390'ı bulan bolşevik fraksiyonuydu. Menşeviklerle sağ sosyal devrimciler ve bund'cular, sosyalist devrimi tanımayı reddettiklerinden, açılışından hemen sonra kongreyi terkettiler. II. Sovyet Kongresi, iktidarın sovyetlerin eline geçişini ilan etti ve ilk sovyet iktidarı olan Halk Komiserleri Konseyini kurdu. Halk Komiserleri Konseyi Başkanlığına W. İ. Lenin, Milliyetler Meselesi Halk Komiserliğine J. W. Stalin seçildiler. 339

[87] Milli Savunma Komisyonu veya Yürütme Komitesi, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin sosyal devrimci-menşevik MYK tarafından 7 Ağustos 1917'de toplanan, Savunma Sorunları Konferansınca kuruldu. Milli Savunma Yürütme Komitesi, burjuva-büyük toprak sahipliği çıkarları için geçici hükümetin aldığı

askeri önlemleri (devrimci birliklerin Petrograd'dan gönderilmeleri vb.) destekledi. 350

[88] Söz konusu olan, W. İ. Lenin tarafından yazılan ve 10 Ekim 1917 günkü toplantısında RSDİP (B)'nin MK tarafından kabul edilen karardır. (bkz. W. İ. Lenin, «Eserleri», 4. baskı, c. 26, s. 162, rus.). 359

KRONOLOJİK BİYOGRAFİ
(Mart-Ekim 1917)

12 MART

1917 Şubat devrimi ile Turuchansk sürgününden kurtulan J. W. Stalin Petrograd'a gelir.

14 MART

J. W. Stalin'in, «İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetleri Üzerine», adlı makalesi, «Prawda»nın 8. sayısında yayımlanır.

15 MART

RSDİP (B) MK'nin genişletilmiş toplantısında, J. W. Stalin'in «Prawda»nın redaksiyon yönetimine gönderilmesine karar verilir.

16 MART

J. W. Stalin'in, «Savaş Üzerine», makalesi «Prawda»nın 10. sayısında yayımlanır.

18 MART

Partinin MK Bürosu, J. W. Stalin'i, İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesine delege gönderir.

J. W. Stalin'in, «Rus Devriminin Zafer Koşulları Üzerine», makalesi «Prawda»nın 12. sayısında yayımlanır.

3 NİSAN

J. W. Stalin'le M. İ. Ulyanowa, Petrograd ve Sesurorezk kadın ve erkek işçilerinden oluşan bir heyetle birlikte sığındığı dış ülkeden dönen W. İ. Lenin'i Bjeloostrow istasyonunda (Finlandiya demiryolu) karşılarlar ve Petrograd'a getirirler.

4 NİSAN

J. W. Stalin Bolşevik Partisinin yönetici görevlileri toplantısıyle, W. İ. Lenin'in Nisan Savlarını sunduğu Sovyetlerin Tüm Rusya Konferansının bolşevik ve menşevik delegelerinin birleşik toplantısına katılır.

6 NİSAN

J. W. Stalin MK Bürosu toplantısına katılır ve Lenin'in Nisan Savlarına ilişkin tartışmada söz alır.

8 NİSAN

J. W. Stalin, Petrograd Sovyetinin Yürütme Komitesince alınan sözde «özgürlük istikrazını» destekleme kararına karşı bir protesto bildirisi imzalar.

14 NİSAN

J. W. Stalin'in, «Toprak Köylülerin», makalesi «Prawda»nın 32. sayısında yayımlanır.

14-22 NİSAN

J. W. Stalin RSDİP (B)'nin Petrograd Şehir Konferansı çalışmalarına katılır.

18 NİSAN

J. W. Stalin, Petrograd'ın Wassilewski-Ostrow semtinin Borsa Meydanındaki bir 1 Mayıs gösterisinde, «Ge-

çici hükümet üzerine» bir konuşma yapar. J. W. Stalin'in, «1 Mayıs», makalesi «Prawda»nın 35. sayısında yayımlanır.

20 NİSAN

J. W. Stalin Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi üyesi olarak İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyeti Yürütme Komitesi üyeleriyle birlikte, Miljukow'un 18 Nisan 1917 tarihindeki notası dolayısiyle Marienpalast'ta yapılan geçici hükümet ve Devlet Duması Geçici Komitesi üyeleri toplantısına katılır.

24-29 NİSAN

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin Bolşevik Partisinin VII. Tüm Rusya Konferansının (Nisan Konferansı) çalışmasını yönetirler.

24 NİSAN

J. W. Stalin konferansta, Lenin'in bu günkü durum hakkındaki kararının desteklenmesi için bir konuşma yapar ve W. İ. Lenin'in raporu için karar hazırlayacak komisyona seçilir.

29 NİSAN

J. W. Stalin konferansta milli meseleye ilişkin raporu okur ve kapanış konuşmasını yapar. Partinin Merkez Komitesine seçilir.

4 MAYIS

J. W. Stalin'in, «Devrimin Gerisinde Kalanlar», makalesi »Prawda»nın 48. sayısında yayımlanır.

10 MAYIS

J. W. Stalin RSDİP (B)'nin Petrograd Komitesi toplantısına katılır ve Petrograd Komitesinin örgütsel yapısı ile yerel seçimler sorunları için söz alır.

14 MAYIS

J. W. Stalin, Wassilewski-Ostrow semtinin Estonyalı işçiler ve askerlerin klubü tarafından borsa binasında

düzenlenen bir konserde milli üzerine bir konuşma yapar.

21, 24 VE 26 MAYIS

J. W. Stalin'in «Yerel Seçimler Kampanyası», makalesi «Prawda»nın 63, 64 ve 66. sayılarında yayımlanır.

MAYIS

Bolşevik Partisi Merkez Komitesinin Politbürosu kurulur ve J. W. Stalin bu büronun üyeliğine seçilir.

3-26 HAZİRAN

J. W. Stalin, İşçi ve Asker Milletvekilleri Sovyetinin 1. Tüm Rusya Kongresi toplantılarına katılır.

6 HAZİRAN

W. İ. LENİN ve J. W. Stalin, Parti Merkez Komitesinin genişletilmiş toplantısına katılırlar. Stalin, Lenin'in işçi ve askerlerin barışçıl bir gösteri örgütlemeleri önerisini destekler.

RSDİP (B) Petrograd Komitesinin, gösteri sorununun görüşüldüğü kapalı oturumunda J. W. Stalin, Petrograd'daki siyasal durumun bir değerlendirmesini yapar.

10 HAZİRANA BAĞLAYAN GECE

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin I. Tüm Rusya Sovyet Kongresinin toplantısına ve bundan sonra RSDİP (B) MK toplantısına katılırlar. W. İ. Lenin ve J. W. Stalin'in önerisi üzerine MK 10 Haziranda yapılacağı saptanan gösterinin reddine karar verir.

Gecenin geç saatlerinde W. İ. Lenin'le J. W. Stalin «Prawda» ve gösterinin reddine ilişkin kararıyla ilgili olarak MK'nin direktifleri için materyal hazırlarlar.

13 HAZİRAN

J. W. Stalin'in, «Dün ve Bu Gün (Hükümet Bunalımı)» makalesi «Soldatskaja Prawda»nın 42. sayısında yayımlanır.

15 HAZİRAN

J. W. Stalin'in, «Petrograd'daki Yerel Seçimlerin Sonuçları»na ilişkin makalesi, «RSDİP MK Basın Bürosunun 1numaralı bülteninde» yayımlanır.

16-23 HAZİRAN

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin RSDİP (B)'nin cephedeki ve içerdeki askeri örgütlerinin Tüm Rusya Konferansı çalışmasını yönetirler.

17 HAZİRAN

J. W. Stalin Bolşevik Partisi Merkez Komitesi adına, RSDİP (B)'nin cephedeki ve içerdeki askeri örgütlerinin Tüm Rusya Konferansını selamlar. RSDİP (B) MK ve Petrograd Komitesinin J. W. Stalin tarafından yazılan «Petrograd'ın Bütün Çalışanlarına, bütün işçi ve askerlerine» çağrısı, «Prawda»nın 84. sayısında yayımlanır.

20 HAZİRAN

1. Tüm Rusya Sovyet Kongresi J. W. Stalin'i Merkez Yürütme Komitesine seçer.

21 HAZİRAN

J. W. Stalin, RSDİP (B)'nin cephedeki ve içerdeki askeri örgütlerinin Tüm Rusya Konferansında, «Ulusal Hareket ve Ulusal Alaylar Üzerine», raporunu okur. Konferans, milli meseleye ilişkin J. W. Stalin tarafından önerilen kararı kabul eder.

22 HAZİRAN

Merkez Yürütme Komitesinde J. W. Stalin, bolşevik fraksiyonu için İşçi ve Asker Milletvekilleri MYK Bürosuna seçilir. RSDİP (B)'nin askeri örgüt, Petrograd Komitesi ve MK üyelerinin resmi olmayan toplantısında J. W. Stalin, bolşevik fraksiyonunun büyüyen karşı devrime karşı kararlı önlemlerin alınması yolunda MYK'nde ileri sürdüğü istek hakkında bilgi verir.

1-3 VE 16-20 TEMMUZ

J. W. Stalin ve W. M. Swerdlow, Bolşevik Partisi Petrograd örgütünün ikinci (olağanüstü) konferansının çalışmasını yönetirler.

3 TEMMUZ

J. W. Stalin'in öncülüğü altında Bolşevik Partisi Merkez Komitesi, kitleleri kendiliğinden meydana gelen silahlı gösteriden alıkoymak için bir dize önlemler alır. Hareketin durdurulamayacağı anlaşılınca, MK gösteriye barışçıl ve örgütlü bir karakter vermek için katılmaya karar verir.

4 TEMMUZ

J. W. Stalin MYK toplantısında, W. İ. Lenin'e ve bolşeviklere karşı yayılan iftiralara bir son verilmesini ister.

6 TEMMUZ

J. W. Stalin Peter-Pauls mevkiini ziyaret eder ve devrimci deniz erlerini silahlı eylemden kaçınmaları için ikna etmeyi başarır. J. W. Stalin, Petrograd askeri bölge komutanlığı tarafından verilen ve denizcilere karşı silah kullanılmasını bildiren emirlerin kaldırılmasını sağlar.

7-8 TEMMUZ

J. W. Stalin ve G. K. Ordshonikidse, W. İ. Lenin'le beraber Lenin'in Petrograd'dan ayrılmasına karar verirler.

8-11 TEMMUZ

J. W. Stalin, W. İ. Lenin'in Petrograd'dan ayrılmasını hazırlar.

11 TEMMUZ

J. W. Stalin ve S. J. Allilujew, W. İ. Lenin'i Rasliw istasyonuna gitmek üzere ayrılacağı Primorski istasyonuna götürürler.

11 TEMMUZDAN 7 EKİME KADAR

J. W. Stalin, yasa dışılığa itilen W. İ. Lenin'le sıkı ilişki kurar ve Lenin'in direktiflerine göre doğrudan Bolşevik Partisi Merkez Komitesinin faaliyetini yönetir.

15 TEMMUZ

J. W. Stalin'in, «Safları Sıklaştırın», makalesi «Proletarskoje Djelo» adlı Krostadt gazetesinin 2. sayısında yayımlanır.

16 Temmuz

J. W. Stalin, RSDİP (B) Petrograd örgütünün ikinci (olağanüstü) konferansının sabah oturumunda MK'nin Temmuz olaylarına ilişkin hesap verme raporunu, akşam oturumunda bu günkü durum üzerine raporu sunar ve kapanış konuşmasını yapar.

20 TEMMUZ

J. W. Stalin, konferansta İşçi ve Asker Milletvekilleri Petrograd Sovyetinin yeni seçimleri ve diğer sorunlarla ilgili olarak söz alır.

20-23 TEMMUZ

J. W. Stalin, «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 2. sayısında yayımlanan, «Petrograd'ın bütün çalışanlarına, tüm işçilerine ve askerlerine», çağrısını yazar.

23 TEMMUZ

J. W. Stalin'in, «Neler Oldu?» ve «Karşı Devrimin Bir Başarısı» adlı makaleleri «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 1. sayısında yayımlanır.

26 TEMMUZDAN 3 AĞUSTOSA KADAR

J. W. Stalin ve J. M. Swerdlow, Bolşevik Partisi VI. Kongresinin çalışmasını yönetirler.

27 TEMMUZ

J. W. Stalin Parti Kongresinde Merkez Komitesinin hesap verme raporunu sunar ve bitiriş konuşmasını yapar.

30 TEMMUZ

J. W. Stalin Parti Kongresinde siyasal durum hakkındaki raporu sunar.

31 TEMMUZ

J. W. Stalin, Parti Kongresi delegelerinin bir grubu tarafından yöneltilen soruları cevaplar ve siyasal duruma ilişkin raporun bitiriş konuşmasını yapar.

31 TEMMUZDAN 3 AĞUSTOSA KADAR

J. W. Stalin, VI. Parti Kongresi tarafından kurulan ve siyasal duruma ilişkin kararı hazırlayacak olan komisyonun çalışmasını yönetir.

3 AĞUSTOS

J. W. Stalin, siyasal duruma ilişkin kararı Parti Kongresine sunar.

J. W. Stalin, Bolşevik Partisi Merkez Komitesine seçilir.

4 AĞUSTOS

Partinin MK, genel kurul toplantısında J. W. Stalin'i «Rabotschi i Soldat» gazetesinin redaktörlüğüne seçer.

5 AĞUSTOS

Partinin Merkez Komitesi, genel kurul toplantısında J. W. Stalin'i Merkez Komitesinin yönetimine seçer.

6 AĞUSTOS

J. W. Stalin, RSDİP (B) MK tarafından kabul edilen Moskova Konferansına ilişkin kararın onaylandığı, Parti Merkez Komitesi yönetimi toplantısına katılır.

8 AĞUSTOS

J. W. Stalin'in, «Moskova Konferansına Karşıyız», makalesi «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 14. sayısında yayımlanır.

9 AĞUSTOS

J. W. Stalin'in, «Bir Kez Daha Stokholm Üzerine», makalesi «Rabotschi i Soldat» gazetesinin 15. sayısında yayımlanır.

13 AĞUSTOS

J. W. Stalin, Bolşevik Partisi Merkez Komitesi adına partinin merkez organı olarak «Proletari»nin yayımlanmasını örgütler.

«Proletari»nin 1. sayısında J. W. Stalin'in, «Karşı Devrim ve Rusya Halkları» makalesi yayımlanır.

16 AĞUSTOS

Merkez Komitesi J. W. Stalin'i, Stokholm Konferansı üzerine bir karar yazacak olan komisyona seçer.

17 AĞUSTOS

J. W. Stalin, RSDİP (B)'nin Narwa Bölge Komitesi binasında askerler için «sosyal demokrasi ve kent seçimleri» konusu üzerine bir ders verir.

18 AĞUSTOS

«Proletari»nin 5. sayısında J. W. Stalin'in, «Cephedeki Yenilgimiz Üzerine Gerçek» ve «Cephedeki Temmuz Yenilgisinin Nedenleri Üzerine» adlı makaleleri yayımlanır.

22 AĞUSTOS

J. W. Stalin'in «Bir Kışkırtmalar Dalgası» adlı makalesi «Proletari»nin 8. sayısında yayımlanır.

25 AĞUSTOS

J. W. Stalin'in «Ya O - Ya O» adlı makalesi «Rabotschi»nin 1. sayısında yayımlanır.

27 AĞUSTOS

J. W. Stalin tarafından yazılan, bolşevik fraksiyonun siyasal duruma ilişkin kararı MYK toplantısında okunur.

28 AĞUSTOS

J. W Stalin'in, «İsteklerimiz» adlı makalesi «Rabotschi»nin 4. sayısında yayımlanır.

30 AĞUSTOS

J. W. Stalin, Parti Merkez Komitesinin, karşı devrimci Kornilow eyleminin görüşüldüğü toplantısına katılır.

31 AĞUSTOS

J. W. Stalin, devlet iktidarına ilişkin deklerasyonu görüşen MK toplantısına katılır. Parti Merkez Komitesi J. W. Stalin'i, Merkez Komitesinin genel kurul toplantısında bu günkü durumun değerlendirilmesi hakkında rapor vermesi için görevlendirir.

J. W. Stalin'in «Burjuvazi İle Bir Anlaşmaya Karşıyız», makalesi «Ratobschi»nin 9. sayısında yayımlanır.

AĞUSTOSTAN EKİME KADAR

J. W. Stalin, RSDİP (B)'nin, «Proletari», «Rabotschi» ve «Rabotschi Putj» adları altında çıkan merkez organının redaksiyonunu yapar.

6 EYLÜL

«Rabotschi Putj» gazetesinin 3. sayısında J. W. Stalin'in, «Kendi Yolunda» adlı makalesi yayımlanır.

9 EYLÜL

«Rabotschi Putj» gazetesinin 6. sayısında J. W. Stalin'in, «İkinci Aşama» adlı makalesi yayımlanır.

15 EYLÜL

Partinin Merkez Komitesi toplantısında J. W. Stalin, W. İ. Lenin'in, «Bolşevikler İktidarı Almalıdır» ve «Marksizm ve Ayaklanma» başlıklı mektuplarının yakılmasını isteyen Kamenew'in aksine bunların görüşülmesi için en büyük parti organlarına sunulması önerisini verir.

17 EYLÜL

«Rabotschi Putj»un 13. sayısında J. W. Stalin'in «Tüm İktidar Sovyetlere!» makalesi yayımlanır.

21 EYLÜL

Demokratik Konferansın bolşevik fraksiyonu toplantısında J. W. Stalin, ön parlamentonun boykot edilmesine ilişkin W. İ. Lenin'in direktifini savunduğu bir raporu okur.

23 EYLÜL

Partinin MK Kurucu Meclis için bolşevik adaylar listesini onaylar. Adaylar arasında W. İ. Lenin ve J. W. Stalin bulunuyorlar.

27 EYLÜL

«Rabotschi Putj» gazetesinin 21. sayısında J. W. Stalin'in, «Burjuva Diktatörlüğü Hükümeti», makalesi yayımlanır.

28 EYLÜL

J. W. Stalin, Wassilewski-Ostrow semti bolşeviklerinin bir toplantısında demokratik konferansa ilişkin bir rapor okur.

29 EYLÜL

Parti Merkez Komitesi, Kurucu Meclis adaylarının listesini yayımlamaya karar verir. J. W. Stalin, Petrograd, Jekaterinoslaw, Kafkaslarötesi ve Stawropol seçim çevrelerinde aday gösterilir.

J. W. Stalin'in, «Öyleyse Daha Uzun Süre Bekleyebilirsiniz...» başlıklı makalesi «Rabotschi Putj» gazetesinin 23. sayısında yayımlanır.

5 EKİM

J. W. Stalin, Merkez Komitesi toplantısına katılır. Stalin'in önerisi üzerine MK, Kuzey Bölgesi Sovyet Kongresinin toplantıları esnasında, MK üyeleriyle Petrograd ve Moskova parti foksiyonerlerinin katılmasıyle bir parti danışı yapılmasını kararlaştırır.

8 EKİM

J. W. Stalin, yasa dışı Petrograd'a dönmüş olan W. İ. Lenin'i ziyaret ederek onunla silahlı ayaklanmanın hazırlanması sorunlarını görüşür.

10 EKİM

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin Partinin Merkez Komitesi toplantısına katılırlar. MK, W. İ. Lenin'in silahlı ayaklanmaya ilişkin kararını kabul eder ve ayaklanmanın yönetimi için başta W. İ. Lenin ve J. W. Stalin'le birlikte MK'nin yedi kişiden oluşan bir siyasi bürosunu tayin eder.

J. W. Stalin'in, «Karşı Devrim Seferber Oluyor-Savunma İçin Hazır Olun!», makalesi «Rabotschi Putj» gazetesinin 32. sayısında yayımlanır.

15 EKİM

J. W. Stalin'in, «Bir Küstahlık Sınavı» ve «Devrimin Grev Kırıcıları» başlıklı makaleleri «Rabotschi Putj» gazetesinin 37. sayısında yayımlanır.

16 EKİM

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin, Bolşevik Partisi MK'nin genişletilmiş toplantısını yönetirler. J. W. Stalin, Kamenew ve Sinowjew hainlerinin silahlı ayaklanma sorunundaki çıkışını sert bir şekilde eleştirir. Toplantıda ayaklanmanın yönetimi için başta J. W. Stalin olmak üzere bir parti merkezi seçilir.

20 EKİM

J. W. Stalin, Partinin Merkez Komitesi toplantısına katılır ve W. İ. Lenin'in, Kamenew'le Sinowjew'in grev kırıcılığına ilişkin mektuplarının MK'nin bir genel kurul toplantısında görüşülmesini önerir.

J. W. Stalin, Petrograd Sovyeti devrimci askeri komitesinin ilk toplantısına katılır.

J. W. Stalin, Smolny'de Petrograd sendika yetkilileri toplantısında silahlı ayaklanmanın hazırlanması sorunu için söz alır.

21 EKİM

J. W. Stalin Partinin Merkez Komitesi toplantısına katılır. MK, bolşeviklerin erkini kuvvetlendirmek amacıyle Stalin'le Dzierzynski'yi üye olarak Petrograd Sovyetinin Yürütme Komitesine göndermeye karar verir.

MK, Stalin'in, II. Tüm Rusya Sovyet Kongresi için raporlar ve savlar-Toprak üzerine, savaş üzerine, devlet iktidarı üzerine (W. İ. Lenin), milli mesele üzerine (J. W. Stalin)- hazırlanması önerisini kabul eder. Kongrenin bolşevik fraksiyonu yöneticileri olarak Stalin ve Swerdlow tayin edilirler.

24 EKİM

Öğleden önce saat 11.00 de «Rabotschi Putj»un, J. W. Stalin'in, «Neye Gereksinimimiz Var», makalesinin geçici hükümeti devirme çağrısıyle basıldığı, sayısı çıkar. J. W. Stalin, II. Tüm Rusya Kongresinin bolşevik fraksiyonu toplantısında siyasal duruma ilişkin raporu okur.

Akşam W. İ. Lenin Smolny'ye gelir. J. W. Stalin ona siyasal olayların gidişatı üzerine bilgi verir.

24-24 EKİM

W. İ. Lenin ve J. W. Stalin silahlı Ekim ayaklanmasını yönetirler.